

244

VБ /13

Бібліотекa Українського Підпілля Ч. 14

А Б Н

**в світлі постанов Конференцій
та інших матеріалів з діяльності
1971 — 1975 рр.**

(Збірка документів)

IV

**Видання Організації Українських Націоналістів
1982**

244

Vb/13

БІБЛІОТЕКА УКРАЇНСЬКОГО ПІДПІЛЬНИКА Ч. 14

Антибольшевицький Блок Народів

Збірка документів і статей 1971-1975 рр.

Четвертий том

Видання Організації Українських Націоналістів
1982

інв. 5492

ПЕРЕДМОВА

Наші видання носять неповний характер. Вони, може, надто зосереджуються на одному комплексі нашої діяльності: на міжнародних конференціях, хоча є в них мова також про інші роди нашої зовнішньополітичної акції. Але пропорційно менше. Цей недолік треба буде виправити в чергових томах ВУП-у. Бракує також низки політичних Звернень АБН, меморандумів ОУН і АБН, які вимагають перекладів з чужих мов. Також бракує належного відмічення нашої участі в ініціативі європейських міжнародних конференцій, наприклад, у конференціях наукового типу, організованих Інститутом Росміні в Боцені (Больцано), Північна Італія (Тіроль), а також у студійних конференціях проблематики Європи — ЦЕДІ — Європейського Центру Інформації і Документації в Ескоріялі й Мадриді, в яких ми брали активну участь з доповідями, поширюючи нашу визвольну концепцію серед інтелектуальної еліти Західної Європи. В Мадриді чи в Ескоріялі бував на Конференції ЦЕДІ теперішній король Іспанії, а в Боцені найвидатніші науковці різних гуманістичних дисциплін, зокрема історії й філософії. Доводилося сварити мечі з русофільськими тенденціями в історичній науці, чи в інтерпретації російської духовності, як підложжя російського месіанізму й імперіялізму політично-мілітарного характеру. Цікаві були дебати з проф. Веттером, єзуїтом, автором ґрунтовних праць на тему критики марксизму, але з виразними проросійськими інтенціями, чи з проф. Штадтмюллером, якого доводилося переконувати стосовно інтерпретації історії Східної Європи, щоб нарешті він став щирим і об'єктивним оборонцем прав України й правильного

розуміння нашої історії, зокрема Київської Руси. В Ескоріялі чи Мадридї на конференціях ЦЕДІ доводилося провадити основні дискусії з відомим автором і знавцем китайського й російського імперіяльного комплексу проф. Менертом.

Не згадано ще наших виступів на з'їздах, наприклад, німецької Християнсько-Демократичної Партії (ЦДУ), доповідей для різного роду чужонаціональної аудиторії, де була нагода пропагувати і вияснювати нашу українську правду. Також ще не оприлюднено наших Звернень до вояків советської армії в СССР чи в сателітніх країнах, до учасників Олімпіади, до народів вільного світу при різних нагодах. Наші численні масові акції серед чужонаціонального середовища — це окрема сторінка нашої діяльності.

Українська закордонна політика прийняла новий стиль і характер у часах після другої Світової війни. Ми діємо під гаслом боротьби ідей та концепцій, протиставляючи нашу політичну мету і наш шлях, тобто нашу революційно-визвольну концепцію — усім варіантам західньої збанкрутованої політики стримування більшевизму, чи співіснування з ним, чи детанту — тобто розрядки, чи паралельно до того — рівноваги сил, тобто «відстрашування ворога»! Під час розрядки і т. зв. політики рівноваги сил москалі здемобілізували Захід і перевищили його в озброєнні не лише конвенційному, але й термоядерному. Рівновага сил можлива тільки тоді, коли є спільність цілей, але вона виключена, коли одна прагне завоювати весь світ, а друга зберегти статус кво, стан посідання.

Ще один момент ми відмічали в нашій зовнішньополітичній акції, а саме: не можна ставити ЗСА на один рівень, на шальку одних терезів з російською тюрмою народів. Немає двох конкуруючих суперпо-

тут за панування над світом, а є лише одна — Московщина. ЗСА обороняють статус кво і не поневолюють нікого з народів Заходу! ЗСА зовсім не йдуть про те, щоб уярмити Німеччину чи Францію або Англію, як москалям українців, поляків, чи афганців, але щоб стримувати москалів від загарбування щорізу нових країн. Тому є нонсенсом твердити, що ЗСА хочуть накинати своє ярмо країнам західньої гемісфери.

Ми завжди ставили в центрі уваги головного ворога поделюбного людства: московський народовбивчий імперіялізм. Ми протиставлялися тому, щоб головним пороком уважати Пекін, а не Москву. З падінням комуністичної системи в російській імперії впаде вона й у інших країнах, отже і в Китаю. Комуністична система тримається в Україні чи Польщі, в Румунії чи Болгарії, в Туркестані чи Грузії виключно тому, що її підтримують безпосередньо чи посередньо російські багнети. Взагалі комуністична система це накинений спосіб життя російського народу іншим народам!

Головною справою на всіх міжнаціональних конференціях, зустрічах в усій нашій зовнішньополітичній діяльності була вимога: розвал російської імперії на національні незалежні демократичні держави в етнографічних кордонах поневолених націй! Одночасно ми вказували на те, що ключовою проблемою є Україна зі своїм незнищеним революційним потенціалом, своїм світом ідей оновлення людства, генієм свого народу, винахідливістю її інтелектуальної еліти, кількістю свого державницьки наставленого населення, економічними багатствами, геополітичним положенням.

У центрі нашого змагу, — як найрельєфніше видно у цьому томі — стоїть прагнення звернути увагу світу на потенціал України у всіх аспектах у боротьбі

з Московщиною. Читач усюди завважує теж і те, що до термоядерної війни подаємо альтернативу.

Наша політична мета і шлях до її досягнення забезпечить світові тривалий і справедливий мир та врятує його від термоядерного знищення.

На різних форумах і при різних нагодах ми завжди висуvalи справу політичних в'язнів, борців за національні й людські права. При цьому ми стояли понад тим, чи їхні погляди співзвучні з нашими, чи ні. Ми виходили зі становища, що москалі не мають права ув'язнювати українців, а надто за їхні погляди й політичні чи релігійні дії, бо господарі нашої землі це ми — український народ! Тому ми боролися за звільнення і Плюща і Григоренка і Мороза, так як Пришляка, Сороки, Юрка Шухевича, Дидик, Гусяк чи Зарицької. Нема сумніву, що без наших акцій, наприклад, не був би вільним Мороз. Ми не дивилися на те, чи звільнені і виселені на Захід в'язні віддячаться нам своєю настановою. Ми боронили їх як українців.

На жаль, мусимо ствердити, що їхня поведінка й діяльність у вільному світі послабила акції в обороні політичних в'язнів. Дехто з них почав уважати себе ще й лідером України, чи «спасителем», Бісмарком чи Аденавером, не маючи на це жадних кваліфікацій ані моральних вартостей. Фактично більшість з них спричинилася замість зміцнення загально-української вільної акції на чужині, до її послаблення, а подекуди навіть до компромітації.

Святослав Караванський поділив на різні категорії звільнених і виселених на Захід в'язнів, між іншим згадавши, що одна з цих категорій це особи, опрацьовані ворогом і післані розкладати нашу еміграцію. Ми конкретно не висуваємо супроти нікого цього закиду, але стверджуємо таку опінію Святослава Караванського, який з усіх них один поводитьсь, не створює-

ючи досі ніяких конфліктів ані розпалюючи внутрішньо-політичних суперечок.

Насправді ми здобули ще один досвід. Не доцільно зосереджувати увагу на окремих, поодиноких ув'язнених діячах, але треба ставати в обороні їх усіх одночасно, щоб не вможливлювати ворогові опрацьовувати когось зокрема, щоб згодом випустити його на деструктивну роботу у вільний світ.

Це правда, що ми не раз у наших вимогах до вільного світу надто суперлятивно висловлювалися про того чи іншого колишнього в'язня, щоб таким чином легше мобілізувати думку загалу на його користь. Очевидно, ці суперлятиви не виправдалися так, як політично не виправдалася концентрація на поодиноких особах, замість усього комплексу політв'язнів. Зрештою, це радше було стихійне, ніж плянове діяння, спираючися на досвід із звільненими московськими в'язнями. У кожному разі завжди треба усім тим, хто розплянує акції, брати до уваги, що існує ще штаб КГБ, який має свої плани і свою протидію!

Читаючи резолюції з тих чи інших конференцій, треба тепер розцінювати поодиноких згаданих там осіб, не під кутом тодішньої робленої їм реклами, але під кутом сьогодишньої їх поведінки, моральної настанови, політичної дії. У кожному разі політичний баланс їхньої теперішньої настанови й дії не виправдав надій, покладених на них еміграцією.

Коли читаєте і вглиблюєтеся в нашу політичну позицію на міжнародних конференціях, то інколи деякому з вас видається, що ми надто твердо висуваємо самостійність Словаччини, Хорватії, Ідель-Уралу і т. п. — замість зосередитися на Україні.

Недосвічені в дії на міжнародному форумі не добачають глибшого сенсу такої нюансової тактики, поминаючи принциповий бік концепції АБН. Сама полі-

тична стратегія диктує приймати бій не на своїй території. Бувало так, що ми зводили бої з російськими обсерваторами, заки їх виєлімінували за Ідель-Урал. Москалі, схвилювані, почали доводити, що такого державного комплексу ніколи не було, такої нації немає, а ми, доводячи протилежну тезу і вказуючи на необхідність визнання прав на самостійність навіть за малими народами, нагадуючи ще й про ісламське віровизнання татаробашкірів і т. п., здобували собі прихильників теж серед ісламських народів. Коли ж ми домоглися включення у постанови міжнародної конференції вимоги незалежності для Ідель-Уралу, то справа самостійності України була вже догматично самозрозумілою. А українці здобували собі таким чином друзів, як вірні союзники малих народів! Коли довести потребу існування самостійної Словаччини, Хорватії чи Північного Кавказу, то проблема самостійності 50-мільйонної нації усім стає очевидною. Отже тактично, стратегічно і концепційно наша міжнародно-політична позиція, як ідея АВН виправдується. Додамо, що не лише чужі, а часто й деякі речники еміграційних організацій — різних Зелених Інтернаціоналів, чи Асамблеї Поневоленних Європейських Націй (АЦЕН, яка вже не існує), тобто сателітних країн, ставили нам колоди на шляху, обмежуючи справу поневоленних народів до сателітів, щоб «не комплікувати» собі своєї вузької (нереальної) мети. Усі ці й їм подібні ефемерні організації, які діяли за чужі фонди, перестали існувати, а на полі боротьби залишилися ОУН і АВН. *Власні фінанси — це незалежна політика!*

Ми стоїмо твердо завдяки жертвенності нашої еміграції. Ніхто не може диктувати нам ані стратегії боротьби, ані, тим більше, її мети! Ми самі є панами своїх рішень...

Ярослав Стецько

Ф. Федорів

ЯПОНІЯ І АВН

За своєю теперішньою державною конструкцією Японія не може мати великої армії, і сьогоднішня її сила в рамках 250.000 піхоти, морської і повітряної фльоти. Але з кожним роком клявзулі конституції «розтягаються» і за п'ять років військова сила буде становити понад 286.000 воєнків. От цього то Москва боїться, бо ця сила здатна до нападу, а не тільки до оборони. Московських військових сил нараховують три і півмільйона, але це сила у великій частині понево-лених народів, які одного дня обернуть зброю проти московських наказувачів.

Професор економіки в Москві М. Садловський в міністерстві зовнішніх справ збирає всі інформації про зростаючу японську господарку й інформує уряд про свої дослідди. За його інформаціями, вкоротці японці будуть черпати сирівці з азійських країн і до них будуть експортувати свої вироби, і ці азійські країни будуть залежні від японського ринку і промисловости. І цього японського впливу Москва також боїться.

Також Москва тремтить на згадку про пляни уряду Сата в Токіо щодо ядерної зброї, яку японські техніки тишком приготавляють і вкоротці зможуть озброїти військові частини.

В який би спосіб Москва не розглядала майбутнього потенціалу Японії, під кожним аспектом вони вбачають небезпеку і перешкоду на дорозі московської зовнішньої політики. Якщо й надалі Японія буде вживати політику неузгодження з московськими плянами, які вимагають забути про японську територію, окуповану Росією, то грозитиме небезпека для москалів.

Кількакратно Москва залицялася до уряду Сата в Токіо, щоб нав'язати тісніші зв'язки на полі культурного, наукового, економічного, але японці прижмувають очі і вдають, що не чують. Японський уряд надто свідомий, що за приязними залицяннями москаля криється схиблена думка, що має на меті відвернути їхню увагу від основної мети: визволення власних теренів з-під ворожої окупації москвина.

Москва має в Японії досить велику г'яту колону, її становлять соціялісти і комуністи різних відтінків, які в основному протиставляться оборонному договору між Америкою і Японією, а також проти американських воєнних баз на японських островах. У виборах 1967 р. соціялісти і комуністи мали обраних 175 представників до палати репрезентантів у Токіо, а 1969 р. їх кількість впала на 135, з чого скористали ліберали і буддистська партія «Комеї». Коли на другий рік американські війська залишатимуть Японію — вістря ненависти повинно звернутися проти Москви!

«Вдарять дзвони велику годину!...»

Одночасно повстання в Україні і в усіх інших націях, уярмлених Москвою, мусить мати паралелю на Сході, де японці будуть відбивати свою посілість, що матиме позитивні наслідки в курсі революції. Вже сьогодні повинні бути установлені радіовисилання на островах, які є найближче до московських теренів, звідки заклик до революції розносився б по широких про-

сторах Азії, по містах і селах, де тисячі українців та інших запроторених москалями національностей, які відсиділи каторгу і проживають там.

Японські техніки славні на полі радіохвиль і в найдальших закутинах, де наші брати мучаться в тюрмах і концтаборах далекої півночі, можуть жити їх духом великих грядучих днів.

Совєтська армія повинна мати окреме місце в радіопересиланнях, бо велика її частина тримає зброю, яку оберне проти свого окупанта, подібно як і в 1917 р.

Перша революція 1905 р. не увінчалася успіхом тому, бо поміж народами московської імперії не було організованої співпраці на зразок сьогоднішнього АБН, щоб координувати і керувати визвольними революціями, і також наш природний союзник на Сході — Японія не мала контакту з Україною. Це саме було і в сімнадцятих роках, коли Україна в кривавих боях спияла білі й червоні московські полчища, але не всі народи могли скинути панування москалів, а тому вмирили за «матушку Расею». В майбутній національній революції українці мусять мати відповідну кількість своїх зв'язкових в арміях інших національностей, а також і зв'язкових інших національностей у своїх відділах.

Уже сьогодні велику вагу треба приділити для виготовлення, а у відповідний час для розкинення з повітря листівок, де були б виписані вказівки, в який спосіб нищити господарські і військові бази ворога: зривати водяні, газові і оливні труби, перетинати телефонічні й електричні сполучення, внаслідок чого будуть недіючі радар, радіостанції і всі урядові устаткування. Творити паніку серед ворожої влади, підпалюючи адміністративні будинки. Висаджувати в повітря збірники оливи, газоліни — цей шпихлір палива. Переривати залізничні рейки, висаджувати мости, нищи-

ти літаки в гангарах. Масово листівки повинні бути скинені понад військовими казармами, бо це матиме рішальний вплив на хід революції, а летуни неросійських народів творитимуть повітряну флоту повстанських сил для бомбардування міст і позицій.

Альянтські листівки, скинені масово понад Німеччиною в останній війні, мали вплив, бо населення морально підупадало, чужинці на роботах у Німеччині чинили саботажі і спеціальні відділи були призначені для їх вишукування. Також підроблені гроші і харчові картки повинні бути масово розповсюджені, що спричиняє економічний хаос.

Кожна національна організація, яка знаходиться в АБН-і, уже сьогодні повинна мати укладений текст листівки, випродувати їх мільйонами і в «вирішальний момент» розкинути їх по всіх містах і селах своєї країни.

В теперішній час кілька «пересувних» радіостанцій повинні діяти з вод японського моря і такі міста, як Владивосток, Хабаровськ, Біробіджан, Ніколаєвськ, Магадан, Охотськ, всі три Колими, Благовіщенськ, Камчатку і Сахалін будуть їх слухати, бо там є багато українських та іншонаціональних запроторенців. А в портах на кораблях наші молоді моряки.

Нам треба отрястися від думки, що нам обов'язково допоможуть американці визволитися, або англійці, чи французи, або німці. А американці могли б нам накинути «сдинонеділиму» концепцію Кеннана, на якого писаннях взоруються московські писаки (German Foreign Policy, A. N. Krasilnikow): «Коли сам визволишся — вільний будеш, наколи хтось тебе визволить — в неволю забере». Багато разів повторювана і правдива думка.

Наполеон пробував розбити Росію, та він не бачив потенціалу України й інших народів 1792-1812 рр. і

ганебно програв. Це саме блюзнірство повторив і Гітлер півтора століття пізніше. Плани гетьмана Мазепи про поміч від шведського короля Карла XII в 1709 р. закінчилися трагедією для України, бо молодий Карло не дооцінював ростучого московського молоха.

Повертаємося назад до власної сили. Чому нам завжди бути у хвості історії, а не її творцем? Дипломатія за кордоном, яку провадить голова АБН-у Ярослав Стецько, є величезним вкладом в підвалини майбутньої Самостійної Української Держави, здобуваючи прихильників для боротьби з Москвою і організуючи поневолені народи Східної Європи й Азії в єдиний фронт за національне визволення! А військовий штаб АБН-у повинен мати почати і закріпити революцію — спираючись виключно на власні сили.

(«Шлях перемоги» ч. 13 (1971), стор. 3).

КОМУНІКАТ

Екзекутиви ВАКЛ/АПАКЛ з 19-20. 3. 1971, Маніля

Після двох днів дискусії й аргументації 25 делегатів Азії, Африки, Середнього Сходу, Південної і Північної Америки, Європи, поневолених народів і молоді світу закінчили спільне засідання Екзекутиви Світової Антикомуністичної Ліги Азійських народів, 20. 3. 1971.

На закінчення засідання постановлено:

Перше: З більшою рішучістю проявити себе як антикомуністичний світовий центр, у тому переконанні, що комунізм є найбільшим лихом людства всіх часів.

Друге: Засудити миротворців, опортуністів і неутра-лістів, які намагаються будувати мости до советської Росії і її сателітів, а теж до китайського комуністичного режиму та інших комуністичних держав. Ми знаємо дуже добре, як факти історії показують, що агресія і тиранія були завжди на шкоду свободи і справедливості і що, замість воювати відокремлено й поодинокі, протикомуністичні народи й нації мусять стати разом до боротьби з комуністичним імперіялізмом всюди там, де він тільки покаже своє огидне обличчя.

Третє: Наголосити потребу регіональної безпеки в Азії і в цілому Тихоокеанському просторі, враховуючи, що остаточна перемога над комунізмом належить до обов'язків усіх свободолюбних азійських націй.

Четверте: Звернутися зі закликом до всіх демократичних націй, щоб вони перестали контактуватися з китайськими комуністами і їхніми сателітами і щоб не заохочували Об'єднані Нації визнати китайський комуністичний режим, тому що визнання відчинило б ворота до великих клопотів, інфільтрації і підриву, та було б рівнозначним зі самогубством для вільного світу.

Рівночасно, Екзекутива висловлює своє признание З'єдиненим Стейтам Америки за їхню неоціненну оборону свободи світу і надіється, що в цю критичну хвилину З'єдинені Стейти не змінять свого традиційного наставлення до самовизначення народів і міжнародньої справедливості, але виступатимуть проти замирення, як постійної небезпеки.

П'яте: Настоювати на тому, що всі народи, які бажають зміни, прагнуть суцільної, загальної і справедливої зміни, що йде впарі з свободою і незалежністю, а не світової революції, про яку постійно говорять комуністи, марксисты-леніністи і маоїсти.

Шосте: Заявити без найменшого вагання, що для того, щоб бути свободними і щасливими, ті, що мають, мусять допомогти тим, що не мають і що всі уряди повинні дбати про інтереси всіх, але ніколи не робити багатих багатшими, а бідних біднішими. Нехай постане новий світ, оснований на моральності і законності.

Сьоме: Засудити войовничу і провокаційну агресію советської Росії, комуністичного Китаю, Північної Кореї і Північного В'єтнаму, як поведінку негідну миролюбних народів, які тільки бажають зберегти свободу і навіть вмерти за неї, як треба.

Екзекутива ВАКЛ і АПАКЛ зробила широку підготовку до найближчої щорічної конференції ВАКЛ/АПАКЛ, яка має відбутися в Манілі 21-25. 7. 1971.

Обидві організації, віддані справі свободи, надіються, що вільний світ впаде жертвою комуністичних інтриг і махінацій на всіх континентах світу і островах, бо життя можливе тільки зберігаючи людство в свободі, гарантованій Універсальною Деклярацією Людських Прав.

(«Шлях перемоги», ч. 15-16 (1971), стор. 4).

Д-р Чтібор Покорний

ПРАВО НА САМОВИЗНАЧЕННЯ НАРОДІВ І АБН

Коли ми говоримо про політичну концепцію АБН-у, то чуємо деколи питання: «Яке становище займає АБН до права на самовизначення народів? Якщо АБН є за самовизначення, то чому не домагається його для народів поневолених Росією і комунізмом, а тільки незалежності?»

Принцип національного самовизначення є передумовою демократії в міжнародних взаєминах. Тому й належить цей принцип до основних ідеологічних підстав АБН-у. Політична концепція АБН-у є логічним висновком принципу національного самовизначення.

Сьогодні майже кожний режим і кожний політик визнає теоретично право народів на самовизначення. Навіть ті, які щодня порушують це право. Також навіть російсько-більшевицькі можновладці гіпокритично визнають право на самовизначення народів. Вони вимагають його проведення в життя всюди там, де це відповідає інтересам російського імперіялізму і більшевизму. Але в їхній імперії вони це право ігнорують, або фальшують.

Коли большевицька партія в Росії в 1917 р. захопила владу, вона з тактичних причин визнала право на самовизначення народів російської імперії аж до їх відокремлення. Але коли неросійські народи колишньої царської імперії скористалися з цього права і об'явили свою незалежність, советська Росія пішла війною на суверенні держави тих народів. Російська червона армія завоювала їх один по одному і знову прилучила до російської імперії. Російсько-більшевицькі можновладці безлічно заявили, що це поневолення є здійсненням права на самовизначення.

Коли під час 2-ої світової війни російська червона армія облягла цілий ряд країн середньої і південної Європи і накинула їм «народньо-демократичні» уряди, залежні від Москви, то й цю поведінку комуністична пропаганда пояснила як здійснення права на самовизначення. Ось так виглядає на практиці право на самовизначення народів у російсько-більшевицькій імперії.

Але право на самовизначення народів ігнорують, порушують, фальшують, або ставлять під знак запи-

тання не тільки російсько-більшевицькі, але й інші імперіялісти, а теж в конкретних випадках різні опортуністи. Тому АБН не задовольняється абстрактними формулами прав на самовизначення народів поневолених російським імперіялізмом і комунізмом, але конкретизує ці права.

Ця конкретизація означає домагання повернення незалежності поневолених народів. Бо ці народи вже ранше покористувались правом про самовизначення, об'явили свою суверенність і відбудували свої держави. Вони ніколи не відреклися своєї незалежності і свободи. Якраз навпаки, бо в міру своїх можливостей у різний спосіб ставлять опір чужому пануванню і накинений їм комуністичній системі. І тому для цих народів самовизначення означає незалежність.

АБН є за самовизначення всіх народів. Але він не вимагає незалежності для тих, що цього не хочуть, тому що це було б проти права про самовизначення. АБН стоїть за незалежність поневолених народів, які вже мали свої незалежні держави, доки їх ще Росія не окупувала, усіх тих, які борються за свою державність.

Україна, Туркестан, Білорусія, Грузія, Вірменія, Азербайджан, Естонія, Латвія і Литва були перед російсько-більшевицькою окупацією незалежними державами. Так само Словаччина, Угорщина, Румунія, Болгарія були незалежними державами перед російською окупацією в 2-ій світовій війні. Також поляки і чехи мали свої незалежні держави, доки їх не окупувала російська червона армія. Щоправда, безпосередньо перед російською окупацією були вони під німецькою, але раніше були незалежними. Всі ці поневолені народи не мають наміру резигнувати зі своєї власної державности. Тому й АБН бореться за їхню незалежність.

Очевидно, АБН не є проти того, щоб багато народів творили спільні держави, якщо вони цього хочуть. Тому є він за відбудову власної держави й незалежності Сибіру і Північного Кавказу. Ці багатонаціональні держави постали після розвалу царської імперії, без будь-якої сторонньої інтервенції. Але пізніше москалі їх знову завоювали.

Все ж таки АБН є проти штучних організмів, накинених народам інтервенцією чужих потуг, тому що їхнє існування противиться правам на самовизначення народів. Тому АБН є за розв'язання чехо-словацьких і югославських конструкцій та відновлення окремих незалежних держав тамошніх народів. Ці творива були силоміць відбудовані під час 2-ої світової війни російською червоною армією, проти волі словацького і хорватського народів.

Тому, що АБН є за свободу народів й одиниці, є він проти всякого тоталітаризму. АБН стоїть на становищі, що народи мають право не тільки на незалежні держави, але також мають право самі обирати систему правління і суспільного порядку.

Політичні цілі АБН-у є логічними консеквенціями принципів самовизначення і самоврядування народів. Вони відповідають не тільки прагненням поневолених Росією і комунізмом народів, але теж соціальному поступові всього людства.

(«Шлях перемоги», ч. 15-16 (1971), стор. 4).

Д-р Ол. Соколишин

КОНГРЕС АП АБН ОВАЦІЙНО ВІТАВ ЯРОСЛАВА СТЕЦЬКА

В готелі «Коммодор» в Нью-Йорку в днях 1 та 2 травня 1971 р. відбувся черговий Конгрес Американських Приятелів АБН, що його відкрив і провадив ним голова АП АБН д-р Іван Дочеф з Прсидією: Чарлс Андреанскі — мадяр, як заступник, Маріо Агуср — кубанець та Аристід Ніколай — румун, секретарі, як також Голова АБН, колишній прем'єр України з 1941 року та голова Проводу ОУН — достойний Ярослав Стецько, якого присутні оваційно привітали, коли він увійшов до залі нарад, та мгр С. Стецько. Перед тим, п. голова особисто брав участь в протестаційній маніфестації проти москалів за звільнення Валентина Мороза та інших переслідуваних українських культурних діячів. З тої нагоди Голова Я. Стецько проголосив заяву про порушення національних і людських прав червоною Москвою в Україні, видану англійською мовою з його підписом, як Голови Проводу ОУН, Голови АБН та Предсідника Європейської Ради Свободи і як члена Екзекутиви Світової Антикомуністичної Ліги.

Після звітів Голови д-ра І. Дочефа, голови політичної ради Чарлса Андреанского та головного секретаря інж. Михайла Шпонтак, який теж подав і фінансовий звіт, які прийнято без змін представниками 12-ти різних національностей — до слова попрошено гостя з Європи і представника Центрального Комітету АБН, мгр Славу Стецько, яка, передавши привіт від Централі, поінформувала про діяльність ЦК АБН та його участь в Міжнародніх антибольшевицьких конференціях в Європі, Азії та Америці й Австралії, включаючи і Канаду. Вона ствердила, що

ідеї АБН перемагають у світі й усе більше прихильників тих ідей горнутьсся під прапор АБН, мета якого є розчленування СРСР на національні самостійні держави на їх етнографічних землях. В міжнародних конференціях чимраз більшу участь бере українська молодь, спільно з молоддю всіх поневолених Росією націй.

На черзі був звіт Відділу Американських Приятелів АБН в Чикаго, що його склала Голова української Делегації на той Конгрес п-і *Уляна Целевич*, яка щорічно на роботу Централі АБН шле не менше 1000 дол. За відділ в Рочестер звітував проф. *Б. Губка*. Привіти від Каліфорнійського відділу, як також й інших, були перервані приходом *Ласла Пасторжа* — голови національних груп америк. респ. партії з Вашингтону та видавця журналу «Нові Напрямні» д-ра *Кароля Сітка*.

Після звітів і привітів та виступів визначних гостей обрано такі чотири комісії: Резолюційна в складі *Андреанські*, д-р *Апл*, *А. Ніколай*, мгр *Слава Стецько* та інж. *Кіріґін*. Організаційно-програмова комісія і планування праці на майбутнє була в такому складі: д-р *Ст. Галамай*, д-р *Анатолій Плєскачевський*, полк. *Назаренко*, а статутову комісію створено з осіб: д-р *Т. Крупа*, *Андреанські* та *Аїдлера*. Номінаційну комісію очолив *Ч. Носіч* з пп. *Ліппінґ*, *А. Антонов*, інж. *Михайло Шпонтак* та інж. *Кіріґін*.

На черзі слово забрав представник Куби, який вказав на використання того острова червоною Москвою як бази для завоювання Америки та підбиття цілого світу. На тій Конвенції українську делегацію представляли п-і *Уляна Целевич*, д-р *С. Галамай*, дир. *М. Коцка* — члени та заступники: п-і *Дарія Степаняк* — господиня конвенції, д-р *О. Соколишин* та інж. *Михайло Шпонтак*.

Вечором відбувся бенкет з участю понад 150 осіб

з виступами визначних гостей, в тому голови АБН *Ярослава Стецька*, який в синтетичній промові вказав на слушність боротьби за волю всіх поневолених червоною Москвою народів, якій в боротьбі сам Бог допоможе, бо вона є слухна і справедлива.

На бенкеті була і артистична програма, як виступ бандуриста *Юркевича*, сольо та дует з інж. *Р. Степаняком*; виступ Білоруського тріо «*Каліна*» та румунсько-хорватських музик і співаків-солістів. Бенкетом проводив проф. *Микола Чировський*, який відрекомендував багато українських представників, включно з головою Відділу УККА в Нью-Йорку мец. *Р. Гузлевичем*. Голова Дочеф помагав йому відрекомендувати національних представників та чужинецьких гостей, які масово прибули на бенкет. На нім виступав ще д-р *К. Сітко* з Вашингтону та привітано п. *Дебра* від альбанців.

В неділю 2 травня 1971 р. далі продовжувано Конвенцію Американських Приятелів АБН із звітами комісій. За комісію пляну праці на майбутнє звітував її голова д-р *С. Галамай*, який вказав на найбільш необхідні аспекти роботи Американських Приятелів АБН, включаючи Тиждень Поневолених Націй, протестаційні маніфестації та акції проти советсько-московської окупації, переслідування діячів культури усіх поневолених народів, нищення пам'яток української культури й інших народів та жорстоку русифікацію всіх поневолених народів червоною Москвою.

Статутова комісія звітуватиме на наступній конвенції, коли вона приготує зміни статуту. Від номінаційної комісії запропоновано таку нову управу Американських Приятелів АБН:

Президія: Голова д-р *Нестор Процик*; заступники голови — *Міро Гал*, хорват, *Габор де Бешені*, мадяр, *Іван Косяк*, білорус, д-р *Аустін Апп*, німець, д-р

Жорж Папрікоф, болгарин, д-р Теодор Крупа — українець, кап. Золтан Вашварі, мадяр, та кап. Анте Дошен, хорват. До Екзекутиви, на голову обраний д-р Іван Дочеф, заступники: Чарлс Андреанскі, інж. М. Шпонтак, інж. Маріо Агуїлера, Антон Носіч; генеральний секретар д-р Анатолі Плєскачевський, протоколянт: Верн Міхел, касир — Михайло Коцка, директор Жіночих Відділів Уляна Целевич, референт зв'язків та інформацій: Аскольд Скальський. До Ради Директорів запропоновано: національних представників від Азербайджану: Рагім Баба-Углу, Болгарії: полк. Річард Райчеф та Нікола Стояноф, Білорусії — Владимір Пелеса та Петер Савчук, Козакії — полк. Нікола Назаренко та Федор Стрешчак, Хорватії — інж. В. Кутжіна та д-р Антоні Боніфачіч, Куби — Пабло Перез та Освальдо Руїз, Естонії — полк. Ельмар Ліппінг, Едвард Дерріг, Німеччини — Еріх Йонзен, Альфонс Байєрсдорфер, Мадярщини — Бела Рока та Тібор Гежжа, Північного Кавказу — кап. Насан-Бей, Арслам Бек та Ізмаїл Рамазан, Румунії — Арістиде Ніколай та проф. Жорже Ботошані, України — д-р Степан Галамай, д-р Ол. Соколишин та п-і Дарія Степаняк. Представники Відділів: Чікаго — Вальтер Коллак та п-і Дорріс Кальтер, Вашингтон — інж. Вол. Маєвський та д-р Кароль Сітко, Клівленд — д-р Богдан Футей і Г. Петроф, Рочестер — проф. Б. Губка та Юркус Росиф, Каліфорнія — Т. Равіч, Петер Радієлович, Нью-Йорк — Централя виконує функцію відділу теж. Всіх обрано одноголосно й прийнято резолюції. По обіді відбуто панель 4-ох видавців.

(«Шлях перемоги», ч. 20 (1971), стор. 1).

АБН ВІДЗНАЧИВ У НЬЮ-ЙОРКУ ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ

Особливий комітет під головуванням Дж. Меттью Троя та д-ра І. Дочефа zorganizував у Нью-Йорку відзначення Тижня поневолених народів, згідно з американським законом з 1959 року.

15 липня у міській залі посадник Ліндсей скликав сходу, на яких зачитав стосовне проголошення. Д-р Іван Дочеф, голова АП АБН-у, сидів біля посадника від названої організації, заступаючи усі народи, члени АБН-у. У зустрічі брали участь групи дівчат у національних строях України, Мадярщини, Хорватії, Латвії та Куби.

18 липня влаштовано похід на 5-й Евеню. В поході брали участь і католицькі воєнні ветерани. Представники поневолених народів були зі своїми національними прапорами та в національних строях. Болгарію заступав Н. Стояноф, Білорусію — д-р А. Плєскачевський, козаків — полк. Назаренко, хорватів — Н. Ноціч, кубанців — Аквілера, естонців — Е. Ліппінг, німців — Р. Брекнер, мадярів — сотн. З. Васварі, лотиськів — А. Муїзнікес, північних кавказців — сотн. А. Бек, словаків — І. Самель, українців — д-р С. Галамай, та д-р В. Савчак, Консервативний клуб — В. Міхась, Приятелів Тибету — С. Гуйлер. Участь брало понад тисячу осіб.

Згодом у соборі св. Патріка зібралася велика кількість людей. Богослуження відправляв кардинал Кук у сослуженні литовського священика. Проповідь виголосив український священик о. П. Пащак. Звідам демонстранти промаршували 5-ою Евеню до Центрального парку, де відбулося потім віче з участю понад 2.000 осіб. Керував ним д-р Дочеф. Вступне слово виголосив Меттью Дж. Трой. Бесідником-гостем був Л.

С. Пастор, директор Відділу Спадщини в Республіканському національному комітеті у Вашингтоні. Зі словом виступали теж провідник українських студентів Ю. Волошин та малярка Анна Васварі. Лотиський представник зачитав проголошення президента Ніксона та губернатора Рокефеллера. Славна кубинська співачка Е. Сантольо проспівала 3 кубинські народні пісні. Резолюцію зачитав Андреанський, голова політичного комітету АП-АВН-у.

Після віча в Центральному парку демонстранти зібралися перед московською місією ОН. Було їх понад 500. Вони несли крім національних прапорів протикомуністичні транспаранти, вимагаючи свободи для поневолених народів, членів АВН-у. Будову місії охороняли відділи поліції. Перед будовою промовляли д-р Дочесф, Волошин, Авілера, Стояноф та ін.

(«Шлях перемоги», ч. 35 (1971), стор. 3).

МОЛОДЬ АВН-У НА ФРОНТ ПРОТИ МОСКВИ

В понеділок, 14 червня ц. р., о сьомій годині вечора під погідним небом Манітоби біля пам'ятника невідомому воїнові у Вінніпегу, напроти будинку парламенту зібрався гурт естонців, латвійців і литовців, щоб жалібно відзначити трагічну річницю балтійських народів, яких окупувала жорстока Москва.

Від балтійців промовляв їхній священик і професор Манітобського університету Юрі Свеннен, накреслюючи усі страхиття московської неволі, з якою балтійці ніколи не погодяться, як теж з насильно накиненим комуністичним ладом.

Сьогодні обраховують, що понад п'ятсот тисяч балтійців пропало в північних тайгах московської імперії, а це колосальна біологічна втрата для невеликих балтійських народів.

Сьогодні естонців у їхній країні нараховують 1.357.000, латвійців — 2.365.000 і литовців — 3.129.000, що разом становить одну восьму українського народу в Україні. Але в боротьбі проти московського окупанта балтійці є кільцем ланцюга протимосковського фронту — АБН.

За даними 1959 р. москвини в Естонії становили 21,7% загальної кількості населення, в Латвії — 26,6%, а в Литві — 8, 5%, що є надто небезпечне, бо за кілька років Москва заявить, що латвійці, наприклад, є меншістю у своїй країні, і її прилучать до московської території.

Від українців доповідав І. Паркасевич, висловлюючи приязнь українців до естонців, латвійців і литовців, і також згадав про сьогоднішнього прем'єра Канади Трудо, який іде на співпрацю з Москвою ціною України, балтійських та інших народів Європи й Азії. Українську групу очолював о. Семен Їжик.

Національні прапори репрезентували поодинокі національності, а чорні кличі, як: «Москва зраджує кожного!», «Стримати московського восьминога!» (октопуса), «Воля для Мороза!», говорили про протимосковський дух демонстрантів.

Другого дня у місцевій «Free Press» появилася знимка промовця д-ра Свеніена, але кличів не було показано, була тільки коротка замітка під знімкою про суть річниць. Дух московського «протоколу» (підписаного Трудом) уже робить свою чорну роботу серед канадців. Однак тиждень перед тим, коли «гостювала» там група московських електричних «техніків», згадана газета присвятила їй аж дві знімки з інтерв'ю.

Що ж, наші протести — це голос Кассандри. Нам треба діяти ефективніше, треба вживати радикальних заходів, і з ворогом говорити мовою війни, а не побратимства! Довгі рамена октопуса треба обтяти мечем і вогнем!

Антибольшевицький Блок Народів має молоді сили і їх треба посилати на відтинок боротьби проти Москви! Кожна московська амбасада, консулят, різного роду торговельні і пресові агенції повинні бути під нашим тиском, не дати Москві спокою ні на мить.

Нам замало письмових протестів до Об'єднаних Націй, чи харитативних і гуманних комітетів, бо у тих всіх комітетах сидять москалі, і до сьогоднішнього часу ми мали за малий успіх від них.

Фронтową атаку проти Москви ми повинні вести не тільки в країнах західної демократії, але й поза залізною заслоною, де московська влада знаходиться!

Кличі АБН повинні стати символом боротьби усього світу, окупованого, або загроженого Москвою. Нехай дрожать у кремлівській столиці криваві тирани, бо фронт молоді АБН-у буде їх бити на всіх відтинках широкого гльобу! Сьогоднішня молодь вороже наставлена до всіх диктатур, і московський червоний деспот повинен стати її єдиним ворогом, якого треба нищити різними способами.

Студенти і професори по університетах, учні середніх шкіл, молодіжні організації повинні отримати протимосковську літературу від чинників АБН-у із вказівками, як і чому діяти та боротися з «совєтськими» представництвами.

У Східній Німеччині і на Далекому Сході сотні тисяч українських юнаків і молоді інших народів, яка служить у московській армії, повинні отримати літературу і вказівки АБН-у. Вістря ненависти слід звернути проти московських командирів.

На Заході рскрутування студентів до праці в АБН-і повинно вестися в той спосіб: біля університетів і коледжів треновані люди роздавали б усім писання і вказівки АБН-у:

1. як атакувати московську імперію,
2. в який спосіб підривати позиції різних бюр і московських місій,
3. творити довірені гуртки активістів по всіх країнах,
4. як діяти, їдучи туристами до СССР?

А молодь народів АБН-у під Москвою творила б ядро повстанського руху, який стане зав'язком революційного керівництва.

Молодь непосидюча, войовнича, вона любить чиндію, любить творити і досягати непоборних висот, але вона також здатна валити огидні творива, здатна йти на барикади за правду, готова вмирати на жертovníку власної Нації!

Комунізм, марксизм, ленінізм, маоїзм зазнають упадку, так як і завмерли гошімінці. З надрів народу відроджується визвольний націоналізм, серед деяких націй, і як рятунок перед московською експансією будуть змушені — в ім'я власного існування — навернутися й інші народи до націоналізму, який прогиставиться московському комунізмові:

а) Віра в Бога, що є могутнішим кличем, ніж матеріялістична ідея Маркса-Леніна;

б) повернення до традицій нації: брати приклад з героїчних вчинків народніх лицарів, пошана до родини і до старшого, плекання народніх пісень, моральних чеснот.

Москва запланувала знищити католицьку Церкву, а не маючи спромоги це зробити державним атеїзмом,

п'ять років тому накреслила у Москві плян, за яким мало б легше вдатися розсадити її із середини — тобто, залізти до Риму, що і сталося.

Отже, усі Церкви змушені будуть стати по боці АБН-у, бо ми будемо боротися за їхнє існування та кож, а їм теж Москва призначила загибель. Діли і па-нууй — це старе мотто кожного диктатора, і ним по-слуговуються сьогодні москалі супроти католицької Церкви.

Фронт молоді АБН-у мусить діяти постійно, безперебійно, молодих людей є велика кількість, тільки треба дати їм напрямні і вони понесуть загибель чер-воній імперії.

(«Шлях перемоги», ч. 34 (1971), стор. 3).

СВІТОВА АНТИКОМУНІСТИЧНА ЛІГА МОЛОДІ (ВЮАКЛ) — ЗА РОЗВАЛ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

Постанова про підтримку визвольних змагань уярмлених Москвою націй

Зважаючи на те, що Україна й інші країни Схід-ної Європи, хоча протягом 50 років перебувають під московсько-комуністичною контролею, але відбивають з успіхом наступ на їх національну свідомість з боку цього останнього вияву московського імперіялізму й колоніялізму;

Тому, що переборюючи відкриту русифікаційну по-літику режиму, Україна й інші нації поневолені в СРСР, завжди змагалися за визнання їхніх справед-ливих прав на політичну свободу й суверенну неза-лежність, як вільні суспільства;

Зважаючи на те, що — ВЮАКЛ — вірить в ідеал свободи для націй і свободи для індивідів;

III-я Конференція ВЮАКЛ, зібравшись у Манілі, засуджує експлуатацію і гноблення московським режимом усіх підкорених народів і націй, та твердо ухвалює:

1. всіляко підтримати кожне зусилля до досягнення волі й незалежності України, Білорусії, Латвії, Литви, Естонії, Грузії, Вірменії, Туркестану та інших уярмлених націй;

2. закликати уряди вільного світу почати заходи, щоб засудити на міжнародних форумах даліше уярмлення цих поневолених націй імперіялістичною Москвою, і їй супутню доктрину «обмеженої суверенності», що стосується до т. зв. сателітних держав ССРСР;

3. мобілізувати опінію, що сприяє справі визволення поневолених націй, з допомогою акцій всередині і поза московсько-комуністичною орбітою.

(«Шлях перемоги», ч. 35 (1971), стор. 1).

«ПЕРЕДРЕВОЛЮЦІЙНА ДОБА»

(5-та конференція Світової Антикомуністичної Ліги)

На запрошення філіппінського уряду Ярослав Стецько прибув 21 липня 1971 р. до Манілі, щоб прийняти участь в Світовій Антикомуністичній Конференції. Я. Стецько є як представник України членом Президії Світової Антикомуністичної Ліги, якої головою є представник Японії, Осамі Кубокі. Осамі Кубокі нещодавно відвідав українську спільноту в Англії, промовляв на Здвизі СУМ-у і був гостем СУБ-у.

Ярослав Стецько промовляв перед Світовим Антикомуністичним форумом на тему «Передреволюційна доба в російській імперії». Центральною справою його

доповіді є сучасні процеси в Україні й в інших уярмлених Росією країнах. Особливу увагу присвячує він героїчному зусиллю молодих культурних діячів — Валентина Мороза, сл. п. А. Горської й ін. творців культурних цінностей, переслідуваних або замордованих Москвою українських патріотів. Поруч культурних процесів доповідач зосереджує свою увагу на революційно-політичній боротьбі України. У доповіді знаходить свій гострий засуд теж убивство москалями сл. пам. М. Сороки, сл. пам. Алли Горської і варварське знущання над Святославом Караванським, Л. Лук'яненком, І. Кандибою, Катрею Зарицькою, В. Горбовим і іншими захисниками прав української людини і нації.

5-та Конференція Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ) і 17-та Конференція Антикомуністичної Ліги Народів Азії (АПАКЛ) — The Fifth World Anti-Communist League Conference and 17th Asian Peoples' Anti-Communist League Conference відбулися 21-25-го липня ц. р. в Манілі, Філіппіни.

Кожна така Конференція є великою світовою антикомуністичною й антиросійською маніфестацією, в якій беруть численну участь представники антикомуністичних організацій понад 70 країн світу, не лише всіх держав Азії, а й ЗСА, Канади, Півд. Америки, Європи, Австралії. Ці світові конференції політично мобілізують великі сили багатьох народів проти комунізму і його головного носія і керівника — московського імперіялізму, схвалюють відповідні резолюції за розвал московської колоніальної імперії-тюрми народів, за визволення поневолених Москвою і Пекіном народів та звертають увагу вільного світу на комуністичну небезпеку.

Світова Антикомуністична Ліга і Антикомуністична Ліга Народів Азії в своїх політичних підставах, цілях

і прямуваннях прийняли платформу Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН). АБН є членом ВАКЛ.

На 4-й Конференції ВАКЛ, що відбулася у вересні 1970 року в Японії, в члени ВАКЛ вступила Ліга Визволення України. Представником ЛВУ на цій Конференції був інж. В. Безхлібник. Численну участь брала молодь СУМ з Австралії. Головою ВАКЛ є японець Осамі Кубокі, секретарем філіппінець Хозе Гернандез.

(«Шлях перемоги», ч. 31 (1971), стор. 1).

П'ЯТА КОНФЕРЕНЦІЯ СВІТОВОЇ АНТИКОМУНІСТИЧНОЇ ЛІГИ

П'ята Світова Конференція ВАКЛ і Третя Світова Конференція Молоді ВАКЛ, що відбулися в Манілі (Філіппіни) в днях 21-25 липня 1971 р., стали на захист політичних і релігійних в'язнів у московсько-большевицькій імперії, заявили свою підтримку визвольній боротьбі України та іншим поневоленим у СССР народам.

У V-й Конференції ВАКЛ брали участь представники таких країн: Австралії, Китаю, Індії, Індонезії, Японії, Кореї, Лаосу, Малайзії, Тайланду, В'єтнаму, Нової Зеландії, Ірану, Йорданії, Туреччини, Лівану, Сауді Аравії, Конго (Куїшаза), Лесото, Ліберії, Малайзії, Бельгії, Франції, Норвегії, Данії, Греції, Португалії, Швеції, Німеччини, України, Канади, США, Аргентини, Еквадору, Ель Сальвадору, Куби, Великобританії, Мексики, Нікарагуї, Колумбії, Іспанії, Філіппін, Парагваю, Гонконгу, Макао, Рію-Кію. Крім того представники АБН, ЦІАС, Білоруського Визволь-

ного Фронту, Угорського Національно-Визвольного Комітету, Латвійського Національного Комітету, Болгарського Визвольного Руху й інших організацій (разом — шістнадцять міжнародних і національних організацій).

У п'ятницю, 23 липня, на пленарному засіданні V-ої Конференції ВАКЛ-у Ярослав Стецько, голова АБН і Європейської Ради Свободи, мав доповідь про передреволюційну добу в російській імперії і з'ясував національно-визвольну боротьбу України й інших поневолених Москвою націй.

25-го липня на величезному стадіоні Незалежності в Манілі відбулося масове віче, на якому промовляла також пані Слава Стецько, член делегації АБН.

Під час пленарного засідання, голова філіппінського парламенту, Корнельйо Т. Віллареаль, у приватності к. президента Сенату Хозе Х. Роя, теперішнього президента Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ), та посла Рамона Д. Багатсінга, голови Філіппінського Антикомуністичного Руху, вручив Ярославу Стецькові особливе відзначення — пропам'ятну металеву плиту з окремим текстом. Подібні відзначення отримали: Ку Ченг-канг — голова китайської делегації, Осамі Кубокі — дотеперішній голова ВАКЛ-у, проф. Джуїцу Кітаока — голова японської делегації, генерал Прапан Куляпічітр — голова тайландської делегації, ген. Лі Еунг Джоон — голова корейської делегації.

На масовому вічі 25-го липня, що відбулося під кличем свободи, пані Хуаніта Кастро (сестра Фіделя Кастро, але зовсім протилежних до нього поглядів), пані Слава Стецько (Україна) і новообраний генеральний секретар ВАКЛ-у корець ген. Лі — отримали від ген. Алехо С. Сантоса, кол. міністра оборони Філіппін, голови комітету Віча Свободи, — металевий меч

із вирізьбленим написом, як відзначення за боротьбу проти комунізму.

Слава Стецько промовляла також наприкінці пленарної сесії, склала від імені поневолених народів подяку філіппінському урядові й народові за підтримку визвольної боротьби поневолених народів і передала ген. секретареві ВАКЛ-у, проф. д-р Хозе М. Гернандесові, від української делегації копію ікони Вишгородської Божої Матері та платівки УПА, як вислів признання для першого генерального секретаря — філіппінця, який завжди підтримував Україну в її боротьбі за незалежність.

Головою Світової Антикомуністичної Ліги V-та Конференція обрала делегата Філіппін — сенатора Хозе Х. Роя; Я. Стецько далі залишився членом Президії. Головою Світової Антикомуністичної Ліги Молоді вибрано філіппінця — Армадо Багатсінга, сина посла Рамона Багатсінга; заступником — М. Ткачука (Україна), заступником ген. секретаря Світової Антикомуністичної Ліги Молоді (САКЛМ) — Романа Захаряка (АБН), членами Президії — японця, китайця і в'єтнамця.

У телевізійній передачі з нагоди V-ої Конференції ВАКЛ-у брали участь: Слава Стецько, Хуаніта Кастро, Сузанна Лябен (Франція), Е. Родзе — від делегатів-жінок, сенатор Феті Теветоґлю (Туреччина), Ку Ченг-канг (Національний Китай), д-р Парвіз Каземі (Іран), Осамі Кубокі (Японія), Рама Сваруп (Індія); від молоді — М. Ткачук (Україна), Роман Захаряк (АБН), двох філіппінців та один індієць.

Велику прихильність до України виявила філіппінська делегація, а далі делегації: японська, турецька, англійська, французька, в'єтнамська та інші.

Українська делегація працювала в політичному комітеті, головою якого був індієць, а секретарем — швед. В комітеті для справи фінального комюніке

працювали українська і лотиська делегатки. У політичному комітеті брав участь також білорус і болгарин. Слава Стецько брала участь в окремій нараді з Федерацією жінок-адвокатів і суддів, а від молоді був М. Ткачук.

В делегації АБН були: д-р Кирил Дреннікоф (Болгарія), Александер Олехнік (Білорусія) і — як обсерватор — пані Е. Родзе (Латвія).

Ярослав Стецько мав півторагодинне інтерв'ю з американською пресовою агенцією Ассошіейтед Прес з Нью-Йорку.

Під час авдієнції у президента держави, Ярослав Стецько передав йому книжку «Рашен опрешен ін Юкрейн», а також твори Валентина Мороза, в тому видану англійською мовою книжку «Серед снігів». Слава Стецько передала твори В. Мороза і минулий річник «АБН-Корреспонденс» міністрові закордонних справ Карльосові П. Ромульо, голові парламенту Корнельїа Т. Віллярєаль, голові сенату — Джіл Дж. Пуятові. Твори В. Мороза були масово розповсюджені й серед делегатів, представників преси і різних організацій (теж у Філіппінах).

Українські делегати молоді — М. Ткачук і Р. Захаряк — зібрали багато підписів під меморіалом до У-Танта в справі Мороза та інших політв'язнів. Ця акція продовжується у різних країнах світу, а веде її зокрема молодь. Крім творів В. Мороза, розповсюджувано також книжку «Револушенері войсіз», англомовний кварталник «Юкренієн Ревю», «АБН-Корреспонденс», листівки про В. Мороза, книжки «Де Ган енд де Фейт», Дж. Бірча «Український Націоналістичний Рух в СССР після 1956 р.», «Київ проти Москви», «Як побороти Росію?», брошуру ген. Фуллера «Росія не є непереможна» та інші наші англомовні видання. ЦЕСУС прислав виставку з Канади на тему

«Ленін без маски». Ця виставка була під час Конференції і зробила дуже велике враження. На прохання голови ВАКЛ-у вона залишилася для використання по різних інших країнах.

Запропоновано відбути чергову Конференцію ВАКЛ у латинській Америці.

Українці мали 4 делегати, білоруси — 1, болгари — 1 і лотиші — 1-го.

З-поміж визначних особистостей, крім президента Філіппін, на конференції промовляли: ген. секретар СЕАТО — ген. Хесус Варгас, китайський амбасадор у Філіппінах, голова парламенту Вілляреаль. У складі делегації із США був проф. Лев Добрянський, що виступав у справі Тижня Поневолених Народів. Головою американської делегації був д-р Волтер Джадд, колишній конгресмен, а членами проф. Лев Добрянський, д-р Дейвід Ров і Вільям Гайсміт (делегат від молоді).

У Світовій Антикомуністичній Лізі Україна є рівноправним членом з усіма іншими вільними націями (Японією, Італією, Францією і т. д.) і її прапор повівав побіч прапорів вільних націй.

Відзначення, що його отримав Я. Стецько — металева плита, прикріплена на дереві особливого роду, на якій вирізьблений напис: «5-та Конференція ВАКЛ і 17-та АПАКЛ — Філіппіни 1971 р. — презентують цю нагороду заслуги Ярославі Стецькові з Антибольшевицького Блюку Народів за визначну, блискучу й бойову оборону прав людини проти злочи і пасток комунізму в його районі та у світі. Дано в Маляканґ, місто Маніла, 26 липня 1971 р., з нагоди спільних конференцій 5-ої ВАКЛ і 17-ої АПАКЛ». Підписи — Вілляреаль, Роя і Багатсінґа.

В комунікаті Конференцій ВАКЛ і АПАКЛ, виданому в останньому 5-му дні сесій, закликається

вільні азійські держави негайно створити азійсько-тихоокеанську систему безпеки «більш всеохоплюючу, ніж теперішні військові союзи, щоб зрівноважити поступове відтягнення союзних військ із В'єтнаму».

Далі в тому ж комунікаті сказано:

«В час, коли комуністичні режими поширюються, а політика епізменту притягає все більше уваги, вільні народи світу все ж посилюють свою антикомуністичну рішучість. Тому Конференція вирішила дати ясну вказівку своїм прихильникам, яких треба додаткових зусиль, щоб перемогти всяку комуністичну загрозу, відвернути тенденції епізменту і тим самим досягнути остаточну перемогу для свободи людства і самостійності всіх націй».

Конференція висунула вільним націям такі пропозиції:

а) В Європі треба зміцнити НАТО і дати всяку можливу підтримку визвольній боротьбі за національно-державну незалежність і людські права України, Білорусії, Латвії, Естонії, Литви, Грузії, Туркестану, Хорватії, Румунії, Альбанії, Угорщини, Чехії, Словаччини, Болгарії, Польщі, Східньої Німеччини і всіх інших націй, що поневолені московським імперіалізмом і комунізмом. Зокрема, необхідно вести акцію за ліквідацію концентраційних таборів і політичних психіатричних лікарень та добитися звільнення політичних і релігійних в'язнів у ССРСР і його сателітах.

б) На Близькому Сході всі комуністичні та інші руїнницькі інтриги й акти агресії необхідно ефективно поборювати.

в) В Азії треба далі давати практичну підтримку антикомуністичній боротьбі В'єтнаму, Лаосу і Камбоджії, а колективна сила заприязнених націй мусить бути вжита для того, щоб стримати комуністичну агресію на будь-яку іншу країну... Треба збільшувати

підтримку Корейській республіці у її зусиллях визволити поневолений нарід північної Кореї і — згідно з духом Хартії ООН — добитися об'єднання тієї країни.

г) В Африці необхідно допомагати тим націям, серед яких проводиться підривна діяльність, фінансована з комуністичних джерел.

г) В латинській Америці треба розгромити всякі чергові спроби інфільтрації комуністів та їх підривної діяльності, особливо з Куби і Чіле.

Резолюція ч. 6

про вимогу до вільного світу допомогти Україні й іншим поневоленим націям

Тому, що українська нація веде героїську боротьбу за своє існування проти деспотичного советськомосковського уярмлення і — мавши між поневоленими націями центральне становище — склала величезні жертви у своїй боротьбі за визволення;

Тому, що Росія пляново намагається знищити українську націю, ліквідуєчи її провідників, письменників, мистців й інших інтелектуальних працівників, а також придушуючи українську мову, культуру і релігію;

Тому, що волелюбні люди караються у в'язницях і концтаборах по 25 років без суду, як ось визначний правник д-р В. Горбовий, та інші інтелектуальні працівники й письменники засуджені на 25 років ув'язнення, як ось письменник С. Караванський;

Тому, що навіть червонохресні працівники Української Повстанської Армії, українки К. Зарицька, О.

Гусяк та інші, засуджені на 25 років, терплять невимовні страждання у Владимирській в'язниці й у Мордовських таборах;

Тому, що недавно молодого українського історика Валентина Мороза засуджено на 14 років ув'язнення в тюрмах і концтаборах, а відому художницю Аллу Горську замордовано в Києві, хоч вона не була навіть суджена;

Тому, що московська пропаганда намагається затерти питання поневолених націй, а кокетування Росії і її «мирні» заходи приховують її первісну мету — світове панування;

Тому, що підбурюючи і підтримуючи окраїнні війни, як ось у В'єтнамі, на Близькому Сході й на інших теренах, Росія хоче пхнути вільний світ у пропасть знищення;

Тому, що вільний світ відповідальний за допомогу уярмленим націям у їхній боротьбі за свободу і самостійність, а внутрішній розвал російської імперії і цілої комуністичної системи допоможе звільнити світ від тиранії і катастрофи;

Тому, що справедливість і воля неподільні, а справедливий лад із повністю забезпеченими природними людськими правами й незалежними національними державами повинен замінити тиранію та імперіялізм;

Тому П'ята Конференція Світової Антикомуністичної Ліги постановляє:

1. Піднести сильний голос в обороні України й інших поневолених націй і вважати ідеї національного визволення, національної незалежності і людських прав за головну рушійну силу наших часів.

2. Запротестувати проти руйнування церков, бібліотек і культурних пам'яток, проти депортацій, невільничої праці та топтання людських і національних прав.

3. Розбудувати середники інформації і розкривати всілякі міжнародні обманні дії комуністичних п'ятих колон та підступної московської дипломатії.

4. Підтримати українців та інші уярмлені народи в боротьбі за їхнє визволення й національну самостійність та стимулювати спільний фронт усіх поневолених націй і протикомуністичних сил вільного світу, як єдину розв'язку проблеми визволення і забезпечення світу від знищення московським імперіялізмом і комунізмом.

5. Вимагати відтягнення всіх окупаційних військ з України, ліквідації усіх концтаборів і таборів невольничої праці, звільнення усіх політичних в'язнів, письменників, священиків і інших; протестувати проти жорстокого трактування в'язнів, затруювання харчів, таємних судових розправ і замикання нормальних людей у психіатричні лікарні.

6. Поборювати дух дефетизму, байдужости, опортунізму й співіснування, як нестерпне зло вільного суспільства.

7. Зосередити увагу на молодь і виховувати її в дусі вічних вартостей, гуманізму й патріотизму.

8. Добитися зміни політики вільних урядів, щоб вони прийняли політику визволення; організувати світовий рух за свободу, національну незалежність і суспільну справедливість, проти комунізму й московського імперіялізму.

(Прийнято односторонньо пленумом V-ої Конференції ВАКЛ).

Резолюція ч. 15

*про підтримку визвольної боротьби народів, уярмлених
московським імперіялізмом*

Тому, що московський імперіялізм опановує все нові країни і скріплює свої впливи у вільних країнах світу з допомогою комуністичних партій, п'ятих колон і комуністичної інфільтрації, яка набирає різних форм і користується різними методами, безупинно змагає до опанування світу і уярмлення інших, ще вільних націй;

Тому, що московський імперіялізм систематично захоплює контроль над Середземним морем, Близьким Сходом, Північною Африкою, Індійським океаном, розбудовує свої мілітарні й політичні позиції на Кубі та в інших країнах латинської Америки, у північному В'єтнамі, північній Кореї і загрожує іншим країнам в Азії;

Тому, що московська тюрма народів — СССР — систематично намагається похлинути інші країни, розташовуючи в них свої окупаційні війська (Угорщина, Східня Німеччина, Польща, Чехія, Словаччина, Болгарія), або встановлюючи там свої воєнні бази з тією ж метою (Північна Африка, Куба);

Тому, що московське термоядерне зброєння і нагромадження конвенційної зброї все більше загрожує волелюбному людству;

Тому, що уряд Федеральної Республіки Німеччини своїм договором із СССР відкриває большевизмові дорогу до Західньої Європи, наслідком чого далі кріплять московські позиції;

Тому, що договір канадського уряду з СССР сприяє московським намаганням розбити НАТО та ізолювати США від інших волелюбних країн світу;

Тому, що рішучий, систематичний і пляновий спротив московському імперіялізмові й комунізмові ставлять тільки народи, уявлені в СРСР і в сателітних країнах та в усіх державах під комуністичним пануванням, які борються за свою національно-державну незалежність, людські права і соціальну справедливість;

Тому п'ята Конференція ВАКЛ постановляє:

1) Розгорнути акцію усвідомлення у вільному світі, що поширювання московсько-комуністичних впливів, зокрема розширення кордонів московської імперії на все нові країни й моря, можна поборювати в сучасних умовах насамперед активною підтримкою боротьби за національну незалежність і людські права поневолених у московській імперії націй, боротьба яких, піддержана вільним світом, завалить московську імперію і знищить комуністичну систему.

2) Добитися того, щоб уряди вільного світу — протиставлячись термоядерній війні — зосередили свою увагу на єдино-можливій розв'язці світової кризи, спричиненої московським імперіялізмом і комуністичним намаганням опанувати світ, себто — зосередили свою увагу на національно-визвольних, протимосковських і протикомуністичних повстаннях націй у російській імперії і в комуністичній сфері володіння, які (повстання) приведуть до розпаду імперії на національні держави і до запровадження народоправного ладу, замість комуністичного, у відновлених державах.

3) Гостро засудити окупацію і московізацію поневолених московським імперіялізмом країн — України, Туркестану, Білорусії, Грузії, Литви, Латвії, Естонії, Північного Кавказу, Азербайджану, Вірменії та інших націй під московською займанщиною, як також висилку московських окупаційних військ до Угорщини.

ни, Польщі, Східньої Німеччини, Чехії, Словаччини й інших країн, з метою здушити національні повстання уярмлених націй.

4) Стати на захист національно-визвольних підпільних рухів в Україні (Організації Українських Націоналістів-революціонерів — послідовників С. Бандери), Туркестані, Білорусії, кавказьких країнах, Балтицьких державах, Угорщині, Румунії та інших уярмлених націях, як також культурних діячів тих країн, які — не буди пов'язаними з підпіллям — відверто й мужньо захищають свободу культурної творчости, національні й релігійні традиції, а большевицька влада карас їх за це жорстокими засудами.

5) Підтримати масові протестні акції української спільноти в Україні й у всьому світі за звільнення визначного молодого українського інтелектуаліста-патріота Валентина Мороза, засудженого на 14 років ув'язнення, і багатьох інших українських інтелектуалістів, засуджених на десятки років тюрми і концтаборів за їхню творчість, сперту на українських національних і християнських традиціях, як теж усіх ув'язнених борців за людські права й національно-державну незалежність.

6) Вимагати від урядів і парламентав вільних держав проголошення Великої Хартії незалежності націй, зокрема України, Туркестану, Грузії, Північного Кавказу, Словаччини, Чехії, Хорватії, Болгарії, Угорщини, Сербії, Альбанії, об'єднання у свободі В'єтнаму, Кореї, Китаю і всіх інших націй, уярмлених комунізмом і московським імперіялізмом, що буде значною моральною підтримкою у їхніх визвольних змаганнях і необхідним засобом для перемоги вільного світу в психологічній війні.

7) Вимагати від урядів вільних країн активної інтервенції в обороні політичних в'язнів націй, уярмле-

них у московській імперії і в комуністичній сфері панування, щоб добитися їхнього звільнення і ліквідації концтаборів та таборів примусової праці.

8) Вимагати звільнення усіх в'язнів, які терплять за свої релігійні переконання на чолі з українським католицьким єпископом В. Величковським, та припинення релігійних переслідувань вірних, які не належать до кремлівської «церкви», визнаної атеїстичним режимом.

(Резолюція прийнята одностановно Пленумом Конференції ВАКЛ 24 липня 1971 р.)

Резолюція про Валентина Мороза

III-ої Конференції Світової Антикомуністичної Ліги Молоді (САКЛМ — WYACL)

Тому, що в Україні та в інших країнах під комуністичним гнітом все більша кількість молодих людей — від робітників до інтелектуалістів — викриває фальш, культурне пригнічення і терор супроти одиниці та визиск націй, що їх проводить російська комуністична партія, кліка Мао й керівні верстви, які висловуються їм; і

Тому, що діяльність таких людей, як Валентин Мороз, український історик і мислитель, двічі ув'язнений режимом в СРСР, але не заломаний, заслуговує на певне вирізнення як особливий приклад відваги і апостольський своїм характером; і

Тому, що кожна генерація потребує прикладної пошти, щоб утотожнювати з нею себе і підіймати її як ідеал для себе в шуканні людини за тривалими вар-

тостями і справедливістю для усіх націй і народів (за словами Мороза) —

Третя Конференція Світової Антикомуністичної Ліги Молоді постановляє:

1. Валентин Мороз і його друзі для делегатів — герої і апостоли думки й дії.

2. Делегати вчинять усе, що в їхніх силах, щоб Валентина Мороза поставити як захисника волі, національної культури й уосіблення внутрішньої людини у протиставленні бездушному гвинтові в комуністичному суспільстві; зокрема у своїх публікаціях, з'їздах та в діяльності своїх організацій.

3. Валентин Мороз став нашою відповіддю на комуністичну підміну геройських постатей і мислителів нашої доби своїми фальшивими героями (Че, Мао, чи Го).

4. Члени САКЛМ будуть популяризувати Валентина Мороза як ідеал і серед молоді наших країн.

*Резолюція про підтримку визвольних змагань
уявлених Москвою націй*

Взявши до уваги, що Україна й інші країни Східної Європи вже 50 років під московсько-комуністичним контролем, але відперли наступ московського імперіялізму й колоніялізму на їхню національну свідомість;

Взявши до уваги, що поборюючи відкриту русифікаційну політику режиму, Україна й інші поневолені

в ССРСР нації завжди надіялися на визнання їхніх справедливих прав на політичну свободу й суверенну незалежність, як вільних суспільств;

Тому, що САКЛМ вірить в ідеал свободи для націй і свободи для індивідів —

III-тя Конференція САКЛМ у Манілі засуджує експлуатацію і гноблення московським режимом усіх підкорених народів і націй та рішуче постановляє:

1) Підтримати всіма засобами всі заходи, що ведуть до досягнення волі й незалежності України, Білорусії, Латвії, Литви, Естонії, Грузії, Вірменії, Туркестану та інших уявлених націй.

2) Звернутися із закликом до урядів вільного світу, щоб засудити на міжнародних форумах поневолювання згаданих націй імперіалістичною Москвою, а також доктрину «обмеженої суверенності», що стосується до т. зв. сателітних держав.

3) Мобілізувати опінію, що сприяє справі визволення поневолених націй, з допомогою акцій всередині й поза московсько-комуністичною орбітою.

(Резолюція Третьої Конференції Світової Антикомуністичної Ліги Молоді в Манілі, липень 1971 р.)

Заява секретаріату Світової Антикомуністичної Ліги Молоді

Ми, об'єднана молодь у САКЛМ, палко закликаємо Світову Антикомуністичну Лігу й усі народи вільного світу допомогти нам у наших зусиллях добитися звільнення молодих інтелектуалістів, що ув'язнені в московських концтаборах і «політичних» психіатрич-

них лікарнях, а зокрема блискучого молодого українського історика Валентина Мороза, недавно засудженого московським комуністичним режимом на 14 років за його активний спротив політиці московізації України і за його захист людських прав та гідності людини.

Ми просимо про вашу невгнуту підтримку для нашої кампанії здобути для України й усіх поневолених націй у СРСР ті самі політичні, національні, релігійні й культурні права, які мають усі вільні нації, чи повинні мати, згідно з Деклярацією Прав Людини і Хартією Об'єднаних Націй.

Вимагаємо спільного апелю до генерального секретаря Об'єднаних Націй, щоб натиском на уряд СРСР досягнути звільнення Валентина Мороза.

Мусимо зупинити московський терор в Україні!

(Маніля, липень 1971 р.)

(«Визвольний шлях», кн. 9 (1971), стор. 1080-1088, також «Шлях перемоги», ч. 33-36 (1971).

АБН В ОБОРОНІ БОРЦІВ ЗА ВОЛЮ

Центральний Комітет Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН) закликає всі національно-визвольні організації поневолених Москвою народів — виступити у всьому світі одним спільним фронтом з українцями на захист переслідуваних варварською Москвою українських інтелектуалістів, культурних творців інших народів та всіх борців за національно-державну незалежність і права людини.

Недавно арештовані у Києві і Львові культурні діячі — Іван Світличний, В'ячеслав Чорновіл, Євген Сверстюк, Іван Дзюба й інші — широко знані із своєї творчости в обороні людських і національних прав.

ЦК АБН апелює до державних, політичних, церковних, громадських проводів вільних країн світу, зокрема до антиросійських і антикомуністичних кіл, молодіжних і різних патріотичних організацій, до комбатантів, до Міжнародного Червоного Хреста, Міжнародної Комісії Юристів, Міжнародного Суду в Газі, до Комісій прав людини ООН і Європейської Ради в Страсбурзі, до Інтернаціональної Амнесії — стати активно на захист ув'язнених московськими тиранами культурних творців і усіх політичних в'язнів, борців за права нації і права людини.

ЦК АБН закликає до масових акцій проти російського терору за звільнення Валентина Мороза і всіх інших ув'язнених культурних творців, а теж усіх борців за національно-державну незалежність і права людини.

ЦК АБН засуджує ганебне таємне судилище над Валентином Морозом і запроторення його на 14 років у важку тюрму й каторгу та систематичне затруювання його у Володимирській тюрмі, щоб зламати його волю і здатність до творчости.

Усі поневолені Москвою нації мають трагічний досвід з її народовбивчої політики супроти поневолених нею народів та винищування всякими засобами їх національних субстанцій.

Тому злочини, вчинені проти українських культурних діячів, не меншою мірою потрясають до глибини душі не лише українську спільноту, а й спонукують до спільної акції, всіма методами, еміграції всіх поневолених у російській тюрмі народів.

У січні 1972 р.

*Центральний Комітет Антибольшевицького
Бльоку Народів (АБН)*

(«Визвольний шлях», кн. 2 (1972), стор. 153-154).

ШОСТИЙ КОНГРЕС СВІТОВОЇ АНТИКОМУНІСТИЧНОЇ ЛІГИ (ВАКЛ)

У днях 23-27 серпня ц. р. в Мехіко Сіті відбулися VI Конгрес Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ) і IV Конференція Світової Антикомуністичної Ліги Молоді (ВЮАКЛ). На Конгресі ВАКЛ брало участь 400 делегатів із 60-ти країн, а на конференції ВЮАКЛ — 120 делегатів із 35 країн.

В українській делегації, на чолі з Я. Стецьком, було 22 учасники, вона належала до найчисленніших.

До складу української делегації входили: Я. Стецько, д-р Р. Малащук, д-р Степан Галамай, інж. В. Безхлібник, мгр Слава Стецько, ред. Ігнат Білинський, мгр Олег Романишин, Марія Ткачук (Австралія), Андрій Соколик, д-р Ярема Тавридзький, Маруся Полос (Аргентина), інж. Володимир Чопівський, мгр Яро-

слав Млинарський, мгр Юрій Шимко, д-р Володимир Душник, Віра Довгань та інші. Від ПАБНА був полк. Назаренко. З Аргентини брав участь відомий приятель України Мартінез Кодо, визначний знавець повстанської стратегії й автор праць про УПА, редактор еспаномовного журналу АБН, що репрезентував аргентинську організацію «Ресистенсія і Ліберасіон». У делегації АБН, крім українців, було трое латвійців (Гельга Родзе з Австралії й двоє з Канади), один литовець (д-р Й. Кашкеліс з Канади), два хорвати (д-р Гефер з Аргентини й д-р Ф. Пшенічнік), один болгарин (д-р К. Дренікоф), один естонець (Н. Бушман) і один румунський делегат.

Від Європейської Ради Свободи в конгресі ВАКЛ брали участь кол. мін. Іван Матео Льомбардо (Італія), проф. Т. Оберлендер і А. Гілен (Німеччина), а також представники Франції, Англії, Швеції, Іспанії, Данії, Бельгії й інших країн.

Українські делегати репрезентували загальноукраїну, а безпосередньо такі організації: АБН, ЛВУ, УККА, СУМ, Український Інформ. Інститут й інші.

Резолюції про визвольну боротьбу України, що були предметом розгляду Політичної комісії (ч. 1), одноголосно схвалив Пленум Конгресу. На загальну кількість (24) резолюцій цієї Комісії — 8 було українських, 3 про поневолені народи АБН та резолюції, що схвалені Світовою Антикомуністичною Лігою Молоді на захист Воюючої України і її молоді. Світовий Антикомуністичний Конгрес в Мехіко Сіті підтримав концепцію розподілу російської імперії на національні держави, а в тому, зокрема, ідею Української національної незалежної держави. Засудив переслідування культурних діячів і борців України за національну незалежність та права людини і висунув героїв України, як приклад для волелюбних народів

світу. Як на Конгресі ВАКЛ, так і на Конференції БЮАКЛ гостро засуджено русифікацію України та інших поневолених в СССР країн.

На початку сесії ВАКЛ мгр Слава Стецько від імені поневолених народів подала політичне звітження Я. Стецька, а наприкінці пленуму з'ясовано становище АБН до актуальних подій, що його опрацював голова АБН Я. Стецько, а відчитав еспанською мовою хорват д-р Ф. Пшенічник.

Українські делегати проявили жваву участь у всіх комісіях, а зокрема зосередили свою увагу на Комісії ч. 1 (Політична і резолюційна). Українським представником на Комісіях була мгр Слава Стецько. Виступали також Ігнат Білинський, інж. В. Безхлібник, д-р Степан Галамай, Ю. Шимко і О. Романишин. У Комунікат ВАКЛ-у включено, між іншим, таку заяву на пропозицію нашої делегації: «Конгрес підтримує визвольну боротьбу народів, що поневолені советсько-російським імперіялізмом і комунізмом в СССР та в сателітних країнах, але борються за свою національну незалежність та людські права» (ч. 6).

Під час Конгресу українські делегати брали участь на пресконференціях та розповсюджували документацію про сучасну визвольну боротьбу України, про репресії Москви і геройський спротив українців русифікації. Документація була двомовна, себто англійською та еспанською мовами, якими відбувалися наради.

Розповсюджено велику кількість книжок «Revolutionary Voices», «Russia is not invincible» генерала Фуллера, «Ukrainian Review», «ABN-Correspondence», «Kyiv versus Moscow», «Ukrainian intellectuals in shackles, поштівок відомого вітражу Алли Горської і Заливахи, дві окремі доповіді Я. Стецька п. з. «Нехтова на надпруга» і «Сучасний стан боротьби в поневоле-

ній Україні», а також листівки з нагоди масових демонстрацій в обороні борців України, списки українських політв'язнів і т. п.

Черговий Конгрес ВАКЛ відбудеться в Лондоні 1973 року.

До Екзекутиви БЮАКЛ, головою якої став мехіканець (господарі Конгресу), ввійшов українець мґр Ярослав Млинарський.

Так успішно закінчився ще один етап нашої зовнішньої політики, політичної акції на міжнародному форумі та щоденної наполегливої праці в обороні прав і волі українського народу.

(«Визвольний шлях», кн. 10-11 (1972), стор 1128-1129).

«КРАЩЕ ЗАГИНУТИ У ВОГНІ, НІЖ ЖИТИ ПІД РОСІЙСЬКИМ ЯРМОМ!»

*(Слово Ярослава Стецька на VI Світовому Конгресі
ВАКЛ у Мехіко, в серпні 1972 року)*

Головна увага Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН) спрямована на всебічну підтримку крайової боротьби та розгортання світового протиросійського і протикомуністичного фронту. Ідеологічні, політичні і стратегічні позиції АБН виправдалися в багатолітній революційно-визвольній боротьбі поневолених народів. Росіянам і комуністам не вдалося створити т. зв. нового типу людини — советської чи комуністичної, безтрадиційної, анаціональної, арелігійної. Не вдалося їм зліквідувати націй, навпаки, російський шовінізм і імперіялізм, ототожнення т. зв. «советського народу» з російською нацією, насильницька ру-

сифікація, винищування національних культур і традицій поневолених народів, накидування силою російського, комуністичного способу життя численним народам — все це та різні засоби терору викликали ще більше зростання національної свідомості і національного почуття, зокрема серед молоді поневолених народів.

Банкрутство марксизму, советизму, інтернаціоналізму, комунізму підтверджується національним і релігійним відродженням молодого покоління, яке стає все більш патріотичне, віруюче, націоналістичне. Комуністична блекота виявилася обманом, що ним приховується нагий російський імперіялізм, колоніялізм і шовінізм. Молоде покоління поневолених націй в СРСР та в сателітних країнах сьогодні вже в боротьбі з окупантом, має за мету розвалити російську імперію, т. зв. СРСР, на національні незалежні держави, з одночасним знищенням комуністичної деспотичної системи і експлуатації людини. Визвольний націоналізм — це змаг за права народів і людини, за відновлення національних традицій кожної нації, за вільну її духову творчість, за такі соціальні інститути, що питомі кожній нації. Такі ідеї стають рушійними силами в боротьбі з російськими імперіялістами.

Термонуклеарна доба одночасно ідеологічна! Дехристиянізація, колективізація, індустріялізація (колоніяльного типу), насильницьке переселювання з села до міста — засоби, якими Росія нищить національні традиційні структури. Так пише і один з крайових авторів. Молода генерація протиставить окупантам стародавні національні традиції, культурні, релігійні й історичні, відкинувши повністю російське анаціональне суспільство. Вона вважає, що денаціоналізація життя — це його обезкультурнення. Молодь України у світовому розмірі провадить бій за націю проти імперії, за Київ, як символ нації, національної культу-

ри, релігії, а це боротьба проти модерного Вавилону, перемішування мов, проти Москви, як носія імперіалізму і насильства.

Яке сильне це горіння національною, протиросійською і протикомуністичною ідеєю, засвідчують факти добровільного самоспалення патріотів поневолених націй, як вияв протесту проти уярмлення їх батьківщин. Чому ж вільний світ мовчить в обличчі таких фактів? Адже він не мовчав, як самоспалювалися деякі буддистські монахи в південному В'єтнамі, розагітовані комуністами, не мовчав і тоді, коли комуністсько-терористка Анджеля Дейвіс перебувала деякий час у комфортабельній в'язниці. Тому ще з більшим подивом підкреслюємо героїчну поставу Юрія Шухевича, засудженого втретє на 15 років тюрми і концтаборів. Тому пропонуємо його і історика Валентина Мороза, засудженого на 14 років ув'язнення, як символи і приклади для молоді вільного світу. Молодь вільного світу має перед собою неперевершені зразки героїзму, ось — крім згаданих вище — українець Василь Макух, що сам себе спалив у Києві 1968 р. з окликом «Хай живе вільна Україна», чеський студент Ян Палах, що закінчив життя самоспаленням у Празі в січні 1969 р. з окликом «Краще загинути в огні, ніж жити під російським ярмом», литовський робітник-студент Ромас Каланта, що спалив себе в Каунасі в травні 1972 р., литовський моряк Сімонас Кудірка, якого засуджено на 10 років ув'язнення, а він заявив в очі суддям-катам: *Вимагаю свободи для моєї батьківщини, Литви!*»

Вони повинні стати прикладами і прапорами для молоді вільних націй, у протилежність до символів зла: Леніна, Маркса, Че Гевари, Фіделя Кастра, Го Чі-міна і їм подібних.

В уярмленій Україні недавно заарештовано понад триста українських діячів. Деяких із них уже засу-

джено на 7-10 років тюрми. Такі визначні інтелектуалісти, як Іван М. Світличний, Іван Дзюба, чия книжка «Інтернаціоналізм чи русифікація?» видана на Заході англійською, італійською й українською мовами, чи В'ячеслав Чорновіл, чия книжка «Лихо з розуму» вийшла англійською мовою, Євген Сверстюк, Валентин Мороз та інші, чиї твори повинні бути гордістю всього людства, — караються у тюрмах і концтаборах.

Боротьба відбувається не тільки в ідеологічній і культурній ділянках, а також масовими протестними акціями, як це було, наприклад, у травні 1972 р. в Каунасі (Литва), де десятки тисяч литовців демонстрували після самоспалення Ромаса Каланті, виявляючи своє обурення проти російських окупантів. Їхній виступ вкінці здушили російські парашутисти. Естонські інтелектуалісти опублікували протест п. н. «Діяти чи чекати?», в якому заповідають марш танків не на Прагу і Братиславу, а на Москву і Ленінград.

У Львові, в Україні, під час цьогорічної першотравневої паради антиросійські борці спрямували каналізаційні проводи на площу, на якій мала відбуватися дефіляда, чим розігнали комуністичне збіговище. Під час судових розправ в Україні проти борців за волю, люди вітають підсудних квітами, коли суд публічний, а коли закритий — засипають квітами вулиці, якими перевозять засуджених. Студенти і робітники влаштовують протиросійські демонстрації. Протиросійські демонстрації відбуваються не тільки в Україні, Литві чи Чехії, а також у Білорусії, Грузії, Латвії, Угорщині, Польщі, Болгарії, Румунії, Туркестані, Вірменії й Словаччині.

Події в Хорватії загально відомі. Хорватські націоналісти наочно показують своїми чинами, що хорватський нарід поборює конгломерат народів Югославію і бореться за незалежну Хорватію.

АБН бореться за розвал російської імперії, Югославії і ЧССР. Він організує масові демонстрації і різномірні акції у вільному світі проти російської окупації волелюбних народів і комуністичної тиранії, протиставляється політиці т. зв. мирної коекзистенції і «культурного обміну». Багатолюдні наші антибольшевицькі демонстрації відбувалися: 1971 р. в Оттаві, Торонті і Монреалі (Канада) під час візиту Косигіна, 1972 р. — в обороні ув'язнених письменників України й інших поневолених народів у Лондоні, Манчестері й Брадфорді (Англія), у різних містах США, особливо у Вашингтоні й Нью-Йорку, в Сідней й Канбері в Австралії, у Франції, Німеччині та інших країнах.

АБН вважає, що не вистачає протидіяти большевизмові у вільному світі тільки теоретичною пропагандою й інформацією, а треба елімінувати большевицький вплив також активними заходами.

АБН обстоює волю і справедливість, а не мир гробів. Концепт «балансу сил» серед нуклеарних і технологічних надпотуг не гарантує справедливого і тривалого миру, бо він зберігає і зміцнює сучасний стан російського завоювання і комуністичного панування над націями, нехтуючи вирішальною надпотою — десятками поневолених націй і сотнями мільйонів уярмлених людей.

Тільки політика визволення націй, поневолених Москвою і комунізмом, гарантує справедливий і тривалий мир у світі.

Ми гостро засуджуємо Москву, протестуємо проти масових арештувань і жорстоких вироків для культурних діячів і борців за незалежність нації, за людські права в країнах поневолених Росією, в СРСР і сателітах, проти варварського запроторення політичних в'язнів у психіатричні клініки, в тюрми й концтабори найсуворішого режиму. Вимагаємо, щоб питання московського терору стало справою Загальної

Асамблеї ООН, закликаємо патріотичні, гуманітарні і релігійні кола цілого світу організувати масові акції, щоб примусити Москву зліквідувати концтабори і звільнити політичних в'язнів, що їх у самому ССРСР є понад два мільйони.

Ми підтримуємо розбудову сил НАТО, натомість протиставимось т. зв. Європейській Конференції Безпеки, якої хоче Москва, щоб ступнево усунути США з Європи, щоб закріпити «статус-кво» своїх завоювань, розбити НАТО і відкрити дорогу черговому російському загарбницькому походу для завоювання вільної частини Європи і цілого світу.

Передумова безпеки — усунення російських окупаційних військ з усіх країн, опанованих російськими імперіялістами, та відновлення на руїнах російської імперії національних суверенних держав. Без здійснення національної незалежності поневолених націй і розвалу російської імперії, т. зв. ССРСР, нема і не буде безпеки та миру в світі!

(«Визвольний шлях», кн. 10-11 (1972), стор 1130-1133).

РЕЗОЛЮЦІЇ

В ОБОРОНІ ПОНЕВОЛЕНИХ РОСІЙСЬКИМ ІМПЕРІЯЛІЗМОМ НАРОДІВ

Тому, що теперішній уряд США, технологічної термонуклеарної західньої надпотуги, стоїть на становищі, що гарантією тривалого миру є: а) концепція т. зв. рівноваги сил між надпотугами у світовому розмірі, із збереженням статус-кво, зокрема російських загарбництв, б) продовжування політики т. зв. мирної

коекзистенції за фактичним розподілом сфер впливів, навіть за ціну утисків десятків уявлених націй і сотень мільйонів людей;

Тому, що в конструкції цього святотатського альянсу між надпругами російська імперія має об'єктивну підтримку своїх великодержавних партнерів у здушуванні національно-визвольних самостійницьких антиімперіальних і антирежимних рухів та волелюбних процесів культурної творчості поневолених російським імперіалізмом і комунізмом націй;

Тому, що російська політика має за мету добитися теж визнання «де юре» теперішнього стану поневолених народів у СРСР і в сателітних країнах, як також закріплення російських імперіальних позицій в цілому світі — на Середземному морі, на Близькому і Середньому Сході, в Північній Африці, на Індійському океані, в Південно-східній Азії, на Далекому Сході, в Латинській Америці, на африканському континенті, на усіх океанах і морях, як бази для російського імперіалізму, прихованого під плащиком комунізму, що намагається загарбати цілий світ;

Тому, що уряди західних держав, зокрема США, західної надпруги, помилково вважають, що вирішальною силою сучасної ідеологічної і термоядерної доби є передусім технологія і стратегічна зброя, які визначають силу даної великодержави, як надпруги;

Тому, що стихійний процес розвитку людства іде не по лінії збереження імперій, а по лінії їх розпаду і творення національних держав, що не суперечить цивілізаційному розвитку людства, а навпаки — сприяє культурному і етичному його розвитку;

Тому, що російські комуністичні народовбивці добилися у договорах з США та Західною Німеччиною (а в запланованій ними Європейській конференції т. зв. безпеки зафіксують це) визнання усіх своїх за-

гарбань та вможливлення — за мовчазною згодою урядів вільного світу — всередині тюрми народів скріпити терор і винищування борців за волю і незалежність, у тому й культурних діячів та віруючих у Бога;

VI-ий Конгрес ВАКЛ постановляє:

1. Звернути з особливим наголошенням увагу народів світу на:

а) Недооцінену надпотугу — десятки націй і сотні мільйонів людей, поневолених російським імперіалізмом і комунізмом, які можуть шляхом національних революцій зсередини розвалити російську імперію і знищити комуністичну систему, без термоядерної війни, а тільки за підтримкою вільного світу;

б) Те, що силові елементи надпотуги є не так у технології і стратегічній зброї, як у справедливих ідеях, в духових і етичних вартостях, в одержимості народів і людей визвольними, національними, соціальними, культурними, релігійними ідеями; тому дві тисячі років такою укритою, недооціненою, нехтованою надпотугою було християнство, а тепер є визвольний націоналізм, правдива людина, героїчна релігійність;

в) Ахіллесова п'ята кожної імперії, зокрема тоталітарної російсько-комуністичної, — це поневолені народи і люди, кількісне відношення яких до російського народу є 2:1; поневолені народи і люди також мають у своїх руках модерну зброю, а не тільки їхні гнобителі;

г) Концепція рівноваги сил надпотуг, як і політика взаємного відстрашування — ефемерна, проминальна, бо сильніше прагнення волі та незалежності народів, доказом чого був провал під час весни народів свято-татського альянсу Меттерніха в Європі 1848 року;

2. Звернутися із закликом до урядів і народів віль-

ного світу припинити політику т. зв. рівноваги сил, політику мирної коєкзистенції з імперіями і тираніями, бо це веде до упадку й ще вільної частини світу, натомість підтримати духові, ідейні, релігійні, національно- і соціально-визвольні сили уярмлених народів і людей, як вирішальну, хоч і призабуту надпотугу, якій належить завтрішній день — вона порятунок світу від загрози уярмлення Москвою і комунізмом;

3. Відверто визнати концепцію розвалу російської імперії і штучних, силою створених державних конгломератів (Югославія, ЧССР) на національні держави поневолених націй, як і знищення комуністичної тиранської системи і воюючого безбожництва;

4. Засудити російський терор і протидіяти всіма доступними засобами російському комуністичному народовбивству, русифікації народів та комуністичному переслідуванню культурних діячів, борців за волю і національну незалежність в Україні, Литві, Естонії, Латвії, Туркестані, Білорусії, Грузії, Вірменії, Північному Кавказі, Словаччині, Чехії, Хорватії, Болгарії, Угорщині, Румунії, Альбанії, Кубі, Польщі, Східній Німеччині, В'єтнамі, Кореї й в усіх поневолених країнах Європи й Азії;

5. Висловити свою пошану героям-мученикам, які гинуть або страждають у боротьбі за незалежність націй, за права людини і свободу релігії, але не каються, як ось Михайло Сорока і Валентин Мороз (Україна), або самоспалюються, як великомученики за національну ідею — Василь Макух (Україна, 1968), Палах (Чехія, 1969), Калянта (Литва, 1972); мобілізувати публічну опінію світу для хрестоносного походу проти російської і комуністичної тиранії на захист поневолених народів і прав людини;

6. Дати підтримку рухові опору робітників, студентів і селян, що виступають проти російської оку-

паційної влади (Литва, Україна, Польща), та волелюбним хорватським студентам, що демонструють своє змагання за незалежність Хорватії;

Організувати масові акції з метою добитися звільнення арештованих культурних діячів, борців за незалежність націй, за права людини і свободу релігії, ув'язнених російськими окупантами в Україні, Литві, Білорусії, Естонії, Угорщині, Туркестані, Грузії, Болгарії та в інших поневолених країнах російським імперіялізмом і комунізмом;

7. Підтримати змагання до вільного об'єднання силою поділених країн в Європі й Азії — Німеччини, Китаю, В'єтнаму, Кореї, та до повного звільнення усіх народів від комуністичного тоталітарного ярма, до їх національно-державного унезалежнення.

Протидіяти конференції т. зв. Європейської безпеки, яка має за мету розвалити НАТО і розбудувати російські сили в Європі, усунути США з європейського континенту і скріпити російські імперіяльні позиції, до чого дуже спричинилися російсько-німецький і американсько-російський договори.

(Резолюція, запропонована АБН-ом, одноголосно ствалена).

II

Тому, що російсько-американський і російсько-німецький договори, стверджуючи «статус-кво» російського панування, сприяють затісненню терору, русифікації, переслідуванню релігії, національній дискримінації і соціально-економічному визискові України та інших поневолених російським імперіялізмом і комунізмом народів;

Тому, що впродовж 1971-1972 років незвичайно гостро скріпився російський терор в Україні, що при-

вів до масових арештів і в січні ц. р. арештовано понад 100 відомих українських діячів культури; тому, що Москва вирішила засекреченою постановою знищити борців за національну незалежність і права людини, зокрема членів Організації Українських Націоналістів («бандерівців»), вдалася до жорстоких засудів культурних діячів і, напр., молодого історіософа Валентина Мороза засудила за декілька історичних есеїв на 14 років ув'язнення, тюрмою покарала Ніну Строкату, наукову робітницю з Одеси за її клопотання про звільнення безправно засудженого її чоловіка Святослава Караванського, письменника і перекладача Шекспіра, що вже біля 30 років карається у тюрмах і концтаборах, знову заарештувала і жорстоко засудила Юрія Шухевича, що вже відбув 20 років ув'язнення (почавши з 14 року життя) за те, що не хотів зректися свого батька — Головного Командира УПА, ген. Романа Шухевича-Чупринки, а також заарештувала і засудила багатьох інших борців, що змагаються за свободу слова, сумління, творчости, за права нації і людини;

Тому, що уряди великодержав Заходу не виявляють заінтересування ані симпатії до національно-визвольної боротьби України та інших поневолених народів, які борються за свою незалежність і за права людини, а така байдужість вільного світу може стати трагедією для нього, бо агресивність російського комуністичного імперіялізму постійно зростає, а його носії уже дорівнюють — якщо не перевищують — США своєю стратегічною зброєю, у тому і воєнною фльотою, яка опановує океани і моря;

VI-ий Конгрес ВАКЛ постановляє:

1. Засудити російський імперіялізм і колоніялізм за всебічний терор в Україні, систематичну насильницьку русифікацію і взагалі за поневолення України

Росією; підтримати і заявити свою солідарність із визвольною боротьбою героїчного українського народу за його національно-державну незалежність і права людини;

2. Апелювати до урядів і парламентів вільних країн світу, до Генеральної асамблеї ООН, Комісії прав людини при ООН, до Міжнародного Трибуналу в Газі, Міжнародної комісії юристів, Міжнародної амністії, Європейської ради в Страсбурзі, зокрема до Конгресу і президента США, до Церков і гуманітарних інституцій Заходу, до вільних профспілок, до політичних, громадських, комбатантських, культурних, молодіжних організацій у вільному світі, до публічної opinio, зокрема до журналістів і взагалі до масових медій — стати на захист культурних діячів України, як ось І. Світличного, В'ячеслава Чорновола, Івана Дзюби, Євгена Сверстюка, Ігоря Калинця, Ірини Стасів-Калинець, Василя Стуса, Святослава Караванського, Ніни Строкатої, о. Василя Романюка, а зокрема ж Валентина Мороза, важко хворого, оперованого, з одною легенею, що запроторений у найважчу Владимирську тюрму, систематично затруюваний, щоб зламати його волю, та багатьох інших; вимагати їх негайного звільнення, як також членів ОУН і бійців УПА, які вже понад 25 років караються по російських тюрмах і концтаборах, та багатолітніх політичних в'язнів — Богдана Христинича, Володимира Леонюка, Ярослава Тасюка та інших, а зокрема Юрія Шухевича, що знову жорстоко засуджений і запроторений у тюрму;

Звернути увагу на те, що культурні діячі діяли в рамках (забріханої) конституції СРСР і УРСР, яка гарантує на папері не лише свободу творчості, а й вихід Української ССР з СРСР.

3. Вимагати і підтримати повернення в Україну силою депортованих українців у Сибір і Казахстан, а

також повернення українців на їхні первісні рідні землі, яких (українців) силою викинули червоні польські терористичні війська із західних окраїн України на польські території;

4. Звернутися із закликом до волелюбних патріотів вільних народів, щоб вони масово розгорнули протестні акції перед большевицькими дипломатичними і консульськими інституціями на захист волелюбної України та інших поневолених народів, їх культурних діячів та борців за волю і національну незалежність;

Вимагати від членів парламента напоятливих інтервенцій їхніх урядів у справі поневоленої України, у справі переслідування її культурних діячів і борців за права нації і людини, активізувати у масових медіях журналістів, добитися, щоб у фільмах і телевізіях відображували не лише жахіття у нацистських концтаборах, а також у концтаборах і тюрмах большевицьких, у домах для божевільних, до яких запрошують культурних творців;

5. Вимагати ліквідації усіх концтаборів та звільнення політичних в'язнів і переслідуваних за релігійні переконання, вимагати припинення тортурування варварськими методами політичних в'язнів у психіатричних заведеннях;

Підтримати ініціативу створити Міжнародний суд, складений із незалежних юристів, церковних і гуманітарних діячів, інтелектуалістів і представників вільних профспілок, який, після відповідного розгляду справи, оголосив би свою опінію про засуд Валентина Мороза, Святослава Караванського, Юрія Шухевича, Ніни Строкатої, Л. Лук'яненка, І. Кандиби, а також про евентуальний суд над І. М. Світличним та іншими ув'язненими діячами української культури, борцями за права нації і людини. Прокомуністичні кола організували цілий світовий рух на оборону комуністичної

терористки Анджелі Дейвіс, а де патріотичний рух на захист Валентина Мороза, Юрія Шухевича, Святослава Караванського, Ніни Строкатої, борців за ідеали гуманності, за свободу культурної творчості, за права людини і нації, за свободу релігії!? Де рух вільного світу на знак солідарності з ідеалами великомучеників Василя Макуха (Україна), Яна Палаха (Чехія), Ромаса Калянти (Литва), які самоспалилися, виявивши таким чином свій протест проти уярмлення Росією їх батьківщин; де аналогічний світовий рух солідарності з ними до руху в обороні самоспалюваних буддистських монахів у В'єтнамі?!

6. Дати свою незмінну моральну й політичну підтримку революційній Організації Українських Націоналістів у її боротьбі проти російського імперіялізму й комунізму за відновлення Української суверенної соборної держави та визволення усіх поневолених народів.

(Резолюція запропонована делегацією України, одностановно схвалена пленумом Конгресу ВАКЛ 26 серпня 1972 р.)

(«Визвольний шлях», кн. 10-11 (1972), стор. 1133-1138).

ЗА НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ

(Запропоновані резолюції Ліги Визволення України, схвалені VI-м Конгресом Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ), Мехіко, 26-го серпня 1972 р.)

Тоді, коли доля Європи, Близького Сходу, Азії й Американського континенту залежна від успіху чи невдачі вкорінення і поширення тоталітарної ідеології інтернаціонального комунізму, яка залежна головню від політичної та мілітарної сили чи слабости совєтської російської імперії;

тоді, коли модерна російська імперія поширюється під маскою комунізму й під гаслом національного визволення та об'єднання «колоніальних поневолених народів» і народних меншостей Європи, Африки, Азії, Північної і Південної Америки;

тоді, коли провідні західні державні потуги ігнорують і не рахуються з національними визвольними рухами націй дійсно поневолених і підкорених російським режимом і комуністичними режимами, піддержуваними Росією;

тоді, коли в сучасних обставинах дозріває ситуація для політичного перевороту всередині СРСР та його сателітів, про що свідчить зростаючий політичний фермент і рух опору студентів, інтелігенції і робітників усіх народів під совєтською російською займанщиною, зокрема в Україні, в балтицьких державах, Чехо-Словаччині і т. д., що виявляється посиленням і активним спротивом головно молодій інтелігенції;

тоді, коли мілітарна потуга совєтської Росії шахована одночасним страхом перед атомовою війною та національними революціями всередині імперії;

тоді, коли в атомовій епосі психологічна війна і внутрішні національно-визвольні революції є єдиною альтернативою проти термоядерної війни;

тоді, коли ідеологія національного визволення, самостійності, людських прав і соціально-економічної справедливості стала реальною силою нашої доби деколонізації, де ідеї і духові вартості сильніші від сили зброї, і визвольний націоналізм став антитезою інтернаціональних імперіялізмів;

тоді, коли СРСР, як одна з держав, що підписала Хартію ООН і Універсальну декларацію людських прав, є зобов'язаний підтримувати їх принципи в практиці, а не вживати їх лише як засоби пропаганди;

тоді, коли заперечення основних людських прав не є внутрішньою справою окупанта-держави;

тоді, коли окупантська чужа держава, як ось советська Росія, не є речником гнобленої і мілітарно-окупованої України та інших поневолених націй за залізною заслоною;

тоді, коли жодна міжнародна установа дотепер ще не робила інтервенції в справі тисяч українських інтелектуалістів, поетів, письменників, мистців, духовенства і вірних, робітників і селян, арештованих, таємно засуджених, засланих та ув'язнених у концентраційних таборах і домах для божевільних, розстріляних чи таємно замордованих — за їхні намагання користуватися елементарними людськими та національними правами і вольностями, гарантованими Декляраціями ОН і навіть теоретично советською конституцією,

VI-ий Конгрес Світової Антикомуністичної Ліги, що відбувся в Мехіко в днях 25-27 серпня 1972 року —

1. Заявляє, що лише розвал комуністичних тоталітарних колоніальних імперій на незалежні, демократичні, суверенні національні держави уможливить творення тих передумов, які необхідні для забезпечення постійного миру в світі.

2. Заявляє, що Україна і всі поневолені народи в СССР та в сателітних країнах мають те саме право, що і вільні нації світу, на національну самостійність і незалежність у межах своїх етнографічних кордонів.

3. Піддержує вільне об'єднання усіх силою розділених націй.

4. Наголошує, що лише синхронізовані і скоординовані національні визвольні революції поневолених націй спаралізують советську російську імперію, приведуть до її ліквідації і створять у висліді революційну зміну світової політичної рівноваги.

5. Заохочує нації вільного світу встановити далекосяжну ідеологічну і політичну офензиву з координова-

ним пляном психологічної акції, яка б допомагала і скріплювала зростаючий революційний фермент серед поневолених народів в СССР та взагалі в країнах поза залізною заслоною.

6. Наполегливо вимагає від урядів вільних держав світу, щоб вони активно підтримали екзильних представників національних визвольних рухів, давши їм можливість користуватися радіопередаваннями та протестними акціями солідарности на таких міжнародних форумах, як Організація Ооб'єднаних Націй.

7. Наполегливо вимагає від націй вільного світу, а зокрема від націй Африки, Азії і Латинської Америки, щоб їхні делегації в ООН запротестували проти масових ув'язнень інтелектуалістів у комуністичних державах, особливо проти сучасних сталінських репресій російського КГБ в Україні.

8. Протестує проти масових арештів у 1972 році понад 300 визначних українських культурних діячів, як ось І. Дзюби, Є. Сверстюка, В. Чорновола, М. Осадчого, Н. Караванської, І. Калинця, В. Стуса і багатьох інших, проти жорстоких вироків, присуджених В. Морозові, К. Зарицькій, О. Гусяк, Л. Лук'яненкові, І. Кандибі та іншим і, зокрема, протестує проти поновного ув'язнення і 15-річного засуду 39-літнього Юрія Шухевича, який уже відбув 20 років свого життя в советських тюрмах тому, що відмовився осудити батька ген. Романа Шухевича, головного Командира Української Повстанської Армії, що загинув на полі бою проти советських російських окупаційних військ у 1950 році.

9. Наполегливо вимагає від таких установ, як Комісія людських прав ООН, Інтернаціональна амнестія та Міжнародна комісія юристів, щоб вони домагалися від советсько-російських поневолювачів негайного звільнення вищезгаданих незаконно арештованих українських інтелектуалістів і невинних громадян.

10. Прохає, щоб Генеральна асамблея ООН виконувала свої завдання згідно з Хартією ООН в обороні людських прав незалежності націй і свободи людей, засуджуючи ті держави — членів ООН, у яких ті права порушені й ламані, не зважаючи на їхній статус, силу і привілеї в Організації Об'єднаних Націй.

11. Буде переконувати відповідні уряди, де діють члени Світової Антикомуністичної Ліги, щоб вони відмовились від політики співіснування і компромісу та обмежили приязні переговори з усіма комуністичними імперіялістичними режимами, які далеко переважають своїм геноцидом, расизмом, терором і переслідуванням такі міжнародно ганьблені держави, як Родезія чи Південна Африка.

12. Вимагає, щоб уряди вільних держав світу зірвали свої дипломатичні, культурні та економічні зв'язки з СРСР, з його сателітами та з усіма комуністичними режимами, усунувши їх з усіх міжнародних організацій за порушення основних принципів Хартії ООН, Деклярації людських прав ООН, за їх злочини проти людей, націй і взагалі всього людства.

13. Визнає і стверджує факт, що Україна, ставши першою жертвою комуністичної російської мілітарної агресії в початках появи комуністичного тоталітаризму двадцятого століття, провівши в осамітненні трирічну криваву боротьбу за національну самостійність, своїм неминучим революційним відокремленням від СРСР і поверненням повної національної самостійності становить ключ для основної зміни політичної рівноваги сил у Східній і Центральній Європі, гарантує національну самостійність іншим поневоленим націям в ССРСР і сателітних країнах та кладе фундамент тривалого і справедливого миру в світі.

(«Визвольний шлях», кн. 10-11 (1972), стор 1138-1140).

КОНФЕРЕНЦІЯ СВІТОВОЇ АНТИКОМУНІСТИЧНОЇ МОЛОДІ В ОБОРОНІ УКРАЇНИ

Разом із VI-им Конгресом ВАКЛ (Світової Антикомуністичної Ліги) в Мехіко Сіті відбулася у днях 24-27 серпня 1972 року IV Конференція ВЮАКЛ (Світової Антикомуністичної Ліги Молоді), що є координаційним центром світового засягу антикомуністичних молодіжних організацій. В Конференції брали участь 120 делегатів із 35 країн, у тому й українська делегація й Молодіжного відділу АБН, до складу якої входили: М. Ткачук, мгр Я. Млинарський, мгр О. Романишин, д-р Я. Тавридзький, пані Г. Романишин, М. Млинарська і С. Шимко. До Екзекутиви ВЮАКЛ обрано мгра Я. Млинарського.

Як VI Конгрес ВАКЛ, так і IV Конференція ВЮАКЛ схвалила резолюції, якими засудила російський імперіялізм та стала на захист переслідуваної в московській тюрмі народів молоді, заявивши свою підтримку визвольній боротьбі українського й інших поневолених народів.

Резолюції українського відділу ВЮАКЛ

Резолюція ч. 1.

Тому, що російський імперіялізм і комуністичний тоталітаризм знищили за останнього півстоліття національну незалежність України та інших націй східної і центральної Європи, застосовували засоби мілітарної агресії, насильницького «з'єднання» та відкритої субверсії;

тому що, російський імперіялізм і комуністичний тоталітаризм далі продовжують та посилюють терористичні дії супроти України та інших поневолених народів з допомогою систематичних хвиль арештів, вивозів і русифікації;

тому, що Советська Росія найбільш варварська колоніальна імперія, яка силою тримає в неволі багато націй, включно з Україною, балтицькими народами, Білорусією, Грузією, Вірменією, Туркестаном та іншими;

тому, що найвищою метою України та інших поневолених народів є їхнє визволення і національна незалежність, 4-та Конференція постановляє:

1. Засудити російський імперіялізм, комунізм, комуністичний тоталітаризм і їхні агресивні дії, насильницьку русифікацію, насильство, соціально-економічне поневолення і визиск України та інших поневолених народів.

2. Захищати відновлення національної незалежності України, встановлення соціально-економічної справедливості, повернення культурних і політичних прав для українського народу, для людини як індивіда і для всіх поневолених народів у т зв. ССРСР і його сателітах.

3. Звернутися до народів вільного світу та їхніх урядів із закликом визнати за Україною та іншими поневоленими народами право на національну незалежність та активно сприяти і підтримувати їхню вільну боротьбу.

*На захист молоді, переслідуваної советсько-російським
КГБ*

Резолюція ч. 2.

Тому, що в Україні та в інших поневолених країнах постійно зростає кількість молодих людей, які відверто протестують проти національного, культурного та релігійного утиску, персонального терору і безоглядного визиску народів комуністсько-російською диктатурою, клікою Мао і їхніми сателітами;

Тому, що історик Валентин Мороз, журналіст В'ячеслав Чорновіл, літературний критик Іван Дзюба, археолог М. Смішко та всі інші українські інтелектуалісти, не зважаючи на тортури і ув'язнення, продовжують боротьбу проти російського імперіалізму і заслуговують на повне визнання їх за зразок хоробрости;

Тому, що в Україні, не зважаючи на звернення переслідуваних до Організації Об'єднаних Націй та світових засобів інформації, КГБ продовжує свої погроми, масові арешти, інсценізовані процеси і вбивства (напр., брутальне замордування художниці Алли Горської) нескорених — цвіту української молоді;

Тому, що син генерала Романа Шухевича-Чупринки (Головного Командира УПА), Юрій Шухевич, знову арештований і недавно засуджений на додаткових 14 років ув'язнення за те, що відмовився відректися свого батька і його ідей, і він із своїх 39 років життя вже просидів майже 24 роки в тюрмах, 4-та Конференція постановляє:

1. Валентин Мороз, Юрій Шухевич, В'ячеслав Чорновіл, Іван Дзюба, М. Смішко та їхні товариші — це герої для молоді цілого світу, прикладні борці за свободу слова, думки і дії.

2. Делегати будуть намагатися всіма силами вирізняти Валентина Мороза, Юрія Шухевича та їх то-

варишів, як прапороносців волі, національних і людських прав та національної культури.

3. Члени Світової Антикомуністичної Ліги Молоді докладуть усіх зусиль, щоб своїми публікаціями, демонстраціями і своєю діяльністю взагалі мобілізувати допомогу волелюбних народів світу борцям за волю і права поневолених націй, щоб припинити жахливий терор советської Росії.

4. Генеральній асамблеї ООН повинен бути доведений факт, що такі вчинки советсько-російського режиму в т. зв. ССРСР — це порушення Універсальної декларації прав людини, тому Генеральна асамблея ООН повинна засудити Советську Росію.

5. Уряди вільних держав світу, Міжнародна Амнестія, Міжнародна комісія правників і Міжнародний Червоний Хрест повинні докласти всіх необхідних зусиль, щоб поборювати російський імперіялізм і комуністичні бюрократії, які йому служать, та добитися негайного звільнення згаданих українських і всіх інших політичних в'язнів у ССРСР.

Підтримати визвольну боротьбу націй, поневолених московськими імперіялістами і китайськими комуністами
Резолюція ч. 3.

Тому, що факт поневолення народів у російській імперії, в Азії і Кубі є причиною поділу світу на вільний і поневолений та творить базу для дальших загарбань російської і червоно-китайської колоніальних імперій;

Тому, що головна мета Москви і Пекіну — даліше поширення їхніх імперій також засобами інфільтрацій, шпигунства і диверсії, наслідком чого є поступовий розклад моральної і політичної свідомості та волі до спротиву у вільному світі;

Тому, що недавня подорож президента Ніксона до Пекіну і Москви, а також договір Брандта і Брежнєва та «тиха» згода на присутність російської флотії на Середземному морі, Індійському океані й деінде, та найновіші початки торгівлі між Росією і Австралією й іншими країнами вільного світу — це зловісні знаки закріпленої співпраці із смертельним ворогом людства;

Тому, що російські й червоно-китайські імперіялізми зміцнюють свої терористичні режими, застосовувавши систематичний духовий і фізичний геноцид супроти поневолених націй і народів, щоб викоринити їхні змагання до волі й незалежності;

Тому, що всі заходи вільного світу встановити «мирне співжиття» московські імперіялісти і взагалі комуністи використовують для поширення свого панування над світом;

Тому, що революційні сили поневолених народів, не зважаючи на жахливий терор, постійно зростають і борються за основні права нації і людини, 4-та Конференція Світової Антикомуністичної Ліги Молоді постановляє:

1. Дати беззастережну піддержку усім поневоленим націям, скріпити з ними зв'язок, щоб посилити їхню визвольну боротьбу за національну незалежність.
2. Вживати всі можливі засоби, щоб допомогти поневоленим народам, з'єднатися з ними у спільному фронті, що має за мету знищити комуністичну тиранію та розвалити червоні колоніальні імперії.

На захист націй, поневолених російським імперіалізмом
Резолюція ч. 4.

Тому, що російський режим, що панує над поневоленими народами, послідовно заперечує їм людську свободу і особисті права;

Тому, що уряд іншої надпотиуги, США, який має термонуклеарну і технологічну перевагу в західному світі, поставив на концепцію т. зв. рівноваги сил і статусу-кво, що дає Москві можливість панувати на загарбаних чужих територіях;

Тому, що в творенні такого святотатського альянсу між надпотиугами, імперіялістична Росія дістає піддержку для постійного винищування колись вільних націй і народів під мілітарною диктатурою;

Тому, що російська політика має за мету досягнути таким способом правне визнання кордонів російської імперії та підтвердження її панування над іншими народами;

Тому, що необхідно визнати, що розвиток людства йде шляхом розвалу імперій і відновлювання національних суверенних держав, 4-та Конференція Світової Антикомуністичної Ліги Молоді постановляє:

1. Звернути увагу народів світу на

а) Недооцінену надпотиугу — десятки націй, які разом становлять понад двісті мільйонів людей поневолених російським мілітаризмом і комунізмом; вони шляхом національних визвольних революцій можуть зсередини розвалити російську імперію, без ужитку нуклеарної зброї.

б) Технологічна і термонуклеарна зброя у війні, яка здушує національно-визвольні рухи, цілком непридатна, бо це ідеологічна війна.

в) Концепція рівноваги сил між надпотугами і політика загрози взаємознищенням мають тільки переходове значення, бо бажання волі й національної незалежності значно більша сила.

2. Звернутися із закликом до урядів вільних народів світу припинити самовбивчу політику «мирної співпраці», замість неї визнати національно-визвольну боротьбу поневолених народів.

3. Визнати неминучість знищення усіх імперій, у тому й багатонаціональної Росії, яка своїм постійним терором і гнобленням культурних і національних сил поневолених народів уже неспроможна стримати колеса історичної закономірності: національного визволення і державного усамостійнення України, Латвії, Литви, Естонії, Білорусії, Грузії, Туркестану та повної незалежності т. зв. сателітних держав, включно з розподілом таких штучних утворів, як Югославія і Чехо-Словаччина, на національні держави.

(«Визвольний шлях», кн. 10-11 (1972), стор. 1141-1144).

ВАКЛ І АНТИМОСКОВСЬКІ РЕЗОЛЮЦІЇ

Чому імперську Москву так «зацепив за живе» VI. Конгрес Світової Антикомуністичної Ліги, ВАКЛ, що відбувся 25-27 серпня ц. р. в Мехіко? Чому московська урядова газета «Известия» виступила з криком, галасом, образами й намаганнями «саркастично посміхатися», тобто присвятила конгресові багато місця?

А це тому, що світові радіостанції, в тому деякі й українською, білоруською та ін. мовами народів поневолених в ССРСР, передали досить обширні вісті не ли-

ше про персбiг, але i про рiшення Конгресу, якi рiзко розбiгаються з сучасним бажанням великодержав «балиансувати» й «мирно бiзнесувати», без огляду на недолю й нещастя сотень мiльйонiв людей у комуністичній неволі.

Щоденна радіопрограма «Нью Йорк Таймсу» також звернула увагу на резолюції ВАКЛ у Мехіко, сказавши, що «на їхню думку», себто на думку учасників Конференції, треба далі рiшуче поборювати комуністів у всьому світі.

Світова Антикомуністична Ліга на те й є антикомуністичною організацією, щоб поборювати т. зв. комунізм, себто червоний імперіалізм на світову мірку. Відомо, що комунізм, як «вчення», або «філософія» себе життєво не виправдав. Відомо, що не капіталістичний світ, а Москва і Пекін прийшли до американського «Дядька Сема» купувати хліб і до хліба на мільйони доларів, важко зароблених експлуатованими трудящими.

На серпневій цього річної Конференції ВАКЛ порушено багато справ. Що ж до боротьби проти комунізму, то треба було перед лицем представників 60 держав виразно поставити «крапку над і» і вказати на Московщину, яка шляхом загарбництва народів перетворилася у «Росію» і яка далі збирає сили для несення у світ московського рабства на шию вільним народам. У цьому питанні попрацював голова ЦК АБН Ярослав Стецько, п-ні Слава Стецько, редактор видань АБН та інші представники Антибольшевицького Бльоку Народів і Європейської Ради Свободи, ЕРС. Від них саме запропоновані резолюції, підтримані однодушно, в яких вказувалося на Москву, як на головний центр вселюдського горя, несправедливостей, загарбництва і рабовласництва та імперіалізму в ХХ сторіччі — у якому й африканські народи здобули власні держави.

У резолюціях перераховано підбиті Москвою народи, визначено їхнє змагання за національні й людські права; названо багатьох борців-героїв, між ними Михайла Сороку і Валентина Мороза; названо тих, які самоспалилися в ім'я перемоги національних ідеалів: в Україні Василь Макух 1968 р., в Чехії Ян Палах 1969 р., в Литві Ромас Каланта 1972 р. У резолюціях закликається світову опінію до мобілізації боротьби проти московського імперіялізму-комунізму і несення всебічної допомоги борцям, які змагаються за здійснення національних ідеалів по той бік фронту. Резолюції остерігають Америку, НАТО й вільні держави Західної Європи про московську пастку — «Конференцію європейської безпеки», яка може принести ще більше лиха вільному світові.

Світова Антикомуністична Ліга цього разу цілком виразно вказала на спричинника світових трагедій — московський імперіялізм-комунізм, який повинен бути зліквідований, і для цього не потрібно атомових бомб — а тільки великої, всебічної моральної та ін. допомоги поневоленим націям у боротьбі за волю.

(«Шлях перемоги», ч. 41 (1972), стор. 1).

ВАЯКЛ В ОБОРОНІ УКРАЇНИ

У Гвадалахарі, Мехіко, в днях 2-4 квітня ц. р. відбулося засідання Управи Світової Антикомуністичної Ліги Молоді (ВАЯКЛ), якої членом від України і АБН є мгр Я. Млинарський*. Обговорювано пляни праці на найближчий час. Вирішено, що центральною темою V-ої Конференції ВАЯКЛ має бути «Свобода через акцію». Екзекутива схвалила заключний комунікат, в якому закликає молодих патріотів світу боротися за збереження гідності і волі їхніх батьківщин і допомогти визволитися поневоленим комунізмом народам. Управа розцінила критично договорювання президента Ніксона з Фіделем Кастром, що має внеможливити кубинським патріотам на еміграції в ЗСА допомагати кубинському народові в його визвольній боротьбі й утруднювати їхню дію в інших латино-американських країнах.

Засуджуючи т. зв. мир у В'єтнамі, як здачу позицій у користь комунізму з боку ЗСА, ВАЯКЛ дає повну підтримку в'єтнамському президентові Тію і протестує проти поширення такого миру на цілу Азію й інші континенти.

Управа ВАЯКЛ гостро натавровує і протестує проти масового ув'язнення і драконських засудів культурних діячів і борців за національно-державну незалежність і права людини в країнах уярмлених Росією, в СССР і сателітних державах, зокрема в Україні, протестує проти варварського запроторювання політичних в'язнів у психіатричні лікарні і тюрми та концтабори найсуворішого режиму.

* Мгр Ярослав Млинарський — це рухливий діяч ЛВУ і СУМ, обраний у членство в серпні 1972 року до Управи ВАЯКЛ як представник України й АБН.

Управа ВАЯКЛ підтримує скріплення і поширення НАТО і протиставиться т. зв. Європейській Конференції Безпеки, якої прагне Москва, щоб викинути ЗСА ступнево з Європи, зліквідувати НАТО, насильно закріпити статус-кво її загарбань та відкрити шлях дальшим російським загарбництвам у ще вільній частині Європи і світу. Передумова безпеки — усунення російських окупаційних військ з країн поневолених в СРСР і сателітах, та відновлення їхніх національних держав. Без здійснення національно-державної незалежності поневолених націй і розвалу російської імперії — СРСР — не може бути безпеки і тривалого миру у світі.

(«Шлях перемоги», ч. 19 (1973), стор. 1).

ЗМАГАТИСЯ ПРОТИ МОСКВИ — НАКАЗ ХВИЛИНИ!

(Конвенція американських приятелів АБН відзначила 30-річчя АБН)

У залі готелю «Комодор» відбулися 8 квітня 1973 р. чергові збори Американських Приятелів Антибольшевицького Бльоку Народів, учасники яких святково відзначили 30-річчя з часу створення АБН на закритій і нескореній землі України в часі другої світової війни. АБН не зламали 30 років тому німецькі фашисти, які кинули в Житомирських лісах військову частину проти учасників Конференції поневолених московським большевизмом народів, тож не зламують революційно-визвольного духу АБН і сучасні брандівські західнонімецькі й інші залицання до ворога народів — Москви.

Конвенцію — ПАБНА — проводив д-р Іван До-чєф, секретарював Берн Мічєль; до президії запро-

шено члена ЦК АБН і редактора англомовного «АБН-Кореспонденц», — мгр Славу Стецько.

Представники 12-ти поневолених народів вшанували хвилиною мовчання і тихої молитви до Творця, — пам'ять видатних антикомуністичних борців: мислителя-філософа д-ра Дмитра Донцова — теоретика українського націоналізму; словацького діяча д-ра Цтібора Покорного — кол. генерального секретаря АБН й козацького отамана, інж. Гната Білого.

Після прийняття порядку праці та призначення д-ра Ол. Соколишина пресовим секретарем д-р Іван Дочеф виступив зі звітом за дворічну діяльність ПАБНА. Крім листових заходів, відвідин членів Конгресу та ін. починів, ПАБНА проявили себе за звітний час у наступних зовнішніх виступах: підготування й масове відзначування Тижня Поневолених Націй (двічі), молитовні відправи за Поневолені Нації — у катедрі св. Патрика в Нью-Йорку; марші та протестаційні віча в Центральному парку міста; пікетування дому представництва ССРСР в ОН та ін. Промовець звернув увагу на потребу посилення масової підготовки до щорічного Тижня Поневолених Народів у липні ц. р. без огляду на політичну кон'юнктуру в Америці і в Зах. Німеччині: масові виступи унапрямуватимуть політичне наставлення американських і західнонімецьких народніх мас до боротьби проти московської імперії. На початку ц. р. білоемігрантські рештки з Росії на своїх зборах домагалися скасування публічного закону ч. 86-90 про щорічне відзначування Тижня Поневолених Народів. Проф. д-р Лев Добрянський листовно поінформував, що конгресмен Даніель Флад вніс у Палаті Представників 9 січня 1973 р. «Резолюцію ч. 106», домагаючися створення в Конгресі постійної Комісії у справах поневолених націй. Д-р І. Дочеф вказав на велику вимогу дня: писати листи до конгрес-

менів і сенаторів, щоб вони підтримали проект «Резолюції» для добра Американської держави та звітував про морально й матеріально вдалий минулорічний Вечір фолкльору поневолених націй; про участь делегатів ПАБНА в національних святкуваннях поневолених народів включно з кубинцями, бо кастрівська Куба вже обернулася у колонію Москви. У грудні 1972 р. американські приятелі АБН взяли участь у протестаційній дії проти Москви з приводу 50-річчя створення тюрми народів ССРСР (автокавалькада, роздача лютючок, промови через гучномовці на площах Нью-Йорку тощо). ПАБНА брали участь у президентських та ін. виборах, їхні представники їздили на Світову антикомуністичну конференцію в Мехіко, а тепер починається підготовка до наступної конференції ВАКЛ, що відбудеться цього літа в Європі.

Після прийняття звіту д-р І. Дочеф попросив взяти слово м-гра Славу Стецько. Вона, привітавши учасників Конвенції від імені Центрального Комітету, у своїй темпераментній і вдумливо виголошеній промові змалювала сучасну ситуацію в Західній й Східній Європі, ствердила актуальність заклику Нескореного: «Будем битись!», скритикувала соціалістичний уряд В. Брандта у Бонні, який хотів би бачити в Зах. Німеччині щось на зразок Тітового режиму в червоній Югославії. В. Брандт із своїми соціалістами практично зайшов так далеко, що вже починає промощувати шлях до советизації Німеччини, а за тим і всієї Західної Європи, до чого не повинні допустити здорові сили Європи та світу. Діяльність АБН у самій Німеччині тепер натрапляє на деякі труднощі, які слід перебороти; добре ведеться праця АБН в Англії, Данії, Бельгії, Австралії, Канаді, й Південній Америці. АБН протиставився сучасним відвідинам московського вель-

можі Косигіна у Швеції листами до членів Уряду, інформаційними матеріалами для дипломатів. «Хоч наші можливості обмежені — часто через фінанси, — то ЦК АБН і Представництва в різних країнах енергійно провадять діяльність, яку можна назвати контр-атакою проти Москви». Доповідачка згадала успішні дії АБН під час Олімпіади в Мюнхені, про виступ адвокатів з обвинуваченням Шелспіна в убивстві сл. пам. Степана Бандери та сл. пам. Л. Ребета (Сташинський був лише наймитом Москви). Далі навела кілька відгуків на акції АБН «з тієї сторони барикад». Доповідачка закінчила промову закликком взоруватися на Лесі Українці та на сучасних нескорених у мордовських таборах і працювати посилено в ім'я визволення і державности ще досі поневолених народів. «Упродовж усієї людської історії не було — і не може бути — вічних імперій! Московську імперію у формі СРСР зліквідують спільні зусилля борців за свободу і справедливість, за вільний розвиток націй й людини!» Промова викликала однодушне схвалення напрямних для дальшої боротьби, навіть коли б доводилося «без надії — таки сподіватись!» На безнадію немає місця, а ще менше на оспалість чи збайдужіння. Прояви цього гостро засуджують ті, що в світі червоного диявола жертвують життям в ім'я перемоги революційно-національних ідей над контрреволюційною московською реакцією червоно-чорносотенського типу.

Жінки-учасниці Конвенції відбули засідання Секції Жінок ПАБНА, нарадами якого проводила мгр Уляна Целевич з Чікаго, голова Станиці АБН.

З черги скарбник Михайло Коцко повідомив, що в касі ПАБНА залишилося всього 507 дол. 57 центів. Після того розпочалася дискусія, обговорення та накреслення різних заходів на зміцнення наступальної сили АБН, зокрема, на території Америки.

Обрано резолюційну комісію з головою д-р Ів. Косяком та членами полк. о. Назаренком, Ніколай, д-р Ст. Галамаєм і Маріо Агуїлерою, а також статутову комісію, з головою п. Брукнером і членами — полк. Р. Райцефом та Л. Борщем. Найчисленніша була кубинська делегація, що складалася з 19 осіб. Українська делегація, очолювана д-р Ол. Соколишином, включала: п-і Дарію Степаняк, Лева Борща (голову Української Станиці в Нью-Йорку), М. Коцка, Я. Касановського, інж. В. Гладкого, м-гра Уляну Целевич та Теодора Царика з Вашингтону. Добре були заступлені й німецька, болгарська, хорватська, мадярська й інші делегації. Д-р Іван Косяк зачитав резолюції, які присутні прийняли з деякими доповненнями. Учасники заслухали теж звіт із жіночих нарад та їхні пляни протестів при відкритті чергової сесії ОН, які прочитала д-р Ане-Марія Перерас, — кубинка, і зреферувала мгр Уляна Целевич. Їх схвалено без змін.

Вибрано Управу ПАБНА: голова президії — д-р Нестор Процик, українець, заступники: Міро Гал — хорват, д-р Іван Косяк — білорус, капіт. Золтан Вашварі — мадяр, Роберт Врукнер — німець, д-р К. Т. — українець, д-р Г. Паптрікоф — болгарин, д-р А. Боніфаціус — хорват. Голова управи д-р Іван Дочеф, болгарин, заступники: д-р С. Галамай — українець, д-р Анатоль Плєскачевський — білорус, Антоні Носич — хорват, полк. Нікола Назаренко — козак, Віліям Рока — мадяр та Арістиде Ніколай — румун. Генеральний секретар інж. Маріо Агуїлера — кубинець, адміністр. секретар — Верн Мічель, — американець, скарбник — Михайло Коцка, — українець і реф. зв'язків — д-р Карль Сітко — німець; голова Жіночої Секції мгр Уляна Целевич, — українка, представник до ОН д-р Ане-Марія Перерас — кубинка, а реф. молоді ПАБНА обсадить Управа. Склад схвалено одноголосно. До Ради

Директорів ПАБНА обрано болгарина — полк. Річарда Райчефа та Андона Андонофа, білорусів Володимира Пілеса та Пітера Савчика, козаків — С. П. та Н. Сухенка, хорватів Мірка Баріча та Вінка Кузіна, кубинців д-ра Хуана Р. Апортеля та Джорджео Ліціо, естонців Едварда Деріка та полк. Елмера Ліппінга, німців Карла Райна та Еріха Єнзена, мадяра Іствана Серени і Габора Песті, румунів проф. Джорджа Ботошані та Павла Мігала, словаків Івана Самела і Алекса Пускчіна, українців Юрія Волошина та інж. Володимира Гладкого. Кожна нація дасть також своїх заступників; від українців зголошено: п-і Дарію Степаняк, Лева Борща та д-ра О. Соколишина, їх прийнято одностанно.

Увечері в «Комодорі» відбувся бенкет для відзначення 30-річчя постанови АБН з виступами м-р Слави Стецько, яка уточнила тези своєї ранішньої доповіді із закликом до посилення праці; конгресмен Маріо Біаджі — кандидат на посади міста Нью-Йорку, який закликав до відважнішої діяльності та д-ра Карла Сітка, який, вказавши на другу капітуляцію Німеччини перед СССР, закликав об'єднатися для спільної антимосковської й антиімперської дії.

Господар вечора А. Ніколаї представив виконавців музичних номерів українських бандуристів — з дуетом Ірини Чорної та Ярослава Стахова, тріо хору «Жайворонків» осередку СУМА в Нью-Йорку: Іванки Кузів, Брігіти Заяць та Лесі Цебрій та естонського соліста Гіллара Саареста, під фортепіановий супровід п-ні Фредеріки Таннер. Усіх виконавців присутні нагородили рясними оплесками, а д-р І. Дочеф закрив вечір, подякувавши виконавцям, промовцям і учасникам бенкету в 30-річчя постанови АБН.

Так відбулася Конвенція Американських Приятелів АБН і перше святкове відзначення 30-річчя створення

Антибольшевицького Бльоку народів. Присутні в «Комодорі» набували відзнаку — нагрудний знак АБН. Приємно і радісно було провести час серед представників різних народів, які не визнають подвійної моралі, проти якої з усією гостротою виступив був Валентин Мороз у відомому «Репортажі із заповідника ім. Берії». У суворій боротьбі витворюється одна-єдина мораль: боротися проти ворога людства і здобути волю батьківщині!

(«Шлях перемоги», ч. 19 (1973), стор. 1).

ЄДИНА МОЖЛИВІСТЬ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИЗВОЛЕННЯ — СПІЛЬНИЙ ФРОНТ ПОНЕВОЛЕНИХ НАРОДІВ

У 30-РІЧЧЯ АБН

Передумова перемоги — власні сили

«Коли точеш волі своєму народові, будь солідарний з тими, хто визволяється, а в них ти знайдеш підпору»... — так пише теперішній крайовий автор із фронту боротьби.

Напередодні другої світової війни, 1941 року, в журналі «Наш фронт», що його видавали революційні організації поневолених Москвою народів, читаємо:

«Треба налагодити якнайтіснішу співпрацю між революційними організаціями всіх поневолених Москвою народів. Треба велетенської освідомлюючої роботи серед мас тих народів, бо тільки спільна революційна боротьба всіх поневолених народів може дати перемогу національній революції кожного народу зокрема.

Треба координувати революційну боротьбу всіх поневолених Москвою народів... здобути серце і розум червоноармійця для Революції, зорієнтувати його на наші цілі, програми та гасла. Дати для його почувань і свідомости перспективу в майбутнє, зродити в ньому надію на можливість вийти з тюрми й зажити свободним життям.

Але це не все. Без революційної організації нема революції... Наша мета одна: повне політичне визволення поневолених Москвою народів. Шлях до нашої мети веде через повний розвал московської тюрми народів, СССР, революційними силами поневолених Москвою народів. Передумовою нашої перемоги є тільки власна сила, сила з'єднаних спільною боротьбою поневолених Москвою народів... Удар із зовні тільки сприятлива нагода для нашої боротьби... Московський більшовизм — це сьогоднішня форма історичного московського імперіялізму, яка нас давить, з якою ми зараз боремося... Нічого не шкодить, що по советських тюрмах, «под стенками», часто разом з бійцями за свободу поневолених Москвою народів гинуть московські протибільшевицькі «націоналісти»... Між нами і ними — основна різниця. Тому ніколи не може бути мови про співпрацю революційних організацій поневолених Москвою народів з московськими протибільшевицькими «націоналістами»... Їхня мета — зазісти в Кремлі на тих місцях, які займають тепер більшовики. Наша мета — розвал московської імперії. Їхня мета — збереження імперії...

Національні повстання

I-ша Конференція поневолених московським більшовизмом народів оформила в листопаді (21-22) 1943 року Революційний Комітет Поневолених Народів Сходу Європи і Азії. Відбулася вона під охороною УПА в лісах Житомирщини (Україна), в ній брали

участь делегації 12 народів: українці, туркестанці (узбеки, казахи), білоруси, грузини, азербайджанці, вірмени, татари, осетинці, кабардинці, черкеси, башкіри, чуваші. Під командуванням майора-грузина делегати пішли в бій проти німецьких наїзників. Згідно з плянуванням, організовані при УПА національні відділи мали перетворитися у самостійні національні повстанські армії і перейти на свої території, щоб продовжувати і розгортати визвольну боротьбу.

Звернення I-ої Конференції Поневолених Народів Сходу Європи й Азії наголошує необхідність спільного фронту проти обидвох наїзників: Німеччини і Росії, проти нацистської «Нової Європи» і большевицького СССР. В ньому проклямована така мета:

«Лад побудований на системі незалежних держав кожної нації на своїй етнографічній території», а шлях визволення — національні революції, для «перемоги яких потрібний підйом мільйонів мас».

«Поневолені народи — читаємо в цьому зверненні з-перед 30 років — вже ступили на шлях цієї священної боротьби. В цій боротьбі вони добилися поважних успіхів. Національні партизанки в Україні, на Кавказі, в Туркестані і в Прибалтиці високо підняли прапор проти імперіялістів, обороняючи народ від грабунку імперіялістичної наволочі, визволяючи цілі терени від імперіялістів. Їм подають братню руку в цій боротьбі народи Балканів та Західньої Європи. Слідом за цими починами, боротьба поширюється на території цілої імперії СССР та Європи, втягаючи до повстання усі поневолені народи... Революційними силами народів у спільнім фронті боротьби проти імперіялістичних загарбників збудуємо лад, оснований на справедливості та волі для всіх народів... Вперед! За волю поневоленим народам! За створення незалежних національних держав! Смерть Гітлерові і Сталінові!»

Націоналізм — панівна ідея нашої епохи

Мета і шлях, визначені АБН-ом тому тридцять років, залишилися незмінними. Повністю виправдалися й ідейні позиції АБН-у, що йде послідовно, твердо й безкомпромісово до своєї мети — розвалу московської імперії і відновлення на її руїнах суверенних національних держав.

Визвольний націоналізм проти імперіялізму — став символом і прапором нашої доби. Без націоналізму — пишуть борці на Рідних землях — немає поступу, без націоналізму немає нації. Під прапором націоналізму відбувається національно-визвольний рух у всьому світі — найвизначніше явище сучасності. Більше як половина людства уважає його своїм прапором... Ми складалемо у безсмертну скарбницю народу все своє найкраще і беремо звідси, скільки хто хоче... Ми впливаємося краплиною у його (народу) море і думаємо про вічність моря...

Мені не віриться, — пише інший крайовий автор, — що може мати душевний мир людина, яка зневажила свій народ, віру, мову... Говоримо про легенду вічності народу... про безсмертність душі, про безконечність роду, про безсмертя народу... Не масмо права вмерти, доки народ наш у рабстві...

Вже впродовж тридцяти років АБН послідовно захищає національний принцип організації світу, національної держави проти імперії — як найсправедливішу основу нового порядку у світі. Завдяки АБН-ові, ця засада схвалена і в Хартії Світової Антикомуністичної Ліги:

«Світова Ліга визнає право національно-державної незалежності для всіх народів світу і засуджує всі роди колоніялізму й імперіялізму. Отже, захищаємо національний принцип політичної організації світу проти імперіялістичного принципу, як найкращу гарантію тривалого миру і безпеки націй та одиниць».

Націоналізм — за словами американського соціолога Г. Кона — таке «соціальне явище, в якому сконцентровані всі проблеми недавньої історії і сучасності». Відома англійська економістка і дослідниця міжнародної політики Барбара Уорд підтверджує, що «націоналізм — це, безумовно, найпотужніша нині політична сила», з якою слід серйозно рахуватися. Таку саму думку висловлює і колишній директор Центрального розвідувального управління США Ліман-Кіркпатрік (молодший), який у книзі «Правдиве ЦРУ» пише: «Ми вже не сумніваємося, що наймогутнішою вибуховою силою світового суспільства є націоналізм... Сама динамічна сила націоналізму породжує у міжнародній сфері стільки проблем, що вони можуть завантажити роботою розвідувальні служби, які мають за завдання не відставати від подій у світі»...

Настрашений такими ствердженнями і зростанням націоналістичних рухів поневолених у російській імперії народів, один більшовицький історичний журнал пише: «Ідеологи антикомунізму відкрито твердять, що націоналізм — це своєрідна «вибухівка проти комунізму», та що, нібито, кінець-кінцем комунізм може капітулювати перед націоналізмом у масштабі цілого світу»...

А Брежнєв у доповіді про 50-річчя СРСР був примушений заявити, що «націоналістичні пересуди — явище незвичайно живуче, яке ціпко тримається у психології людей»...

Націоналізм — непереможна сила

Націоналізму поневолених націй не придушили ні сталінський, ні брежнєвський терор. Дії УПА, ОУН, литовських, туркестанських, грузинських, вірменських, північно-кавказьких, естонських повстанців — незаперечний доказ розвитку і потужности національно-

визвольних рухів поневолених в московській імперії народів.

Яке могутнє горіння національною ідеєю у поневолених націй, свідчать протестні самоспалення: 5-го листопада 1968 р. самоспалення Василя Макуха, батька двох дітей, бійця УПА і ОУН, багатолітнього в'язня московських тюрем і концтаборів, що загинув з окликом: «Хай живе Вільна Україна!»; 20-го січня 1969 р. чеха Яна Паляха у Празі з окликом: «Краще загинути у полум'ї, ніж жити під російським ярмом!»; 10-го лютого 1969 р. спроба самоспалення українського патріота, в'язня концтаборів, Миколи Бериславського, батька трьох дітей; 14-го травня 1972 р. самоспалення литовського націоналіста-студента Ромаса Калянти з окликом: «Хай живе незалежна Литва!»; 29-го травня 1972 р. самоспалення робітника-литовця Стоніса; 3-го червня 1972 р. самоспалення робітника Андруші Кукавічіюса; 9-го червня 1972 р. спроба самоспалення литовця Заліжа Каускаса. Героїзмом відзначився і литовський моряк Симонас Кудірка, що засуджений на 10 років важкої тюрми сприйняв присуд з окликом: «Я вимагаю свободи для своєї батьківщини, Литви!»

Прикладом незламності і героїзму став український історіософ Валентин Мороз, що заявив суддям-катам:

«Буде суд. Що ж, будемо битися... Саме тепер потрібно, щоб хтось показав приклад твердості... Вишло мені... Тяжка це місія. Сидіти за ґратами нікому не легко. Але ж не поважати себе — ще важче. І тому будемо битись!... Єдиний Мороз, з якого ви дійсно мали б величезну користь, це покірний Мороз, що написав покаянну заяву... Але такого Мороза ви не дочекаєтесь ніколи. Якщо ж розраховуєте, посадивши мене за ґрати, створити якийсь вакуум в українському відродженні, то це не серйозно. Зрозумійте, на-решті: вакуум вже більше не буде».

Так національна ідея об'єктивується в наочній дії, у відвертій боротьбі поневолених націй та незламності їх синів і дочок у концтаборах. Голосний страйк (і голодівка) в Потьмі з березня 1972 р., в якому брали участь українські, литовські, жидівські та інші політв'язні, вуличні заворушення в Дніпропетровському і Дніпродзержинському 1972 року, збройні зудари грузинських націоналістів у Тифлісі з окупаційними російськими частинами, недавні збройні зудари в Ерівані (Вірменія)... — фрагменти із все більшого опору московським окупантам.

В червні 1971 р. було вибухло повстання кабардинців у місті Нальчику. Здушили його військові частини московського КГБ, розстрілявши після засуду закритим судом навіть жінку. В грудні 1972 р. в Дагестані, в м. Дербенті, озброєні колгоспники примусили кафебістів звільнити арештованого голову колгоспу, який роздавав голодуючим селянам м'ясо. У червні 1971 р. в Тирасполі молдавські студенти демонстрували два дні, домагаючись відділення Молдавії від СРСР і прилучення її до Румунії. 1972 року на жидівську пасху органи КГБ були спровокували расові погроми кабардинців і жидів, під час яких спецвідділи вбили в Нальчику 8 кабардинців і двох жидів.

В Естонії розповсюджувався лист представників естонської інтелігенції в обороні прав естонського народу за його незалежність, з погрозою, що прийде час, коли танки будуть наступати не на Прагу чи Братиславу, а на Москву і Ленінград. Заворушення відбувались і в Туркестані, поширившись на Ташкент і Бухару.

Широко відома у світі й героїська боротьба кримських татар, що їх захищав генерал-українець Григоренко. В 1969 році вірменські групи «ШАНУ» («В ім'я батьківщини») і «Парос» («Смолоскип») публікували

свій журнал, розповсюджували листівки, домагаючись самостійности й соборности Вірменії.

Національно-релігійний спротив поневолених народів московським окупантам, їхня боротьба проти русифікації — вже відомі цілому світові.

У Білорусії письменник Биков гостро протестував проти русифікації своєї країни, його підтримала білоруська молодь. Створена 1962 року підпільна організація «Балтицька федерація» мала за мету боротися за самостійність балтицьких країн — Литви, Латвії, Естонії.

Постійно зростає спротив Москві в т. зв. сателітних країнах — Болгарії, Румунії, Чехо-Словаччині, Польщі. В Угорщині нові заворушення студентів. У Польщі 1971 року заворушення робітників завалили стару партійну кліку.

Треба ствердити, що національно-визвольні рухи поневолених народів — це рухи всенародні, в яких беруть участь не тільки студенти й інтелектуалісти, а й робітники та колгоспники. Між 134 підписами одного протестного листа в обороні ув'язнених бачимо 25% робітників київських заводів! Як стверджують жидівські вихідці з ССРСР, найсильнішим всенародним визвольним рухом в ССРСР — є Український Національний Рух. Подібне ствердження зробив і Сенат США під час дослідів московських примусових таборів праці в 1973 році.

Всі ті факти — наочні докази, що основні ідейні й стратегічні позиції АБН на протязі його 30-річної діяльності повністю виправдалися: ідея нації стала наріжним каменем нового порядку у світі, заперечивши принцип імперії, як історичний анахронізм епохи. Перемагають примат духу і апотеоза героїчної концепції життя Людини, як Богоподібної істоти, а не гвинтика, не маріонетки в руках тиранів; перемагає ідеал соціальної справедливості, здійснюваний на базі матері-

яльної і духової деколективізації. В осередку соціального поряdkування стає творча, вільна людина, як мірило вартости, а не комуністичний чи ліберал-капіталістичний лад.

Запорукою визволення є власні сили поневолених народів. Не зважаючи на те, що поневолені нації, покищо, знехтовані, проте саме їм — як ідейній надпотузі — належить майбутнє. Бачимо, як повністю виправдалося і наше визначення головного ворога поневолених націй і вільного світу — російського імперіялізму всіх барв, бо воно уможливило мобілізацію волелюбних сил світу до боротьби з московським імперіялізмом і комунізмом.

Концепція визволення поневолених народів (координовані, синхронізовані національно-визвольні революції) стає реальною перспективою. Повстання в концтаборах українських, білоруських, литовських, туркестанських, грузинських, вірменських та інших політв'язнів у 1953-1959 роках, заворушення і революційні спалахи в східній Німеччині, Угорщині, Польщі, Чехії, Словаччині, всенародне повстання в Україні 1942-1953 рр., повстанська боротьба в Литві — доказали можливість революційної боротьби і в тоталітарній московській імперіяльній системі. А хоробрі виступи хорватських націоналістів показали дряхлість Югославії, як штучного насильницького колоніального творива в Європі.

В термоядерну й ідеологічну добу найбільше актуальна й реальна революційно-визвольна, повстанська концепція, яка зсередини розвалить московську імперію і знищить большевицьку систему.

Банкрутство ідей комунізму і советизму

Сьогодні вже незаперечний факт, що система комунізму і советизму збанкрутувала, не зважаючи на

всі намагання москалів «перевиховати» молодь двох поколінь поневолених народів. Молоде покоління поневолених націй відродилося, виступило на захист національного традиціоналізму, національної героїки життя, героїчної релігійності, героїчного гуманізму, правдивої Людини. «Навіть сам Бог — це не що інше, як повноцінне «Я». Істинна Людина — одне й теж»...

Першість духового над матеріальним — в осередку уваги молодого покоління. «Бог сотворив людину. Стабілізуюча опора моралі — ідея Бога і безсмертя душі... Церкву — носія духу — треба берегти... Боротьба з Церквою означає боротьбу з культурою... Скільки разів націю спасала Церква... В умовах східної Європи Церква була єдиною силою, незалежною від властей... Неможливо зламати людей, зробити їх рабами, заки не вкрадеш у них свята, заки не збуриш традицій, не розтопчеш храму...»

Людина як Богоподібна істота, а не отарність, — заповідь вільного розвитку нації і людини та побудови справедливого ладу в світі. «Ми не безліч стандартних «я», а безліч всесвітів різних»... А віра наша це не «породження рабського страху перед карою бога-деспота (небесного варіанту самодержавного царя), а релігія вільних Людей. Наш Бог — це Бог Волі, Правди і Любови...»

Денаціоналізація — це дегероїзація життя, його обезкультурнення. Воюючий атеїзм, дехристиянізація, деіслямізація і обезрелігійнення життя — засоби модерного російського імперіялізму, колоніялізму й комунізму-більшевизму, якими вони руйнують традиційні структури духовості і життя поневолених націй. Колективізація і насильницька колоніальна індустріалізація, дикунське руйнування старовинних неоцінених пам'яток культури націй — також належать

до комплексу засобів, якими москалі нищать національно-соціальну суть поневолених народів.

Все ж, наперекір тезі про т. зв. советську вітчизну, молоде покоління могутньо заявляє: «Можна вибрати друзів і дружину, але не можна вибрати батьківщину», людина має тільки одну матір, а коли відречеться од неї — стає безбатченком.

На наших очах розгоряється бій поневолених народів проти всіх форм і засобів московського імперіалізму-шовінізму: проти концепції «советського народу», себто «злиття» націй в одну російську, проти Вавилону — перемішання народів і людей, проти воюючого безбожництва, проти кремлівської режимової церкви, проти соцреалізму, колективізації, колоніальної індустріалізації, проти русифікації мови, культури, бо все це засоби панування московських окупантів над іншими народами і країнами.

Передумовою політичної революції завжди була і є духовна й етична, ідеологічна революція. Визвольна революція поневолених в СССР народів — перш за все національна й антиімперіальна, а одночасно вона й антирежимна, спрямована проти всіх форм і видів панування окупанта, проти накиненого ним способу свого життя поневоленим націям; вона за повну суверенність націй, що є передумовою здійснення в ній вільного розвитку духового й матеріального життя, згідно з її культурними і соціальними традиціями.

АБН не центр дисидентів, а революціонерів

АБН, що висуває цілком протиставні імперії і її системі, притаманні кожному народові його традиційні вартості й ідеї, розраховує на національно-визвольні революції поневолених народів, що єдині можуть знищити тиранську систему, себто — розвалити московську імперію, усунути комуністичну систему і відновити національні незалежні держави поневолених на-

родів із таким внутрішнім ладом, який відповідає їхній духовості та соціальності.

Як формація революційно-визвольних організацій, АБН не бореться з позицій конституції СРСР чи поодиноких т. зв. республік-колоній, а з позиції тотального заперечення чужонаціонального панування та усіх його фікцій і форм.

Для АБН легальне все те, що служить інтересам поневолених націй, а нелегальне те, що силою накинув їм окупант. Боротьба проти законів окупанта легальна з погляду ідей самостійності і соборності кожної нації, з погляду прав людини на своїй землі. Без здобуття національних прав немає прав людини, бо права людини можуть бути здійснені тільки у власній національній державі, а не в імперії, що панує над іншими народами. Немає безнаціональної людини, існує лише визначена національним змістом людина.

Наша боротьба легальна і з погляду Божого права, натомість панування окупантів на наших землях нелегальне, бо це диявольське «право», беззаконня атеїстів і тиранів, яке треба поборювати всіма засобами. Нас зобов'язують Божі закони, закони поневолених націй, а не закони окупантів, загарбників, тиранів. Усунення наїзника-окупанта силою — легальне, законне, це етичний акт, як з погляду права поневоленої нації так і права Божого. Знищення тирана, як символу окупації, — виправдувано навіть християнськими законами давніх епох!

Як може бути «легальним» суд і присуди окупантів, себто суд безправства і насильства, зла і злочину? Як можна уважати за «нелегальний» суд визвольних революцій уярмлених націй, які борються за тріумф правди нації і Бога, прав уярмленої людини на цій землі?

АБН не центр дисидентів, які провадять деякі суперечки з режимом, а центр революціонерів різних

народів, які валять московську імперію і режим, одні культурною творчістю, протиставленням ідей, політичною філософією, а інші збройною силою.

Визволення, а не компроміси!

Не зважаючи на капітулянтську політику урядових кіл вільного світу, навіть і частини церковних кіл на Заході, АБН незмінно бореться проти:

а) політики коекзистенції з російськими імперіялістами, найбільшими тиранами і ворогами людства;

б) політики т. зв. рівноваги сил між надпотугами і розподілу світу між ними на сфери впливів;

в) економічної та технологічної співпраці Заходу з Росією, бо таким чином Захід не тільки рятує російську імперію від упадку, а й допомагає розбудовувати її, чим зміцнює тиранію; саме так розцінюємо різні торговельні й технологічні договори Вашингтону, Бонну, Парижу та інших столиць із Москвою;

г) конференції т. зв. Європейської безпеки, яка має за мету загарантувати Москві панування над поневоленими націями та залегалізувати її вихідні позиції, з яких вона буде продовжувати свою загарбницьку політику;

г) роззброювання вільних націй світу при одночасному систематичному зростанні збройної сили російської імперії, поширюванню її загарбницьких і диверсійних дій з допомогою модерних партизанських війн та ідейного обеззброювання вільних націй, щоб таким чином підготувати ґрунт для їх повної капітуляції;

д) проти кооперації церковних кіл вільного світу з безбожницькими народобивчими режимами та російською режимовою, кремлівською, церквою, яка є знаряддям російського імперіялізму і воюючого комуністичного безбожництва.

АБН бореться за:

а) розвал російської імперії на незалежні національні держави поневолених народів у їхніх етнографічних кордонах, за ліквідацію в Європі таких колоніальних конструкцій, як Югославія і ЧССР, що складаються із націй, які мають право на свою державну незалежність;

б) відновлення незалежності т. зв. сателітних держав в етнографічних кордонах;

в) вільне об'єднання силою поділених країн (Німеччина, В'єтнам, Корея);

г) звільнення з-під комуністичної тиранії країн різних континентів (Куба, Альбанія, китайський суходіл та інші);

ґ) повернення Японії загарбаних Москвою японських етнографічних територій;

д) ліквідацію російських впливів на Середземному морі, Індійському і Тихому океанах;

е) розбудову безкомпромісного протиросійського і протибольшевицького фронту патріотичних сил світу;

є) спільний похід проти Москви волелюбних народів;

ж) політику визволення поневолених націй і підтримку їх національно-визвольних революцій;

з) духове й етичне відродження вільних народів світу в дусі героїчної концепції життя, активного патріотизму, воюючої релігії;

и) світову організацію співпраці між вільними і поневоленими народами та державами на базі рівноправності проти світового уряду нових тиранів.

Визвольний шлях АБН — це одночасні національно-визвольні революції поневолених народів, а не орієнтація на визволення чужими багнетами! Чужі багнети несуть свободу і колоніальне панування

для «визволителів», а не визволення і волю понево-
леним! Не обманлива надія на інтервенцію, а ставка
на революцію в т. зв. СРСР — наша визвольна кон-
цепція!

Зокрема тепер АБН звертається до світової opinio-
is закликом стати на захист ув'язнених і переслідува-
них Москвою культурних діячів, борців за національ-
но-державну незалежність, за права людини, за сво-
боду віри й переконань.

АБН гостро засуджує московських тиранів і наро-
довбивців за нечуване в історії людства катування
захисників прав нації і людини в «психлікарнях», в
тюрмах і концтаборах найсуворішого режиму, за лю-
дино- і народовбивство найогиднішими варварськими
методами дегеноерованої тиранами цивілізації!

На АБН іде зосереджений наступ ворога і його
вислужників різних барв, але наш шлях визволення
правильний, він неухильно провадить до здійснення
завітної мети поневолених націй і людей.

Вже недалекий той час, коли реакційний росій-
ський деспотизм і імперіялізм будуть знищені в бу-
рї революцій поневолених народів і людей. Тоді за-
тріюмфує історична перемога ідей і концепції АБН, а
в світі запанує справедливий лад і правдивий трива-
лий мир.

Липень, 1973 р.

Центральний Комітет
Антибольшевицького Б'юро Народів (АБН)

(«Визвольний шлях», кн. 7-8 (1973), стор. 691-699).

30-РІЧЧЯ ДІЯЛЬНОСТИ АБН

*«Годі коритися катові спільному,
Годі терпіти червоне ярмо, —
Спільними силами станемо вільними,
Свободу народам і людям дамо!»*

Так починається написаний невідомим поетом під час другої світової війни в Україні «Гимн поневоле-них народів Советського Союзу», вперше надрукований у підпільному націоналістичному виданні «Перемога» (ч. 1). У «гимні» сказано, що поневолені народи «крізь бурі і грози... йшли до свободи», але проти них насторожився ленінський багнет, а потім прийшло й сталінське рабство. Проти несправедливості національної, соціальної і культурної — «виходили до бою ми військом могутнім», щоб здійснити Шевченків Заповіт Волі: «Свободу народам і людям дамо!»

Хоч в цьому «гимні» мова тільки про поневолених у відновленій російській імперії (т. зв. ССРСР) народів, проте в ньому добре віддзеркалена сама ідея Анти-большевицького Бльоку Народів, який із Житомирських лісів досягнув Києва і Токію, Мінська і Тайпею, Тбілісі і Буенос-Айресу, до закривавленого Будапешту і до закривавленого Сайгону...

З ініціативи Організації Українських Націоналістів під проводом незабутнього Степана Бандери та заходами Головного командування Української Повстанської Армії пізньої осені 1943 року на важко пора-

пеній Другою світовою війною українській землі, у Житомирських лісах, під охороною відділу УПА, була скликана Конференція поневолених народів ССРСР. Вона відбулася 21-23 листопада 1943 р. з участю делегатів 12-ти народів. Колись писав крайовий автор А. Осипенко (див. «Вклад ОУН у справу творення і розбудови УПА», «В. Ш.», ч. 1-2, 1949 р.): «Політичний досвід, політичні здобутки ОУН, керованої С. Бандерою, дуже допомогли УПА стати на правильну, передову політичну платформу. Великі поступові кличі: «Воля народам! Воля людині!», прийняті II-им Великим Збором ОУН, стали основними кличами УПА. На ідейно-політичній базі УПА міг розвинутися — писав А. Осипенко — рух за приєднання до спільної боротьби проти гітлерівських і російсько-большевицьких імперіялістів усіх інших поневолених народів, рух, який довів до створення при УПА національних відділів народів ССРСР, до скликання Першої Конференції Поневолених Народів Європи і Азії (21-23 листопада 1943 р.) і який завершився 1946 створенням Антибольшевицького Б'юро Народів (АБН). Це — цитати з давньої крайової статті, яка закінчується так: «ОУН, керована С. Бандерою, й УПА, під командою ген. Т. Чупринки, — дивляться поза себе з гордістю, а перед себе — з вірою».

Скликана Перша Конференція не була якимсь новим відкриттям, і втім її ще більше значення: вона логічне продовження реалізації давньої української державницької ідеї співпраці всіх націй, поневолених російською імперією. Адже ще в 1917 році, щоб не вдаватися в історію минулих віків, у Києві відбулася Конференція поневолених народів колишньої російської імперії, яку тоді розсаджували національні сили. Тоді до Києва, з ініціативи академіка М. Грушевського, з'їхалися делегати: України, Польщі, Білорусії, Прибалтики, в тому й Фінляндії, з Дону і навіть де-

легати з далекого Сибіру, які тягнулись до тисячолітнього Києва, як до столиці Волі народів. Делегати спільно обмірковували кращі шляхи для відновлення своїх національних держав та боротьби проти дальшої загарбницької політики царського Петербургу-Москви. Воєнні дії загарбника з півночі, підтримані обманливими гаслами Леніна, реставратора й рятівника російської імперії, не дали розвинути тоді запланованій співпраці.

На Першій Конференції АБН у Житомирських лісах були представники таких народів: 5 українців, 2 білоруси, 5 грузинів, 6 азербайджанців, 4 вірмени, 2 татари, 2 осетинці, 1 кабардинець, 1 черкес, 1 башкир, 1 чуваш, 6 туркестанців — (5 узбеків та 1 казах, пригадаймо, з яким співчуттям ставився великий Тарас Шевченко до убогих казахських дітей, з якою любов'ю змальовував їх, перебуваючи в Азії на солдатському засланні).

Напередодні Першої Конференції АБН відбувся бій з німецько-гітлерівським загоном, який наближався до місця Конференції. Пішли у бій вояки УПА, пішли й делегати, і тим переможним боєм командував майор-грузин! Цей приклад, а їх багато, перекреслює всі московсько-большевицькі намагання дискредитувати ОУН, УПА, АБН, змальовати їх як таких, що «співпрацювали» з нацистським окупантом України! Тридцять разів повторяв запроданець Т. Мигаль у московській брошурці «на українском язике» під заг. «АБН — Асамблея Націоналістичних Блазнів» («какая остроумность»!), виданій в окупованому Києві в 1967 р. «Товариством культурних зв'язків з українцями за рубезжем», що: «Ще точилися кровопролитні битви за останні рубезжі України, коли представники ОУН почали вести переговори з верховодами сербських, литовських, словацьких та ін. націоналістичних реакціонерів. У січні 1945 р. «провід» ОУН дав вказів-

ку керівництву УПА домовитися з АК (Польською Армією Крайовою) в справі спільної боротьби проти радянської армії. Бандерівці подали руку»... і т. д. Мігаль Іудович там же писав: «Мертвонароджене дитя — АБН».

Далі побачимо, чи справді це було «мертвонароджене дитя». І московсько-більшевицький вислужник, зрештою, сам перекреслив у тій же брошурці свої, себто московські, твердження: брошурка вийшла в 1967 році, а АБН, нібито «мертвонароджене дитя», був створений у 1943 році! Постійні напади московсько-більшевицької преси в 1970-72 роках на революційну ОУН, АБН, Європейську Раду Свободи, ВАКЛ (Світова Антикомуністична Ліга), зокрема на голову Проводу ОУН та голову ЦК АБН Ярослава Стецька та інших провідних діячів, лише підтверджують активність національної України, хоч ті напади мають за мету очорнювати воюючу Україну та її провідників і діячів.

Зберігся історичної ваги документ з 1943 року — «Постанови Першої Конференції Поневолених Народів Європи і Азії», — підписаний на українській землі представниками багатьох народів, про що говорять навіть такі прізвища, як Фізуль, Дружний, Кагарман, Гогія, Шімрат, Скворцов, Арам та ін.; у списку делегатів 12 країн стоїть: «Україна — Стеценко».

«Для швидкої і повної перемоги національної революції потрібний один спільний фронт усіх поневолених народів», — читаємо в тому документі. А в тоді ж виданій «Відозві» сказано, між іншим: «Сучасну війну розпочали і ведуть правлячі імперіялістичні верхівки Берліну і Москви — німецькі націонал-соціалісти і російські більшовики. Війна ведеться за те,

котра з імперіялістичних клік має надалі поневолювати й експлуатувати народи Європи й Азії». У «Відозві» закликається бійців, робітників, селян, інтелігенцію всіх поневолених народів об'єднуватися в боротьбі проти імперіялістів та змагатись різними способами, але спільними силами, за новий лад в Європі й Азії — за народоправні національні держави: «Цей лад мусить бути побудований на системі незалежних держав кожної нації на своїй етнографічній території», а шлях до здійснення такого ладу — «шлях революційної боротьби».

Знаємо, що це не були тільки слова. До 1952 року в Україні все ще тут і там давали про себе знати оунівці-бійці та окремі малі відділи вояків УПА, які згодом були переформовані; тих, хто учілів у важкій збройній боротьбі проти московсько-большевицьких посіпак, залишилося немало для боротьби в інших формах і видах. Знаємо також, що могутні страйки й повстання десятків тисяч синів і дочок з-поміж поневолених народів у Сибіру й Азії змусили Хрущова «реформувати» концтабори і навіть у дечому поступитися в'язням... Москва тоді відчула, що організовані поневолені народи — це сила, небезпечніша від водневої зброї!

Героїчні зусилля ОУНР, УПА, УГВР і АБН на рідних землях не тільки не минули безслідно, а й проявились у нових формах в Україні, зокрема у виступах нових Нескорених. Відбиття московського геноцидного наступу вже спадає не тільки на плечі самих українців, бо в наші дні активно й організовано виступають в обороні своїх прав естонці, латиші, литовці, татари, жиди, білоруси, грузини та інші народи, поневолені в ССРСР. На території т. зв. ССРСР діють «Самвидави», доходить до самоспалювань національних героїв, розповсюджуються підпільні листівки національного змісту, заклики до страйків; дійшло й до

масових зударів з КГБ та міліцією, як ось у Дніпропетрівському та Дніпродзержинську, і до масових підписів проти Москви, як у випадку литовських католиків, які переслали до ООН протест проти московсько-большевицького переслідування їхньої віри і взагалі їхнього народу.

«Воля народам! Воля людині!» — це головне гасло АБН, який виступає проти імперіялізму, тоталітаризму, національного й соціального поневолення і культурного гніту — за суверенність і державну рівноправність, звільнення людини й народу з-під будь-якого й будь-чого гніту, від всякого терору, за гідне людське життя, за права людини.

16-го квітня 1946 р. у Мюнхені (Західня Німеччина) реорганізовано Антибольшевицький Блок Народів, із врахуванням обставин і практичних можливостей, але без відступу від будь-яких принципів, прийнятих на Конференції у Житомирських лісах 1943 року. В 1945-46 роках довкола центру АБН групувалися представники організацій таких країн: Альбанії, Білорусії, Болгарії, Вірменії, Азербайджану, Грузії, Естонії, Північного Кавказу, Латвії, Литви, Словаччини, Туркестану, Угорщини, України, Хорватії, Сербії, Чехії й інших. З 1946 року АБН очолив кол. прем'єр відновленої Української держави в 1941 р. Ярослав Стецько. Ставши головою Центрального Комітету ЦК АБН, Я. Стецько був переобраний на голову ЦК АБН у 1954 році та в наступних каденціях, і АБН — проявляючи всебічну активність — прийшов під його проводом до 30-річчя своєї діяльності.

Центральний Комітет АБН складається з представників від поневолених народів. У 1954-му й дальших роках до складу Президії ЦК АБН входили: угорець

ген.-полк. Ф. Фаркаш де Кісбарнак, Х. Статев (болгарин), як заступник голови, і Н. Накашідзе (грузин), як генеральний секретар. У керівних колах АБН тоді працювали (деякі працюють і нині): словак д-р Ф. Дюрчанський, білорус проф. Р. Островський, литовський діяч Й. Гітіс та інші. У наш час в ЦК АБН найбільш активно працюють (крім члена ЦК АБН п-і Слави Стецько, головного редактора різномовних видань, у тому й «АБН-Кореспонденц» англійською та іншими мовами) такі представники різних націй: пп.: полк. Д. Космович (білорус), д-р Б. Гаїт (туркестанець), д-р І. Дочеф (болгарин), д-р Б. Майлят (румун), Я. Мислівець (чех), Й. Каїріс і д-р Й. Каскеліс (литовець), Гельга Родзе (латвійка), д-р С. Гефер (хорват), Т. Кінт і А. Горм (естонці), Л. Покорна (словачка), Е. Рігоні (мадяр), Л. Зурабішвілі (грузин), Г. Гагоп'ян (вірменин) та інші.

Згаданий вище англомовний журнал «АБН-Кореспонденц» почав виходити ще в 1949 р., спершу за редакцією колишнього державного секретаря Болгарії д-ра Д. Вальчева, а потім м-ра Слави Стецько. Цей інформативно-пропагандивний журнал видавався англійською, німецькою, неперіодично також французькою мовами. Згодом практика виявила, що англійське видання «АБН-Кореспонденц» охоплює найширші державні, дипломатичні та журналістичні кола у країнах вільного світу, тому на англомовному виданні зосереджена тепер видавничо-редакційна увага.

Крім журналу «АБН-Кореспонденц», багатого джерела інформації про стан у Східній Європі й Азії та в цілому світі, про боротьбу поневолених націй, Пресове Бюро АБН видає окремі книжки, брошури, памфлети різними мовами, що скеровані на викриття замірів і дій імперіялістичної Москви. Для зібрання фондів на велику й багатогранну працю АБН, які надходять з пожертв українців та інших представ-

ників поневолених націй, що живуть у країнах Заходу, Пресове Бюро АБН випускає також пам'ятково-пропагандивні картки-поштівки, жетони, значки-наліпки для листів тощо. Кожний цент, що ним розпоряджається АБН, походить тільки з трудящих рук представників поневолених Москвою народів, від філій АБН, товариств та організацій прихильників АБН серед вільних народів світу, як ось ПАБНА в Америці.

Тому всі московсько-большевицькі заяви про фінансування АБН з «іноземних розвідок» є просто злісними вигадками стурбованого ворога, бо в Москві здають собі справу, що широка, вже світова активність Антибольшевицького Бльоку Народів, у співпраці з іншими світовими антикомуністичними, антиімперіалістичними організаціями — це одна з найбільших ідеологічних небезпек для московських ошуканців світу із їх комунізмом.

Ще немає, сказати б, статистики всіх дій Антибольшевицького Бльоку Народів у країнах вільного світу, яка згодом напевно буде зроблена, хоч це й не легке завдання. Річ у тому, що АБН виявляє дедалі то ширший засяг у своїй праці, і часто важко відмежувати, де саме виступає тільки АБН, а де виступають представники інших поневолених націй, або, наприклад, Організації Українського Визвольного Фронту.

Явна діяльність АБН характеризується і тим, що через ЦК АБН провадиться жвавий зв'язок з представниками інших народів, плянуються і координуються спільні виступи проти московських колонізаторів у XX сторіччі (і то виступи від зборів у залах Мюнхену, Лондону, Канбери, Оттави, Вашингтону чи Ріо де Жанейро — до масових антибольшевицьких де-

монстрацій на площах столиць вільного світу і перед Об'єднаними Націями в Нью-Йорку). Крім того, з ЦК АБН йдуть до урядів, дипломатичних представництв та до ООН відповідні заяви, вияснення і меморандуми в справі поневолених народів у СРСР і в країнах-сателітах Східної та Центральної Європи. АБН співпрацює також із речниками Японії, вільного Китаю, вільної Кореї, вільного В'єтнаму, із представниками найчужішої політичної еміграції з кастрівської Куби, які черпають досвід боротьби ООН-УПА-АБН проти Москви і комуністичного імперіялізму в боротьбі за звільнення своєї батьківщини, Куби. АБН тісно співпрацює з такими світовими антикомуністичними організаціями, як ЕРС (Європейська Рада Свободи) і ВАКЛ (Світова Антикомуністична Ліга), в якій АБН репрезентує поневолені народи поруч із представниками вільних держав світу, в тому Японії, Аргентині, Бразилії, Англії, Західній Німеччині та інших. На тому світовому форумі великим успіхом АБН, зокрема його голови та найближчих співробітників, було те, що в резолюціях ВАКЛ у 1960-их роках вже було виразно сказано про потребу боротьби не тільки проти дуже загальникового «комунізму», а й проти московського імперіялізму, як конкретного спричинника кровопролитних війн після другої світової війни та спричинника нещастя, терпіння, жертв і крові поневолених націй в СРСР і в країнах-сателітах. Із ВАКЛ усунули, завдяки наполегливим роз'яснюючим діям української делегації, представників-росіян із т. зв. Народного Трудового Союзу, бо довголітня практика показала, що вони — хоч і виступають проти комуністичного управління — є проти розвалу СРСР на національні держави, як остаточної мети АБН. Українська делегація на форумі ВАКЛ, при підтримці інших національних представників вільного світу, добилась того, що вільний світ визнав моральну першість нескоре-

ної України в боротьбі проти Москви і проголосив, як це сталося в Азії на Конференції ВАКЛ два роки тому, нескореного Валентина Мороза — прапором для молоді всього світу в боротьбі за справедливість, народовправство та свободу народам і людині!

Подано кілька особливо важливих документів, опублікованих ЦК АБН, як приклад з цілого потоку інформаційної та іншої діяльності, яку — взявши з української точки погляду — можна назвати коротко: боротьбою Кисва проти Москви! (гасло, кинене головою ЦК АБН Ярославом Стецьком).

Так, у 1946 р. АБН вислав меморандум на Мирову конференцію в Парижі, в якому, покликаючись на Атлантійську хартію та хартію Об'єднаних Націй, висунено домагання здійснювати принципи тих хартій на територіях т. зв. ССРСР і васальних держав (країн-сателітів), а також визнати екзильні уряди і представництва поневолених народів, а УПА трактувати, як діючу визвольну армію, воякам якої належить право міжнародного захисту, якщо вони попадають у полон. «АБН урочисто заявляє, що не буде міцного тривалого миру, доки не будуть здійснені принципи, — читаємо в меморандумі з 1946 року, — що лежать в основі Деклярації та політичної плятформи АБН, доки не буде знищено ССРСР — світового агресора та поневолювача народів і людини. АБН ніколи не відступить від своєї мети й буде боротись за її здійснення усіма можливими засобами».

На весні 1946 р. в Україні були розповсюджені листівки — «Звернення Комітету АБН до бійців Червоної Армії», а на Заході — «Нота АБН до державних мужів Заходу в справі пакту трьох комуністичних держав проти УПА» (1947 р.). У 1947 р. надійшли з

України документи — Звернення АБН на Рідних землях до Поневолених Народів в ССРСР, що своїми ідеями повністю тотожні з ідеями центру АБН на Заході.

На протязі багатолітньої визвольної боротьби змінювались деякі її форми, поставали й розв'язувались деякі товариства чи організації, інші ж — у національному чи й світовому масштабі — творились, витримували пробу часу й розвивались та діють і нині. Були й випадки, що деякі діячі відходили від раніше прийнятих ними ж постанов, як ось д-р Дюрчанський (представник Словаччини), — і на зміну їм приходили нові діячі, переконані в тому, що визволення поневолених народів можливе тільки шляхом національних революцій.

АБН висунув велику альтернативу для всього людства в плані боротьби проти імперіялізму Москви та інших комуністичних загарбників: не тотальна атомово війна, яка принесе знищення світу, а національно-визвольні революції поневолених народів, морально і матеріально підтримані вільним світом. Не АйБіЕм — стратегічні атомові ракети, врятовують світ від комуністичної заглади, а ідеї Антибольшевицького Бльоку Народів, який репрезентує заповітні ідеї, надії й боротьбу поневолених народів!

Ще кілька прикладів. У 1948 р. АБН видав і розповсюдив на терені ССРСР листівку з проханням до людей малювати знак хреста — і відгук на той заклик був великий, не припинився й нині, знаки хреста були намальовані в 1972 р. навіть на борту нового корабля в Миколаєві, що мав бути спущений на воду, були на стінах Київського університету ім. Т. Шевченка та на станції Харківська-Вантажна, не кажучи вже про західні землі України.

У 1948 р. відбувся за кордоном II-ий Конгрес АБН, про який широко інформувала світова і національна

преса, вістки про нього продидалися різними способами і до т. зв. СРСР та сателітних країн. Тоді Центральний Комітет АБН очолив вибраний делегатами український прем'єр-міністр Ярослав Стецько. Багатьох прізвищ учасників II Конгресу не опубліковано з погляду на небезпеку їхніх родин та знайомих поза залізною заслоною. II-ий Конгрес вислав знаменного листа до англійського прем'єра Вінстона Черчілля, який, як відомо, гостро виступив проти московського імперіялізму. Тоді ж був остаточно затверджений статут АБН — «добровільного об'єднання волелюбних народів, поневолених і загрожених більшовизмом, з метою спільної боротьби за національно-державне й соціальне визволення», шляхом «визвольної революції народів». Відбувся також Конгрес Фронту Молоді АБН, що видав відповідний Заклик до молоді вільного світу.

У 1949 р. за підписами голови ЦК АБН Ярослава Стецька (українця, греко-католика), секретаря д-ра Чтібора Покорного (словака, римо-католика) і віцепрезидента угорця (римо-католика), віцепрезидента туркестанця (магометанина), а також серба (православного) та секретаря-грузина (православного) був висланий «Лист Народів АБН» до Папи Пія XII з проханням виступити на захист поневолених народів, віри в Творця, в обороні кардинала Міндсенті й інших, у тому й митрополита Йосифа Сліпого.

У 1949 р. в Ганновері відбулася Перша Конференція Фронту Молоді АБН. Згодом були розіслані меморіяли АБН і Шотландської Ліги Свободи на пленарну сесію ООН; у березні 1950 р. — Заклик ЦК АБН підтримати «Визвольний фонд уярмлених народів», коли на той необхідний фонд жертвували навіть громадяни вільного національного Китаю, французи, німці, еспанці, шведи та інші.

У 1950 р. в Едінбурзі відбулася чергова Конференція АБН з 19-ма доповідями представників поневолених народів про стан визвольних змагань і рухів у їхніх країнах під московським колоніальним пануванням, з виступами таких визначних діячів, як кол. міністер Латвії А. Берзінс, голова Туркестанського Комітету Велі Каюм-Хан, болгарський діяч д-р Вазов, представник Ідель-Уралу науковець й історик Гаріп Султан, білоруський науковець д-р Ст. Станкевіч, член Румунського Національного Комітету Іон Георгіє та багато інших. З українців, крім голови АБН Я. Стецька, брали участь князь І. Токаржевський-Карашевич, гетьманич Данило Скоропадський та інші визначні діячі. У працях Конференції АБН брав активну участь визначний приятель поневолених народів Дж. Ф. Стюарт, голова Шотландської Ліги. З Едінбургу було розіслано «Звернення до всіх народів ще вільного світу», яке викликало жваву реакцію серед міжнародних кіл.

У 1950 р. в Торонті, у велетенській Месі-Голл, відбулися заходами АБН та Ліги Визволення України масові багатолюдні збори, які вказали у своїх резолюціях на московський імперіялізм, як спричинника світової кризи та кривавих воен. У 1951 р. відбулася велика маніфестація АБН у Мюнхені, м. ін. з промовою бійця УПА, який предістався на цей бік після героїчних боїв проти окупаційної армії Москви. Відбулися великі демонстрації АБН в Англії, у Волвергемптоні, потім у Парижі й Торонті. Широкого розголосу набрала Конференція АБН у Лондоні в червні 1952 р. У 1953 р. — Конференція АБН в Австралії, а в березні того ж року — Конгрес АБН в Торонті; тоді ж ЦК АБН вислав меморандуми й заяви на Бермудську конференцію, до Міжнародного Червоного Хреста, до світової преси і т. д.

У 1954 р. в Мюнхені відбувся III Конгрес АБН, де з доповіддю про засадничі питання виступав голова ЦК АБН Ярослав Стецько, а чергових десять доповідей дали інші представники поневолених народів. Конгрес опублікував тоді різними мовами відомі документи: «Маніфест Свободи», «Звернення до всіх поневолених народів Європи й Азії» і «Заклик до Західного світу».

У вересні 1954 р. відбулась велика демонстрація проти СРСР перед будинком ООН у Нью-Йорку, про яку, як і про її причини, широко інформували американська преса, радіо й телевізія, були вістки і в світовій пресі.

У січні 1955 р. голова ЦК АБН відбув подорож до Іспанії, а в кінці того ж року до Національного Китаю, де мав важливі зустрічі з головою держави Франком і президентом Чіян Кай-шеком, і де його, як кол. прем'єра вільної України та голову ЦК АБН, вітали з належними українському національному дипломатові почесностями.

Одною з найвизначніших і найголосніших зовнішньо-політичних акцій АБН була спільно організована із шведами велика демонстрація в Штокгольмі проти Хрущова в 1964 році. Акцією керував голова АБН, в ній брали участь тисячі шведських студентів, молоді й робітників. Тоді ж на саркофазі короля Карла XII, союзника гетьмана Івана Мазепи, голова АБН склав вінок і виголосив коротке слово. Були присутніми шведські, естонські, лотиські, литовські, українські та інші патріоти, включно з представниками преси різних країн світу. На пресовій конференції делегації АБН, що склалися з голови АБН Я. Стецька, генерального секретаря князя Ніка Накашідзе, керівника Пресового бюро Слави Стецько, естонського, латвійського та делегатів інших народів, проти

Хрущова висунено гостре обвинувачення, як ката України і різника Будапешту. Світова преса, радіо і телевізія, зокрема шведські, широко інформували про цю акцію, що й вивело Хрущова з рівноваги. Він цілу свою промову в Гетенбурзі перед членами шведського уряду й дипломатичного корпусу спрямував проти Ярослава Стецька і духу Мазепи, що воскресає з могили. Навіть московська преса, радіо і телевізія передавали «промову» Хрущова, а «Правда» та «Ізвестія» розгорнули на своїх сторінках акцію проти АБН. Так демонстрація АБН у Штокгольмі стала відома в цілому т. зв. ССРСР. Компромітація Хрущова у Швеції певною мірою спричинилася і до його упадку...

Можна було б подати ще багато-багато подібних прикладів, і ще більше — з великого ділового й куртуазійного листування АБН. Як зразок, наводимо лише один із листів-відповідей до ЦК АБН від голови Конгресової Комісії Америки для дослідження комуністичної агресії, конгресмена Чарлза Дж. Керстена, адресованого до голови Ярослава Стецька:

«...Комісія найвищою мірою вдячна і зацікавлена в тому, щоб мати увесь наявний матеріал про неросійські нації, поневолені в новій червоній колоніальній імперії... Така інформація буде використана якомога повніше для посунення вперед спільної справи людської свободи в цілому світі»... До речі, по смерті конгресмена Чарлза Дж. Керстена його важливу діяльність, співпрацюючи з ПАБНА (Американськими Прихильниками АБН), продовжує його син.

Зацікавлених докладнішим переглядом діяльності АБН скеруємо до видання «АБН в світлі постанов Конференцій та інших матеріалів з діяльності 1941-1956 рр.», що є збіркою документів, виданих Закордонними Частинами ОУН.

Сам перелік найрізноманітніших виявів діяльності Антибольшевицького Бльоку Народів забрав би багато сторінок, тому згадаємо лише деякі важливіші з минулих років, коли діяльність представників поневолених народів у вільному світі знаходить дедалі більше відгуків і підтверджень у вістках з-поза залізної заклони. Недаремно в одній з промов (на здвизі СУМ-у в Англії, в Лестері 3. 7. 1971 р.) голова ЦК АБН Ярослав Стецько сказав: «Український політичний в'язень-борець заявляє з концтабору: УРСР — це російська колонія, а не українська держава». А звернувшись до членів Спілки Української Молоді заявив: «Ідеї, що їх захищаєте: нація понад усе, національна ідея — рушій світових революційних процесів; воююче християнство, традиціоналізм, культ великих героїчних постатей нашої історії, першість духового, — це наші, а теж ідеї молоді, яка бореться в Україні» («Авангард», 1971 р.).

Вже не відбувається ні одне відзначування Тижня Поневолених Націй як в Америці, так і в інших країнах вільного світу, без покликування на інформації, заяви і працю АБН та інших відповідних установ. На 5-ій Світовій Конференції ВАКЛ (Світової Антикомуністичної Ліги), що відбувалася у Манілі на Філіппінах влітку 1971 р., вже не було місця — завдяки діяльності речників АБН — для будь-яких проросійських прихильних резолюцій та постанов. У спільному комюніке ВАКЛ і АПАКЛ сказано про необхідність зміцнити антикомуністичний фронт у Азії та довести боротьбу у В'єтнамі до перемоги над агресором, а щодо Європи — читаємо наступне: «У Європі НАТО повинне зміцнити свої сили і дати всю можливу підтримку визвольним змаганням за національну незалежність і людські права Україні, Білорусії, Латвії, Естонії, Литві, Грузії, Туркестанові, Хорватії, Румунії, Альбанії, Угорщині, Чехії, Словаччині, Бол-

гарії, Польщі, Східній Німеччині та іншим націям, поневоленим російським імперіялізмом і комунізмом». Постанови стосуються до різних частин світу, включно з Африкою, де молоді держави повинні дістати відповідну допомогу від демократичних держав — для повного відкинення спроб проникання Москви і комуністичної ідеології, яка цілковито збанкрутувала. Також у Південній Америці «кожна наступна комуністична спроба інфільтрації і підривної діяльності, особливо з Куби й Чіле, повинна бути знешкоджена і припинена» («АБН-Кореспонденц», жовтень, 1971 р.).

У серпні 1972 р. в Мехіко відбулася Світова Конференція ВАКЛ — вперше не на азійському, а на південно-американському континенті, що має велику вимову в пляні завдань та напрямних АБН — поширювати антиросійську і антикомуністичну діяльність у всьому вільному світі. АБН є членом ВАКЛ, а голова ЦК АБН Я. Стецько входить до Президії ВАКЛ. У тій конференції брали участь голова ЦК АБН, представники Організацій Українського Визвольного Фронту, делегати Молодіжної Ліги, делегати УККА, що формально входили до складу американської делегації від Американської Ради за Світову Свободу, яка є Відділом ВАКЛ у Америці. Крім важливих рішень, постанов і резолюцій, розісланих на відповідні адреси у світі, мекіканська Конференція ВАКЛ була знаменною ще й тим, що в зустрічі Молодіжної Ліги ВАКЛ брали участь молоді делегати-антикомуністи з лав АБН та Організацій Українського Визвольного Фронту з Америки, Канади й Австралії.

Під час відвідин Аргентини, з нагоди відкриття пам'ятника Тарасові Шевченкові в Буснос-Айресі, в аргентинській столиці поживавила й тепер провадить активну діяльність Антикомуністична Організація ФАЕДА — Аргентинська Федерація Антикомуністичних Демократичних Організацій, під керівництвом

президента д-ра Апелеза Е. Маркеза. Вітаючи члена ЦК АБН п-і Славу Стецько, д-р Маркез сказав: «Українці — нескорений народ» і ставив Україну за зразок антимосковської боротьби для аргентинського народу, який буде свято зберігати ідеали й здобутки визвольника Аргентини Сан Мартіна. Д-р Маркез закінчив своє слово так: «Пані й панове! Дай, Боже, щоб приклад вільних українців і те, що вони нам розповіли під час всіх тих урочистостей (з нагоди відкриття пам'ятника Кобзареві-революціонерові в Аргентині), зміцнив і нашу відвагу для нашої боротьби, щоб наші народи встоялися, а ми бажаємо, щоб поневолені народи визволилися з лабет гангстерів, які їх поневолюють!»

Мехіканська, аргентинська, еспанська та інша преса принесла читачам важливу світлину з часу Конференції ВАКЛ у Мехіко Сіті — Президію ВАКЛ біля пам'ятника Невідомому воякові, після складення вінків. Там бачимо (серпень 1972 р.): Ярослава Стецька — від АБН, репрезентанта України, генерала Томаса Лейна — Америка, сенатора Хозе Роя — Філіппіни, попереднього президента ВАКЛ д-ра Ку-Ченг-канга — Китайська республіка, генерала Прапана Кулахіпітра — Тайланд, адмірала Сон Вон В'ї — вільна Корея і Раймунда Гуерреро — Мехіко, сучасного президента Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ).

Так здійснюється український задум співпраці між усіма поневоленими і вільними націями та народами у світі, щоб досягнути свободу і вільний розвиток кожного народу в своїй національній державі, щоб запровадити тривалий мир у всьому світі. Це була українська ідея ще з часів Кирило-Методіївського Братства, ідея геніяльного Тараса Шевченка, ідея великих Івана Франка і Лесі Українки, ідея Миколи Міхновського та інших визначних синів і дочок України.

У знаменній промові до української молоді в Ан-

глії, на з'їзді СУМ-у в 1971 році, голова Проводу ОУН і голова ЦК АБН Ярослав Стецько сказав:

«Ми завжди наново даватимемо все гострішу відсіч Москві за знущання над борцями України, за наші права! У вільному світі мусимо переборювати русофільські впливи. Мусимо протиставляти наш світ ідей російському, наші символи і прапори — російським. Проти Леніна — Петлюру і Бандеру! Проти Алексеїв і Піменів — Липківського, Шептицького, Сліпого! Проти Пассіонарії і Рози Люксембург — Аллу Горську і Катрю Зарицьку! Проти Горького — Валентина Мороза і Святослава Караваєвського!» Наприкінці голова ЦК АБН підкреслив:

«Наш ворог — Москва — не затріумфує! Правда і справедливість на нашому боці, але вони самі собою не перемагають. Вони перемагають тоді, коли їх носії готові за них віддати життя! Проти надії — сподіватись, як учила нас велика Леся Українка. У спільному зусиллі нашого народу, всіх уярмлених націй — ми переможемо! Відновимо нашу Суверенну Соборну Українську Державу через знищення російської тюрми народів!»

У цій промові — головні принципи програми сучасної діяльності й активності не тільки революційної ОУН, а й АБН. І важко припустити, щоб хтось з чесних українських людей не бажав підтримати таку величну, поступову програму. Вона знаходить все більше відгуків серед різних народів світу, особливо ж серед ідеалістичної, передової закордонної молоді. Юнаки і дівчата у Швеції за власні скромні кошти видають у Стокгольмі друкований бюлетень під назвою «Вільна Україна!» В Буенос-Айресі, в Аргентині, визначний історик і публіцист Енріко Мартінез Кодо у співпраці з українцями видає еспанською мовою бюлетень АБН «Спротив і визволення» («Резистенція і Ліберасіо»). Члени «Курильської Ліги» з Японії пи-

ишуть до ЦК АБН, що вони провадять роз'яснювальну діяльність серед японського народу щодо Москви, як хижака-імперіяліста, який загарбав Україну, Білорусію, народи Кавказу, Прибалтики, Азії та інші, загарбав також у Японії Курильські острови.

З різних сторін ідуть до Центрального Комітету АБН і до Представництв поневолених народів у країнах вільного світу листи, телеграми, інформації, звіти про діяльність, запити, прохання допомоги матеріалами, які викривають московський імперіялізм і комунізм. Відбувається велика праця, започаткована в Житомирських лісах після вдалого бою з німецьким нацистським відділом! Німецький нацистський імперіялізм зник із лиця землі — зникне з лиця землі й московський імперіялізм. Однак, як сказав голова ЦК АБН Ярослав Стецько: «Правда і справедливість на нашому боці, але вони самі собою не перемагають» — для їх перемоги потрібно дальших великих зусиль. Вони не раз важкі, проте бліднуть супроти тих зусиль, що їх проявляють Наскорені в Україні та в інших поневолених Московією країнах.

Із самих початків московського князівства крізь всю історію тягнеться за ним кривавий слід насильства, загарбань, підкорень мечем і вогнем різних народів. Сучасний ЦК КПСС у Москві на чолі з Брежнєвим вже відверто відбудовує на території СРСР «домікі Петра Первого», який розпинав нашу Україну, як писав Тарас Шевченко. Імперіялістична Московія прикривається різною фразеологією, але її мета незмінна — панувати над народами, панувати над світом. Тому дії АБН та інших революційних організацій стоять сіллю в очах Москви й інших комуністичних агресорів. І саме тому, відзначаючи 30-річчя з

часу створення Антибольшевицького Бльоку Народів, мусимо зміцнити наші зусилля в боротьбі з ворогом на всіх ділянках, з'єднати всі наші сили, бо ми — діти єдиного святого Києва, який кинув каїновій Москві свій останній переможний виклик! Силами всіх поневолених націй, з підтримкою народів вільного світу, — московська тюрма народів буде розгромлена, і аж тоді, за висловом геніяльно-прозорливого Тараса Шевченка, «буде син і буде мати, і будуть люди на землі!»

Нехай пробачуть ті Друзі по боротьбі, свої і закордонні, як і товариства та дружні організації в світі, яких не згадано в цім короткім нарисі з нагоди 30-річчя створення АБН. Ніхто й ніщо і ніколи не буде забуто! Вписуйте надалі свої імена, свою жертовність, свою діяльність на користь нового, упорядкованого, щасливого світу! В майбутній, переможній «Історії АБН» — ви займаєте почесні сторінки, бо своєю діяльністю підтверджуєте слова українського Пророка, що «раз добром налите серце — вік не прохолоне!» Тарас Шевченко сказав нам і всім поневоленим ще народам: «Борітеся, поборете, вам Бог помагає», — і ми виконуємо його Заповіт.

(«Визвольний шлях», кн. 7-8 (1973), стор. 700-711).

КОНФЕРЕНЦІЇ АБН І ЕРС У ЛОНДОНІ

Пресова конференція

Від 24-го до 27-го серпня 1973 р. в Лондоні (Велика Британія) відбулися Конференції Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН) і Європейської Ради Свободи (ЕРС). АБН відзначав своє 30-річчя.

Пресовою конференцією керував Дон Мартін, голова Британської Ліги за свободу. Мету й завдання АБН-у з'ясував Я. Стецько. Між іншим, він сказав: «У час, коли у вільному світі голову підіймає дух компромісу та договорів з російськими тиранами-окупантами, які (договори) здійснюються коштом поневолених націй, а одночасно загрожують втратою свободи і незалежності ще вільного світу, — АБН мусить тримати прапор безкомпромісової боротьби проти Росії і комунізму, прапор визвольного націоналізму...»

Голова АБН наголосив, що ідеї АБН перемагають, що концепція національних революцій виправдалася, що національний принцип організації світу та шлях національних визвольних революцій — це єдиноправильний шлях до перемоги над московсько-більшевицькими імперіялістами і їх тиранією. Далі він підкреслив, що українці на рідних землях, а зокрема молоді покоління, переборолі страх перед переслідуванням і терором окупанта. Усю його промову характеризувала головна провідна думка, яка стала кличем конференції — *визволення, а не капітуляція*.

«Тепер, більше ніж будь-коли, Захід потребує наступального духу, а промотором цього повинен стати АБН. Ми віримо в перемогу наших націй!»

Слово Ярослава Стецька на відкритті Конференції АБН

Маю честь відкрити Конференцію АБН у тридцять річницю його існування. Її головна тема: *«Визволення, а не капітуляція»*. Саме таке ставлення справи боротьби проти російського імперіялізму і комунізму в теперішній час необхідне, бо панує дух компромісу з більшевизмом, договорювання з ним не лише коштом поневолених націй, а й коштом загрози втрати волі і незалежності ще вільних народів світу. АБН мусить

залишитися незмінно прапором безкомпромісової боротьби проти Росії й комунізму, як захисник національної держави проти імперії, як носій визвольного націоналізму проти комуністичної тиранії, як пробойник ідеї людини, Богоподібного ества, проти людинингвинтика у тоталітарній системі.

У тридцятиріччя свого існування АБН себе повністю виправдав. Із двофронтової війни народів проти нацизму і большевизму — він із лісів України, де створили його з ініціативи УПА-ОУН революціонери-націоналісти 12 народів, він виріс у світову протиросійську і протикомуністичну силу. АБН — це вже символ безкомпромісових сил волелюбного світу у боротьбі за націю і людину, за духове понад матеріальним, за героїчне над егоїстичним, за вічне над дочасним!

Національний принцип організації світу перемагає принцип імперіальний.

АБН — в авангарді цього світового процесу і прогресу! Концепція визволення — національно-визвольні революції поневолених націй — теж виправдалася. Не термоядерна війна, а повстання — шлях перемоги над московською імперією і її тиранією! На революції і революціонерів атомних бомб не кидають! Ідеї сильніші, ніж атомні бомби!

За ті ідеї боряться, страждають і гинуть найкращі сини й дочки поневолених народів.

АБН завжди орієнтувався і незмінно орієнтується на свої власні сили, а не на чужу допомогу.

Його орган АБН-Корреспонденц — єдиний цього роду міжнародний журнал у світі (в 1972 р. минуло його двадцятип'ятиріччя), фінансований виключно власними фондами. Він є протиставленням до большевицького «Новое время», що з'являється у Москві.

Брежнев зі своїми «вешателями» скріплюють терор теж завдяки капітуляції деяких західніх держав перед Росією. Але поворот до сталінської епохи вже

неможливі не тому, що тирані цього не прагнуть, або що вони стали більше людяні, — Брежнєв такий самий злочинець, як Сталін, — а тому, що поневолені народи, зокрема їхнє молоде покоління, втратили страх і постають проти тиранії й імперії!

Найкращі з-поміж наших народів ставлять мужньо і відкрито чоло ворогові.

Отже, головна тема Конференції: — *Визволення, а не капітуляція!*

Станьмо солідарно і закликаймо увесь волелюбний світ узяти участь у мужньому протесті проти терору і переслідування борців за національні і людські права!

В обороні переслідуваних й ув'язнених за національні, релігійні і політичні переконання та дії!

Це конкретне гасло нашої Конференції і масової демонстрації на Трафальгар-сквері.

Каж відчують тирані, що ще живе і відроджується також серед народів Заходу офензивний дух боротьби за правду, справедливість і волю, за державну незалежність поневолених націй!

АБН повинен бути промотором офензиви Заходу!

Якщо за російські ідеї може змагатися деяка збаламучена частина людей Заходу, то більшість їх піде напевно за ідеями АБН-у в своєму власному інтересі.

З вірою і впевненістю у перемогу наших народів над російськими окупантами і тиранами, проголошую Конференцію АБН відкритою.

Привіти

Від 22 народів і численних визначних діячів прийшли привіти, в яких висловлена подібна віра в перемогу правди й справедливості. До найважливіших привітів належать: від Блаженнішого Кир Йосифа, Митрополита Мстислава, Митрополита Амврозія, при-

віт і телеграма від Архієпископа Кир Івана Бучка, Владики Кир Володимира Маланчука, від кол. прем'єра Канади Дж. Ф. Діфенбейкера, сенатора Б. Голдвотера, К. МекІнтайра, голови Міжнародної Ради Християнських Церков, заступника голови парламентарної фракції ХДС/ХСС кол. федерального міністра Вінделена, президента Американської ради безпеки Дж. Фішера, Оттона фон Габсбурга, багатьох американських сенаторів, конгресменів, парламентаристів інших держав, антикомуністичних організацій Азії, латинської Америки, США, Швеції, Данії, Норвегії, філій і делегатур АБН-у в цілому світі, численних українських організацій, як ось ЛВУ, ООЧСУ, СУБ, СУМ, ОЖ ООЧСУ та інших, Учительських зборів у Великобританії, хорватських, білоруських, литовських, естонських, латиських, туркестанських та інших організацій поневолених народів.

(«Визвольний шлях», кн. 10 (1973), стор. 1190-1192)

I

Важливі писемні привіти-заяви для Конференції АБН-ЕРС

...спішу Вас повідомити, що до молитов учасників Конференції долучу в днях 25-27 серпня і мої молитви. Крім того, з нагоди 30-річчя АБН-у вітаю основоположників і трудівників цієї вельми-заслуженої Організації та бажаю їм всебічної Божої помочі для їхньої почесної праці.

При цій нагоді прошу прийняти мою щиросердечну подяку за Ваше привітання й побажання для Надзви-

чайного Собору УАПЦеркви, що відбувся при кінці червня ц. р. в Парижі.

Відданий у Христі

† Митрополит Мстислав
Архиєпископ Філадельфії і Митрополит
Української Православної Церкви в ЗСА

... Мені дуже приємно отримати вістку про постійну діяльність і старання цих двох великих організацій, котрі без перерви намагаються мобілізувати думку вільного світу поневолених народів і націй внутрі Советського Союзу, серед них моєї улюбленої української нації.

З нагоди цієї тридцятої річниці Вашої організації мені приємно вітати Вас за Ваші надійні і шляхетні зусилля в цих минулих трьох декадах. Я маю надію і молюся, щоб ця нова декада завершилася успіхом Ваших невтомих трудов, тим більше, що в той спосіб мрії мільйонів могли б здійснитися і настав би мир і воля для всіх народів.

З цієї нагоди я долучуюся до Вас у молитві для всіх поневолених народів, і як запоруку моєї пошани для Вас і Вашої святої праці, я посилаю всім учасникам тридцятої річниці моє благословення.

Остаюся в Христі

Високопреосвященний Кир Амброзій Сенишин, ЧСВВ, Митрополит-Архиєпископ українців католиків у ЗСА

З радісної нагоди 30-річного існування АБН-у і Конференції Європейської Ради Свободи в обороні ре-

лігійних і політичних в'язнів пересилаю свої привітання й побажання доброго успіху. Нехай Бог благословить Вас усіх!

† Іван Бучко, Архиепископ

Українська Католицька Церква у Франції молить Бога, щоб похвальні зусилля обох організацій — Європейської Ради Свободи і Антибольшевицького Блоку Народів, що змагають до звільнення борців за людську гідність і культурних діячів серед націй під російським пануванням, зокрема, в Україні, увінчалися повним успіхом, і посилає їм своє благословення

† Володимир

Єпископ українців-католиків у Франції

Будучи в повній згоді з діяльністю усвідомлювання вільного світу в тому, що так багато невинних людей, котрі знаходяться в російських тюрмах і концтаборах за те, що вони повірили в можливість вільно висловлюватися, хоч не по-бунтарськи, що є суттю Хартії ОН і також советської конституції, я оцим користаю з нагоди причинитися для Вашої справи своїми поглядами.

З найкращими побажаннями для успіху конференції

Джон Дж. Діфенбейкер

Ви вибрали дуже добру дату. Саме минає п'ять років відколи советська армія зайняла Чехо-Словаччину і тим наново дала доказ, що ССРСР найбільша імперіялістична потуга сьогоднішнього світу і надалі

загрожує світові. Моє бажання спрямоване на те, щоб нам вдалося звернути увагу всіх на цей факт, а особливо тих людей, котрі, маючи щастя жити у вільному світі, чулися зобов'язаними супроти жертв політичного і релігійного переслідування.

Отто фон Габзбург

Я старався укласти свій плян так, щоб міг прибути. Світова Рада Церков відбуде збори свого Центрального Комітету в Женеві в серпні і своє 25-річчя відзначить у Церкві Івана Кальвіна.

Одначе, хід справи втрати нашої радіостанції «МХІР» вимагає, щоб я залишився тут. Я вповні підтримую вашу антикомуністичну діяльність, хочу Вас заохотити і співпрацювати з Вами в кожний можливий спосіб у боротьбі за волю і людську гідність. З найкращими побажаннями для доброї конференції

о. Карл МекІнтайр

Президент Міжнародної Ради Християнських Церков

Ми вітаємо Вас і за діяльність Ваших організацій, за Ваш неоціненний вклад для миру в цілому світі. Такими заходами, як Ваші, народи вільного світу довідаються про пригнічуючу дійсність комунізму і розуміють, які вони щасливі, живучи на волі.

Боротьба проти комунізму не обмежена до національних кордонів. Дійсно, цю боротьбу ведеться і вона вкінці буде виграна народами цілого світу. Саме існування Європейської Ради Свободи і Антибольшевицького Б'юро Народів доказує, що вільні люди об'єдналися в спільній меті проти спільного ворога — комунізму.

Я передаю Вам, Європейській Раді Свободи і Анти-большевицькому Бльоку Народів, моє особисте і Американської Ради Безпеки признання.

Джон М. Фішер

Президент Американської Ради Безпеки

Центральна управа Співки Української Молоді від себе і всього свого багатотисячного членства шле Вам свій палкий привіт з нагоди 30-річчя створення Анти-большевицького Бльоку Народів і Ювілейного Конгресу.

Співка Української Молоді високо цінить працю АБН-у, як потужної ідейно-організаційної сили народів, що в спільному фронті змагаються проти московсько-большевицького окупанта за свободу народів і людини. Українська молодь на чужині і в Україні визнає правильність ідеї АБН-у — ідеї розвалу московської тюрми народів і побудови вільних суверенних держав на національному принципі. Передати ці ідеї і боротьбу за них молодим наростаючим поколінням народів АБН-у є чи не найважливішим завданням під цю пору. Якщо в кожному поневоленому народі прапор боротьби АБН-у переберуть у свої руки наступні молоді покоління, то перемога ідей АБН-у буде запевнена.

Ми глибоко переконані в тому, що союз у формі Антибольшевицького Бльоку Народів, який видержав пробу 30 років безнастанної праці серед народів світу і серед власних народів, буде і надалі тим бастионом, об який розіб'ються ворожі сили і затріумфує на руїнах останньої колоніальної імперії Свобода, Правда і Міжнародня Справедливість. Ми бажаємо АБН-ові

накнайбільших успіхів у його дальшій праці і боротьбі.
Нехай живе і тріюмфує ідея Свободи Народів і
Людини!

За Центральну управу Спілки Української Молоді:

Мір О. Коваль — голова

Мір А. Гайдамаха — ген. секретар

На Конференцію 25-29 серпня ц. р. в Лондоні я
шлю Вам привітальну заяву:

... Після гіркого досвіду німецький народ стоїть на
боці тих, котрі заступаються за мир і волю. Це вимрі-
нна мета всіх людей по цьому й по тому боці залізо-
ної заслони.

Наша солідарність стосується особливо тих, котрі в
трудах і боротьбі приносять жертви за свободу і зне-
магають у тюрмах своїх поневолювачів.

Вітаю те, що Ви вважаєте цю конференцію «світо-
вою акцією для оборони політичних і релігійних в'яз-
нів» і я переконаний, що всі люди, котрі живуть на
волі, повинні б включитися до цієї акції.

д-р Вальтер Бехер, МдБ

(Посол до федерального
парляменту Німеччини)

Дух, який три десятиріччя тому в лісах Житомиру
панував над угодою, котра пов'язувала героїчних пред-
ставників народів і націй, придушених і поневолених
в російській тюрмі народів, інспірує більш, ніж коли-
небудь досі тих, котрі «воліють не бути, ніж бути не-
вільниками».

Єдиним величним рухом цієї доби нашого сучасного
світу є свята боротьба за визволення, котру провадять

безчисленні мужчини і жінки поневолених російським імперіялізмом народів, мужньою і впертою — зі страшним коштом смерті, насильства і нужди їх самих і їх родин — щоб задокументувати право нації, до котрої вони належать, на повну суверенність і незалежність від ярма чужого поневолення.

Історія вчить, що імперії розкладаються і падають, що тиранія й узурпація скорше чи пізніше зникнуть. Нації безсмертні, і вічним є дух волі, бо його не можна вигнати з розумів і сердець людей, з найвищих прагнень людини.

Борці за волю поневолених народів вважають своїм святим обов'язком поступати за запальним кличем Поета:

Вдаряйте — поки не загине останній озброєний ворог;
Вдаряйте — за Ваші вівтарі і вогнища;
Вдаряйте — за зелені могили Ваших предків;
За Бога — і за батьківщину!

(Фіц-Грін Галуек, 1790-1867: Марко Бозаріс)

Якщо мужчини «зі зброєю, з душею повною відваги» боролися проти тиранії, не втрачена жодна надія. Не тільки їх героїчна посвята і чини, що заставляють до подиву їх сучасників, але передбачають «подяку мільйонів ще ненароджених», котрі матимуть змогу жити в світі, в котрому свобода одиниці, відновлення суверенності і незалежності націй, тепер потоптаних узурпаторами і окупантами, дасть єдину запоруку людської гідності, тривалого миру і справжньої безпеки.

Але пересторога сьогодні тим, котрі залишаються сліпими, глухими, німими і цинічно байдужими супроти трагедії життя і смерті своїх поневолених і переслідуваних братів!

Бо така гедоністична настанова, такий боязливий брак солідарности, такий агностицизм, котрий межує з божевіллям, міг би їм коштувати теж особисту свободу, свободу своїх власних націй.

Воля неподільна!

Бог з оборонцями віри!

Нехай живе АБН!

Іван Маттео Л'омбардо
кол. міністер Італії

Я маю явну приємність передати цій Конференції з нагоди 30-річчя АБН-у найтепліші побажання естонського екзильного уряду і приятелів АБН-у в Швеції.

Не тільки естонці, але всі народи Східної і Центральної Європи розуміють, що ця Конференція АБН-у є доказом факту, що вільний світ не зовсім байдужий до їхньої долі. Народи і нації, які є під советським поневоленням і котрі терплять від заволодіння імперіалістичної советської Росії, змагаються до волі і самостійности. Всі ці придушені нації належать до західноєвропейської волелюбної спільноти і заслуговують на свободу. Ми надіємося, що ця Конференція в 30-річчя АБН-у буде підтримувати справу всіх народів, поневолених советською Росією, і що енергійно представить свою справу в зв'язку з європейською конференцією безпеки і співпраці, в якій советська Росія кпить собі з миру, свободи і справедливости. Особливо загострилася ситуація в балтицьких державах: Естонії, Латвії і Литві.

По-перше, ми віримо, що Конференція у 30-річчя АБН-у повинна б заявити недвозначно, що безпеку в Європі і справжнє відпруження можна досягнути тільки тоді, якщо лихо, заподіяне європейським народам, буде усунене згідно з міжнародним правом і Деклярацією Людських Прав.

По-друге, повинно б бути зрозумілим, що застосування політики, котра визначає сфери інтересів в Європі або на інших континентах, таємно і проти волі держав і націй, котрих вона стосується, як це було у випадку Східної Європи, коли в 1939 р. пущено в дію Пакт Молотова-Ріббентропа, означає, що вона непослідовна щодо права самовизначення і людських прав. Естонський уряд в екзилі і приятелі АБН-у у Швеції звертаються до Конференції у 30-річчя АБН-у вимагати скасування німецько-советського договору від 1939 р. щодо поділу Європи на сфери впливів, а також знести основні передумови т. зв. Брежнєвської доктрини для досягнення якої-небудь важливої і постійної угоди щодо безпеки в Європі.

По-третє, згідно з міжнародним правом, так як воно було розвинене й зафіксоване у численних міжнародних договорах, статутах, інтернаціональних організаціях, у багатосторонніх чи односторонніх деклараціях держав або прийнятими міжнародними звичаями — держави і нації, як члени міжнародної спільноти, не тільки, що мають право визнавати, але вони є формально зв'язані з невизнанням міжнародних злочинів таких, як військова окупація і насильне прилучення, яке Советський Союз заподіяв нашій Батьківщині, Естонії та іншим балтицьким народам.

Нехай Конференція в 30-річчя АБН-у домагається, щоб поневолені народи і ті нації, котрі протизаконно були включені в советсько-російську імперію, здобули свої права, волю і незалежність.

Естонський уряд в екзилі і приятелі АБН-у у Швеції бажають Вам витривалости і рішучости. Ми відчуваємо, що діяльність Конференції в 30-річчя АБН-у увінчається успіхом, тому що Ваша підготовка була напружена і ви маєте досвідчене керівництво. Може

нас ділять деякі деталі, все ж не може бути сумніву, що ми погоджуємося в основних справах. Ми хочемо позбутися советсько-російського ярма в своїх батьківщинах і ми хочемо самовизначення, волі і незалежності для свого народу.

Тоніс Кінт

екзильний діючий президент і прем'єр-міністер Естонської Республіки

... За останні 56 років советська Росія провадила свою застрашуючу геноцидну політику, намагаючися зробити з поневолених неросійських народів советсько-російську породу. Жорстоке політичне поневолення і масовий кривавий терор, безконечний економічний вициск і постійна культурна денаціоналізація — ось те, що московський уряд постійно застосовує супроти народів поневоле́них країн.

Однаке цих 56 минулих років виразно вирізняються відважною і жертвною боротьбою поневолених народів на їх рідній землі проти советсько-російських поневолювачів. У країнах вільного світу організації політичних втікачів постійно працюють для визволення своїх рідних народів.

Антибольшевицький Блок Народів відіграв дуже важливу роль на протязі минулих 30 років у цій героїчній боротьбі. АБН репрезентує інтернаціональну силу, котра об'єднує поневолені народи для спільної мети. АБН творить сильну об'єднану армію борців проти спільного ворога, комунізму і советсько-російського імперіялізму. АБН включає спільні елементарні ідеї поневолених народів: визволення з колоніального не-вільництва через солідарність дії і боротьби проти советської Росії, спираючись на власні сили поневоле-

них народів. Ці засади притягають поневолені народи і запевняють визволення в майбутньому.

Ми вітаємо Антибольшевицький Бльок Народів за його постійну, відважну і жертвовну діяльність та боротьбу проти советсько-російського імперіялізму для визволення всіх поневолених народів і відновлення їхніх суверенних держав. Ми долучуємо наші бажання найкращого успіху цієї титанічної боротьби для добра всіх волелюбних народів.

Іван Косяк

Президент Білоруського Конгресового
Комітету Америки

Я долучую репортаж великого значення до Вашої Лондонської конференції. Він представляє собою найбільшу атаку на антикомуністичний вільний світ, котру підняли КПСС і СССР.

«ВФВ» — це ветерани чужих воєн ЗСА. Це друга найбільша ветеранська організація ЗСА за американським Легіоном.

Понад усе важливе, щоб Ваша Лондонська конференція зайняла становище до Гельсінської конференції в усіх справах і особливо щодо справ «миру і свободи». Ваша Лондонська конференція зможе здобути більший розголос, нав'язуючи свої комунікати і остаточну програму до Гельсінської конференції — зіпреться на власні сили, бо масові засоби комунікації зорієнтовані наліво.

Тому, що Москва скликає найбільшу, яка колинебудь відбулася в світі — «світову конференцію миролюбних народів» — треба б звернути увагу на те, що КПСС контролює Комітерн, як «монолітний міжнародний рух»; коли додаткова світова Червона організація,

керована Мао, є додатковою загрозою світової свободи і безпеки миру. Є ще й брюссельський Троцькістський комуністичний рух і численні анархічні відламки — терористичні рухи. «Ліберали» (включно з соціал-демократами) намагаються здискредитувати антикомунізм, твердячи, що КП вже не є загрозою, бо вона тепер поділена на багато партій.

«Наша сторона» повинна б сказати, що «ми» маємо 300 міжнародних і національних антикомуністичних організацій «миру і свободи», щоб протиставити твердженню КПСС, що вони будуть мати делегації з 60 країн, з 40 міжнародними організаціями і 80 національними організаціями.

Ця кампанія психо-політичного ведення війни може завдавати удару за ударом.

Порада ваших промовців на вашій конференції при зустрічах ВАКЛ щодо того, як поступати з офензивою «Світової Ради Миру» — може бути пряма і для нас найцінніша.

Іра Г. Латімер

Старша дорадниця Американської спілки малих підприємців

Я хочу Вас попросити передати мій привіт учасникам і скласти Вам мої найкращі побажання для успішної роботи конференції.

З дружнім привітом, Ваш

Ляшльо Паштор

Директор Традиційних груп, Республіканський Національний Комітет

Наполегливість АБН-у за минулих 30 років поставила його на чолі антибольшевицького руху. Втримання цієї послідовності зі засадами, укладеними 30 років тому — це передумова успіху в майбутньому.

Не можна замінити здійснення національної самостійності поневолених народів і цілковите знищення комуністичних імперій. Це є перші конечні кроки, до справжньої безпеки в Європі і деінде. І в досягненні цих цілей АБН відіграє істотну роль, в чому ми не сумніваємося.

Джон Грагам

Я глибоко жалію, що не можу запевнити Вам своєї присутності на Конференціях АБН-у і ЕРС в Лондоні.

Ділові справи не завжди погоджуються з власними бажаннями.

Бажаю Вам усього найкращого Вашому річному З'їздові.

Н. М. Герреро (Буенос-Айрес)

Пересилаємо Вам наші найтепліші побажання і висловлюємо Вам нашу солідарність з Вашою боротьбою проти комуністичної тиранії.

Хорватський народ, котрий під час другої світової війни успішно боровся проти партизанів Тіта, якому передано нашу країну на Ялтинській конференції, проти демократичних принципів самовизначення, далі буде боротися проти Югославії за свою незалежну державу Хорватію. Тому Тіто і його російські пани даремно шукають «Європейської конференції безпеки», котрою вони хотіли забезпечити тривалість несправедливого статус-кво в Європі. Нехай знають, що доки

Хорватія не стане вільною і незалежною, не може бути миру і стабільності в Європі.

І. Й. Асанцаїс — президент

Й. Вуцевар — секретар

Об'єднання Хорватів, Центральний Комітет, Південна Америка.

Я думаю, що Ви вже мали копії нашого журналу «Релігія в комуністичних країнах» в заміну за «Юк-рейнієн Рев'ю». Я певний, що він зацікавив би багато делегатів інформацією про «релігійну свободу» в Східній Європі.

Якщо б Ви могли знайти спосіб познайомити Ваших делегатів з ним, ми були б дуже вдячні. Ми можемо Вам дати зразкові примірники і далі подавати інформації про нашу працю, якщо Ви цього потребуєте.

Пастор М. Бордо

Центр для студій релігії і комунізму

Дайте мені ту нагоду висловити Вам мій подив для Вашої мужньої боротьби проти російського імперіялізму і побажати конференції якнайбільшого успіху у Вашій праці.

Д-р Ц. І. Унтару

Президент Антибольшевицького Бльоку Народів, Австралія і Нова Зеландія

Високоповажаний пане Чопівський!

Я щиро жалую, що не можу виступати Вашим головним промовцем, саме коли АБН відзначає своє 30-річчя в Лондоні (Англія). Надіюся, що можу довіряти

Вам, що Ви передасте Достойному Ярославові Стецьку мої найкращі побажання успішної конференції.

З щирим привітом

Беррі Голдвотер

Сенатор ЗСА

✱

Прошу передати конференції АБН-у привіт від молодих італійських монархістів при Осередку Болгарських Студій. Ми повсякчас думаємо про молодь з країн Східної Європи, яка, змушена до мовчанки та під терором советського окупанта до Бога молитви підносить, щоб народи Східної Європи могли чим скоріше приєднатися до кола вільних народів.

Лицар Антоньйо Форментіні

Осередок Історичних та Політичних Студій при Королівським Домі Болгарії

✱

Українська Народня Поміч в імені своїх 10.000 членів у ЗСА й Канаді має честь післати сердечний привіт учасникам Вашої конференції. Наші палкі молитви просять, щоб Святий Дух просвітив і провадив Вашу конференцію так, щоб Ви успішно досягнули Ваших цілей ліквідації колоніяльної російської імперії і відновлення національної незалежності і волі всіх поневолених народів.

Свою моральну і матеріальну підтримку щодо філософії, ідеалів і зусиль АБН-у ми проявили і будемо далі підтримувати, доки правда не переможе. Нехай живе АБН!

Володимир Мазур

Голова УНПомочі в ЗСА і Канаді

✱

Від Білоруської Організації Австралії я хочу переслати учасникам і організаторам Конференції АБН-у і ЕРС наші найщиріші привіти і побажання успішного висліду щорічного конгресу.

Ми, як колишні громадяни країни, яка ще brutalно і жорстоко поневолена червоними російськими імперіялістами, завжди відстоювали і далі будемо відстоювати і боротися за цілковите знищення російської невольницької імперії і за розділення її на незалежні держави націй, котрі під цю пору поневолені названими російськими імперіялістами.

М. Зуй

Федеральний президент

Від Генеральної Ради, Комітету і Управи Союзу Українців у Великій Британії (СУБ-у), маємо честь переслати Вам наш щирий привіт і найкращі побажання успішної конференції.

Висловлюючи наші гратуляції з нагоди 30-річчя створення АБН-у і його досягнень у боротьбі за визволення народів, поневолених російським імперіялізмом і комунізмом, надіємося, що АБН буде продовжувати своє шляхетне діло і боротьбу за волю, незалежність усіх поневолених народів та відбудування їх незалежних держав.

Ми маємо надію, що Європейська Рада Свободи притягне увагу вільного світу до зростаючої ваги Європи, як однієї з провідних потуг у майбутності, і як постійне джерело нових ідей та поглядів, хоч водночас вона живе в тіні постійної небезпеки російського імперіялізму, підтриманого потужною армією.

Проф. В. Василенко — голова
д-р С. М. Фостун — ген. секретар
І. Равлюк — директор

Об'єднання Жінок Організації Оборони Чотирьох Свобід України в ЗСА вважає привілеєм висловити Президії і членам Конференції АБН-у і Європейської Ради Свободи наші щирі побажання і gratulacii за зроблену працю і досягнення по лінії підтримки національного змагу за залізною заслоною і відновлення суверенних держав поневолених народів.

Роля обох організацій, особливо в Європі в цей час дуже важлива. Брежнев, Брандт та інші провідники т. зв. конференції миру, котра відбулася в Гельсінках, і котра продовжується в Женеві, намагаються здобути міжнародне визнання сучасного статус-кво, а не займаються історією кримінальних провин Росії проти націй і людства. Ми гостро протестуємо проти того історичного анахронізму і злочину, котрий міг би довести до третьої світової війни.

Уляна Целевич

Голова ОЖ ОЧСУ

Змагання до свободи одиниці і націй під большевицько-комуністичним поневоленням — це дуже справедлива ціль АБН-у. Наша організація намагається виплекати в українській молоді палку любові до свого краю і свого народу, обзнайомлюючи її з українською історією, культурою тощо, так, щоб у свій час наша молодь була добре підготовлена і охоча продовжувати боротьбу, котру Ви тепер ведете — боротьбу проти російсько-комуністичного імперіялізму.

Ми вповністю розуміємо важливість Вашого труду і з нагоди цієї конференції бажаємо Вам успіху в усіх Ваших зусиллях у прямуванні до повалення колоніальної російської імперії, здобуття повної національ-

ної незалежності і справжньої суверенності України та інших поневолених народів.

Воля народам! Воля людині!

Є. Гановський — голова

А. Лозинський — секретар

Спілки Української Молоді Америки

З уваги на дуже велику кількість привітальних листів, що наспіли з різних країн світу, ми обмежимося до вирахування деяких найважливіших організацій та осіб, не згаданих у попередніх списках:

д-р Роман Малащук, голова УСВФ,

Сер Джан Роджерс, Нижня Палата, Парлямент, Великобританія;

Енвер Есенкова, Туреччина;

Отто Моллен, Єдність-Свобода-Праця-Відродження;

Т. Перковіц, голова Хорватське Об'єднання в Австралії;

Л. Рукавіна, секретар Хорватської Асоціації в Німеччині;

Анте А. Марковіц, голова Т-ва «Об'єднані Хорвати в Канаді»;

Ждан Коломиєць, голова КУ СУМ в Австралії;

Дінко Юкіц, голова Хорватського Об'єднання у Франції;

Кіріл Корбар, голова Хорватського Об'єднання у Швеції;

Латвійське посольство, Лондон;

В. Люгаріц, голова Товариства Хорватів у Великобританії;

В. Грем'яко, голова Т-ва «Об'єднані Християнські Білоруські Робітники у Великобританії»;

Об'єднання Хорватів у Франції;

Об'єднання Хорватів у Великобританії;

Об'єднання Хорватів в Уругваї;

Об'єднання Хорватів у Бразилії;

Об'єднання Хорватів у Норвегії;
мгр О. Романишин, голова ЦЕСУС-у,
д-р С. М. Фостун, голова ОБВУ у Великобританії;
Лицар Антоньйо Форментіні;
Вокус В'єтнам, Сайгон;
проф. Раймундо Гвереро, голова Екзекутиви ВАКЛ;
Гайнріх Вінделен, кол. федеральний міністер Німеччини;
полк. Дімітрі Космовіч, голова Білоруського Визволь-
ного Руху;
Роберт Ліпінс;
д-р Ю. Папрікоф, заступник голови Болгарського На-
ціонального Фронту;
Маріо Аквілера, генеральний секретар ПАБНА;
З. Роргадіц, голова Т-ва «Об'єднані Хорвати в Канаді»;
Е. Мартінес Кодо, Спротив і Визволення, Аргентина;
Е. Нільсен, Копенгаген;
проф. І. Вовчук, голова ООЧСУ;
Б. Левицький, голова Союзу Українських Студентів у
Великобританії;
Лео Маніно, Міжнародний Інститут для студій етнічних
проблем і меншостей;
Люї А. Майдана, Головний секретар «Антимарк-
систського Фронту», Аргентина;
д-р Омелян Кушпета, Голляндія;
мец. Роман Гузлевич, голова Комітету Об'єднаних
Американсько-Українських Організацій, Нью-Йорк;
Вольфганг Штраус, керівник преси Незалежної Партії
Праці Німеччини;
Ян Гесі, Австрія;
д-р А. Герутіс, Берн;
кап. Гергард Шварц;
проф. д-р Альфред Домес, Німецька фундація для пи-
тань європейського миру;
Михайло Гікавий, ЗСА.

(«Шлях перемоги», чч. 39-43 (1973).

II

Доповіді

На конференціях АБН і ЕРС прочитано ряд доповідей, а саме:

Оле Берн Крафт: Міжнародна ситуація і Європейська Рада Свободи; **проф. д-р Т. Оберлендер:** Небезпечні політики Заходу стосовно советсько-російської імперії; **пані С. Лябен:** Дві концепції для похорону Європи; **ред. В. Косик:** Мученики за національні й людські права в російській імперії та акції в їхній обороні; **д-р Г. Курбан:** Сила визвольного націоналізму в російській імперії; **д-р С. Галамай:** Націоналісти та дисиденти в ССРСР; **полк. Д. Космович:** Поневолені народи — нехтована надпруга; **д-р І. Дочефф:** 30-річчя від дня заснування АБН-у; **Л. Зурабішвілі:** Східна політика Заходу як промотор світової російської агресії; **д-р Анте Боніфачіч:** Роля тітоїзму в комуністичному та вільному світі; **д-р Кирило Дреннікофф:** Чого найбільше боїться Москва?

Ред. В. Косик у своїй доповіді звернув увагу на те, що розреклямовані на Заході т. зв. російські дисиденти є тільки противниками режиму, а не борцями за національні й людські права поневолених народів. Він назвав цілий ряд українських культурних діячів, жорстоко засуджених московськими окупантами. «За найновішими даними П. Редавея, — заявив доповідач, — що оперті на дослідях Міжнародного Комітету оборони людських прав у ССРСР, сьогодні у російських концтаборах є, приблизно, 12 міл. в'язнів».

Пані С. Лябен у своїй доповіді наголосила особисту свободу в Європі, її захист та звернула увагу на те, що в ССРСР відбувається безщадне винищування поневолених народів. Політичну мету Москви вона з'ясувала в кількох точках, з яких найголовніша: закрі-

пити в Європі свою гегемонію і усунути американців з європейського континенту.

Туркестанець д-р Г. Курбан у своїй доповіді про силу націоналізму в ССРСР та російський шовінізм підкреслив, що «шовінізм росіян — це протиставлення націоналізмові неросіян», а «сучасна російська імперія існує завдяки російському національному шовінізмові». Російський шовінізм довів до того, що (згідно з советською статистикою) коли царська імперія складалася з 45% росіян і 55% неросіян, то сьогодні російська імперія вже має 53% росіян, а тільки 47% неросіян.

Відбувся також панель молоді, що ним керували студенти. Представники молоді поневолених народів обговорювали визвольні процеси у московсько-большевицькій імперії, головню в Україні, терор і переслідування культурних діячів і борців за національні й людські права, ствердивши необхідність мобілізувати всю молодь поневолених і вільних народів на допомогу визвольній боротьбі уярмленим в т. зв. ССРСР націям. Представники молоді вільних народів вказували на необхідність відродження західнього світу в дусі героїзму та ідей підпільної України й інших поневолених в ССРСР і його сателітах націй. Наголошувано також необхідність співпраці між молоддю поневолених і західніх вільних країн.

Резолюції, меморандуми

25-го серпня Конференція Європейської Ради Свободи схвалила резолюцію, яку передано британському урядові. В ній стверджено, що договори між ССРСР і США та Західньою Німеччиною зміцнюють воєнний потенціал російської імперії та посилюють її політичний терор, культурний і фізичний геноцид супроти по-

поневоленіх народів. Одна з найважливіших вимог до урядів вільних держав така: усунути російські окупаційні війська з поневоленіх країн і привернути їм державну незалежність. В резолюції підкреслено, що тривалий мир у світі можливий тільки після ліквідації московської імперії.

АВН і ЕРС проголосили звернення до поневоленіх російською імперією народів, в якому, між іншим, наголошено: «Ми твердо віримо, що в душі заповідей Божих та у згоді із завітними природними правами нації і людини, згідно із Хартією ООН про права народів і людини, всі поневолені народи здобудуть свою національно-державну незалежність, а кожна людина — свої людські права. Ми будемо боротися спільно з нами завжди, щоб досягнути нашу спільну мету!»

АВН і ЕРС видали заклик і до сумління вільних людей, у якому звертають увагу на російський комуністсько-большевицький геноцид та тоталітаризм. Вони домагаються привернення суверенності усім поневоленим московською імперією народам. Звертають увагу вільного світу на цілу мережу концтаборів у СРСР, подавши цілий ряд прізвищ українських політ'язнів, жорстоко засуджених і тероризованих. Але терор не спроможний зламати духової сили борців за права народів і людини, навпаки — він мобілізує всі національні сили поневоленіх народів до боротьби з московськими окупантами.

Віче на Трафальгар-сквері

21-го жовтня 1805 р. біля Трафальгару, поблизу Гібральтару, відбулася велика битва між англійською морською флотом та франко-іспанською, у якій переможцем став адмірал Нельсон; ця перемога забезпечила Англії панування над морями й суходолами. Для увіковічнення цієї перемоги, в центрі Лондону

одну площу названо Трафальґар-сквером. Саме на цій площі відбулася тепер «битва» між поневоленими народами та московською деспотією. Насправді, це була «битва» тільки морально-політична, але й вона в очах світової opinio, в очах вільних людей і правдолюбів розгромила московських агресорів-розбійників. Це не була «битва» за політичні впливи, матеріальні користи й гегемонію на морях чи суходолах, а за національні права, за національні держави, за усунення грабіжників-окупантів із територій поневолених ними народів.

Так Трафальґар-сквер, розташований у центрі Лондону, став у неділю 26 серпня 1973 року свідком величавої масової маніфестації представників поневолених народів, у якій узяло участь до 5 тисяч людей. Майоріли сотні різних прапорів, серед яких було найбільше українських. Лави сумівської молоді, густий «ліс» транспарантів — привертали увагу місцевих жителів і туристів. Мальовничі народні одяги надавали маніфестації кольоритности.

Промовляли члени АБН-у та ЕРС, свої й чужі діячі, засуджували російський колоніалізм і комуністичну тиранію. Відомий манчестерський хор «Гомін» та сумівські оркестра і «тріо» урізноманітнили маніфестацію і художньою програмою. Головну доповідь мав Ярослав Стецько.

Це була маніфестація поневолених Москвою народів за своє національне визволення, це був протест проти згубної і неморальної політики вільного Заходу, який складає договори з тиранами, з людино- і народобивцями. Українці та їхні союзники мобілізували громадську opinio Великобританії й цілого світу проти московського імперіялізму, не зважаючи на державну політику урядів західних країн. Маніфестація проходила під кличем захисту політичних і культурних в'язнів у московській тюрмі народів та висувала

домогання ліквідувати московську імперію, щоб відновити самостійні й суверенні держави поневолених нею народів.

Під час маніфестації молодь роздавала тисячі листочок на захист в'язнів і прав народів та людини, а також звернення британських і американських професорів в обороні переслідуваних українських інтелектуалістів, що було надруковане в «Таймсі». Серед українців розповсюджувано і звернення Проводу ОУН до всієї української спільноти.

Виставки, бенкет, прийняття

Під час Конференцій АБН-у і ЕРС в окремому приміщенні цього ж готелю через цілий час була антибольшевицька виставка, що різними експонатами, фотографіями, ілюстраціями та іншими матеріалами показувала глядачам московське народо- і людинобивство. Виставку підготували й привезли з Канади п-во Ю. і С. Шимки, делегати ЛВУ на Конференцію.

Увечорі 27-го серпня відбувся бенкет для відзначення 30-річчя АБН, у якому брали участь не тільки представники поневолених народів, а й різні діячі й визначні особистості вільного світу. Головним промовцем був п. Ярослав Стецько, голова АБН-у, який з'ясував визвольну боротьбу поневолених націй, зокрема вклад у неї українського народу. Відчитано також Звернення з України в обороні переслідуваних і тероризованих культурних діячів та борців за національні права.

Централья СУБ-у влаштувала два прийняття для українських і чужинецьких гостей. Була також виставка українських музейних експонатів та зразків українського народного мистецтва. Таким способом зміцнено дружні зв'язки українців з представниками інших народів, які одночасно мали можливість глибше ознайомитися з українською культурою.

Відгуки британської преси

Британська преса подавала вістки не тільки про Конференції АБН-у і ЕРС, а й про маніфестацію на Трафальгар-сквері. «Івнінг стандарт» подав вістку про протестну акцію молоді в московському «Інтуристі» в обороні українських політв'язнів. «Таймс» помістив світлину і коментар з маніфестації на Трафальгар-сквері. Про пресову конференцію і заяву п. Я. Стецька надрукував статтю в «Дейлі Телеграфі» знавець підсоветських справ Дейвід Фльойд. У тому самому відомому англійському щоденнику була надрукована стаття Д. Фльойда п. з. «Україна — призабута нація».

Реакція Москви

Москва негайно зареагувала на Конференції АБН-у і ЕРС у своїх радіопередаваннях для Великої Британії та Ірляндії. Вона заатакувала західні уряди за те, що вони, мовляв, у добу співіснування, відпруження і наближення «дозволяють» у своїх країнах протикомуністичні конференції і маніфестації. На доручення Москви київське радіо заатакувало організаторів конференцій, назвавши їх «німецькими коляборантами» тощо. Замовчали те, що як голова ЕРС Крафт, так і голова АБН-у Я. Стецько багато років каралися в німецьких (нацистських) концтаборах.

29-го серпня московське радіо репетувало: «На міжнародному форумі ті т. зв. національні емігранти об'єднані в таких союзах, як Антибольшевицький Блок Народів і ВАКЛ, а в проводі їхніх багатьох клітин є люди, які втекли із соціалістичних країн, як злочинці й коляборанти... Ще більше дивує те, що уряди західних народів... підтримують, допомагають і годують тих учорашніх людей...»

Як бачимо, демаскування московських злочинців, народо- і людиновбивців перед опінією вільного світу викликає в московських імперіялістів шалену реакцію.

У Конференціях і маніфестаціях АБН і ЕРС брали участь представники багатьох народів, особливо багато було українців з терену Великої Британії, а також з-за океану — представників Організацій Визвольного Фронту. Обидві Конференції відзначалися і доброю технічною підготовкою, зокрема завдяки великому трудові українських організаторів із Великої Британії.

З-поміж визначних учасників і гостей слід згадати японця Осамі Кубокі, президента Організації перемоги над комунізмом, Дона Мартіна, голову Британської Ліги Свободи, Дейвіда Рова, професора Ейльського університету (США), визначних діячів із Франції, Німеччини, Швеції, Данії, Туреччини, США, Канади, Австралії та інших країн.

Було 275 делегатів і гостей, а на відкритих сесіях — понад 300 учасників, деколи в конференційній залі бракувало місця.

Такі конференції і маніфестації є виявом не тільки протесту проти поневолення України та інших націй у московській тюрмі народів, вони також демаскують злочинний комунізм і ознайомлюють вільний світ із визвольною боротьбою українського та інших народів.

Можна побажати, щоб подібні маніфестації відбувалися у різних вільних столицях Заходу, бо всі ми маємо особливо великі морально-національні зобов'язання перед Батьківщиною-Україною, що жорстоко поневолена московськими імперіялістами-окупантами.

В. К.

(«Визвольний шлях», кн. 10 (1973), стор. 1195-1199).

ДО СУМЛІННЯ ЛЮДСТВА В ОБОРОНІ ПЕРЕСЛІДУВАНИХ І БЕЗПРАВНО ЗАСУДЖЕНИХ

*Звернення Ярослава Стецька від імені АБН і ЕРС,
проголошене 26 серпня 1973 р. на масовій маніфестації
на Трафальґар-сквері в Лондоні (Великобританія) під
пам'ятником Нельсона.*

Друзі!

На ваших очах продовжується національний і культурний геноцид у країнах, поневолених російським загарбником і комуністичними тоталітаристами. Сприяють цьому політичні й економічні договори вільних країн світу, зокрема США, з ССРС та міжнародні конференції типу Конференції т. зв. Європейської безпеки, у яких беруть участь ССРС і його сателіти. Ні одна держава світу не готується нападати на ССРС, отже, перед ким прагне Москва гарантії «безпеки»? — Перед поневоленими народами в ССРС і в сателітних країнах, перед їх повстаннями! Бо Ахілесовою п'ятою російської імперії та її деспотичної комуністичної системи є поневолені народи і люди! Національно-визвольна революційна боротьба тих народів... Не тільки фактичне, а й міжнародно-правне «залегалізування» кордонів сучасної російської колоніальної імперії — мета Європейської конференції та інших подібних конференцій, інспірованих Москвою.

Коли західні імперії перестали існувати, то чому в Європі й Азії має зберігатися — російська імперія, з тенденцією поширювати свої кордони на увесь світ?! Загарбницька Росія буде почувати себе «безпечною» щойно тоді, як завоює увесь світ.

Коли російські комуністичні армії стануть над Атлантиком, кремлівські тирані будуть вимагати «безпеки» для поширеної по Атлантик своєї колоніальної імперії! Чого шукає Росія на Середземному морі, на

Індійському океані, на північних морях, у латинській Америці (Куба і т. п.), Африці, на Близькому Сході, на Тихому океані? Ради чого вона розбудовує найсильнішу воєнну флоту світу? Найсильнішу сухопутно конвенціональну армію?! Термонуклеарну зброю найбільшого засягу?! Ані США, ані Великобританія не мають наміру на когось напасти! Ради чого Росія провокує громадянські, класові і периферійні війни, інспірує міські партизанки, дикі і політичні страйки, втручається у внутрішні справи кожної національної держави, розкладає її народ зсередини? Ясно: це її засоби і шлях для завоювання світу! Політична, економічна, технологічна підтримка російської імперії з боку країн вільного світу, зокрема США, — бумеранг проти тих, хто дає їй таку допомогу! Захід таким способом готує сам собі загладу, втрачає одночасно довіря до нього своїх найвірніших союзників — поневолених націй, а це означає, що послаблює свої сили в остаточній розправі з агресивною російською і комуністичною потугою! Найвизначніший воєнний теоретик Заходу, британський генерал Дж. Ф. Ц. Фуллер, пише:

«Якщо Захід прагне здобути симпатії поневолених народів, він мусить прихилити їх до себе. Мислити тямками атомової бомби — автократично; думати поняттями визволення — демократично...

Поневолені народи прагнуть визволення, а не знищення! — нехай затамлять собі це нації Заходу».

На першій лінії оборони Заходу і волі людства — стоять народи, поневолені в російській імперії та у її сфері панування.

Приятелі! За скріплений терор, за русифікацію, за масове ув'язнювання борців за права нації і людини, за нищення віри в Бога, за топтання свободи духової творчості, за депортації у Сибір, за два мільйони в'язнів у концтаборах, ув'язнених за їх національні,

політичні, релігійні переконання, за знищення національних культур і релігій, за перемішування народів в московській імперії, — стає відповідальним також вільний світ, себто уряди великодержав, і навіть західні Церкви, пактуючи і підтримуючи російську народобивчу безбожницьку імперію і комуністичну систему, чим підтверджують теперішній стан поневолення і кордони російської імперії. Отже, вони співвідповідають за культурний та національний геноцид! Ні одна держава, зокрема США, не поставили жодної передумови Москві, давши їй всляку допомогу!

Проте поневолені народи не скорилися поневолювачам! Їхня визвольна боротьба продовжується! Вони, зокрема молодь, проломили страх! Якщо вільний офіційний світ не дає тим, що терплять і борються практичної підтримки, ані не видно його людського співчуття і моральної допомоги, то наш *апел* звернений до простої людини Заходу, до молоді, до робітників, до профспілок, до селян, до тих інтелектуалістів, які свідомі, що свободу їх творчості захищають культурні творці у концтаборах і тюрмах, в психіатричних в'язницях КГБ. Саме їх закликаємо:

Підтримати і зміцнити великий фронт протесту й оборони борців поневолених націй за національно-державну незалежність і людські права!

Суворо засудити і вимагати спільно з нами ліквідації усіх концтаборів!

Домагатися звільнення ув'язнених і засуджених за їх національні, політичні та релігійні переконання!

Вимагати припинення застосування хемічних і медичних засобів ламання волі політичних і релігійних в'язнів, щоб таким способом видобути від них «покаянні заяви».

Найгостріше засудити запроторювання борців за права нації і людини до «психлікарень» КГБ!

Вимагати припинення переслідування віруючих у Бога та культурних діячів, які захищають духовність власної нації, без якої нація гине!

Вимагати усунення російських окупаційних військ і комуністичного апарату терору з поневолених Росією країн в ССРСР та з країн його сателітів!

Вимагати повернення національно-державної незалежності усім поневоленим російським імперіялізмом і комунізмом націям в ССРСР, в сателітних країнах, а теж поневоленим у Югославії народам.

Без національної незалежності, без національної держави кожного народу, без знищення російської колоніальної імперії в Європі й Азії — неможливий тривалий і справедливий мир у світі!

Борітеся за свободу творчості культурних діячів поневолених націй, якщо не хочете, щоб прийшов кінець культури взагалі, коли у світі запанує варварство! Без національних культур немає світової культури!

Боріться за героїчний гуманізм, за людяність, за мораль, сперту на релігію, якщо не хочете, щоб у світі затріумфував наган чекіста і закон джунглів!

Сьогоднішній день нашого протесту проти російських і комуністичних злочинів, день солідарності усіх шляхетних людей світу з поневоленими народами і людьми — присвячений особливо ув'язненим і переслідуваним борцям!

У заступстві мільйонів політичних в'язнів большевицьких концтаборів смерті, тюрем і «психлікарень» назовемо таких мучеників-борців: *Л. Плюща*, ген. *П. Григоренка*, *А. Луциноса* — усі три українці, в'язнів-поетів Мордовського концтабору Потьми *Зауре Кабали*, грузина, *Алі Кгатагульгова*, північного кавказця, *Киута Схуеніса*, лотиша, *Вальдура*, естонця, моряка-литовця *С. Кудірку*, *Андрея Амальрика* і, зо-

крема, найбільш тероризованих українських інтелектуалістів, засуджених від 10 до 15 років тюрм, концтаборів та заслань: *Юрія Шухевича* за те, що відмовився відректися свого батька, Головного командира УПА, засудженого вдруге (після 20 років ув'язнення) на 15 років, *Валентина Мороза*, історика, засудженого вдруге на 14 років, *І. Геля*, студента, засудженого вдруге на 15 років, проф. *М. Осадчого*, засудженого вдруге на 10 років, *В. Чорновола*, засудженого вдруге на 12 років, літературного критика *І. Світличного*, засудженого на 12 років, *Д. Шумука*, засудженого вдруге (після 27 років ув'язнення) на 15 років, *Ірину Сеник*, мистця, засуджену вдруге (після 10 років ув'язнення) на 11 років, *Є. Сверстюка*, історіософа, на 12 років, поета *Ігоря Калиця* — на 12 років, поетесу *Ірину Калинець* — на 9 років, священика *Василя Романюка* — на 10 років, поета *В. Стуса* — на 8 років, літературного критика і науковця *Івана Дзюбу*, засуджено на 5 років ув'язнення і 5 років заслання, зокрема члена ОУН і командира УПА — *Івана Ільчука*, що карається 25 років у тюрмах, націоналіста *О. Більського*, що вже в тюрмі 35 років, аж осліп, жінку-борця націоналістку *Марію Пальчак* засуджену на 25 років; хорватських учених проф. *М. Веселіца* — на 7 років, проф. *С. Дюдана* — на 6 років, як тепер ув'язнених чеських, словацьких, румунських, болгарських, білоруських, східно-німецьких, угорських, туркестанських інтелектуалістів.

У заступстві тисяч помордованих російським окупантом назвемо *Аллу Горську*, мистця, *Михайла Сококу*, архітекта і провідного члена ОУН, *А. Олійника*, командира УПА, активно віруючого у Христа воїка *Івана Мойсеева*, що в советській армії проповідував Христову віру!

Геройська смерть і мучеництво по тюрмах, концтаборах і «психлікарнях» КГБ борців за національну

незалежність їх народів і права людини — це велика пересторога для всього волелюбного людства!

Поневолені не «просять», вони борються і закликають вас до спільної боротьби! Хто допомагає їм, той допомагає сам собі! Інакше — ще вільну частину Європи й світу залле російський комуністичний потоп!

Волелюбні народи і люди всього світу, єднайтеся у боротьбі проти російського імперіялізму і комунізму за державну незалежність націй і свободу людини!

Геть з російською тюрмою народів і людей!

Хай живе свобода для усіх народів і усіх людей світу!

(«Визвольний шлях», кн. 10 (1973), стор. 1057-1060).

ЗА СКРІПЛЕННЯ БОРОТЬБИ І ДІЇ АБН

(Становище, схвалене Конференцією АБН у Лондоні
25. 8. 1973 р.)

Російські окупанти, опинившись під тиском національних революційно-визвольних рухів поневолених націй в СРСР та в сателітних країнах, що ведуть боротьбу за свою національно-державну незалежність, щоб забезпечити себе від революційних повстань усередині імперії потребують підтримки держав вільного світу для поборювання поневолених націй.

Російські імперіялісти усіма засобами поборюють визвольний націоналізм поневолених ними народів у всіх його проявах і намагаються творити «советський народ» шляхом т. зв. злиття націй у єдину російську «супернацію».

Російські шовіністи й імперіялісти намагаються знищити національні культури, щоб заступити їх т. зв. советською, насправді — російською культурою, силою русифікують усі ділянки творчості поневолених націй, ліквідують навіть фіктивні т. зв. національні республіки та запроваджують сім економічних районів, підлеглих безпосередньо Москві.

Московська політика насильницького перемішування народів — це національний і культурний геноцид.

В т. зв. ССРСР систематично продовжується ресталінізація, зокрема брутально загострюється терор проти націоналістів, яких розстрілюють, проти національних розрухів, що їх здушують збройними засобами, проти всіх національних культурних діячів і борців за національно-державну незалежність і права людини.

Москва жорстоко засуджує культурних діячів (напр., в Україні), запроторює їх на багатолітнє ув'язнення до тюрем і концтаборів суворого режиму, на неозначений час до психіатричних клінік-тюрем (проф. Л. Плющ, Київ). КГБ застосовує діявольські методи ламання волі в'язнів хемічними препаратами (напр., Лук'яненко, Кандиба, Мороз, Григоренко, Якір).

Москва, з одного боку, все жорстокіше переслідує релігію, а з другого — кидає поневоленим народам свою режимову кремлівську російську церкву, ієрархія якої систематично вислугується безбожницьким російським імперіялістам і народовбивцям.

Всі ініційовані Москвою міжнародні Конференції «безпеки», у тому т. зв. Європейська і роззброєна конференції, мають за головну мету забезпечити її від повстань поневолених в ССРСР і в сателітних країнах народів проти російської окупації та випадкову базу для дальших загарбництв.

Взявши все це до уваги, Конференція АБН постановляє скріпити діяльність АБН передусім у понево-

чених батьківщинах різними формами і методами, а також у вільному світі у такому пляні:

1. Здобути підтримку національно-визвольним рухом поневолених в ССРСР і в сателітних країнах народів та в інших, що опановані комуністичною тоталітарною системою, у їхній боротьбі за відновлення власних національних, суверенних, незалежних держав із демократичним ладом.

2. Визнання права для всіх націй, в тому й поневолених в т. зв. ССРСР, будувати свій державно- і суспільно-політичний лад, творити свої власні культурні цінності, виявляти свої релігійні вірування і переконання, реалізувати свої соціальні ідеї, згідно з питомими даній нації традиціями та її вільним бажанням.

3. Конференція АБН найсуворіше протестує і засуджує русифікацію, концепцію «советського народу», національний і культурний геноцид, нищення історичних традицій і пам'яток поневолених народів, денационалізацію і ліквідацію релігії, наслідком чого постають обезкультурнення і варваризація життя, його дегероїзація і дегуманізація, а людина позбавляється традиційних коренів її духовости.

4. Особливо рішуче протестує і засуджує приховані вбивства і розстріли націоналістів-революціонерів та всіх борців за національно-державну незалежність, переслідування й ув'язнювання по тюрмах, концтаборах і психіатричних закладах КГБ культурних діячів і борців за права нації і людини, застосовування варварських хемічних засобів, щоб зламати їхню волю і примусити до «покаянних заяв», переслідування релігій (християнської, мохаммеданської, ізраїльської, буддистської і взагалі віри в Бога) та здушування збройною силою прагнень народів до незалежності і волі.

5. Конференція АБН апелює до:

а) урядів вільних країн світу поставити на обговорення і вирішення в ООН російське насильство над Хартією ООН і Деклярацією прав людини, зокрема супроти переслідуваних в Україні та в інших уярмлених Москвою країнах культурних діячів і борців за права нації і людини;

б) публічної думки світу, у тому й різного типу організацій, стати на захист переслідуваних і розгорнути широкі протестні акції.

6. Конференція АБН апелює до урядів і парламентам країн вільного світу не йти на жодні конференції чи контакти з Москвою без здійснення нею основної передумови — національно-державної незалежності поневолених в СРСР і в сателітних країнах народів; не обеззброювати себе тоді, коли московсько-більшовицькі агресори зміцнюють свої збройні сили для чергових загарбав ще вільних країн.

7. Конференція АБН наголошує Закон про Поневолені Нації (ч. 86-90) з 17 липня 1959, схвалений Конгресом США, який дає підтримку визвольній боротьбі за національно-державну незалежність України, Литви, Угорщини, Польщі, Білорусії, Естонії, Латвії, Туркестану, Грузії, Північного Кавказу, Азербайджану, Болгарії, Румунії, Словаччини, Чехії, Хорватії, Вірменії та інших націй, поневолених в СРСР і в сателітних країнах, чи взагалі уярмлених тоталітарним комуністичним режимом; підтримує вільне об'єднання східньої Німеччини, В'єтнаму, Кореї. Підтримує акцію у Конгресі США сенатора Джексона, який домагається права на вільний виїзд з СРСР членів усіх поневолених у ньому народів; підтримує резолюцію ч. 106 з дня 9 січня 1973 року, запропоновану конгресменом Дж. Фладом у Палаті представників США, у справі встановлення Окремого Комітету для Поневолених Націй у Конгресі США.

8. Конференція АБН перестерігає вільний світ перед небезпечними наслідками Конференції європейської т. зв. безпеки, перед роззброєневими конференціями та будь-якими договорами з ССРСР, які мають на мету закріпити панування російської імперії над поневоленими народами та поширити її загарбницьку пресію на ще вільну частину світу.

(«Визвольний шлях», кн. 10 (1973), стор. 1060-1062).

ПРО НЕБЕЗПЕКИ МІЖНАРОДНИХ КОНФЕРЕНЦІЙ «БЕЗПЕКИ» І «РОЗЗБРОЄННЯ» ТА ДОГОВОРІВ З СССР

(Становище Європейської Ради Свободи, схвалене на Конференції ЕРС у Лондоні 25. 8. 1973 р., підписане численними європейськими, американськими, азійськими і австралійськими делегаціями і передане британському урядові)

Договори між ССРСР і державами вільного світу, зокрема США і Федеральною Республікою Німеччини, зміцнюють воєнний потенціал російської імперії і допомагають посилювати терор у поневолених країнах т. зв. ССРСР та в сателітних державах, отже, сприяють російському національному, культурному і фізично-му ґеноцидові.

Головна мета російських імперіялістів мати вільну руку в розправі з національно-визвольними рухами поневолених народів, отримавши від Заходу загарантований статус-кво поневолення, а з тієї бази продовжувати свої загарбництва, мати від Заходу формально апробовану доктрину збройної інтервенції Брежнєва, коли цього будуть вимагати російські імперіялістичні інтереси.

Заініційована Москвою Конференція т. зв. Європейської безпеки це ніщо інше, як підступне намагання впнути вільні держави Заходу в спільне поборювання повстань поневолених народів, або хоч добитися від західних держав прихильного неутралітету в такій ситуації. Відомо, що ні одна західна держава не має жодної агресивної мети, отже тут іде про справу т. зв. безпеки Росії перед повстаннями поневолених нею націй.

Тому Конференція європейської «безпеки» насправді є конференцією безпеки для Москви, вона має забезпечити її перед революційно-визвольними повстаннями поневолених націй в СРСР і поза ним; безпеки, гарантованої і підтримуваної Заходом проти його *найпевніших* союзників, що стоять на першій лінії оборони волі народів і людини.

Згадана Конференція має за мету закріпити російські впливи в центрі Європи, півночі Європи, на Середземному морі, щоб з їх баз Москва могла продовжувати інфільтрацію, розклад і загарбництво модерними методами війни. Вона має за мету позбутися мілітарної прихильності США в Європі.

Так звана роззброєнева конференція, подібно до останнього договору США-СРСР, себто атомової Ялти і Тегерану, дає можливість Росії ліквідувати атомовий щит вільного світу, коли

а) першу лінію своєї оборони, себто поневолені в СРСР і в сателітних країнах народи, — офіційний Захід здасть на поталу Московщині у Конференції «безпеки»;

б) російська імперія далеко перевищає конвенціональною зброєю НАТО;

в) Захід не веде жодної політики визволення, себто не покладається на повстанську, наймодернішу, війну всередині російської імперії.

Всілякі обіцянки Москви (після підтвердження статус-кво окупованих нею країн і систематичного усування військ США з Європи) про обмін ідеями, інформаціями і людьми, про «полегші», Москва зігнорує, як показує досвід історії, а останньо, зокрема, досвід другої світової війни і факти після неї.

Тому Конференція Європейської Ради Свободи постановляє:

1. *Апелювати* до урядів вільних держав, щоб першими передумовами всяких розмов з ССРСР і його сателітними урядами були:

а) усунення російських окупаційних військ з ЧСР, Угорщини, Польщі, Східної Німеччини, України, Литви, Латвії, Естонії, Білорусії, Туркестану, Грузії, Вірменії, Азербайджану та інших країн, окупованих російськими військами,

б) здійснення національно-державної незалежності поневолених у ССРСР і в сателітних державах народів, реалізація універсальної Деклярації прав людини та Хартії ОН,

в) щоб уряди вільних держав вимагали від ССРСР і його сателітів припинити збройні провокації, заколоту, диверсійні і розкладові дії всередині кожної вільної країни, зокрема відтягнути російську воєнну флоту з Середземного моря, Індійського та інших океанів, припинити провокувати війну на Близькому Сході.

2. Вимагати від Заходу, держави якого не мають жодних агресивних замірів супроти будь-якої країни світу, розгорнути офензивну політику визволення поневолених в російській імперії народів і в його сателітах, щоб у добу розвалу імперій і творення національних держав у всьому світі був ліквідований колоніалізм також в Європі й Азії.

3. Звернути увагу вільних країн Заходу, що будь-яке договороення з московсько-большевицькими тира-

нами й імперіялістами робить вільні нації співниками тиранів і колоніалістів у гнобленні народів і людей, зменшує оборонний потенціал Заходу, бо закріплює колоніалізм в Європі і підросійській Азії супроти націй, які мають свою тисячолітню культуру.

4. Апелювати до європейських вільних націй:

а) розбудовувати власну мілітарну силу (в тому й термонуклеарну), зокрема конвенціональну, щоб не впасти жертвою наглої російської агресії, бо Москва безмірно збільшує свій зброєвий потенціал,

б) зменшувати воєнний потенціал большевицької імперії здобуванням душ бійців советської і сателітних армій політикою визволення, у свідомості, що Ахіллесовою п'ятою кожної імперії є поневолені в ній народи.

5. Звернути увагу урядам вільних держав світу на те, що:

а) тривалий і справедливий мир у світі можливий лише тоді, коли ненаситний російський імперіялізм буде зліквідований, російська імперія всіляких барв буде розвалена, а на її території будуть відновлені самостійні держави тепер поневолених народів, коли в Європі зникне колоніальна імперія, а з нею і насильницькі державні утвори типу Югославії і ЧСР;

б) російські імперіялісти і шовіністи говорять про мир і дружбу, а насправді озброюються різномісною офензивною зброєю, яка вже значно перевищує оборонні сили вільного світу;

в) російська імперія стоїть на вулкані, це колос на глиняних ногах, «сила» якого є в ідейній, політичній і моральній слабості Заходу, який ігнорує поневолені народи — своїх найвірніших і найсильніших союзників, бо в'язні ніколи не боронять своїх тюрми.

(«Визвольний шлях», кн. 10 (1973), стор. 1062-1064).

ПРОГРАМА КОНФЕРЕНЦІЇ АБН І ЕРС

24 серпня в Боннінгтонському готелі, о 11.30 ранку відбулися пресова конференція і відкриття виставки АБН-у. Між 3.00-5.00 год. по полудні Центральний комітет АБН-у відбув засідання. Українське прийняття для всіх учасників відбулося о год. 19.00-20.30 в домі при 49 Лінден Гарденс.

25 серпня 9.00-12.30 год. відбулася закрита сесія АБН-у, яку відкрив Ярослав Стецько, голова АБН-у. Звітували представники відділів АБН-у з Великої Британії, ЗСА, Канади, Південної Америки, Австралії, Німеччини, Франції, Еспанії, Бельгії, Швеції і Данії. Далі в програмі був звіт Центрального комітету, дискусія і засідання комітетів.

В годинах 2.00-4.00 відбулася закрита сесія Європейської Ради Свободи. Відкрив сесію Дост. Оле Бйорн Крафт, Президент Європейської Ради Свободи, кол. міністер закордонних справ Данії. Потім звітували члени ЕРС. Після дискусії прийнято заяву ЕРС.

В годинах 4.00-6.00 відбулася відкрита сесія Європейської Ради Свободи, на якій виголосили доповіді: Дост. О. В Крафт: Міжнародна ситуація і Європейська Рада Свободи, міністер проф. д-р Теодор Оберлендер, Німеччина — Небезпеки політики Західних потуг супроти советсько-російської імперії; мадам Сузанна Лябен (Франція) — Дві конференції, щоб похоронити Європу; Павло Ванкерковен (Бельгія) — Мир в Європі.

Відкрита сесія АБН-у відбулася того ж самого дня о год. 7.00-10.00 вечора: Головна тема сесії: Націоналізм — визвольна сила проти російського імперіялізму. Мученики за національні і людські права в советській ро-

сійській імперії і їх оборона — ред. Володимир Косик (Україна). Сила визвольного націоналізму в російській імперії — д-р Г. Курбан, Націоналісти і дисиденти в СРСР — проф. д-р Степан Галамай (Україна), Поневолені народи — занедбана надпруга — полк. Д. Космович (Білорусія). Потім відбулася дискусія і прийнято заяву в 30-річчя АБН-у.

26 серпня відбулося масове віче в обороні переслідуваних і несправедливо засуджених. О год. 13.30 почалася програма, яка складалася зі спільної молитви і політичних промов, закликів молоді, проклямацій АБН-у, промов національних представників. О год. 7.00 ввечері відбулася молодіжна сесія.

27 серпня була чергова відкрита сесія АБН-у від 10.00 год. ранку до 1.00 год., на котрій виголошено наступні промови: 30-річчя створення АБН-у — д-р Іван Дочев (Болгарія), голова Приятелів АБН-у в Америці, Роля східньо-європейської еміграції в ЗСА — д-р Василь Майлат (Румунія), Східня політика Заходу — як захисник російської світової агресії — Леван Жубабішвілі (Грузія), Роля тітоїзму в комуністичному і вільному світі — д-р Анте Боніфачич (Хорватія), Чого Москва найбільше боїться? — д-р Киріл Дренікоф (Болгарія).

В пополудневих годинах 15.00-17.00 відбувся панель на тему: Ситуація в країнах російської колоніальної імперії. Модератором був д-р Йосиф Каскеліс (Литва). Членами панелю були представники уявлених націй.

Ввечері о 19.00 год. відбулося прийняття, на якому головними доповідачами був голова АБН-у, дост. Я. Стецько і Дон Мартін, голова Британської Ліги за Європейську Свободу. Виступали представники молоді. Накінець відбувся культурно-мистецький вечір.

(«Шлях перемоги», ч. 38 (1973), стор. 3).

ВИЗВОЛЕННЯ, А НЕ КАПІТУЛЯЦІЯ

«Тепер більше, ніж колинебудь Захід потребує офензивного духу... промотором цього повинен стати АБН... ми віримо в перемогу наших націй». Такі акорди впевненості в нашій перемозі прозвучали у виступах Голови АБН-у.

Вони теж були виразно відчутні в усіх привітальних словах представників від понад 22-ох націй під час віча в неділю, що притягнуло в прекрасний серпневий день понад 5 тисяч активних учасників.

В суботу весь день був виповнений «закритими» та відкритими сесіями ЕРС та АБН, конференціями і панелями молоді, огляданням виставок боротьби, влаштованих поодинокими націями, дискусією над доповідями та звідомленнями представників АБН-у з Вел. Британії, ЗСА і Канади, Латинської Америки і Австралії, Німеччини, Франції, Бельгії та Швеції й ін.

В ряді ділових та організаційних справ конференцій АБН і ЕРС, що їх поладнано, теж проведено переобрання голови АБН-у п. Ярослава Стецька, йменування почесних членів АБН-у та вручення почесної грамоти кол. міністрові закордонних справ Данії п. Оле Берн Крафтові, який у зв'язку зі захворюванням своєї дружини та свого віку передав функції Президента Європейської Ради Свободи й був обраний почесним головою тої ж Ради Свободи. Виготовлено меморіал до уряду Британії, зладжено тексти закликів до сумління світу в обороні переслідуваних, засиланих до концентраційних таборів, на заслання, до психіатричних заведень КГБ, звернень до преси, резолюцій, намічення плянів щодо нашої участі в «протигельсінській конференції» і т. д.

Так, як пресова конференція, так теж виставка фактів визвольної боротьби та терору Москви, наради, панелі, доповіді і постанови та резолюції були на

високому рівні і ціла конференція включно з вічем та бенкетом була справжнім досягненням та великим успіхом.

Крім доповідей, що їх учасники конференцій пильно відвідували у великій кількості тобто понад 200 присутніх, були ще панелі під керівництвом д-ра Йосифа Кашкеліса (литовця), голови АБН-у Канади, панелі для молоді, організовані силами молодих доповідачів та дискусіантів, що їх пересічно на кожній такій нараді збиралося понад сотню.

Крім нарад і дискусій молоді учасники відвідували місцеві пресові органи, чи то для передачі інформацій, чи опротестування невідповідних висловів, як напр., про побут княжни Анни «в Києві, в Росії» тощо.

Доповідали від молоді: Аскольд Крушельницький, студентка С. Зурабішвілі, представники англійської, шведської, італійської, хорватської, канадської, американської, бельгійської та інших націй. Проводив роботу нарад Борис Юрків.

(«Шлях перемоги», ч. 37 (1973), стор. 1).

ПУБЛІКАЦІЇ З НАГОДИ КОНФЕРЕНЦІЙ АБН-ЕРС

Коли хтось заїздив до УІС чи СУБ-у між 24-им серпня і 2-им вересня, то напевно помітив більший, як звичайно, рух та немало кількість молодих осіб при праці. Це був час, коли в Лондоні проходили кінцеві фази підготовки конференцій АБН-ЕРС, які розпочалися офіційно у п'ятницю, 24 серпня, і тривали до понеділка, 27 серпня.

Як у підготовці, так і в проведенні конференцій АБН-у і ЕРС українська громада відіграла поважну роль господаря та співтворця того великого діла. Вели-

ю ролью відіграла сумівська молодь. Тому що видань було багато, ми обмежимося до переліку назв та характеристик найважливіших документів і матеріалів.

Друком появилось п'ять різних листівок. З рамени УІС появилася 8-сторінкова листівка під наголовком «Британські й американські професори в обороні переслідуваних українських інтелектуалістів», в якій надруковано листа групи британських інтелектуалістів в Лондонської Економічної Школи і «Відкритого листа до Брежнєва» групи американських інтелектуалістів. Цю листівку видано тиражем 15.000 примірників.

УІС випустила теж листівку під наголовком «Україна закликає до помочі», в якій подано текст Звернення Фронту Національної Оборони України тиражем 10.000 примірників.

З рамени АБН-у появилася листівка «За що й проти кого бореться АБН?»

З рамени Інформаційної Служби АБН-у випущено ще листівку «Піднесіть свій голос в обороні тих, що перебувають під комуністичною тиранією». Автором тої листівки був молодий дружинник СУМ-у з британського терену.

Чергова листівка опублікована знову від імени УІС п. з. «Борімся разом проти нашого спільного ворога». Цю листівку, як і дві від АБН-у, надруковано тиражем по 7 тисяч кожна.

В часі конференцій і віча АБН-у на Трафальгар-Сквері поширено більшу частину цих листівок. Всі листівки розіслано теж поштою до майже всієї британської столичної, регіональної і провінційної преси.

В часі конференцій АБН-у і ЕРС поширено кілька соток фототипічної відбитки відкритого листа американських приятелів АБН-у до президента Річарда Ніксона.

ЦК АБН-у і Екзекутива ЕРС видали з нагоди конференцій 4-сторінкову програму тиражем 1.400 примірників.

Циклостилевим друком видано такі матеріали: Пресову заяву п. Ярослава Стецька; Заяву Екзекутиви Європейської Ради Свободи; Промову п. Ярослава Стецька на відкритті конференції АБН-у; текст Резолюцій Конференції АБН-у; «Теперішній стан національно-визвольної боротьби уярмлених народів» — звітна доповідь п. Ярослава Стецька; «30-річчя АБН-у» — святкова доповідь; «Боротьба між визвольним націоналізмом уярмлених народів і російським шовінізмом в ССРСР» туркестанця д-ра Г. Курбана; «Поневолені нації — недобачена потуга» білоруса полк. Д. Космовіча; «Націоналісти і дисиденти в ССРСР» проф. д-ра С. Галамая; «Поневолені народи поборюють Москву» болгарина д-ра К. Дренікова; «Націоналізм — непоборна сила» мгр С. Стецько; «Роля тітоїзму в комуністичному та у вільному світах» хорвата д-ра А. Боніфачіча; «За здійснення людських і національних прав у ССРСР» ред. В. Косика; «Загроза війни» — полк. Ю. Тис-Крохмалюка; «Конференції для зруйнування Європи» Сузанни Лябен; «Правдива революція української молоді» А. Крушельницького; «Заклик до свідомости вільних народів» — від конференції АБН-у.

Окремими трьома випусками поширено привіти на 80 сторінках машинопису. Поширено статтю п. Дейвіда Флойда і його другу статтю про конференцію АБН-у. Кожний з повищих матеріалів був опублікований тиражем від 200 до 300 примірників.

Для учасників конференцій була видана стьошка з відміченням 30-річчя АБН-у.

Як вже повідомлялося, обидві ці конференції пройшли в найкращому порядку й на високому рівні. Чужинецьких делегатів та гостей було біля 75 осіб. Пе-

рісична участь у сесіях АБН-у і ЕРС становила біля 160 осіб, а деколи конференційна заля прямо не вміщала усіх учасників.

В часі конференційного періоду була відкрита політична виставка АБН-у, а друга, українська, організована дружинниками СУМ-у з допомогою одиниць зі старшого покоління, яка була відкрита в СУБ-і.

І. Дмитрів

(«Шлях перемоги», ч. 41 (1973), стор. 3).

Послання до націй

*Поневолених російським імперіялізмом і комунізмом,
ствалене конференціями АБН і ЕРС:*

Дорогі браття і сестри,

з нагоди відмічування 30-річчя Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН) у Лондоні, Великобританія, в днях 24-27 серпня 1973 р., репрезентанти вільних і поневолених націй шлють Вам таке послання:

Ми твердо віримо, що в душі заповідей Божих і в згоді з завітними природними правами нації і людини, та згідно з Хартією ОН, яка включає ці права, усі народи здобудуть свою національно-державну незалежність і кожна особа свої людські права.

Ми будемо боротися спільно з вами повсякчас, доки ця мета не буде досягнена!

*Президії Конференцій Антибольшевицького
Бльоку Народів і Європейської Ради Сво-
боди*

Москва реагує на Конференції АБН-ЕРС

В радіопересланні з Москви, призначеному для Великобританії, 29 серпня о год. 9-ій вечора коментатор заявив наступне: «На міжнародньому форумі ці, так звані національні емігранти, об'єднані в таких со-

юзах, як Антибольшевицький Бльо́к Народів і ВАКЛ. На чолі багатьох їхніх клітин є люди, котрі втекли з соціалістичних країн, злочинці і коляборанти, котрі під час Другої світової війни сплямили свої руки кров'ю тисяч жертв Советського Союзу і Східної Європи. І сьогодні вони ще не зреклися вживання провокацій і терористичних дій. Що дивує ще більше, це те, що уряди західних народів, котрі зовсім свідомі цих фактів, ще піддержують, допомагають і годують цих вчорашніх людей. А це в час, коли зменшується напруження і нормалізуються взаємини з соціалістичними державами. Тим більше, що є люди, котрі їм навіть пособляють, щоб влаштовувати антикомуністичні збори. Звичайно, що таке наставлення не здобуде довір'я тих, хто прагне очистити міжнародню атмосферу від гнилих випарів психологічного ведення війни».

Москва реагує на дії національно-визвольних рухів брехнею, обманом, підступом, дволичністю. Це ознака, що правда, справедливість і волелюбність її перемагає!

(«Шлях перемоги», ч. 38 (1973), стор. 1).

Організованість і жертвовність — основи успіху

Вже з перших рядків загального звідомлення про конференції АБН і ЕРС (гляди першу статтю: «Конференції АБН і ЕРС» в поперед. числі) ясно виходить, що ці конференції, віче, бенкет і акції з того приводу були повним успіхом. Об'єктивний спостерігач не міг не зауважити виявів організованости та жертвовности, що, не зважаючи на літню пору і віддаль, бож деякі відділи Українського Визвольного Фронту, їдучи аж ген з Шотляндії, «по дорозі» мусіли заночувати в таборі молоді у «Тарасівці» — і не зважаючи на те, що кошти їзди і перебування в Лондоні кожен учасник мусів покривати сам, — в цілому спільне зусилля організованих лав наших суспільно-політичних органі-

вній і молодечих сумівських частин дало поважний успіх, що про нього головню молодші пам'ятатимуть довго. «Ось це є юкрейнен павер» — викликнув один з учасників наради британського відділу Світової Антисоціалістичної Ліги (ВАКЛ). Не диво, що, побачивши маси народу на Трафальгар Сквері та всюди помітну чітку й струнку організованість української громади, організатор Конференції ВАКЛ відбув наради з представниками українців, щоб запевнити собі допомогу українців і народів АБН-у при проведенні в наступному році конференції ВАКЛ.

Величавою була маніфестація на Трафальгар Сквері, що на ній було 5 тисяч учасників, які в двох третинах складалися з українців (дорослих і молоді). Маса народу запротестувала проти переслідування культурних діячів і борців за волю і незалежність. Сотні транспарантів, що їх приготували молодечі організації, крім написів проти російського імперіялізму, мали прізвища в'язнів: В. Мороз, Ю. Шухевич, І. Світличний, В. Чорновіл, Ігор і Ірина Калинці, В. Стус, Ірина Сенік та інші борці за права нації і людини.

Вся маніфестація проходила під кличем *оборони політичних і релігійних в'язнів, засуду геноциду Москви супроти України й інших поневолених націй*. З широкого вахляра промовців від політично-аналітичної промови шведського політичного коментатора Крістофера Джуліфа до запальних слів австралійського промовця п. Батлера чи п. Слави Стецько, чи п. Юрія Шимка лунав заклик-вимога до урядів Заходу, щоб вони твердо і рішуче засудили переслідування, засилання в тюрми й концентраційні табори, заклади для «психічно-хворих», підступне знищування борців за національні права, державну незалежність. Вимоги, що їх висунув головний промовець, Голова Я. Стецько м. ін. такі:

ліквідувати всі концентраційні табори,

добиватися звільнення всіх в'язнів, запроторених за національні, політичні, релігійні переконання;

зупинити злочинну практику стосування, хемічних і медичних засобів, що мають ломити волю людини та примушувати в'язня складати покайні заяви;

засудити практику висилки борців до «психіатричних закладів»;

вимагати виведення окупаційних російських військ;
зупинити переслідування за релігійні вірування і т. п.

Реакція тисячних мас була схвальною. Транспаранти, що їх на серпневому сонці обличчям до статуї переможного Нельсона тримали вірно старі, молоді та діти, кидали визов наїзникові і катові. Молодь роздавала тисячі летючок, що в чотирьох різних виданнях подавали вимоги з підпільної України, що вказували на принципи й перебіг боротьби народів за залізною заслоною, що, зокрема, з'ясовували становище в Україні і т. п. Справді, український і чужинецький Лондон в ті пам'ятні дні глибоко пережив ще один успішний, сонцем опромінений крок, у напрямі повної майбутньої перемоги.

Панель молоді

Вміло керував панелем студент Богдан Юрків. Студент Аскольд Крушельницький ствердив, що серед молоді України проходить справжня революція, а теж в Грузії, Литві, Білорусії й інших поневолених народів. Ніяк не можна називати революцією того «невдоволення», що його виявляє молодь на Заході. Революції молоді в Україні — це протиставлення української духовости ворожій, тобто російській — заявляв молодий доповідач. Про важливі, з погляду боротьби проти Росії, події й наставлення мас говорила студентка С. Зурбішвілі, гарний представник незламної нації Грузії.

Інші представники молоді поодиноких народів живо реагували на з'ясування шляхів і перспектив (що саме робити) боротьби поневолених народів. Представники молоді вільних народів вказували на необхідність відродження Заходу в дусі ідей підпільного Сходу. Цікавими були виступи п. Квасниці з Канади, а далі шведського, італійського і британського делегатів. У нарадах молодечої сесії брав участь член Екзекутиви ВАЯКЛ Я. Млинарський.

Молодь приготувала звернення на віче на Трафальгар Сквері, що його з доброю вимовою і чуттям відчитала Слава Гринюк.

Сесія молоді опрацювала корисні सुгестії для Центрального Комітету АБН-у. Можна ствердити, що українська молодь Великої Британії вклала багато зусиль для успіху триденних нарад і виступів. Відрадіним явищем є те, що в широкому протиросійському фронті за розвал імперії і відновлення національних держав молоде покоління стає сміливо і свідомо.

Про акцію молодих в обороні борців за незалежність написав лондонський «Івнінг Стандарт» 3 вересня ц. р.:

«Група українських студентів, яка захопила лондонське бюро Інтуриста, отримали зимне, сибірського стилю прийняття від російських урядовців. Вона вимагала звільнення політичних в'язнів Валентина Мороза та Юрія Шухевича. Урядовці ж вимагали, щоб студенти покинули приміщення, а коли ці відмовилися, вони закликали поліцію...»

Фрагмент з демонстрації молоді передала англійська телевізія, а «Таймс» вмістив велику світлину демонстрації з гарним коментарем. Відомо, що хтось з різних телефонів розбуджував вночі советських урядовців, вимагаючи впродовж кількох ночей звільнення в'язнів в Україні.

Варто згадати, що за короткий відносно час, появилося в «Дейлі Телеграф» три прихильні статті відомого знавця комуністичного світу, журналіста Давида Флойда про Україну і поневолені нації, в тому «Плі оф Юксерйн» (заклик з України, що дістався на Захід), ширша інформаційна стаття авторства Д. Флойда п. з. «Україна — забута нація» і заява на пресовій конференції Ярослава Стецька. Москва доволі швидко зареагувала на обі конференції. В пересиланні з Москви для Великобританії й Ірландії вона заатакувала західні уряди, які, мовляв, в часі коєкзистенції і політики зближення «дозволяють» на протикомуністичні конференції. Теж київське радіо, як підголосок Москви, атакувало брехливо організаторів конференцій, навмисне замовчуючи факти, що як і голова Європейської Ради Свободи Крафт, так і голова АБН-у Я. Стецько каралися довгі роки в німецьких концентраційних таборах.

В часі конференції централія СУБ-у zorganizувала два прийняття для української і чужинецької публіки, що зміцнило дружні стосунки. Теж окремо відбулася зустріч гуртка українців з литовською місцевою громадою.

Українці, що приїхали з-за океану, теж дали свій вклад. Заступник голови Ліги Визволення України інж. В. Безхлібник вдало керував однією із сесій Конференцій та допомагав у підготовці. *Юрій Шимко* і *Любомир Квасниця* з Канади з рамені ЦЕСУС-у подбали про виставку визвольної боротьби і терору Москви. Проф. *Степан Галамай* з Америки допомагав у підготові та керував бенкетом, на якому промовляли Голова Я. Стецько, *Дон Мартін*, голова Британської Ліги, посол *Стюарт Сміт* та визначний гість з Японії, президент Організації Перемоги над комунізмом, *Осамі Кубокі*, а далі проф. *Єйльського* університету, знавець справ Далекého Сходу і, зокрема, Китаю, *Дейвід Ров*, п. Слава

Стецько. В СУБ-і відбулася організована СУМ-ом виставка українського народного мистецтва, виставка картин і різьб деяких українських мистців з України й еміграції. Її відвідували численні чужинецькі гості.

На одному з прийнять СУБ-у виступав відомий бандурист-тенор В. Луців, який захопив своїми піснями і грою на бандурі також чужинецьких гостей.

З численних привітів для конференцій, які були зачитані і опубліковані, відмічуємо привіти від Блаженнішого Кир Йосифа, Митрополита Мстислава, Митрополита Амврозія, писемний привіт і телеграму від Архiepіскопа Кир Івана Бучка, Владики Кир Володимира Маланчука, від кол. прем'єра Канади Дж. Ф. Діфенбейкера, сенатора Б. Голдвотера, від К. Мекентайра, голови Міжнародної Ради Християнських Церков, заступника голови парламентарної фракції ХДС/ХСС кол. федерального міністра Вінделена, президента Американської ради безпеки Дж. Фішера, Отто фон Габсбурга, багатьох американських сенаторів, конгресменів, парламентаристів інших держав, антикомуністичних організацій Азії, Латинської Америки, ЗСА, Швеції, Данії, Норвегії, філій і делегатур АБН-у у цілому світі, численних українських організацій, як ЛВУ, ООЧСУ, СУМ, ОЖ ОЧСУ, СУБ, Учительського З'їзду у Великобританії, хорватських, білоруських, литовських, естонських, латиських, туркестанських й інших поневолених народів.

Треба відмітити великий вклад в успішне проведення конференцій, маніфестації Підготовчого комітету на Великобританію, в склад якого входили представники різних народів під головуванням білоруса. Душею підготовчої праці і проведення організаційного плану був Ілля Дмитрів. Директор Равлюк, п. Захарчук й інші друзі докладали усіх зусиль для вдалого завершення акцій в захист тих, що борються на Рідних Зем-

лях і перестороги Заходу у 30-річчя АБН-у. Успішність цілості нашої дії треба завдячувати усьому активові британського терену, усій українській спільноті, а теж представникам інших поневолених народів. А з українського боку — провідним людям націоналістичного табору, які, не зважаючи на інші перевантаження, служили доброю порадою і дією, де було необхідно.

Особливої уваги заслуговують студентки і студенти, які жертовно і безкорисно цілі дні і вечори присвячували підготовчим роботам, а теж брали активну участь у самих конференціях, нарадах, демонстрації, яку з успіхом організували.

Відмічування 30-річчя АБН-у (того руху, що його заініціював Голова Проводу ОУН в Україні і Головний Командир УПА, генерал Роман Шухевич-Чупринка), за ідеї якого Голова першої конференції АБН-у, член Бюра Проводу ОУН — Ростислав Волошин віддав своє життя в бою з російськими окупаційними військами, показало, що молоде покоління активно включається в дію, коли бачить ясність і чіткість цілей і шляху. На транспарантах, які несли навіть діти, виднілись вимоги до Москви про звільнення провідних членів ОУН і командирів УПА, які караються в тюрмах і концтаборах, а теж інших сміливих діячів України, які стають в обороні її прав.

Знаменним було те, що листівки масово роздавали наші діти. Промовисте, що троє дівчаток-сумівок тримали на душний спеці непорушно годинами такі транспаранти: Припиніть нищення українських історичних пам'яток, Москва переслідує релігію і Церкву в Україні! Або інші діти: Вимагаємо звільнення Юрка Шухевича, Ірини Сенік, Валентина Мороза! Троє їх, у тому 11-річний Степанко — пішли з листівками, в яких вимагається звільнення наших в'язнів-борців — членів ОУН і бійців УПА та культурних діячів України,

до будинку на Давнінґстр. 10, щоб передати їх прем'єр-міністрові Гісові... Це була їх власна ініціатива.

Ця акція мала голосний відгомін у пресі й телевізії. Вона — успішний шлях оборони Нескорених! Це є наріваюча зміна варті...

Меморіал АБН і ЕРС урядові Великобританії

Конференція АБН-ЕРС, що відбулася в Лондоні в днях 24-27 серпня, схвалила і вислала міністрові зовнішніх справ Великобританії, дост. Алекові Дугласові-Гомові меморіал щодо актуальної міжнародньої ситуації, конференції європейської безпеки, стану уярмлених Росією націй та визвольної їх боротьби. Меморіал підписали: Ярослав Стецько — голова АБН, кол. прем'єр України і д-р Т. Оберлендер, кол. міністер Західньої Німеччини, Слава Стецько — Україна, д-р А. Боніфачіч — Хорватія, д-р Б. Гаїт — Туркестан, д-р І. Дочеф — Болгарія, д-р С. Галамай — Україна, д-р А. Іліч — Хорватія, підполк. Н. Назаренко — Козакія, Й. Р. Млинарський — Україна, о. В. Титан, І. Яркін — Туреччина, Г. Чопівський — Україна, В. Чопівський — Україна, Л. Едвардс — ЗСА, Л. Зурабішвілі — Грузія, С. Лябен — Франція, д-р К. Дренікоф — Болгарія, Й. Требіл — Франція, о. А. Гериба — Литва, В. Везхлібник — Україна, д-р С. М. Фостун — Україна, Дональд А. Мартін — Великобританія, Г. Томсонс — Литва, Й. Бунчук — Білорусія, К. Глінський — Білорусія, Й. Мислівець — Чехія, д-р Й. Каскеліс, Арістиде Ніколай — Румунія.

В цьому меморіалі сказано, що договори між СССР і вільними західними країнами, особливо ЗСА і Союзною Республікою Німеччини, посилюють військовий потенціал російської імперії, спричиняються до посилення російського терору в країнах поневолених в СССР

і в сателітних державах, і сприяють посиленню національного, культурного і фізичного народодовбивства. Головною метою російських імперіялістів є мати вільні руки для здушування національних визвольних рухів пожеволених народів.

Щобільше, гарантуючи статус-кво, Захід дозволяє росіянам продовжувати узурпування, а крім цього, отримати формальний дозвіл від Заходу для брежнєвської доктрини військової інтервенції, якщо така інтервенція була б в інтересі російського імперіялізму.

Так звана Європейська конференція безпеки, започаткована Москвою, є нічим іншим, як підступною спробою Москви використати сприятливу неутральність Західної Європи і ЗСА на випадок, що повстання поневолених народів буде треба придушувати. Його мета — зміцнити російський вплив також у Центральній і Північній Європі та в області Середземного моря, щоб уможливити росіянам продовжувати інфільтрацію, підривну діяльність та окупацію з цих баз сучасними стратегічними методами вільних народів. Інша ціль Москви на конференції — це витіснення військ ЗСА з Європи. Так звана конференція роззброєння, паралельна до договорів між ЗСА і СРСР (Ялта і Тегеран), мають за ціль здійснити російську мету — зліквідувати атомну охорону ЗСА вільного світу. Російська імперія далеко випередила НАТО в конвенційному озброєнні. Захід не веде визвольної політики, основаної на партизанці (найсучаснішого типу) всередині російської імперії.

Як показує досвід II Світової війни і післявоєнного періоду, які-небудь обіцянки, зроблені Москвою (після диктування статус-кво і систематичного відтягання військ ЗСА з Європи) щодо обміну ідей, інформації і людських засобів, не будуть дотримані.

Тому закликаємо уряди вільних держав, вимагати:

1) виведення окупаційних російських збройних сил, які на постої в Чехо-Словаччині, Малярщині, Польщі, Східній Німеччині, Україні, Литві, Латвії, Естонії, Білорусії, Туркестані, Грузії, Вірменії, Азербайджані й інших країнах, зайнятих російськими військами.

2) Здійснення права націй, поневолених внутрі СССР і в сателітних країнах, на національну незалежність, включно з націями в Югославії, і застосування Декларації людських прав і Хартії Об'єднаних Націй.

3) Припинення військових провокацій, бунтів, підривної й розкладової діяльності з боку СССР, внутрі якоїнебудь вільної країни, спротив проти присутности російської флотії в Середземному морі, в Індійському й інших океанах.

Крім того, ми вимагаємо, щоб західні держави розвинули політику офензиви для визволення націй, поневолених внутрі СССР і в сателітних країнах. Тільки так вони зможуть запевнити, що в добі повалення імперій і створення національних держав по цілім світі, колоніялізм буде зліквідований і в Європі, і в Азії.

Ми звертаємо увагу урядів вільних західних країн на факт, що якінебудь угоди з большевицькими тиранами й імперіялістами роблять вільні нації співучасниками в тиранічному поневоленні націй. Оборонний потенціал Заходу послаблений, а в той час колоніялізм накинений націям, з яких деякі мають 1000-річну культуру, зміцнено.

Закликаємо вільні нації послабити военний потенціал большевицької імперії тим, щоб здобути вояків советських і сателітних збройних сил посиленням радіосилення мовами всіх поневолених народів і відповідною визвольною політикою.

Ми нагадуємо урядам вільних країн світу, що тризлий і справедливий світовий мир можливий тільки

тоді, якщо ненаситний російський імперіялізм буде зліквідований розвалом російської імперії і будуть відновлені незалежні держави усіх націй, поневолених в тій імперії, і коли колоніальні імперії і такі штучні державні структури, як Югославія і ЧССР зникнуть з Європи.

Перестерігається Захід перед відпруженням

Під таким заголовком написав Дейвід Флойд інформацію в лондонському «Дейлі Телеграф» з 25-го серпня, яку переказуємо.

Колишній прем'єр України Ярослав Стецько заявив вчора у Лондоні, що не буде в інтересі Заходу поправлення відносин з Росією.

Як президент Антибольшевицького Бльоку Народів, котрий об'єднує політичних емігрантів з Советського Союзу і Східної Європи, п. Стецько сказав на пресовій конференції: «Вік імперій минув. Чому ж тоді ми мали б захищати російську колоніальну імперію в Європі і Азії?»

Найслабше місце Росії — це велика кількість неросійських народів, котрі тепер під російською владою. Революційні рухи всередині Советської імперії відкрили можливість знищити її без того, щоб довести до війни на світову мірку.

Моральна підтримка

«Визвольні рухи повинні б отримати всю можливу моральну і матеріальну підтримку від вільного світу», сказав він.

«Інша альтернатива, політика співпраці й відпруження, котрі тепер практикує Захід, ніколи не зупинять советсько-російської агресії, як і не зупинили агресії Гітлера, що вкінці доведе до війни».

«Підтримати революцію всередині Радянського Союзу означає підтримувати мир. Підтримувати політику відпущення означає підтримувати війну або капітуляцію», заявив п. Стецько.

Пресова агенція про конференції АБН-ЕРС

З нагоди відбуття конференції АБН і ЕРС у Лондоні, в дні 27-го серпня 1973 р., «Юніверсал Нюз Сервіс лтд.» розіслала до часописів та всіх середників інформації комунікат, в якому говориться:

Антикомуністичні групи зустрічаються в Лондоні.

Делегати Європи, ЗСА, Канади, Австралії й Азії беруть участь у чотириденній конференції в Лондоні, котра сьогодні закінчиться, організована Антибільшовицьким Блоком Народів (АБН) і Європейською Радою Свободи (ЕРС).

Вони ухвалили «звернення до націй, поневолених російським імперіялізмом і комунізмом», в котрому заявляють рішучість обох організацій боротися з ним доти, доки не будуть досягнені національна незалежність і людські права, згідно з Хартією ООН.

Резолюція, прийнята АБН-ом, що був зформований в Україні 30 років тому. АБН задекларував, що згадані організації «посилять їх діяльність у вільному світі в підтримці національних визвольних рухів націй, котрі поневолені всередині СРСР, в сателітних державах і в інших тоталітарних комуністичних режимах, для створення демократичних національних незалежних держав».

АБН також зобов'язався підтримувати «право кожної нації створити свою власну державу і соціальний і політичний лад, створити свої власні культурні цінності, плекати свою віру і здійснювати свої соціальні

ідеї, згідно з історичними традиціями і їх власною волею».

Резолюція Європейської Ради Свободи вимагала відтягнення російських окупаційних військ з Чехо-Словаччини, Мадярщини, Польщі, Східньої Німеччини, України, Литви, Латвії, Естонії, Білорусії, Туркестану, Грузії і Вірменії.

Пан Ярослав Стецько, колишній прем'єр-міністр України, сьогодні одногосно був переобраний на голову Центрального Комітету АБН-у.

Більш, ніж 4.000 людей взяли участь у вічі на Трафальгар Сквері в неділю, котре організував АБН, — сказав представник організації».

(«Шлях перемоги», ч. 38 (1973), стор. 1).

Аскольд Крушельницький

СПРАВЖНЯ РЕВОЛЮЦІЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

(Доповідь на сесії молоді АБН-у в Лондоні в рамках Конференції АБН)

Цього вечора ми розглядаємо твердження «Справжня революція української молоді відбувається за залізною заслоною». Словник дефініює революцію, як ґрунтовну зміну, обернення дотори ногами колишнього, великий переворот умов, цілковиту перебудову, насильне замінення новим проводом або провідною верствою старого ладу. В цій дефініції, думаю, найважливіше є спостерегти прикметник «ґрунтовна», цілковита зміна. Це, як я розумію, різниця поміж сьогоднішньою т. зв. революцією молоді за залізною заслоною і різними заворушеннями молоді в західних країнах.

Так звану революцію молоді Заходу не можна сприймати в дослівному значенні; це є шукання альтернативи способу життя внаслідок рамок існуючого суспільства. В деяких випадках це є лише втеча меншості серед молоді засобами наркотиків тощо, але втікач — це не революціонер. Зміни тут відбулися такі, що багато традиційних вартостей, таких, як релігія, патріотичні почуття і т. п. знехтовано, а не замінено новими вартостями, що довело до укладу духових вартостей, а це не революція. Це більш подібне до мандрівки дитини крамницею забавок — дитина знаходить щось, чим може зайнятися і зрадіти, але скоро їй нудиться і вона йде далі до іншої забавки. Вона не має конкретної ідеї випробування нових забавок, це лиш зайняття, щоб не нудитися. Є тертя з авторитетами в деяких сферах, такі, як зловживання наркотиками, але цього не можна порівняти з арештами, таємними судами і апаратом безпеки КГБ, на котрий натрапляє кожний, хто зударяється з владою в країнах за залізною заслоною.

На мою думку «західня революція» — це поверхова зміна серед меншості, а не основна зміна цілої системи, як вияв народньої волі. Однак, я спробую показати з моєї власної країни — України, показники і події в поневолених народів, які вказують на те, що там проходить революція в своїй початковій стадії, тобто в зародку. Наголошення, як завжди в першій стадії революції, покладено на інтелектуальну боротьбу, засобами літератури, мистецтва й усного слова, що вивершувало в поглибленні і відновленні зацікавлення національною проблемою України і в більшій свідомості вартостей та багатства її традицій і культури, у культурному відродженні України, як це висловив Валентин Мороз, один з найбільших борців за волю України. Тим я не хочу сказати, що фізичні де-

монстрації і протести як засіб визволення українського народу ігнорувалися, що можна було побачити в страйках минулого року і заворушеннях у Дніпропетровську й інших містах. Там робітники і студенти, домагаючись прав для України, зударилися з КГБ, який відкрив вогонь із скорострілів, вбиваючи й раничи десятки людей. Деякі будинки КГБ були знищені, КГБісти вбиті.

Україна — це країна, яка бореться за саме існування, ця боротьба — це давня боротьба, це боротьба українських козаків за вільну націю, це боротьба за незалежність після 1917 р., котра була успішна, доки новостворену українську державу не зайняли російські комуністи в 1920 р. Це боротьба українських націоналістів і УПА з 1941 по 1953 рр. після проголошення незалежності 30 червня 1941 р. як політичної бази боротьби. Це та сама боротьба, котра спонукала сотні тисяч молодих українців пожертвувати своє життя, щоб звільнити Україну від російського окупанта. Теперішня боротьба тільки ввійшла в нову фазу, в яку українська молодь вдихнула нову силу.

Тому, що засоби сили тепер обмежені, коли західні країни відмовляються навіть дати моральну піддержку поневоленим народам, а, навпаки, підтримують і помагають російській комуністичній тиранії економічною допомогою і конференціями, так як «конференція безпеки» в Гельсінках, котра мала гарантувати і узаконити російську окупацію, цілковиту асиміляцію через русифікацію мови, культури, звичаїв і традицій. Боротьба під цю пору, крім інших форм і метод, інтелектуальна, і я передусім займуся накресленням історії Українського Визвольного Руху засобом цієї інтелектуальної боротьби.

Існує загальна згода щодо того, що напочатку 1960-х р. в Україні відбулося відновлення українського виз-

польного руху, в якому багато мистецьких, наукових та інших талантів об'єднали свої зусилля. Серед тих борців за українську справу був *Василь Симоненко*. Своєю революційною поезією, котра розвивала бойову гордість і любов України, він заінспірував і ще інспірує інших, щоб об'єднатися активно в боротьбі проти окупанта. На жаль, він помер в ранньому віці 29 років. Як причину смерті подали рака. В той час КГБ розпочало зосереджений наступ проти української інтелігенції, через що багато письменників, мистців, культурних діячів та інших, пов'язаних з відродженням національного почуття і свідомости, заарештовано і визначено їм суворі кари по тюрмах і таборах каторжних робіт. Точна кількість ув'язнених невідома, і, мабуть, ніколи не довідаємося, але знаємо, що арешти були дуже численні. В той час написано книжку під назвою «Лихо з розуму», котру видано на Заході, куди її передано 1963 року. Книжка, котрої автором є *В'ячеслав Чорновіл*, молодий літературний критик і письменник, розглядала справи двадцятьох з-поміж арештованих осіб і показала, як було застосовано советську версію правосуддя за зачиненими дверима, тільки з удаваною фарсою виконано судилище в «справедливий і законний» спосіб.

Книжка ясно показала, як арештовані були запропорені до тюрем і концтаборів, тому що вони мали відвагу зайняти становище проти насильної русифікації своєї мови і культури і проти знищення своєї національної ідентичности. *Чорновіл* був арештований і засуджений на 7 років важкої праці, а потім 5 років заслання поза Україною.

Іван Дзюба — це ще один визначний борець за свободу України. Він на Заході найбільше відомий за свою працю «Інтернаціоналізм чи русифікація?», в котрій критикує сучасну імперіялістичну політику Ро-

сії. В цій книжці він показує, як зростаюча русифікація і спроби знищити ідентичність України незаконні навіть за советською конституцією. В березні цього року, попри факт, що він хворий на туберкульозу, його засуджено на п'ять років ув'язнення за його боротьбу за права України.

Алла Горська була мисткинею, одна з засновних членів ранньої групи 1960-их р., яка творила небуденні мистецькі твори патріотичного змісту, захоплюючи своє оточення. Однак її найбільша здібність була магнетична і харизматична провідницькість, вона могла забрати у людей страх перед російськими репресивними силами, вона могла їх захопити, наполягати на них і заохочувати їх висловити свої думки, написати їх ідеї, малювати на канві те, що вони відчували, а не що їм диктували. Через її особистість і довір'я до правди української справи багато людей приєдналися до відновлення, до українського відродження. Росіянам вона видавалася якнайбільш небезпечна особа, котра могла розбуджувати і інспірувати інших. В листопаді 1970 року її знайшли мертвою, вбитою КГБ.

Далі є ті, котрі не мали особливої літературної чи мистецької здібності, ні науковці, ні філософи; але через їх любов до свого народу, любов, що не давала їм спокою, доки вони можуть зробити щось, щоб допомогти своїй країні, зробити вчинок, котрий можуть назвати своїм власним. Вони показують найвищу форму любови, і, майже, містично складають жертву своїй країні, а жертвою є їх власне життя. В таку категорію можна вложити таких людей, як *Василь Махух*, член Українського Націоналістичного Руху, котрий в Києві, столиці України, облився бензиною і згорів на смерть з викликом: «Хай живе вільна Україна».

Як мій останній приклад я буду говорити про *Валентина Мороза*. Валентин Мороз, по професії учитель історії, найперше був арештований в 1965 р. за писання і протест проти культурної грабіжі України комуністами, був засуджений до трьох років важкої праці. Під час його арешту написав кілька більших творів, в котрих аналізував і критикував советську систему. Його наново арештовано в 1970 р. і засуджено на дев'ять років важкої праці і п'ять років заслання. Його поведінка на суді була прикладом революційного стоїцизму і впертості сьгоднішніх борців за волю України. Як від нього вимагали покаятися, в такому випадку він мабуть дістав би легшу кару, він сказав, що на нього припала відповідальність показати твердість в обличчя ворога і що він радо прийняв ту роль, а зробити інакше означало б втрату самоповаги. Він сказав свої тепер славні слова: «За правду будемо битись». В. Мороз добре був свідомий того, що тепер забрати його з публічного виду, не допоможе росіянам, бо вже тепер було забагато людей готових взяти його місце і продовжувати його працю.

Я мав час зачитувати тільки кілька прикладів з посеред тисячів сучасних українських революціонерів, котрі є відомі, але за кожного, чие ім'я є відоме, є тисячі, котрі залишаються анонімними. Разом вони творять масовий приплив поетів, авторів, мистців, науковців, учителів, робітників, селян, котрі не дадуть бачити мову своєї країни зрусифікованою, або допустити, щоб українська культура була здушена, знищена і крадена, щоб її замінити чужою, російською, котрі не хочуть кланятися доктрині матеріалізму, котру вимушують чекістські кулемети або тайні суди КГБ, коли вони мають віру в Бога і мають свої власні духові вартості, котрі виникли з української історії. Їх любов до України протиставляється росій-

ському домаганню імперії. Цей приплив — це антитеза всіх російсько-комуністичних хотінь. Жадний вал погроз, репресій і масових вбивств не може її затамувати. Цієї революції не можна спинити, бо не можна арештувати, ув'язнити або вбити цілу націю, хоч вони це пробували. Росіяни можуть надіятися тільки сповільнити похід, котрий знищить всі їхні амбіції, будуючи таму трохи вище, але тріски в тамі вже появилися і тиск посилений.

(«Шлях перемоги», ч. 42 (1973), стор. 2 і ч. 43 (1973), стор. 2).

Із документації Конференції АБН в Лондоні

Свобода народам!

Свобода людині!

ЗА ЩО І ПРОТИ ЧОГО БОРЕТЬСЯ АБН?

У тридцяту річницю свого існування Антибільшовицький Блок Народів звертається до сумління людства:

АБН був організований у двофронтівій війні в листопаді 1943 р. у лісах Житомирщини в Україні проти нацистської Німеччини і більшовицької Росії з почину Української Повстанської Армії (УПА) під командуванням генерала Тараса Чупринки — Романа Шухевича і революційної Організації Українських Націоналістів під керівництвом Степана Бандери.

З того часу АБН неупинно розбудовує широкий фронт боротьби за здійснення обидвох головних ідей, які зформульовані як прапорні гасла на цьому зверненні.

Волелюбні сили вільної Європи є об'єднані в Європейській Раді Свободи (ЕРС) і вони підтримують політично нашу визвольну боротьбу проти російського імперіялізму і комуністичної тиранії. Світові антиросійські й антикомуністичні сили об'єднані у Світовій Антикомуністичній Лізі (ВАКЛ). Завдяки міжнародній політичній акції АБН і ОУН-бандерівців, вони підтримують визвольну боротьбу поневолених в СРСР народів.

Сьогодні звертаємося знову з закликом до всього волелюбного світу стати до боротьби за здійснення універсальних прав народів і людини та соціальної справедливості в усіх країнах світу.

АБН закликає волелюбних людей, благородні сили кожної нації, усіх, кому дорога свобода, правда і людяність, стати до спільної боротьби:

за героїчну гуманність, за ідеї націоналізму, і право кожної нації світу на її незалежність і суверенність;

за справжню, нефальшовану, демократію і рівноправність усіх народів світу та однакові права для всіх людей;

за національні держави, а не багатонаціональну імперію;

за розвал останньої у світі російської колоніальної імперії на національні, незалежні держави усіх поневолених народів;

за свободу релігій: християнства, ісламу, буддизму, юдаїзму, переслідуваних в СРСР російським комунізмом;

за скасування концтаборів і психіатричних тюрем, що є ганьбою для усього культурного людства!

за негайне припинення стосованих російськими тиранами хімічних і медичних засобів ламання волі і здоров'я борців за свободу творчості і права націй,

що є небувалим досі в історії варварством і беззаконням;

за звільнення усіх національно, політично і релігійно ув'язнених;

за право працюючої людини на приватну власність і вільне користування продуктами своєї праці;

за справедливий соціальний лад, в осередку якого стоїть працююча людина;

за приязнь між усіма народами світу на базі рівноправності великих і малих народів, без огляду на їх расу, віровизнання, чи багатство;

за тривалий і справедливий мир між народами світу, передумовою якого є ліквідація російської імперії — СРСР — і всіх штучних, насильних державних конструкцій, як Югославія, чи ЧССР;

за деколективізацію і усунення колоніальної експлуатації господарського життя народів, поневолених російськими колоніальними тиранами;

за спільний фронт національно-визвольних антиімперіальних і антикомуністичних революційних сил.

АВН ЗАКЛИКАЄ ДО БОРОТЬБИ:

проти імперіялізму, колоніялізму, великодержавного російського шовіністичного самочванства і старшобратства;

проти тоталітаризму, диктатури деспотів, комуністичного рабства і визиску працюючих деспотичною клясою комуністичних акул;

проти штучного творення т. зв. советського народу через насильне переміщення, «зливання націй» і русифікацію в єдину російську супернацію, в російський «герренфольк»;

проти національної, релігійної і расової дискримінації та національного, культурного і мовного обмосковлювання;

проти виселювання поза рідні землі молоді поневолені народів, а то й цілих народів, проти їх вимовлювання;

проти існування і беззаконних дій таємної політичної поліції — КГБ — і поліцейних КГБ-івських і МВД-івських терористичних банд, які задавлюють народи і людей;

проти воюючого безбожництва і кремлівської релігійної т. зв. православної церкви на чолі з «патріархом» Піменом — вислужником безбожницької системи і народозбивчої імперії;

проти дехристиянізації і обезрелігійнення життя, що призводить до денационалізації, обезкультурнення життя, його варваризації;

проти варварського нищення національних традицій, культурних пам'яток і тисячелітньої творчості поневоленіх москалями народів;

проти возвеличування російського народу, як «старшого брата» і «богоносця», «рятівника» народів, який є на ділі найбільш загарбницьким, нахабним і чванькуватим народом світу;

проти політичних і господарських зговорювань різних держав з російськими тоталітарними комуністичними колоніялістами і народозбивцями, які допомагають їм закріплювати неволення народів і людей;

проти конференцій т. зв. європейської безпеки з російськими тиранами, імперіялістами і народозбивниками;

проти забезпечування російським загарбникам різними конференціями і договорами з ними вільної терористичної розправи над визвольним національним рухом уярмлених народів;

проти продовжування систематичного народовбивства російськими комуністичними тиранами, як це практиковано за часів Постишева, Кагановича, Єжова, Берія, Серова і тепер Брежнєва та Андропова.

Друзі у боротьбі за волю і справедливість!

Брежнєв, наступник Гітлера і Сталіна, користаючи з договорів з США і співпраці та допомоги західних держав, відновив сталінський терор, запроторивши вже біля два мільйони борців за права націй і людини в концтабори, тюрми, божевільні!

Грізна це пересторога для вільного світу! Якщо б не продовжувалася наша визвольна боротьба, сьогодні не було б уже вільної навіть ще осталої частини Європи і американський континент стояв би під загрозою комуністичних тиранів... Ми не просимо ні в кого допомоги. Хто помагає нам, помагає сам собі!

Тому ми кличемо:

Свободолюбні народи і люди всього світу, єднайтеся в боротьбі проти російського імперіялізму і комунізму за національно-державну незалежність народів і свободу людини!

Станьмо всі, особливо тепер, до акції в обороні борців поневолених народів за національно-державну незалежність, за відділення від Росії, за права людини!

Станьмо, зокрема, в захист культурних творців, що караються по концтаборах, тюрмах і по психіатричних в'язницях, де тираны ламають їх волю нелюдськими хімічними і медичними засобами!

Хто боронить культуру нації, боронить саме існування націй та свободу і культуру людства!

Свобода народам! — Свобода людині!

Серпень 1973 р.

Антибольшевицький Блок Народів (АБН)

Д-р *Анатоль Бедрій*

АКТУАЛЬНІСТЬ ІДЕЙ АБН В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ

Мільярди вір — зариті у чорнозем,
Мільярди щастя — розвіяні у прах...
Душа горить, палає лютий розум,
І ненависть регоче на вітрах.

Коли б усі одурені прозріли,
Коли б усі убиті ожили,
То небо, від прокльонів посіріле,
Напевно б репнуло від сорому й хули.

Тремтіть, убивці, думайте, лакузи,
Життя не наліза на ваш копил.
Ви чуєте? — На цвинтарі ілюзій
Уже немає місця для могил.

Уже народ — одна суцільна рана,
Уже від крові хижіє земля,
І кожного катюгу і тирана
Уже чекає зсукана петля.

Розтерзані, зацьковані, убиті
Підводяться і йдуть чинити суд.
І їх прокльони, злі й песамовиті,
Впадуть на душі плісняві і ситі,
І загойдають дерева на вітті
Апостолів злочинства і облуд.

Ця могутня революційна картина вийшла з-під пера молодого талановитого поета Василя Симоненка, який помер 13 грудня 1963 р. В неодному, подібному до цього, творі наш славний шестидесятник представив

уярмлені в російській тюрмі народи і визріваючі визвольні революції.

До полум'яної революційної поезії «Курдському братові» Симоненко бере за мотто Шевченкове «Борітеся — побороте!», вказуючи на потребу безкомпромісової боротьби з російськими шовіністами. Його слова відносяться в рівній мірі до всіх народів в російській імперії. Він вимагає:

«Веди із ними кулями розмову,
Вони прийшли не тільки за добром:
Прийшли забрати ім'я твоє, мову,
Пустити твого сина байстрюком».

Симоненко протиставить усі поневолені народи російському. На це вказують хоч би такі слова:

«З гнобителем не житимеш у згоді:
Йому — панять, тобі — тягнути віз!
Жириє з крові змучених народів (множина!)
Наш ворог найлютіший — шовінізм».

Цей політично геніальний, революційний твір закінчується викликом до визвольної боротьби:

Не заколисуй ненависти силу.
Тоді привітність візьмеш за девіз,
Як упаде в роззявлену могилу
Останній на планеті шовініст.

Симоненко не єдиний в сучасній Україні, який бачить спасенний шлях для уярмлених Росією націй в спільному фронті.

Ця ідея жива, наприклад, в творах двох передових поетес в Україні. Про поневолення Естонії одна з них говоить у вірші «Лідія Койдула на чужині». А в поезії «Іма Сумак» мова про кожний уярмлений нарід, яким рядить «зайшлий люд з чужих країн», поповнюючи геноцид, а поетеса уярмленого народу «співає те,

що кров велить..., а в ній безсмертно тужить плем'я
інків» за волею. Цьому станові наша поетеса протистав-
ить «Альтернативу барикад» і визнає:

«Боліла правдою. Плакала віршами,
Чистими ранами революції зяяла».

Друга відома сучасна поетеса заявляє:

«Немає більших на землі підлот,
Як вбить народ — маленький чи великий!»

Народовбивство — найбільший злочин. Але поетеса
переконана, що тюрма народів мусить розлетітися:
Та час приходить великий — і слово, немарно зронене,
І чесність стає на сторожі людських думок і відради.
Я знаю, я вірю твердо, настане велика днина,
Впадуть замки і замочки, стануть усі непотрібні.

Гряде визвольна революція, бо:

Духа людського не можна прибити до скелі
Так, як до скелі прибили боги Прометея.
Лиш догми й сосиски можна подати на тарелі.
Раптово, мов Етна, завжди вибухас ідея.

Поетеса переконана, що «Народ мій, знайде в собі
сили й гніву в серці доста, щоб паралітиком під ноги
не впасти, що не зжере його бездумність і короста».
Вона нагадує, що наш великий Каменяр навчав: «колін
не гнуть, клепати дух і волю, Вміть мудрості у мудро-
го черпнуть І не останнім бути в народів вольнім ко-
лі... Він знав давно, що наших сил безмірність В сер-
цях мужицьких глибоко захована».

Перебуваючи в Ляйпцігу, поетеса згадала про слав-
ну битву народів з Наполеоном і дійшла до сучасного
висновку:

Всі завойовники в могилі будуть гнить,
А всі народи — візьмуться за руки.

Але наразі:

«...йде боротьба між народами...»

Та я разом з вами вірю,
Що нам робить революцію
Сердець, що найменшою мірою
Підлотам не продаються,
Що нам іти повстанцями
На всіх завойовників нищих,
Серцями-протуберанціями
Скликати кіннотників-рицарів.

І не випадково після повищих роздумувань слідують вірші присвячені українсько-грузинській дружбі (в дусі ідей Руставелі, Шевченка й Лесі Українки), українсько-латвійській дружбі («Трудність долі мені дорога твоя» і «Щоб у дружбі були ми дужими»), українсько-білоруській і т. д. Але ніде у поетеси немає неапів українсько-російській дружбі!

Наведені голоси не єдині. Можна перейти ще з десятків-два передових мислителів України — літераторів, публіцистів, істориків, правників, учених, а теж студентів, громадських діячів, професіоналів, робітників, і вони переконані, що для визволення поневолених російським комуністичним імперіялізмом і шовінізмом народів потрібний спільний фронт їхніх визвольних рухів, мобілізація сили всередині цих народів, наголос на ідейно-духовій, так би мовити, психологічній війні та завершення її збройно-революційними повстаннями. Крайові мислителі настоюють на повній державній самостійності всіх народів, великих і малих, знищенню імперських ідеологій, викоріненню расизму, одним словом, більшість провідних крайових діячів виразно звучні з великим гаслом Антибольшевицького Бльоку Народів — «Воля народам! Воля людині!» хоч не обов'язково вони це гасло мусять точно в тій самій формулювці голосити.

Значить — основні ідеї АБН-у сьогодні, так як перед 30-ти роками реальні, ще захоплюють провідні й щирі кола українського активу й всіх інших народів поневолених москалями.

Про це ми маємо далші свідчення: українські виступи в обороні татарів і жидів, спільність ідейну і в дії часто під проводом українців в російських концтаборах, де напр. вибухали повстання в 50-их роках, і в яких брали участь різні національності не лише Советського Союзу, але й з т. зв. сателітних країн. А проти брежнєвської інвазії Чехії та Словаччини появилися протестні заяви з різних уярмлених народів. Деяких видатних українців саме переслідувано за мужнє відстоювання рівних національно-державних прав для всіх народів в ССРСР. Вони розуміють, що потрібна й необхідна солідарність між усіма уярмленими народами. Потрібне погодження спірних справ, усунення ворожнечі між окремими народами, що є історичним пережитком, щоб можна всю увагу спільним фронтом звернути на головного ворога і на здобуття національної волі своїм народам. В писаннях провідних крайових активістів можна знайти виразне усвідомлення російських намагань саме втримувати і посилювати конфлікти напр. між українцями й словаками, українцями і мадярами, українцями і поляками, українцями і чехами, українцями і білорусами, білорусами і литовцями, литовцями і поляками, поляками і чехами, грузинами і вірменами, мадярами і румунами.

Про потребу усунення українсько-жидівської ворожнечі маємо знамениті писання хоч би Івана Дзюби в зв'язку з відмічуванням трагедії в Бабиному Яру. Як постійний аргумент для ліквідації різних міжнародних конфліктних проблем крайові публіцисти і діячі підносять той факт, що спільним ворогом всіх народів є

русифікація, російський буржуазний шовінізм, російський месіанізм, російське старшобратерство, масові виселювання з рідних земель в чужі землі і населювання територій поневолених націй російським населенням. Підносять часто той факт, що Мордовія є згуртовані «дружби народів», але там найменше росіян і вони карані не за національні злочини, а за різні соціальні, антирежимні чи господарські провини. Це означає, що російський нарід не терпить національної неволі, а навпаки є панівним, поневолюючою нацією, а всі інші — поневолені.

Там пишуть виразно: «більшість в'язнів, засуджених на 25 років, віддалені від своїх родин на тисячі кілометрів, бо вивезені із своїх республік (з України, Білорусії, Литви, Латвії, Естонії, Молдавії) у Мордовську АССР. Ясно, що строк 25 років у таких умовах можна виправдати тільки з точки зору політики геноциду. Інших аргументів на цей строк немає». А про відношення до москалів знаходимо таку думку: «Про яке «зближення» може бути мова між людиною, яку виселили з рідного дому і рідного краю та людиною, яка цей дім і цей край зайняла?»

Крайовий автор закидає Росії практикування народобивства такими словами: «Якщо дружба народів СССР — дружба справжня, то вона має базуватися на гуманних, дружніх відносинах між народами, а не на національній ненависті та братовбивстві. Через десятки років після подій 43-49 рр. табори й тюрми СССР ще набито в'язнями — учасниками повстання... в СССР збережено варварський 25-річний строк покарання. Цей строк зараз відбувають переважно українці, литовці, лотиші, естонці, білоруси, молдавани». В цьому самому документі читаємо: «колонізація суперечить дружбі народів. Напр., поява на Україні великих мас російського населення, які селяться у містах і захоп-

люють усі вигідні посади, роботи і професії... хіба це не ганебний вияв міжнародної ворожнечі?»

Провідні діячі будують дуже глибинно-основну ідеологію національного визволення. Один видатний мистець радить «звернути увагу на Японію, на багатоплянкову культуру її, традиції і новаторство, і що сталося з Китаєм імператорів, коли творили «китайську Велику стіну, занавісу». Японія сьогодні одна з найбільш волелюбних країн, що протиставиться російській імперії. Цей самий національний мислитель радить наслідувати теж і мексиканців, які хоч під боком великого сусіда, ставлять свою власну самобутню, національну культуру, про що засвідчують «мексиканські монументальні твори останніх років... Між іншим, (відмічує крайовий автор) вони вчилися в Європі». А далі, він твердить: «Кращі архітектори світу, японські архітектори вчилися також в Європі... Правда, вчитись там не обов'язково. Головне, виявити категорію національного мислення, його поступ». Він закликає (в цьому знаменитому ідеологічному творі з-перед семи років) добре засвоїти український світ ідей так, як і «добре, що мексиканці мають добре вивчену мітологію... Те ж саме маємо в Індії. Теж грецьке мистецтво вслід за Єгиптом ґрунтувалося на національній філософії, на символах, на мітології».

Ось так кращі нескорені патріоти уярмленої нації кладуть ідейні підвалини для становлення України в широкому фронті всіх поневолених і волелюбних націй світу для боротьби на смерть і життя з найбільшою сучасною імперією.

А публіцист — політичний мислитель — вторує: «Ми повинні вижити всяке людиноненависництво, пересилити всякі непорозуміння і всім своїм життям вибороти справжнє братерство. Історія наших народів настільки схожа в своєму трагізмі, що в біблійних мо-

тивах свого «Мойсея» Іван Франко відтворив шлях українського народу в шатах єврейської легенди, а Леся Українка одну з найсильніших своїх поезій про трагедію України почала словами: «І ти колись боролась, мов Ізраїль...»

Який сильний конценційний підхід: за дружбу по-неволених народів і за боротьбу за спільні цілі, за відбудову своїх власних національних держав. Автор так і пише: становляться «зразки мужньої солідарности та взаємодопомоги в боротьбі за спільні ідеали свободи і справедливости, за кращу долю своїх націй». «Шлях до справжнього, а не фальшивого братерства — не в самозабутті, а в самопізнанні. Не зрікатися себе і пристосовуватися до інших, а бути собою і шанувати інших».

Інший державник-ідсаліст стверджує: політика російських шовіністів діє «проти антиколоніалістичного духу сучасної доби». Волелюбні визвольні процеси в Україні і всіх націях в СРСР — це частка закономірного національно-визвольного процесу цілої Землі. Це «дух епохи», що його автор пояснює так: «У XIX сторіччі він мало псував нервів катам України, бо то була епоха колоніалізму. Колоніальне гноблення було, так би мовити, узаконене явище. Здирства царату на Україні не могли значно вплинути на міжнародний престиж Російської імперії, бо подібні здирства робили в своїх колоніях Австро-Угорщина, Португалія та інші імперіялістичні держави. Але в XX сторіччі, коли луснули одна за одною колоніальні імперії і з виру бурхливих подій вирости могутні сили національного визволення, коли ці сили визначають дух сучасної епохи і дають їй прапор — у цю епоху намагання придушити прагнення українців до національної свободи виглядає страшним анахронізмом і страшною несправедливістю». Цей визначний мислитель сьогодні в неволі

в російських таборах смерти в далекій Мордовії, за-
проторений на довгорічний засуд. Але він освятив сво-
єю жертвою, так як і тисячі його подібних незнищими
ідеї «Волі народам» і «волі людині»!

Сучасний розвиток міжнародніх подій вповні під-
тверджує правильність висновків передових мислителів
в Україні й інших поневолених Росією націях. Андрій
Амальрик бачить назрівання зудару двох імперій —
російської та китайської, що у висліді доведе до по-
слаблення обох, з чого користатимуть завжди активні
визвольні націоналізми України, балтицьких країн,
кавказьких народів, Білорусії та північної Азії. Вони
ростимуть та знутра валитимуть російську імперію.
Цей процес Амальрик уподібнив до подій, які привели
до упадку російську царську імперію. Навіть такий
сдинонеділимець чи пак непередрішенець як Андрей
Сахаров мусів недавно ствердити, що в неросійських
частинах СРСР діють і ростуть визвольні націоналіз-
ми.

В Чехії і в Словаччині ми були недавно свідками
цілковитого банкрутства комунізму і російського імпе-
ріалізму, що змусило москалів танками і багнетами
здушити волелюбні сили тих народів, так як поперед-
ньо це вони мусіли робити в Мадярщині, а пізніше в
Польщі, що довело до упадку московського запроданця
Гомулки. В Україні російські зайти вже два роки про-
водять нечувані погроми, так само як в Литві й Грузії,
між татарами, туркестанцями і білорусами. Але поми-
мо цього, щодня приходять нові вістки про нові акти
нескорених волелюбних сил уярмлених народів.

Російська імперія є в тяжкій господарській та ідео-
логічній кризі. Якби не пшениця з Америки харчева
криза в СРСР могла була довести до масових повстань
голодуючих і експлуатованих мільйонних мас уярмле-
них народів. Погроми волелюбної інтелігенції сильно

підірвали ідейні впливи комунізму і Росії навіть між комуністами і соціалістами в Західній Європі. Лише ще західня русофільська культурна і купецька еліта рятують Росію — перші даючи російській культурі форуми в усіх своїх медіях — телевізії, кінах, музеях, наукових форумах і т. п., а другі, бажаючи господарської наживи, торгують з Росією за всяку ціну на трупах мільйонів знищених Росією людей. Єдиний, ще воєнний кулак Росії тримає її на статусі над-потуги. Ми спостерігаємо в Африці, Південній Америці й Азії занепад російських і комуністичних впливів: в Чіле Москва й комунізм назавжди втратили впливи і базу. Алжир, Лівія, Туніс і Судан — виразно натаврували ССРСР як російську імперію і закликають поборювати її. Навіть найвірніші колаборанти з російськими імперіялістами — Єгипет і Сирія — бунтуються проти Росії і якби не зброя, яку вони хочуть для боротьби з Ізраїлем, напевно цілковито зірвали б з Москвою. Теж в Азії — в Ірані, Японії, Індонезії, Пакистані — панує ворожнеча до Росії і її імперської політики. В Європі приятелем Москви є ще Тіто, який в своїй малій імперії громить хорватів, словінців, албанців. А теж старі історичні порахунки й конкуренції західньо-європейських держав штовхають то французів то німців шукати опертя проти сусіда в російській імперії. Тому такий де Голь а сьогодні Брандт наближуються до Москви понад головами мільйонів невірників. А це Москва спритно використовує для закріплення своєї імперії та ще більшого громлення ігноблення поневолених націй. Цією політикою т. зв. Європейської конференції миру й безпеки незадоволені зокрема англійці, чого виявом є досить гостра критика та прийняття одним з найвизначніших генералів, Волкером, почесного головства в Британській Лізі за європейську свободу, що є на ідейних позиціях АБН-у.

Дальшим доказом є відбута нещодавно велика конференція АБН-ЕРС (Європейська Рада Свободи) в Лондоні, на яку вплинуло дослівно кілька сот привітань, в тому багато від приятелів із західних народів. Перед тою ювілейною конференцією в 30-річчя існування АБН появилось окреме число «ВАКЛ-біюлетину», що виходить в столиці Кореї — Сеулю. Теж знаменим фактом сприйнятливости ідей Антибольшевицького Бльоку Народів є участь АБН в Світовій Антикомуністичній Лізі, в якій Екзекутиву входить голова ЦК АБН п. Ярослав Стецько. Минулими тижнями відбулися важні міжнародні конференції в Швейцарії та Гватемалі, в яких брали участь представники АБН. На цих міжнародних форумах рішено зорганізувати навесну 1974 року більшу політичну конференцію у Вашингтоні, де саме треба нам посилити діяльність по лінії ідей епохи — ідей національно-визвольних рухів поневолених Росією і комунізмом націй.

Проте політика Вашингтону останнім часом завдає тяжких ударів волелюбним зусиллям поневолених націй, бо ця політика зорієнтована виключно на вдержання силового статус-кво у світі, або це т. зв. політика рівноваги сил між кількома великодержавами чи бльоками. Сьогоднішній Вашингтон не сприяє визвольним волелюбним тенденціям уярмлених націй, а заморожує, легалізує, скріплює сучасні позиції російських завоювань.

Ми навели вже голоси українців з Батьківщини, де вони закликають орієнтуватися на християнський, волелюбний Захід. Але саме цей Захід в загальному байдужий до долі націй, яким грозить з боку Росії смерть. Це понижує Захід, що колись ішов хрестоносними походами, з чотирьохма свободами, атлантійськими хартіями свободи і людських прав. Не припадково Василь Симоненко ствердив: «Хай мовчать Америки й Росії

коли я з тобою (Україно) говорю». Симоненкові втручав визначний шестидесятник: (Україна) «Не ермітажем і не Лювром славна,

Та твій Айнштайн ще буде в світі цім!
Пливла б Дніпрова течія державна,
Хай сяє ясний Кремль і світлий Білий дім».

В обох висловах Америка і Росія поставлені нарівні. Це означає, що побіч ворога — Росії — стоїть на жаль Америка, яка повинна бути приятелем волелюбних народів в спільній боротьбі проти тоталітаризму, диктатури, колоніалізму, расизму і шовінізму. Але Америка воліє в'язатися і спілкуватися саме з Росією.

Через це Захід переживає кризу, роздвоєння між заявами і деклараціями, а ділами і політикою. Воля стала половинчастою. Волелюбні люди Заходу є байдужі до долі тих народів, які знайшлися в колоніальному ярмі комунізму і Росії. Колись Америка була нетерпима до расизму, шовінізму, колоніалізму; вона вела війни проти тих ідей за волю народів і людини. Сьогодні вона спілкує з потугами, що ведуть політику оснований саме на народовбивстві і тоталітаризмі. Тому в думках українських красивих мислителів проникає ідея, що Київ, Свята Софія, Дніпрова державна вісь, Україна мусить підняти прапор міжнародньої боротьби з Кремлем, тоталітаризмом, шовінізмом. (Пригадуємо Симоненковий заповіт: «Тоді привітність візьмеш за девіз,

Як упаде в роззявлену могилу
Останній на планеті шовініст»).

Захід воював проти Гітлера. Але проти ще гіршого від нього, Брежнєва, не то що не хоче воювати, але хоче з ним миритися. Спільний антибольшевицький фронт неросійських народів СРСР повстав в Україні в 1943 році і він зразу проголосив боротьбу теж і Гіт-

лерівській імперії. Ця впала, а АБН продовжує далі нести бій проти другого ворога волелюбного людства — комуно-російської імперії. Тому ні в Україні, ні в Литві, ні в Хорватії ідейно-моральної кризи немає. Хоч Москва і її модерні яничари стараються закріпити в поневолених нею націях свою шовіністично-расистську комуно-народовбивчу ідеологію і систему, то вона вдержується єдино при допомозі сили нагана й автомата й танка. Ідейно російський імперіялізм програв бій з волелюбними ідеями уярмлених націй. Не рішальним є скільки сьогодні стоїть дивізій поневолених націй в боротьбі з москалями. Важне, що ціла імперія, включно з сателітними країнами, підмінована революційними ідеями визвольної боротьби. А в такій ситуації, подібній до великої стирти сіна, вистачає одна іскра вогню у відповідний момент, і настане величезний вибух, більший ніж вибух атомової бомби.

В «Шляху Перемоги» читаємо про те, що в Черкасах під кінець серпня мин. року чотирьох студентів відкрито вивісили синьо-жовтий прапор з тризубом. Під час вивішування до них почали стріляти москалі, одного вбили, одного поранили, а двом вдалося втекти. Сьогодні в Україні гинуть за свій національний прапор і тризуб. Те саме діється в Литві, Грузії, Білорусії, Туркестані. Амальрик заповів розпад СРСР в 1984 році і не опам'ятається світ, як одного дня настане суд над російськими злочинцями, передсказаний візіонером-поетом:

Розтерезані, зацьковані, убиті
Підводяться і йдуть чинити суд.
І їх прокльони, злі й несамовиті,
Впадуть на душі плісняві і ситі,
І загойдають дерева на вітті
Апостолів злочинства і облуд.

МОЛОДЕЧА СЕСІЯ СВІТОВОЇ АНТИКОМУНІСТИЧНОЇ ЛІГИ

Вашінгтон. Д. К. (І. Д.) — П'ята молодеча сесія Світової Антикомуністичної Ліги відбулася тут в суботу й неділю, 6-7 квітня, з участю 83-ох делегатів серед них 14 українських студентів з ЗСА, Канади й Англії.

Після вислухання звіту уступаючого голови Молодечої Ліги Хозе Луїса Агільяра, делегати, які в більшості репрезентували еспаномовні або азійські країни, вибрали головою Фернанда Ібарра з Гватемали, а Т. Ліу з Тайвану — заступником.

В своєму звіті Агільяр поінформував делегатів, студентів, що протягом його однорічної каденції Молодеча Ліга встановила нові контакти з братніми організаціями й збільшила членство до 33-ох країн.

Рон Пірсон, американський делегат і голова крайової управи Американської Молоді за Волю, був одним опонентом Ф. Ібарри, вказуючи, що в минулому нового президента вибиралося з-поміж делегатів країни-господаря. На це еспаномовні студенти твердили, що ЗСА не заслужили на головство, бо студенти ЗСА не борються проти комунізму так, як молодь в Південній Америці і Азії. Треба не лише знати теорію, але також і мати практичний досвід. «Нам треба дійсних революціонерів» — твердив Т. Ліу. Представники другої американської організації, Фундації Проводу Волі, викликали констернацію, коли Ден Грейдон-Фсфферман, генеральний секретар цієї організації, відкликав своїх делегатів з уваги на неприхильне відношення Молодечої Ліги до американської делегації і виключення дискусій на ідеологічні теми з порядку нарад. «Ми вважаємо, що це становить відкриту спро-

бу одної фракції контролювати Молодечу Лігу» — сказав Фефферман.

На відкритті конференції взяло участь понад сто осіб, включно з ген. Томасом Лейном, головою Ради за Світову Волю, д-ром Ку Ченг Кангом, почесним президентом Ліги, та д-ром Раймундом Герреро, головою ВАКЛ. В своїх промовах ці три антикомуністичні діячі закликали студентів до «загострення боротьби проти комунізму..., щоб створити еру справедливости, волі й миру».

В неділю студенти-делегати ухвалили ряд резолюцій, які віддзеркалюють намічену працю. Крім підтримки південно-американських та азійських націй в їх боротьбі проти комунізму, резолюції також засуджують «російсько-комуністичне насильство в ССРСР, а головню в Україні». Резолюції підтримують рух спротиву в Україні, підкреслюючи оборону людських прав дисидентів, як: Валентин Мороз, Юрій Шухевич, Святослав Караванський, Ірина Сенік, Ірина Стасів-Калинець та інші. До цих резолюцій були додані також пропозиції молодих делегатів Антибольшевицького Бльоку Народів.

Аскольд Лозинський, представник АБН, пояснив, що резолюція АБН не лише «засуджує», але також дає конкретний плян дії. Резолюція АБН закликає уряд ЗСА заборонити американському банкові Імпорту-Експорту давати торговельні кредити Советському Союзові, доки Валентин Мороз не вийде на волю і не одержить медичну опіку під наглядом міжнародних організацій.

В роботі Конференції молодечої сесії ВАКЛ взяли участь українські студенти: Аскольд Лозинський, Ляриса Лозинська, Галина Климук, Роман Зварич, Ігор Зварич, Геня Кузьмович, Марія Барна, Леся Цебрій, Євген Іванців, Ірина Кравець, Аскольд Крушельниць-

кий, Ігор Пришляк, Роман Млинарський і Тарас Татарин.

Новообраний голова молодечої сесії ВАКЛ, студент архітектурного факультету Гватемальського університету, Ф. Ібарро заявив, що «лише інтенсивна праця може принести успіх в нашій боротьбі проти комунізму». Він вважає, що комуністична система в СРСР спричинила сьогоднішній дисидентський рух в поневолених країнах. Від імені Молодечої Ліги Ф. Ібарра задекларував піддержку всім дисидентам-інтелектуалістам в СРСР. Ф. Ібарро підкреслив конечність інформування західного світу про порушення людських прав в СРСР та про рух спротиву. Коли конференція наближалася до кінця, понад 250 делегатів з 50 країн вже збиралися на сьому сесію ВАКЛ.

(«Шлях перемоги», ч. 17 (1974), стор. 2).

Д-р *Анатоль Бедрій*

СЬОМА КОНФЕРЕНЦІЯ СВІТОВОЇ АНТИКОМУНІСТИЧНОЇ ЛІГИ

В днях 8-11 квітня 1974 року відбулася VII-ма Конференція Світової Антикомуністичної Ліги, а два дні раніше — V-та Конференція Світової Антикомуністичної Молоді. Вже самий факт, що згадані з'їзди відбулися у Вашингтоні, столиці США, заслуговує на відмічення, бо досі майже всі раніші конференції ВАКЛ-у відбувалися в азійських країнах (VI-та була в Мехіко), тому могло витворитися враження, що ця організація тільки азійська, а не справжня світова для боротьби з комунізмом і російським імперіялізмом. Щоправда, Світову Антикомуністичну Лігу організували головно азійські діячі, проте й неазійці дали свій вклад у її розбудову, зокрема український націоналістичний рух за посередництва АБН-у давно пропагував ідею світового фронту боротьби за

визволення народів, що опинилися в російському колоніальному і комуністичному ярмі. Зовсім певно ОУН і АВН приспівали постанню цього важливого і закономірного руху для боротьби проти всіх імперіялізмів, зокрема російського.

Тому вже самий факт відбуття конференції ВАКЛ-у в західній гемісфері позитивний тим, що поживає діяльність усіх волелюбних сил, які мають за мету створити спільний могутній фронт вільних і поневолених народів цілого світу, щоб знищити російський імперіялізм і комунізм. Господарем, організатором і керівником цієї Конференції були американці, об'єднані в Американській Раді Світової Свободи (Амерікен Каунсіл фор Ворлд Фрідом). Без сумніву, ця група американців завдяки співпраці з українцями прийняла ідеї нашої епохи — ідеї неминучості упадку російської імперії, та зрозуміла вагу і значення світового антикомуністичного і антиімперіялістичного руху для визволення всіх поневолених москалями і комунізмом народів, ідеї спільної дії і спільної визвольної політики.

Коли мова про V-ту Конференцію Світової Антикомуністичної Молоді, то вона була доказом зростання молодих антикомуністичних і антиімперіялістичних сил у боротьбі з російським імперіялізмом і комунізмом. Це було ще одне підтвердження, що молоде покоління починає захоплюватися національними ідеями не менше, як старше.

На Конференцію ВАКЛ-у прибули представники різних організацій із 65 вільних і 20 поневолених націй. Така кількість делегатів свідчить про велике поширення ідеї світового антикомуністичного і антиімперіялістичного фронту. Були представники з усіх континентів, а між ними визначні дипломати, учені, культурні діячі, військовики, професіоналісти, духовні особи різних віровизнань і провідники молоді.

Конференція відбувалася в репрезентативнім вашінгтонському готелі Статлер-Гілтон. У неділю (7-го квітня) увечорі була нарада Виконавчої Ради ВАКЛ-у, у якій від АБН-у брали участь голова проводу ОУН Ярослав Стецько і мгр Слава Стецько.

Впадала в очі добра підготовка Конференції, всюди панував зразковий порядок: точність під час реєстрації делегатів, справність адміністрації, цілий ряд визначених кімнат для спеціальних призначень, як ось пресовий центр, що розпоряджав усіма засобами модерної комунікації, детективно-охоронний відділ, окремі кімнати для праці комісій, знаменито налаштований паралельний переклад кількома мовами тощо.

Перший день

Конференція ВАКЛ-у почалася 8-го квітня о год. 10-й рано у великій залі. Вздовж головної стіни — прапори всіх вільних і поневолених націй з різних континентів, представники яких прибули на Конференцію. Посередині — велика емблема ВАКЛ-у і латинська буква «V», що означає перемогу («Вікторі»). Над емблемою напис: «Мир — це воля і справедливість для всіх!»

Конференцію відкрив генерал Томас Лейн — голова Американської Ради Світової Свободи. Коли прапороносці внесли американські прапори і відспівали американський гімн, о. Генрі Мічел провів молитву.

Вступне слово сказав уступаючий голова ВАКЛ-у проф. Раймундо Гвереро з Мехіко, а після нього промовляв Фред Шлефлі — новий голова ВАКЛ-у. Він підкреслив повне банкрутство комунізму і зростання національних сил поневолених в СРСР націй, зокрема України, Білорусії та інших. Коротке слово сказав

також новообраний голова Світової Антикомуністичної Ліги Молоді (ВАЯКЛ) Фернандо Ібарра.

З довшою промовою виступив китаєць Ку Ченг-Канг. Передавши особистий привіт від президента Чіанг Кай-Шека, він підкреслив, що в світі правдивий мир можливий тільки тоді, коли всі народи здобудуть волю, коли буде знищена неволя і запанує справедливий міжнародний лад. А тепер понад один білйон людей за залізною заслоною у неволі. Він відважно скритикував політику «детанту» президента Ніксона супроти советської Росії і китайських комуністів. Підкреслив, що советська Росія і далі найбільша загроза для вільного світу і за своєю залізною заслоною поневолює багато волелюбних народів. Тому вільний світ «повинен дати повну допомогу поневоленим народам у їхній боротьбі за волю і звільнення від терору й гноблення».

Наприкінці першої сесії виступив представник американського уряду (заступник спеціального асистента президента Ніксона) Брус Гершензон, але не сказав нічого особливого, тільки захищав теперішню зовнішню політику Ніксона.

Потім голова ВАКЛ-у Фред Шлефлі оголосив, що до ВАКЛ-у прийнято таких нових членів: Український Визвольний Рух, Британську Лігу для Європейської Свободи, Болгарський Визвольний Рух (асоційований член), Хмерську (камбоджанську) Лігу Волі, Ліванську антикомуністичну організацію, Швейцарський осередок азійських студій, Литовську асоціацію відродження в Канаді (асоційований член) і Корейську Лігу Волі. Прийняття в члени ВАКЛ-у визвольних рухів поневолених московською імперією народів, зокрема українського, є важливим етапом у зростанні цієї світової організації, бо тепер поневолені нації стають рівнорядними її членами, партнерами вільних націй. Так у вільному світі визріває зрозуміння ролі

та значення поневолених націй у боротьбі з московським імперіялізмом і комунізмом, без яких вільні нації не спроможні захистити у світі правдивого миру і справедливого порядку. В концепції ВАКЛ-у відкинений принцип поділу світу на силовій базі між великодержавами, у її основі поставлено принцип національних держав, волелюбних народів і людей, як протипагу імперіям і диктатурам комуністичного типу. ВАКЛ ступнево перетворюється на світовий АБН. І коли АБН є виявом української визвольної націоналістичної політики, то ВАКЛ стає полем дії цієї політики у світовому масштабі.

Господарем обіду була американська молодь, пов'язана з АРСС (Американською Радою Світової Свободи). З короткими промовами виступали Рон Робінсон від Молодих Американців Світової Свободи, Ніл Сальонен від Фондації Проводу Волі та Роджер Стоун від Молодих Республіканців. Згадані три групи — багаточисленні організації американської молоді. З ними повинні нав'язувати співпрацю українські молодечі організації, зокрема ТУСМ, СУМ і СУСТА.

В понеділок, по полудні, відбулася друга сесія. Уступаючий генеральний секретар Куонг Су-Юн, кореець, відчитав звіт з діяльності ВАКЛ-у за минулу каденцію. Він вияснив перешкоди відбуту VII-му конференцію в Лондоні, які виникли у зв'язку з британською відмовою дати візи дипломатам з Китайської республіки. Підкреслив, що в рядах ВАКЛ-у нема організацій, які пропагують імперіялізм і тоталітаризм, навпаки, є такі організації, які динамічно борються російський імперіялізм і комунізм та ведуть боротьбу за визволення своїх народів із їхньої неволі.

Другим головним промовцем був чилійський сенатор Сергіо Онофре Харпа, що широко з'ясував події в Чиле, які довели до захоплення влади прокомуні-

стичним президентом Альєнде, а потім до повалення його режиму, що намагався перетворити Чіле на «другу Кубу».

Від 4-ої години по полудні працювала Резолюційна комісія під дуже вдалим керівництвом професора Єльського університету Давида Рова, що виявився митцем в об'єктивному парламентарному керівництві.

У вечірні години всі учасники конференції поїхали автобусами до Національного пресового клубу на зустріч з пресою, але — на жаль — крім смачної перекуски не зустріли там журналістів чи кореспондентів, бо вони не зацікавлені долею поневолених Росією і комунізмом націй, натомість інтересується проблемами колабораторії вільних націй з російськими імперіалістами і різними комуністичними режимами.

Другий день

Рано чергового дня, у вівторок 9-го квітня, учасники конференції їздили оглядати Білий Дім і до пам'ятника Лінкольна, щоб під керівництвом ліберійського судді Натана Роса скласти вінець.

Третьою і всіма наступними сесіями керував американський ген.-майор Томас Лейн, колишній командувач американськими збройними силами у В'єтнамі. Авторитетний огляд співвідношення збройних сил США і комуністичного блоку, головно фльоти, дав адмірал Джан Меккейн мол., командир американської фльоти на Тихому океані під час війни у В'єтнамі.

Далі була доповідь голови АБН-у Ярослава Стецька на тему «Визвольна боротьба в ССРСР і сателітних державах». Ярослава Стецька представив делегатам проф. Лев Добрянський, згадавши відновлення української державности під час другої світової війни Актом 30-го червня 1941 року, ліквідацію нацистськими окупантами створеного тоді Державного

Правління, у висліді чого голову українського уряду німці запроторили до концтабору. По війні Ярослав Стецько очолив АБН, а згодом, після московсько-більшевицького атентату на сл. п. Степана Бандеру, також Провід ОУН.

Доповідь Я. Стецька викликала велике зацікавлення і дала правдивий образ московської тиранії і визвольної боротьби поневолених в СССР народів.

Голова сесії, генерал-майор Томас Лейн, назвав цю доповідь «прекрасною» (сплендід спіч) і, звернувшись до Я. Стецька, заявив: *«Ми не визнаємо усунення Вас нацистами від влади. Ми, на Заході, далі вважаємо вас прем'єр-міністром України»*, чим підкреслив, що середовище Американської Ради Світової Свободи визнає уряд України, створений Актом 30-го червня 1941 року.

Далі генерал-майор Лейн повідомив, що всі учасники конференції одержали листа на захист Валентина Мороза, який треба вислати до Міжнародного Червоного Хреста. Таким способом буде мобілізована моральна допомога українському незламному борцеві за волю нації і права людини з десятків країн, з усіх континентів світу. Він гаряче закликав всіх учасників активно виступити на захист великого українського патріота і борця.

Під час обіду кол. конгресмен д-р Волтер Джэд представив відомого багатолітнього антикомуністичного діяча Майка Люїса, а він, у свою чергу, представив конгресмєна Річарда Айкорда, голову Комітету Внутрішньої Безпеки в Палаті представників, що говорив на тему «Чи детанта варта своєї ціни?» У своїй промові він порівняв волю до здоров'я, бо воля і здоров'я найбільші цінності людини. Конгресмен Айкорд ствердив, що не комуністичний Китай, а СССР, себто російська імперія становить головну загрозу для

США. Наприкінці заявив, що «світ не може залишитися піввільним, півпоневоленим».

По полудні того ж дня відбувся панель на тему «Ціна комунізму в людях». Модератором був проф. Лев Добрянський, голова УККА. Він відразу пояснив, що під час цього панелю буде мова про людський, ідейний і моральний аспект боротьби з комунізмом і російським імперіялізмом. Бій іде не лише між протилежними мілітарними потугами, а також у середині народів, зокрема в самому ССРСР, де діє три групи опонентів: 1) російські дисиденти, 2) ті, що домагаються права на виїзд з ССРСР, і 3) неросіяни, які борються за свою національну, державну незалежність.

Першим панелістом був д-р Ган Ліг-Бу, директор Інституту Міжнародних Відносин у Китайській Республіці, що говорив на тему «Ціна комунізму в людях на китайському суходолі». Доповідач ствердив, що комуністи знищили біля 60 мільйонів людей в Китаї. Концепція світової політики, основана на конфлікті і суперництві між китайськими і російськими комуністами, дуже нестійка.

Другим панелістом був кубинець Маріо Ляцо, що з'ясував терор і цілковиту відсутність людських прав під режимом Кастра.

Третім і четвертим панелістами були Авраам Шифрін та Анатоль Радигін — обидва недавні багатолітні політв'язні російських тюрем і концтаборів. Шифрін назвав ССРСР одним великим концтабором, з'ясував жахіття в російських концтаборах і знущання кагебістів над в'язнями. На поставлені питання, панеліст відповів, що «в Росії тільки в концтаборах нема дискримінації націй», «націоналізм зростає в силу, є мільйони націоналістів — українців та членів інших поневолених націй». Вони борються проти комунізму і російської імперії.

Колишній капітан російської фльоти Анатоль Радигін виразно назвав себе антиімперіялістом і обстоював визволення поневолених у російській імперії народів, зокрема України. Він особисто зустрічався з Валентином Морозом та іншими відомими українцями-політв'язнями. Ствердив, що більшість політичних в'язнів у російських тюрмах і концтаборах — це українці, а також балтійці та інші неросіяни. Згадав визначного українського борця за волю Святослава Караванського. Під час запитів, Авраам Шифрін ще раз підтвердив, що «сила націоналізму зростає і вона переможе», і це могло статися ще в 1945-53 роках, коли українці вели збройну боротьбу, але їм ніхто не дав допомоги. Українців постійно засуджують за участь у національному визвольному русі.

У підсумках проф. Л. Добрянський зазначив, що є помилкою трактувати питання поневолених націй, як «внутрішню проблему» СРСР тому, що вони завоювані, бо це означає те саме, що вважати за «внутрішню проблему Росії» поневолення західних націй, якби вона їх завоювала.

Після панелю делегат Венесуелі запропонував вшанувати однохвилинною мовчанкою всіх тих, що загинули у В'єтнамі, Україні та інших країнах у боротьбі за волю своїх націй.

Потім відбулося прийняття для делегатів в Американському конгресі, на якому було також п'ятьох сенаторів і десять представників нижчої палати.

Увечорі продовжувала свою працю Резолюційна Комісія під керівництвом професора Єльського університету Д. Рова. Схвалено 36 резолюцій, що стосуються до справ усіх континентів — від боротьби з комунізмом в Південній Америці до визвольної протиколоніальної боротьби поневолених Росією націй. Наголошено важливість ідеологічної боротьби з комунізмом, необхідність скріплення військової сили США,

висунено вимогу всебічної практичної дії проти комунізму, підкреслено потребу єдності всіх волелюбних націй світу, вільних і поневолених, та необхідність льюальності між приятелями і союзниками.

Одноголосно схвалено резолюцію (запропоновану АБН-ом) «у справі поневолених советсько-російським імперіялізмом і комунізмом націй». Конференція ВАКЛ-у прийняла за свої ідеї визвольного націоналізму, висунені Організацією Українських Націоналістів. Австралійський Відділ ВАКЛ-у запропонував клич «Воля для всього світу» уважати, як постанову здобути волю для всіх тих народів, які опинилися у неволі. Конференція схвалила також запропоновану резолюцію Білоруського Визвольного Руху «в користь визволення Білорусії та всіх інших уярмлених націй». Схвалено резолюцію Канадської Ради Волі, щоб стримати фінансову й технічну допомогу «комуністичній імперії».

На пропозицію відомого філіппінського дипломата д-ра Хозе Гернандеса, схвалено резолюцію про доцільність ліквідувати ОН і створити нову організацію націй на кращій справедливій базі, на якій побудований ВАКЛ.

Схвалено проект Японського Відділу ВАКЛ-у, щоб вільні держави припинили економічну допомогу і торгівлю з комуністичними тираніями. На пропозицію китайської делегації, схвалено резолюцію про необхідність «успішної допомоги поневоленим за залізною заслоною народам у розгортанні їхньої рішучої боротьби за волю і національну незалежність». В іншій резолюції, також запропонованій китайцями, засуджено Москву за топтання людських і національних прав неросійських народів в ССРСР та висунено вимогу повернути їм державну незалежність.

Прийнято резолюцію УККА до ОН, щоб вони виступили на захист Валентина Мороза і Леоніда Плюща

та вимагали від «совєтського уряду» звільнення незаконно ув'язнених. Окрема резолюція, запропонована АБН-ом, засуджує русифікацію, совєтсько-російський імперіялізм і колоніялізм, погроми української інтелігенції, переслідування релігії в російській імперії та вимагає від вільного світу допомоги поневоленим націям у їхній боротьбі за визволення. Резолюція Українського Визвольного Руху підтримує український визвольний націоналізм, як прапор визвольної політики проти російського імперіялізму. Цю резолюцію схвалили спонтанно всі делегати Конференції. Схвалено також ще й інші резолюції.

Наради і постанови VII-ої Конференції ВАКЛ-у стали наочним доказом, що його діяльність і програма викликають велике зацікавлення на всіх континентах світу. Він починає розв'язувати різні проблеми, зумовлені різними культурами, релігіями, традиціями, історичним минулим у дусі об'єднання цілого світу в спільній боротьбі проти комунізму і російського імперіялізму. Ще жоден Конгрес ВАКЛ-у так однодушно не сприйняв визвольної концепції Українського Визвольного Руху і АБН-у, як цей, хоч він відбувався у столиці держави, політика якої тепер неприхильна визвольній боротьбі поневолених у російській імперії народів.

Третій день

Рано 10-го квітня відбулася п'ята сесія з панелем на тему «Чи дійде до наближення між комуністичним і вільним світами?» Модератором був д-р Стефан Поссоні, відомий учений, знавець міжнародних відносин. Доповідачами панелю були: Сузан Лябен з Франції, Гоанг Ван Чі з В'єтнаму і проф. Джеймс Дорнан із США. Загальний висновок панелістів: наближення між вільним світом і комуністичним шкід-

ливе для вільних і поневолених народів, воно корисне тільки для комуністів і Росії.

Під час обіду виступали відомий учений, католицький священик, Джозеф Торнінг (прозваний «Ель Падре»), співредактор журналу «Ворлд ефейрс», і ген. Атаназіо Сомоза Дебайле з Нікарагуа, президент Надзвичайного Комітету Національної Оборони.

По полудні звітували із своєї діяльності Відділи ВАКЛ-у Африки, Азії, Австралії, Західньої Європи, Близького Сходу, Північної Америки, Південної Америки і АБН від поневолених народів. Турецький сенатор д-р Феті Теветоглю підкреслив необхідність боротьби з російським імперіялізмом, а представник Канади Патрик Вельш звернув увагу на проблему поневолених Росією націй, державність і права яких має захищати ВАКЛ і ставити у своїй діяльності на першому місці. Д-р І. Дочеф, болгарин, голова прихильників АБН-у в Америці, доповідав про боротьбу і діяльність визвольних рухів поневолених націй.

Увечорі відбулося віче. Коли діячі ВАКЛ-у і провідники національних делегацій зайняли почесні місця на подіумі, внесено прапори поневолених націй, назвавши кожна з них окремо. Прапори вільних народів, представники яких брали участь у Конференції, вже стояли вздовж стін залі. Після американського гімну, рабін Герцель Кранц провів молитву за визволення поневолених людей і народів. Привітальне слово сказав Лі Едвардс, секретар Американської Ради Світової Свободи. Хор цієї ж організації проспівав кілька волелюбних американських пісень.

Генерал-майор Томас Лейн урочисто оголосив і вручив відзначення «Борцві за волю» — угорському кардиналові Йосифові Міндсенті, яке прийняла Елеанор Шлефлі від Фундації ім. кардинала Міндсенті, українському інтелектуалістові, борцві за національні і людські права українського народу, в'язневі ро-

сійських тюрм і концентраційних таборів Валентинові Морозові, яке прийняв д-р Володимир Душник, а учасники віча привітали спонтанною овацією, та Александрові Солженіцину, яке в його заступстві прийняв відомий письменник Ісаак Дон Левін. Крім цього, окремим відзначенням нагороджено президента Китайської республіки Чіанг Кай-Шека.

Головну промову на вічу виголосив Вільям Ф. Баклі, редактор «Нешенел Ревю», якого представив д-р Волтер Джад. Промовець гостро скритикував теперішню прагматичну американську зовнішню політику, підставою якої є безпринципова політика сили, що не робить розрізнення між добрими і злими режимами, між приятелями і ворогами. Він іронічно з'ясував дипломатичну поїздку президента Ніксона до комуністичного Пекіну і до Москви та підкреслив необхідність вернутися до визвольної політики, згідно з Вільсоновими принципами про самовизначення націй, їх державну незалежність і демократичність, відкинувши всі тоталітарні, зокрема комуністичні режими.

Віче закінчилося молитвою, проведеною о. де Стером, і піснею «Ді імposable дрім» у виконанні молодіжного американського хору.

Четвертий день

11-го квітня відбулася остання сесія. Д-р Давид Ров читав по черзі всі резолюції, які з поправками чи й без них схвалювали учасники сесії. Тоді ж схвалено й оголошено кінцевий комунікат ВАКЛ-у, що його друкуємо окремо.

Наприкінці схвалено ще одну резолюцію, яка віддзеркалює зміцнення єдності членів ВАКЛ-у, що була дещо захитана минулого року, коли під час підготовки запланованої Конференції в Лондоні один англійський політик, Джефрі Стюарт-Сміт, колишній

член ВАКЛ-у, намагався реалізувати свої особисті плани і амбіції, чим викликав у проводі ВАКЛ-у деяке замішання. Одночасно підтверджено, що ВАКЛ відкидає всілякі доктринерські екстремізми і бореться не тільки за повалення комунізму, а й за відновлення національної незалежності всіх народів, що поневолені в СРСР та всіма іншими комуністичними режимами.

Коротке кінцеве слово сказав генерал-майор Томас Лейн. Провідні діячі ВАКЛ-у і голови національних делегацій одержали спеціальні грамоти за їхню активність у волелюбнім антикомуністичнім і антиімперіялістичнім русі. Конференцію закінчено ісламською молитвою священослужителя Османа.

Після закриття Конференції відбулися ще пресові інтерв'ю, на яких зокрема порушено питання про плани дальшої діяльності ВАКЛ-у, про оборону Валентина Мороза тощо.

Загально VII-ма Конференція ВАКЛ-у відбулася успішно, зокрема корисно для української визвольної справи. В ній брало участь понад 300 уповноважених делегатів і 60 обсерваторів. Генерал Томас Лейн назвав її найбільшою у світовому масштабі антикомуністичною і антиімперіялістичною конференцією, яка будь-коли відбулася у США. Активність і силу української делегації та АВН-у підкреслив китаєць Ку Ченг-канг у своєму кінцевому слові.

VII-ма Конференція ВАКЛ-у — черговий етап української визвольної політики, бо поле її міжнародної діяльності ще більше поширилося у користь визвольної боротьби нескореної України.

(«Визвольний шлях», кн. 5 (1974), стор. 472-480).

СПІЛЬНИЙ КОМУНІКАТ VII-ОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СВІТОВОЇ АНТИКОМУНІСТИЧНОЇ ЛІГИ

Ми, делегати і учасники Сьомої Конференції Світової Антиккомуністичної Ліги, яка відбулася у днях 8-11 квітня 1974 р. у Вашингтоні, столиці США, що презентуємо 65 націй і 5 міжнародних Антиккомуністичних організацій, спільно проаналізували світову ситуацію й накреслили антикомуністичну стратегію і напрямні для перемоги миру в цілому світі, побудованого на принципі свободи і справедливості для усього людства.

Сучасним завданням зусиль ВАКЛ-у є зміцнити рішучість вільних народів і сприяти їхній солідарності в спротиві елементам, які шкодять людству — комунізму, системі невільництва і тоталітаризму, щоб зберегти свободу, демократію і мир в усьому світі. Впродовж 7 років спільних зусиль, ВАКЛ зробив великий і тривалий вклад у підсилювання пильності вільних людей і в підвищування солідарності волелюбних сил вільних народів, сприяючи поневоленим народам у їх боротьбі проти комунізму. Таким чином ВАКЛ накреслив і підніс головну течію цієї епохи для збереження свободи і демократії.

Дбайлива перевірка сучасної конфронтації між волелюбними силами і силами комунізму зводиться до наступних спільних спостережень:

— Сучасна складна міжнародна ситуація спричинена двома головними факторами: комуністичною мілітарною агресією і її стратегією спільного фронту для експансії, сполученою з помилковою політикою примирення і переговорів вільних народів. ВАКЛ постійно обстоював погляд, що конфронтація вільних сил із силами комунізму — фундаментальна справа і вона ніколи не може бути вилімінована договорова-

ням. Факти доказали, що розмови з комуністами, без жодних винятків, завжди кінчились поразкою вільних держав.

— Російські і китайські комуністи мають незмінну спільну мету комунізування світу і поневолення людства. Це не змінилося, не зважаючи на суперечні погляди і конфронтації між обидвома режимами та їхню внутрішню боротьбу за владу. Хоч російські і китайські комуністи продовжують свою дипломатію усміхів, проте їхні експансивні рухи і спроби викликати розлад у світі ніколи не припинялись.

— В нерівномірній боротьбі між волелюбними і комуністичними силами багато людей тепер прокинулось під тиском необхідності захищати свободу і справедливість. Завдяки постійному зростанню волелюбних сил, тенденція примирення з комунізмом занепадає. Коли прагнення свободи набирає у світі розмаху, комуністичний тоталітаризм починає тепер розкладатися зсередини. Історія вже не раз засвідчила, що тиранія приречена на загибель, а свобода остаточно переможе.

Мавши на увазі ті факти, ми, учасники 7-ої Конференції ВАКЛ-у, закликаємо до дальшої розбудови нових антикомуністичних позицій і до сповнення великої місії — здобути мир і справедливість для всіх, а саме:

1. *Свобода неподільна і не може співіснувати з невільництвом. Не можна погодитися на існування пів вільного і пів поневоленого світу, бо він виповнений неминучими небезпеками для людського суспільства.*

Тому Конференція ВАКЛ урочисто заявляє, що наміри досягнути мир повинні бути керовані принципом свободи і миру. Мир мусить бути збудований на принципі свободи і справедливості для всіх.

2. *Вся людська раса мусить бути вільна від не-*

вільництва. Залізну заслону, що обмежує людську свободу, треба зірвати. Проти терористичних засобів гноблення, якими діють російські і китайські комуністи, вільний світ повинен піднести свій голос обурення і протесту. Китайських комуністів також треба засудити за їх розгорнену критику Конфуція і прославлювання Шін Гуанг-ті, деспота китайської династії. Треба підтримувати антимаоїстичні і антикомуністичні акції всіх народів на китайському материку, національно-самостійницькі акції усіх народів за советською залізною заслоною та зростаючий приплив ліберальної думки в сателітних країнах. Усім, що з-поза залізної заслони втікають на волю, треба давати політичний азиль і справжню допомогу.

Конференція ВАКЛ-у підтримує акції Європейської Ради Свободи і споріднених із нею організацій, які вимагають, щоб західні уряди на Європейській Конференції Безпеки заявили урядові ССРС:

а) Вони засуджують російський колоніалізм, як ворожий європейській безпеці і світовому мирові;

б) вимагають права для кожної нації в ССРС і в сателітних державах на вільне відновлення своєї національної незалежності, із своїм урядом, власною соціальною і політичною системою, культурою і релігією;

в) протестують проти всіх виявів русифікації і нищення національних ідентичностей;

г) попереджають, що коли не буде швидкої і позитивної реакції російського уряду на ті вимоги, то західні уряди повинні офіційно визнати національні визвольні рухи в советській імперії (подібно, як росіяни підтримують різні рухи в Азії, Африці і Південній Америці), які намагаються скинути російське колоніальне яро та відновити демократію і національну незалежність.

Тільки політика визволення націй, поневолених російським імперіялізмом, забезпечить справедливий і тривалий мир у світі. Тому 7-ма Конференція ВАКЛ-у заявляє свою солідарність і незмінну підтримку визвольній боротьбі України, Угорщини, Литви, Болгарії, Естонії, Грузії, Туркестану, Білорусії, Азербайджану, Вірменії, Латвії, Північного Кавказу, Чехії, Румунії, Словаччини, Хорватії, Польщі, Альбанії, Куби та інших поневолених народів, що борються за свою національну незалежність і людські права, за вільне з'єднання розподіленої Німеччини, В'єтнаму і Кореї і за звільнення Китаю від комунізму.

7-ма Конференція ВАКЛ-у гостро засуджує і протестує проти масового ув'язнювання і жорстоких засудів діячів культури і борців за національне визволення та людські права поневолених в СРСР і його сателітах націй, зокрема в минулі роки в Україні, проти русифікації і варварського ув'язнення політичних в'язнів у психолікарнях (напр., З. Красівський, О. Тереля, ген. П. Григоренко) і в тюрмах та концтаборах найсуворішого режиму (напр., Валентин Мороз, Юрій Шухевич, Святослав Караванський, Ірина Сенік, Ірина Калинець, Надія Світлична); вимагає, щоб цю справу поставити на розгляд Генеральної Асамблеї ООН для дискусії і вирішення; апелює до патріотичних, гуманітарних і релігійних кіл усього світу розгорнути масові акції за ліквідацію концтаборів і звільнення політичних та релігійних в'язнів, яких є понад два мільйони в концтаборах самого СРСР.

Конференція ВАКЛ-у звертає увагу на те, що совєтські лідери, які домагаються Європейської Конференції Безпеки, насправді становлять дійсну загрозу для стабільності і справжнього миру в Європі. Прийшов час засудити Росію у світових судах за колоніальні злочини, за які вона не тільки обвинувачує

інших понад півстоліття, а й сама практикує їх і сьогодні є єдиним прикладом. Російські подвійні стандарти вже надто довго були толеровані і навіть виправдані на міжнародних форумах.

Після майже 30 років Кремль, нарешті, прийняв Декларацію людських прав ООН, але тільки тому, щоб використати її для присмиріння дисидентів, які все більше домагаються своїх конституційних прав. В СРСР є тотальне ігнорування навіть тих людських прав, що їх нібито забезпечує советська конституція, а росіяни використовують Хартію ООН на те, щоб придушувати будь-яку опозицію їхньої диктатури, опозицію, яку вони називають «загрозою для державної безпеки». Жодна держава, що постійно гвалтує людські права, не повинна отримати економічної допомоги.

3. Наслідки комуністичної агресії ніколи не можна уважати за доконаний факт.

Такі агресії безнастанно продовжуються на таких територіях, як Південно-східня Азія, Середній Схід, Латинська Америка, Європа і Африка. Вільні народи повинні відкинути свої невиправдані сподівання на переговори і замирення з комуністами, як і політику неутралізму, ізоляціонізму і неутручання. Треба також відкинути таємну дипломатію і політику насилля, що суперечна з міжнародною мораллю, відбувається за ціну негування правами й інтересами малих народів. Шкідлива й політика т. зв. рівноваги політичних сил між великими державами, яку, наприклад, застосовують китайські комуністи — за їхніми власними словами — на те, щоб поглибити «суперечності» в таборі вільних націй. Китайські комуністи заявили, що «вони запросили Ніксона до Китаю тому, щоб в очах їхніх зробити із США важливіший мішень».

4. Вільні нації повинні створити альянс універсального братерства для збереження свободи, справедли-

пости і миру. Супроти комуністичних погроз і нуклеарного шантажу повинні бути посилені заходи військової оборони. ССРСР намагається досягнути мілітарну перевагу в усіх модерних родах зброї, щоб подолати та завоювати вільний світ. Цього не можна неутралізувати договорами про контролювання ядерної зброї, бо вони ніколи не будуть здійснені. Свободу можна тільки тоді зберегти, коли вільний світ знову буде мати мілітарну перевагу над комуністичним табором.

Політика проти антикомунізму, яка пропагує послаблення західньої мілітарної сили в обличчі совєтської загрози, послаблення ідеологічної боротьби проти комуністичної тиранії і зиски з низької платні, що її дають совєтським робітникам комуністичні наглядачі невільників, приведе до неминучого знищення цивілізації і утворення світового комуністичного варварського режиму.

Комуністи часто говорять про «відпруження напруження», що можна перекласти на «послаблення нашої сторожі». Примирення — це політика зустрічі «варварів при воротах» та продаж їм стінобитних знарядь для розвалення охоронних мурів.

Коли мова про економію, то вільні і розвинені народи повинні зміцнити співпрацю з вільними і розвиненими народами, щоб прискіпити загальний економічний розвиток вільного світу. Необхідні дальші заходи для формування і оснащення безмірно успішних глобальних стратегій вільного світу, щоб упоратися з поплутаним і суперечливим комуністичним бльоком.

5. *Теперішня боротьба вільних народів проти комуністів.* Конференція ВАКЛ висловлює глибоку пошану і підтримку В'єтнамській і Хмерській республікам за їхню героїчну антикомуністичну боротьбу; Китайській республіці за її сильну і непохитну боротьбу; Корейській республіці, Тайландському королівству і Філіппінській республіці за їх посилені запобіжні за-

ходи проти комуністів; чілійцям за повалення марксистського уряду Сальвадоре Альєнде; кубинцям за їх боротьбу проти тиранії комуніста Кастра; південноамериканцям за їх визначне скріплення антикомуністичних сил, японському народові та членам Асамблеї за їх потужну антикомуністичну діяльність, і тим народам в Європі та Африці, які твердо обстоюють сильнішу антикомуністичну рішучість і дію. Конгресменам і сенаторам США, які оголосили суворі перестороги і вказали на небезпеку від комуністичних агресорів та примиренців вільного світу; щира повага американській молоді за її героїчні жертви в Кореї і Південносхідній Азії в протикомуністичних війнах в обороні свободи і справедливості. Конференція ВАКЛ бажас, щоб США дали маніфестували свою моральну відвагу і традиційний національний дух, що провадить волелюбні сили до блискучого завершення історичної місії у боротьбі з комунізмом.

ВАКЛ вірить, що прийшов час розв'язати Об'єднані Нації, бо вони не зуміли встановити міжнародного миру і справедливості у всьому світі, а радше сприяли комуністичному невільництву і колоніалізації в усіх частинах світу.

Об'єднані Нації не об'єднані. Вже час замінити їх новою організацією народів, об'єднаних вірою, що Універсальна Деклярація Людських Прав має кермувати життям усіх людей.

6. Нинішня Конференція ВАКЛ заявляє, що це безглузда ставитися до Росії, як до надпотуги, наочні факти доказують, що ця комуністична імперія ще існує тільки завдяки політиці вільного світу. Таким чином вільний світ підтримує тиранію і готує собі власний остаточний упадок. Численні досліді незаперечно встановили, що нема чогось такого, як советська технологія. Майже вся вона — якихсь 90-95% — прихо-

дять із США та її союзників. Наслідок такий, що народи НАТО і США збудували і далі вдержують ССРСР та його індустріальні і військові спроможності за посередництвом торгівлі і продажі фабрик, виряду і технічної допомоги. Без цих милиць советська Росія не мала б нічого більше, крім аграрної економіки. Це особливо стосується до технології компютерів, які повинні бути повністю вилучені з постачання до комуністичних країн.

Тому Конференція ВАКЛ-у засуджує таку торгівлю з ССРСР і допомогу йому, і вірить, що без цієї допомоги штучно утворена і вдержувана советська імперія розвалиться зсередини, наслідком власної неспроможности існування.

Тому статус Росії, як надпотуги, повністю обманний. Подібно і червоний Китай тільки паперовий тигр. Комуністична сила зростає тільки завдяки тому, що вільний світ сприяє її розвитку.

Дальше існування комуністичної системи збільшує ризик, що вона застосує війну, як розв'язку її внутрішніх проблем.

Учасники Конференції ВАКЛ-у глибоко вдячні Американській Раді Світової Свободи за її старання підготовку успішної конференції. Не менш сердечна подяка і урядові США, Конгресові та американському народові за їхню ласкаву гостинність.

7-ма Конференція ВАКЛ урочисто заявляє, що антикомуністична боротьба в обороні свободи, справедливості і миру — це спільна свята місія всіх народів, незалежно від раси, місця, національності, релігії чи професії. Тому всі волелюбні нації і народи в цілому світі повинні прямувати до єдності і співдії та вкласти якнайбільше спільних зусиль для досягнення цієї святої мети.

(«Визвольний шлях», кн. 5 (1974), стор. 480-485).

З РЕЗОЛЮЦІЙ СЬОМОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ ВАКЛ

В обороні України, її права на незалежність

У час, коли визвольний націоналізм в Україні та в інших країнах, поневолених російським колоніальним режимом, постійно зростає, зокрема серед молоді генерації, що бореться проти комунізму, советизму, русифікації та плекає національно-історичні традиції на всіх ділянках діяльності і боротьби, в той час, згідно з документацією американського сенату («Гірінгс» з 1-го березня 1973 р.) — «український націоналістичний рух став найсильнішим в ССРСР» і є смертельною небезпекою для російської імперії і комуністичної системи; і

У час, коли російські окупанти, користаючи з договорів із США, Німеччиною та іншими країнами вільного світу, які визнають статус російських загарбниць у світі, — зміцнили сталінський терор і національно-культурний геноцид в Україні та в інших поневолених націях; і

У час, коли Україна бореться проти російського імперіялізму й комунізму за свою національну самостійність і стоїть у першій лінії оборони свободи світу —

Сьома Конференція ВАКЛ-у постановляє:

1) *Запротестувати і засудити національний і культурний геноцид в Україні, знищування націоналістичних борців (як ось Івана Чайку, Петра Ковальчука, Василя Мальчука, Михайла Сороку, Антона Олійника), brutальні вбивства визнавців Христа (вояка Івана Мойсеева) і культурних діячів (мисткиню Аллу Горську), запроторювання інтелектуалістів і взагалі патріотів до кагебістських т. зв. психолікарень (проф.*

Л. Плюща, А. Лупиноса, поетів З. Красівського, О. Терелю, ген. П. Григоренка) на необмежений час, за-проторювання в тюрми і концтабори й на заслання у Сибір українських культурних діячів (більшість яких засуджено на 10-15 років, як ось Валентина Мороза, історика, який після 5 років ув'язнення знову засуджений на 15 років, а тепер жорстоко тортурований у Владимирській тюрмі; Ігоря Калинця, поета, та його дружину Ірину Стасів-Калинець, учительку й поетесу; Івана Світличного, аспіранта літератури і літературного критика; Надію Світличну-Шумук, філолога; Данила Шумука, що після 27-річного ув'язнення знову засуджений на 15 років; Юрія Шухевича, сина Головного командира Української Повстанської Армії, ген. Романа Шухевича-Чупринки, що після 20-річного ув'язнення засуджений на чергових 15 років; Івана Геля, студента, що після 3-річного ув'язнення знову засуджений на 15 років; Михайла Осадчого, професора університету і поета, що після двох років важкої праці в концтаборі вдруге засуджений на 10 років ув'язнення; Євгена Пришляка, засудженого на 25 років ув'язнення; Євгена Сверстюка, письменника; Ірину Сенік, що після 10-річного ув'язнення знову засуджена на 11 років; Ніну Строкату-Караванську, мікробіолога; Василя Стуса, поета; Вячеслава Чорновола, що після 3-річного ув'язнення засуджений вдруге на 12 років; українського націоналіста О. Більського, засудженого на 19-му році життя, осліплого під час 35-річного ув'язнення; воїна УПА І. Ільчука, що засуджений на 25 років концтаборів; української патріотки Марії Пальчак, засудженої на 25 років; Святослава Караванського, письменника, що засуджений на 30 років ув'язнення і концтаборів, тепер тортурований у фабриці політури скла, та 300 інших українських інтелектуалістів, між якими є і брат В. Чорновола, схоплений органами КГБ).

2) Апелювати до урядів націй вільного світу,

а) щоб дали свою політичну і моральну підтримку боротьбі України й інших поневолених націй в ССРС за відновлення їхніх незалежних держав; і

б) гостро засудити та разом з ними вимагати ліквідації всіх концтаборів; вимагати звільнення всіх в'язнів, засуджених за їхні національні, політичні й релігійні переконання; вимагати негайної заборони вживати хемічних і медичних засобів для ломання волі людини, включно з психіатричними методами, що їх застосовують супроти політичних і релігійних в'язнів, щоб примусити їх скласти покайні заяви; гостро засудити і вимагати заборони запроторювати в'язнів-борців за національні і людські права до психолікарень; вимагати припинення переслідування віруючих у Бога та діячів культури, які захищають саму суть і духовість своєї нації, без чого вона зникає; вимагати припинення русифікації, змішування народів і депортації; і

в) вимагати усунення російських окупаційних сил і комуністичного апарату терору з України та інших поневолених націй в ССРС і сателітних країнах; і

г) вимагати повернення національного суверенітету Україні та іншим народам, поневоленим російським імперіялізмом і комунізмом в ССРС та сателітних країнах; і

3) Апелювати до публічної opinio mundi, в тому й до Церков, гуманітарних, політичних, молодіжних, комбатантських і студентських організацій, до інтелектуалістів, відзначених нагородою Нобеля, до масових медій, щоб відверто підтримували українських культурних діячів і борців за національну самостійність та людські права; створити міжнародний культурно-політично-робітничо-гуманітарний фронт людей у вільному світі для захисту українських інтелектуалістів і па-

тріотів взагалі, домагатися встановлення вільного профспілкового руху в поневолених націях, боротися за рівні права народів і людини, які визнає весь світ; і

4) Дати повну піддержку «Закликові допомогти Україні», що надіслався на Захід і був надрукований у лондонському щоденнику «Дейлі Телеграф» 16-го серпня 1973 р.

Резолюція АБН про народи, уярмлені советсько-російським імперіялізмом і комунізмом

Тому, що російські окупанти, опинившись під тиском боротьби за національне визволення і державну незалежність поневолених в ССРСР і сателітних державах націй та побоюючись, що поневолені ними народи повстануть і виникнуть революції, — потребують підтримки вільного світу, щоб поборювати поневолені народи; і

Тому, що російські окупанти поборюють усіма засобами всі вияви визвольних націоналізмів поневолених ними націй і намагаються створити т. зв. «советський» нарід шляхом «злиття народів» у єдину російську наднацію; і

Тому, що російські шовіністи й імперіялісти намагаються знищити національні культури та замінити їх т. зв. советською культурою (себто, російською), силою русифікують всі ділянки творчого життя поневолених націй та плянують зліквідувати навіть т. зв. національні республіки, утворюючи сім економічних районів, безпосередньо підпорядкованих Москві; і

Тому, що в окупованих країнах систематично проводять ресталінізацію і все більше застосовують брутальний терор, розстрілюють націоналістів, а національні розрухи здушують силою, зокрема посилюють

терор супроти працівників культури і борців за національну самостійність та людські права; і

Тому, що засуджують культурних працівників на 15-річне ув'язнення (напр., в Україні) в тюрмах і концтаборах суворого режиму або на довічне запроторення до психолікарень (напр., проф. Л. Плюща і поетів З. Красівського та О. Терелю), а КГБ застосовує найбільш диявольські методи, щоб зламати опір в'язнів, для чого вживає хемічних та інших нелюдських засобів (напр., у випадку В. Мороза, С. Караванського, Д. Шумука, Ірини Калинець, Ірини Сенік, С. Кудірки, Л. Лук'яненка, Кандиби, П. Григоренка, Степанії Шабатури); і

Тому, що з одного боку все жорстокіше переслідують практикування релігії, а з другого боку накидають неросійським народам російську церкву кремлівського режиму, ієрархія якої служить безбожницькому російському імперіялізмові; і

Тому, що головна мета всіх ініційованих Москвою міжнародних конференцій безпеки, в тому й т. зв. Європейських конференцій безпеки та роззброєння, є забезпечити Москву від повстань поневолених в СССР і сателітних країнах народів, які борються проти російської окупації, та забезпечити їй базу для чергових завоювань, —

VII-ма Конференція Світової Антикомуністичної Ліги постановляє:

1. Дати повну підтримку національно-визвольним рухам поневолених в СССР і сателітних країнах націям та іншим народам, що опинились під тоталітарними комуністичними режимами, у їхній боротьбі за відновлення своїх демократичних національних самостійних держав.

2. Підтримувати право кожної нації встановлювати свій державний, суспільний і політичний лад, творити

свої культурні цінності, практикувати свою власну релігію, здійснювати свої суспільні ідеї, згідно із своїми власними історичними традиціями та власною свободною волею.

3. Гостро запротестувати і засудити русифікацію, концепцію так зв. советського народу, національного й культурного народовбивства, руйнування історичних традицій та історичних пам'ятників поневолених націй, денационалізацію і нищення релігії, що веде до занепаду культури й до варваризації життя, позбавлення його героїзму й гуманности, бо людям відбирається їх традиційне коріння.

4. Особливо рішуче запротестувати й засудити підступні вбивства й розстріли борців за національну незалежність, ув'язнювання, запроторювання до тюрем, концтаборів і психолікарень культурних працівників та борців за національні й людські права, вживання варварських хемічних засобів для зламання їх опору, щоб вирвати від них покайні заяви, переслідування християнства, ісламу, юдейської релігії і буддизму, віри в Бога взагалі, здушування з допомогою збройного насильства прагнень народів до незалежності і свободи.

5. Звернутися із закликом до:

а) урядів вільних націй світу, висунути домагання до Загальної асамблеї Об'єднаних Націй розглянути справу топтання урядом СССР Хартії ООН і Загальної декларації прав людини, зокрема у трактуванні культурних діячів, та переслідування в СССР борців за національні й людські права;

б) публічної opinii, в тому й до різномірних організацій, організувати в цілому світі протестні акції на захист усіх переслідуваних;

в) урядів і парламентів вільного світу, щоб вони висунули, як передумову будь-яких переговорів з

СССР, здійснення права націй, поневолених в СССР і в сателітних країнах, на їхню національну незалежність, а також домагання, щоб уряди вільних держав не роззброювалися в ситуації, коли большевицькі напасники зброяться.

6. Підтримувати Закон про поневолені народи ч. 86-90 з 17 липня 1959 р., схвалений Конгресом США, який підтримує визвольну боротьбу за національну самостійність України, Литви, Латвії, Польщі, Угорщини, Білорусії, Туркестану, Азербайджану, Грузії, Вірменії, Північного Кавказу, Естонії, Болгарії, Румунії, Чехії, Словаччини, Хорватії, Альбанії, В'єтнаму, Кореї і всіх інших націй, поневолених в СССР і в сателітних країнах, або над якими панують тоталітарні комуністичні режими (Куба); підтримати діяльність американського сенатора Джексона, який домагається у Конгресі права для членів усіх поневолених народів вільно виїхати з СССР; підтримати резолюцію ч. 106 американської Палати представників з 9-го січня 1973 року, запропоновану конгресменом Даніелем Дж. Фладом, про встановлення спеціального комітету в Конгресі США для справ поневолених народів.

7. Перестерегти вільний світ від небезпечних наслідків т. зв. Конференції європейської безпеки і Конференції по роззброєнню, а також від будь-яких угод з СССР, що мають за мету — скріпити панування Москви над поневоленими народами та створити передумови для поширення російської загарбницької експансії на ще вільну частину світу.

(«Визвольний шлях», кн. 5 (1974), стор. 568-572).

НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНА БОРОТЬБА В ССРС І САТЕЛІТНИХ КРАЇНАХ

*(Доповідь на 7-ій Конференції Антикомуністичної
Ліги (ВАКЛ) в Вашингтоні в квітні 1974 року)*

...Я говорю не тільки про проблеми, які відносяться до одної частини світу, але рівнож до вільних як і поневолених народів, і більше про поневолені і вільні! Кажуть: «Людськість є поставлена перед можливістю знищення термонуклеарною війною». Чи дійсно існує така небезпека? Чи дійсно нема іншого виходу, ніж капітуляція перед тиранами чи примирення і погодження коштом сотень мільйонів поневолених людей і низки поневолених націй, визнаючи їхнє невірність і владу російських тиранів над ними!?

Чи дійсно немає ще іншої суперпотуги, існування котрої досі не прийнялося до уваги, не так в значенні матеріальних і технологічних, як духових, ідеологічних і політичних вартостей — що відіграє вирішальну роль в розв'язках, що невідклично до нас приходять?

Чи це має бути примирення з тираніями і рівновага сил на світову скалю, тобто капітуляція перед тиранами, чи сполягання на вічні духові вартості людини і націй є розв'язкою для світової кризи?

Окрім технологічних елементів надпотуг, особливо термо-нуклеарних елементів, є ще важливіший елемент — а саме духовий елемент. Духова надпотуга є потуга поневолених народів і націй в російській імперії і під комуністичним ярмом, котрі бажать миру

і справедливості і котрі готові посвятити все матеріальне для того, навіть своє власне життя.

Чому природний процес розкладу імперій по всьому світі повинен спинитись на границі російської тюрми націй?

Більше того, — ця російська імперія накидає на поневолені народи і нації свій власний спосіб життя, починаючи від метафізичної доктрини аж вниз до колгоспної системи, щось безпрецедентне у всякого рода імперіях в історії аж донині.

Чому ця імперія вкінці не повинна б збанкрутувати, замість втримуватися як «нова світова система ідей і вартостей»?!

Духова і політична надпруга нашої епохи — це сотки мільйонів людей і ряд поневолених націй у російській імперії і під комуністичним ярмом. Це є дійсність, це дійсний фактор світової політики, який вирішить майбутнє людства.

Чи, крім ЗСА, є друга надпруга в світі? Російська тюрма націй, так звана суперпруга, це — «колось на глиняних ногах».

Генерал Фуллер, коли писав про Росію, цитував Теодора Момсена: «Російська імперія — це ящик для сміття, який утримує вкупі заржавілий обруч царату». І ген. Фуллер пише: «Зломіть цей обруч і його імперія є скінчена».

Не вистачає мати найбільш модерний рід зброї і воєнну технологію, треба мати також симпатію душ народів і націй.

Чи Росія, чи комунізм має по своєму боці душі українців, туркестанців, грузинів, азербайджанців, білорусів, литовців, латвійців, естонців, болгарів, мадярів, поляків, чехів, словаків, північних кавказців, жидів, татарів, румунів, хорватів, альбанців, донських козаків,

німців? Навіть проф. Сахаров (росіянин) мусить признати велику (розривну) потугу національної визвольної ідеї, хоч він бореться тільки за людські права, але не за права націй.

Проф. Сахаров в своїй книжці «Заява», що появиться в Відні у Вид. Молден в квітні 1974, пише, «найбільш свідомими є національні і релігійні рухи. Ті, що заповняють концтабори і є найбільш переслідувані, це глибоко віруючі в Бога і представники національних меншостей».*

Ми підносимо як центральну проблему право нації, визвольний націоналізм, бо досі ніколи людські права поневоленого народу не були здійснені, доки не була здійснена передумова: національна незалежність, демократична, а передусім суверенна власна держава. Ми підтримуємо рух за людські права, але ідеї цього руху не будуть здійснені в національно поневолених країнах, в імперії.

Щоб здійснити людські права, Джордж Вашингтон мусів здобути національну незалежність для Америки. В світі не існує якась інша індивідуальна, без конкретної національної свободи, і не здійснюються людські права без здійснення прав нації, до котрої одиниці належать. А щодо демократичних імперій? Чи гарантували вони людські права в країнах, які вони в минулому поневолювали?

Клич нашої епохи: Незалежність проти імперій! Нації проти імперій! Людські права, як наслідок здійснення права національної незалежності і демократичного ладу в ній! Самовизначення не є революційним кличем нашої епохи. Ленін проголосив багато більш

* «Ді Вельт», 15. 3. 74. (Не меншості, а поневолені народи, Я. С.).

поступовий клич: «Самовизначення включно до відокремлення» і обдурив народи.

Не виборчий плебісцит, а плебісцит крові, що почався тисячу років тому, завжди відновлюваний визвольними й оборонними війнами і революціями проти агресорів — України, Грузії, Литви, Туркестану, Болгарії, Латвії, Естонії, Мадярщини і т. д. самовизначив ці народи з їх тисячолітніми або кількасотлітніми традиціями, як державні нації.

Силове відношення в російській імперії, включно з сателітами, є 1:2 в користь поневолених націй. Не лише займанці посідають зброю, але теж і поневолені. Демократичний лад і сучасна техніка зробили майже неможливим вести війну клясичним способом в стилі Клявзевіца. Сучасну техніку доповнюють сучасним типом ведення війни: партизанською, повстанською методою війни. Ген. Фуллер навчає:

«Якщо Захід хоче здобути симпатії поневолених народів, він мусить запалити їх. Думати поняттями атомової бомби, це автократично: думати поняттям визволення — це демократично, і хоч атомова бомба має свої застосування, їх треба міряти психологічними ефектами, які вони, можливо, можуть викликати. Безоглядно вживати цю зброю — це повторювати Гітлерову помилку. А спосіб, яким будеться її уживати, вирішить, чи мільйони поневолених народів в Європі і СРСР будуть союзниками Заходу, чи неохочими оборонцями Москви. Те, чого вони шукають — це визволення, а не знищення — хай західні нації це пам'ятають».

В «Інтернешенел Гералд Трібюн» з 30 березня ми читаємо: «Олександр Солженіцин, російський дисидентський письменник, написав довгого листа до советських провідників, в якому він їх просив, щоб вони залишили комунізм — як чужу, нездатну політичну

філософію, щоб розчленували Советський Союз і сконцентрувалися на розвиткові самої Росії — як окремої держави.

В додатку до зречення советського панування над країнами Східної Європи автор також очікував би від Кремля, щоб він залишив контролю над 14 неросійськими республіками Советського Союзу.

Це є: Естонія, Латвія і Литва в Балтиці; Азербайджан, Грузія і Вірменія на Закавказзі; Казахстан, Киргизія, Таджикистан, Туркменія і Узбекистан в Центральній Азії, Україна і дві менші республіки, котрих пан Солженіцин не називає — Білорусія і Молдавія. Всі вони мають сильні націоналістичні сентименти».

«Націоналізм» — пише Солженіцин в добре відомому листі до советських провідників — «ваша ідеологія визнала мертвим вже в 1848 р., але чи можливо сьогодні знайти більшу потугу в світі, як націоналізм?»

Застрашений ростом націоналістичного руху внарі російської імперії, один большевицький історичний журнал («Український Історичний Журнал», Київ, ч. 3. 1973) пише: «Ідеологи антикомунізму відверто твердять, що націоналізм — це рід «експльозиву проти комунізму» і що, нібито, нарешті, комунізм перед націоналізмом на гльобальній скалі може скапітулювати...»

І Брежнєв в промові в 50-ту річницю СССР сказав, що «національні пересуди — це надзвичайно живучий феномен, який сильно держиться людської психології...» Він також заявив, що «не треба забути, що національні пересуди — це дуже живучий феномен, вкорінений в психології людей. Також це треба взяти до уваги, що маніфестації націоналістичних тенденцій часто сплетені з місцевим патріотизмом, що в свою чергу є пов'язаний з націоналізмом».

Визвольний націоналізм — противний імперіялізмові — став символом і прапором нашого віку. «Без націоналізму» — пишуть борці в наших батьківщинах — «нема прогресу; без націоналізму нема нації». Під прапором націоналізму, національний визвольний рух по всьому світі здійснюється. «Більш, ніж половина людства вважає його своїм прапором».

Непоборність національної ідеї

Молодий український підпільний автор каже наступне про національну ідею: «Національна ідея існує і буде продовжувати існувати. Вона сьогодні є реальною для нас і означає повноту суверенності і культурного існування української нації. Національна ідея включає безчисленні інші ідеї, спільні людству, і глибоке засвоєння національної ідеї: відданість їй, в той сам час веде в найтаємніші глибини інших соціальних і духових прагнень... Національне питання сплетене разом тисячами найтонших ниток з найсуттєвішим питанням людської совісті... Націоналізм — це невіддільна частина самої нації».

Сл. пам. Василь Симоненко, поет України, котрого найбільш правдоподібно КГБ 10 років тому вбив, в віці 29 літ, закликав: «Моя нація є! Моя нація завжди буде! Ніхто не перекреслить мій народ!», і: «Мовчіть Америки й Росії, коли я з Тобою говорю (з Україною)!»

Лев Лук'яненко, молодий адвокат, засуджений на смерть (пізніше замінено на 15 літ важкої праці), заявив в Мордовії (1972): «Якщо б я був єдиним українцем в світі, я б ще боровся за Україну!»

Молодий естонський в'язень з Мордовії гордо каже: «Чи ви знаєте, що Естонія має вже тисячу років. Колись, там було шістдесят естонців і Естонія вдержалася. Естонія також вдержалася в таборах». І при од-

ній нагоді, вручаючи представникові уряду китицю, яка після розпакування виявилася колючим дротом, в'язень кличе: «Хай живе вільна Естонія!» — і тоді всі знають, що Естонія живе. Цей випадок з таборового життя оповідає проф. Осадчий, що був засуджений на 10 років (Більмо, 1972). Або Алі Хашагуглов, північний кавказець (інгус) хлопцем засуджений за антиросійську інгузьку націоналістичну діяльність, каже жалісно: «Якщо наша нація дійсно зникне, то високо в горах затвердне скелет вовка. Величезного вовка. Це буде останній вовк на світі. Вовк означає рідний край, його символ, його прапор. Коли під час війни інгусів заслано в Казахстан, також і вовки зникли з Вайнахських гір. Вовки без інгусів, яких позбавлено їхньої батьківщини, жити не могли. Вовки не хотіли стати прапором для чужинців... Якщо б я знав каже Алі, що моя мова завтра помре, я б помер сьогодні...»

Вовк і Батьківщина... росіяни-чужинці. Де можна знайти тут большевицькі «успіхи»? Це є свідок цілковитого банкрутства комуністичного советизму і російської теорії «старшого брата».

«Якби Юрко — син ген. Р. Шухевича — Головного командира Української Повстанської Армії — відрікся свого батька, він вже давно був би в Криму».

«Йди геть, злочинце!», — каже Юрко до наглядача з КГБ, який пробує його намовити, щоб він підписав заяву і зрікся свого батька, «йди геть, або я пішлю тебе до мавзолею...» Юрко мучився за свого батька вже 19 років в таборах суворого режиму (1968). Після відбуття свого 20-річного вироку, Ю. Шухевича наново засудили 9 вересня 1972 на 15 років!

Молоді люди ожили, відродилися, набули нового життя. Вони пізнали велику ідею і відновили віру в неї.

«Нація — це святиня, зневаження якої становить найбільший злочин... Хай і лишиться одна десята нації, але з повновартісною духовістю — це ще не фатально. Ціла верба виростає з повновартісної вербової гілки. Ми живемо в спонтанно іраціональному, в глибинах, самими коренями, котрі постійно пускають бруньки, але рідко доходять до нормального розквіту», — каже один з відомих борців в ділянці культурної діяльності — Валентин Мороз, котрого засудили на 14 років ув'язнення суворого режиму. Денаціоналізація, — колективізація, дехристиянізація життя, колоніальна індустріялізація, масові переселення з села до міста — все це становило небувале знищення в історії традиційних українських структур, катастрофічні висліди чого ще не вповні виявлено...

Ця формула підсумовує позицію молодого покоління щодо її програми і світогляду. Вона глибоко закорінена в традиційній національній духовості. «Одиниця, що респектує, знає і любить історію своєї нації, живе не тільки своїм власним віком, але так довго, як його нарід, його країна... нація є безсмертна, вона хоче жити... пізнай себе в своїм народі...»

Молода генерація захоплена героїзмом своїх предків. З цього постали легенди, які віджили в молодих людях: «легенди, які плекають і підносять нашого духа понад цю пропасть, пише молодий автор,... легенди про мандрівку душ, роздумування про безмірність духа, легенди про продовженість роду, про безсмертність народу... ми говоримо про легенду безсмертної нації...»

Ціла теорія кляс, марксизму, советизму зі своєю теорією безтрадиційного «советського» народу, світового пролетаріату, про в'янення націй, боротьбу кляс, викинені на смітник історії.

Большевики не зуміли змінити душі поневолених народів

Боротьба є глибоко закорінена в своїй ідеологічній і політичній мотивації. Вона також визначає якість і субстанцію волі, до якої стремлять молоді борці поневолених народів. Боротьбу не ведеться ані з позицій діалектичного і історичного матеріалізму, ані з позицій філософічного матеріалізму в загальному, а якраз, навпаки.

Я не буду вживати моїх слів, а слів представників молодого покоління про те, що вони пишуть і говорять про ідеологічні, політичні і стратегічні позиції. На жаль, не можу подати їхніх імен, декому з них ще вдалося врятуватися від арешту.

Ось що навчас молода генерація: «Бог створив людину... якщо нема Бога, нема людей... коли християни будували царство Боже, воскресили мертву духовість... щасливі ті, котрі мають Бога... основою моралі є ідея Бога і безсмертності душі... духове життя це єдине дійсне життя... Церква, носій духа, мусить бути збережена...».

Молоде покоління досягнуло рівня онтології. В обличчі накиненого марксистського матеріалізму було б помилкою залишити без відповіді проблему походження і суті людини.

Етика, мотивована релігією, має тривалу базу. Не випадково один підпільний автор в Україні пише: «Ми збудуємо святий храм, пішлемо свого духа до небес і він буде століттями стояти... скільки мусіли зробити наші предки, скільки мусіли жертвувати собою, коли вкорінили в своїх дітей ідеї людськості, віри, самовідреченої любови правди і пошани до Бога своїх предків...»

Релігію поставлено за угольний камінь культурної творчості: «Неможливо уявити собі традиційних куль-

турних скарбів без Церкви... боротьба проти Церкви — значить боротьба проти культури... скільки разів націю врятувала сама Церква... серед обставин в наших країнах Церква була єдиною силою, незалежною від уряду...»

«Апотеоза людини як істоти під Богом, а не під п'ястуком. Як можна деспотизм кам'яної доби вкоренити в душу українця, який ще в середньовіччі вибирав і скидав провідника козаків, «кошового» і сам міг стати «кошовим», який народив філософію Сковороди — гімн індивідуальності, з максимою «пізнай себе самого»... філософію, для якої єго є підставою всього, навіть царства Божого, і навіть сам Бог не є нічого іншого, як повністю розвинене єго. Той, хто пізнає себе, знайшов бажаний скарб Божий. Дійсна людина і Бог — це одне й те саме!»

В обличчі тих і подібних документальних виявів точки погляду молодого покоління поневолених народів більшість советологів з західних дослідчих інститутів з своєю тезою про «нову» комуністичну людину і пізніше про «советську» людину дійшла до банкрутства.

Традиції поневолених народів і їх власний життєвий шлях

В своїх літературних, історичних, філософічних і соціологічних працях, молодий, переслідуваний автор висловлює наступні погляди: «минуле — це наш найбільший скарб, духовний щит, високо випробуваний досвід. Одиниця тільки з сучасністю — це, наче, дерево без кореня... ми вкладаємо в безсмертну національну скарбницю наше найкраще і беремо з неї скільки можемо... ми вливаємося в це море (національне), як крапля і думаємо про вічність моря...» І підпільний автор складає типічну заяву: «наша нація не йшла за старшим братом (російський нарід — Я. С.)...

а вибрала важкий, тернистий духовний шлях — але свій власний».

Молоде покоління відкриває дорогу пробудження в боротьбі за ствердження своїх власних вартостей. Воно заявляє: «сучасні події в Україні є зворотним пунктом: «ломиться лід страху, який довгі роки міцно сковував духове життя нації».

«Духова неволя — каже інший автор — це найбільше національне нещастя; добробут не робить людину ні великою, ні щасливою. Що важить те все в порівнянні з волею, з життям, до якого стремиться, і з правом думати! Багатство повинно бути знаходжене в нас самих, а не в грошах, власності чи в вигодах... сумління — це найгірші тортури...»

«Куди б ви не пішли, — пише ще інший автор, — всюди чужі багнети — росіяни стоять полками. Сильніші думають, намагаються протидіяти злу... слабші — тільки благають... Ми не маємо права вмирати, доки наш нарід живе в невольництві... земля нас не сприйме, а викине нас...»

В обличчі неосталінського терору Брежнєва, і навіть супроти творців культурних вартостей, таке могутнє: «але, чому вони тепер більше бояться слова, ніж сотень мечів?... Ватри — обернулися в попелища, які заховали кожен іскру для спалахів, що прийдуть, які ще піднімуть полум'я, як червоні прапори, і сповістять великий день... Всі ми є предтечами... Месії підуть нашими слідами... вони не можуть не прийти... Ніщо не є постійне в світі, включно з брехнею... Месія прийде скоро і своїми терпіннями спасе народ і його волю...»

Переслідування, терпіння і смерть — це шлях, що веде до воскресіння.

«Ісуса схопили... і розп'яли на хресті... і він воскрес назавжди в серцях нещасних... Ми є тільки

предтечі...» кажуть нескорені наших днів про себе самих. Ми живемо в передреволюційній добі в російській тюрмі народів і людей. Кольос на глиняних ногах, кольос на вулкані.

І сьогодні наша мета — це вказати на його слабі місця, щоб допомогти визволити вільний світ від страху зайця, загінотизованого боа конструктором.

«Тирани люблять сльози і покаяння, в той час коли чиясь незламна гідність є для них те саме, що меч в серце!»

Саме, як в ранніх періодах християнства, ворожий тиран боявся слова, тобто, ідей і віри, що його підриває. Термоядерна доба — це ідеологічний вік і він вимагає ідеологічної боротьби.

Молоде покоління поневолених народів відродилося. Воно стало до ідеологічної і активної оборони національного традиціоналізму, національного героїзму життя, героїчної релігійності і героїчної людськості, індивідуальності.

«Неможливо зламати людей, перетворити їх у невільників, доки не вкрадете їх святих днів, доки не знищите їх традицій, доки не потопчете їх соборів...», заявляють сучасні українські інтелектуалісти.

І в протилежності до тези про так звану советську батьківщину, молоде покоління твердо заявляє: «Можеш вибирати друзів і дружину, вибрати не можна тільки Батьківщину. Можна вибрати друга і подругу брата, та не можна рідну матір вибирати». (В. Симоненко).

Після 40 років нації ще далі ненавидять колективну систему, яка придушує людське «єго», індивідуалізм і творчу ініціативу та перемінює людей в череду, одиницю в «малу свиню» — як добре знаний письменник з України висловлюється. Один з молодих поетів — під цю пору в в'язниці — пише «... і земля стала

мукою для України, так само, як колгоспи модерною примусовою службою для пана... Примусова служба — 3 дні, колгосп — 7 днів; три гречкосії з-поміж трьох не сіють...»

В. Мороз, оборонець національного принципу організації світу, традиціоналізму, християнських — чи радше релігійних основ культури, і оборонець одного з найстарших осередків української передхристиянської і християнської культури, а саме старого міста Космача, протиставить Космач Вавилонові — значить, органічну, національну концепцію організації світу проти концепції злиття націй. Мегаполіс затирає індивідуальність і вбиває свободу. Коли Ігор Калинець, поет і філософ, пропонує новий модель світового порядку, Мороз, історик, висуває універсальну концепцію для врятування світу, в іншому додатковому аспекті. Одначе, досі жодному з них ще не запропоновано нагороди Нобеля.

Кнут Скуенікс, добре відомий латвійський інтелектуаліст, перебуваючи в Мордовських концтаборах, в той спосіб характеризує праці Ігоря Калинця: «Українець Калинець також представляє світовий модель. Він створив його в несподівано тихий і глибокий спосіб. Можна в його увійти і вийти стурбовано. Можна не зрозуміти його, але ви залишитесь стурбовані. Ви почнете за чимсь дивитися. Якщо ви це знайдете — маєте щастя; якщо ні — тоді Ви заперечуєте на Вашому пітекантропському рівні його новий світ і називаєте поета «античним». Ви виключаєте його з суспільства, але одного дня Ваші внуки будуть триматися його нового світу, а Ви будете безсилий».

Мистецтво творити і ним керувати мусять мистці. Коли якийсь інший менажер — догматист, перебере мистецтво, воно загине. Мистецтво не толерує незнай-

ків — воно належить до сфери ювеліра, а не ремісника.

«Коли входите в літературу — чистьте свої черевки» — каже Вишня (славний український гуморист, довголітній в'язень сталінських тюрем). Латвієць Кнут Скуеніс пише: «Ті, що мають свободний розум, творять мистецтво. Невільничий ум може творити тільки звичайний модель щоденного життя в невідільництві і відтворити його рамці в ґратах. Одначе, він ніколи не буде здатний створити передового моделю, наприклад, моделю, що його люди ще пізніше будуть розуміти...» (М. Осадчий, «Більмо»).

Правда мертва без своїх носіїв

Правда сама з себе не тріюмфує. Вона тріюмфує, коли її носії готові за неї посвятити життя. «Що важне — це вірити, аргументи самі знайдуться... Жаден апостол ніколи не навернув нікого аргументами. Жодна духова революція не сталася без апостолів. Сучасний ренесанс без них неможливий...» пише історик Валентин Мороз.

А Іван Дзюба казав: «Є епохи, коли вирішальні битви ведеться в сфері соціальної моралі, публічної поведінки, коли навіть елементарна людська гідність, що противиться брутальному теророві, може стати революційною силою. Наш вік також належить до таких епох...»

Валентин Мороз продовжує: «Можна мати великі духові вартості, але їх просто не будуть завважувати, якщо їх не візьме захоплена людина і не стопить їх в горнилі свого захоплення... Сучасна Україна потребує апостолів, а не пристосованців, не реалістів з їх «аргументами». Жодна духова революція не відбулася без апостолів... Якщо ми хочемо бути українцями, то біймося реалістів, як вогню... Україна — це цвітка,

що виросла серед снігів... Ідеї не вистачає. Ідея є су-
ха і безплідна — те, чого треба, це — живого вті-
лення...»

«Правда відома — треба віри... віра потребує аб-
солютної правди, догм. Догми — каже В. Мороз —
радо критикують всі, і це в нашій реальності зрозумі-
ле, але, займаючися тим дрібним заняттям, вони чо-
мусь не завважили, що одиниця без догм, одиниця,
що в ніщо не вірить, стала головною небезпекою. Вса-
довився нігілізм — продукт масової культури... В
людській істоті технічну функцію гіпертрофічно по-
ширено до розмірів духової і це чомусь називають
прогресом».

«... Подивімся на національну історію, — пише ін-
ший історіософ, котрий під цю пору є в тюрмі, —
чи не ті стали героями, що з дитячою усмішкою пе-
реїшли над пропастями і найвище піднесли дух націо-
нального безсмертя? Чи не забулося практичних, тих,
що ходять ногами по землі і зле пристосованих... Хто
висміював Дон Кіхотів? Бо легенди творить Дон Кіхот,
який вогнистим поглядом глядить поза вершини жит-
тя. І квапливий Дон Кіхот стає героєм народніх заг
і національної історії... Але люди збирають сліди ве-
ликих, часто непотрібних, зусиль Дон Кіхота в ле-
генди, в яких співають похвали божевіллю відваж-
них...»

Коли І. Дзюба видав заяву покори, В. Мороз зая-
вив на суді: «Отже, будемо битись. Якраз тепер, коли
один підписав заяву покори, інший перекласифікував
себе на перекладача — якраз тепер потрібно, щоб
хтось дав приклад твердості... Доля впала на ме-
не... це важка місія, сидіти за ґратами, і для нікого
не легка. Але не шанувати себе — це ще трудніше. І
тому будемо битись!»

Як можна бачити з фактів прямої боротьби, поне-

волені народи посідають тих, що вірять в ідею національного визволення, своїх апостолів і посіїв. Тому, ні ідею, ні її носіїв вже не можна вбити.

Націоналізм — непереможна сила

Якою запальною є національна ідея, виявляють протести самоспалення:

— 5 листопада 1968 Василь Макуха, батько двох дітей, воїн УПА і член Організації Українських Націоналістів, довголітній в'язень російських тюрем і концтаборів, підпалив себе в Кисві з окликом: «Хай живе вільна Україна!»

— 20 січня 1969 чеський студент Ян Палях запалився в Празі з вигуком: «Ліпше померти в вогні, ніж жити під російським колоніальним ярмом!»

— 10 лютого 1969 — український патріот і бувший в'язень концтаборів Микола Бериславський, батько трьох дітей, пробував самоспалитися, протестуючи проти русифікації, за що його засудили на два з половиною років тюрми.

— 14 травня 1972 — самоспалився литовський націоналіст, студент Ромас Калянта з вигуком: «Хай живе незалежна Литва!»

— 29 травня 1972 — литовський робітник Стоніс, 29 років.

— 3 червня 1972 — литовський робітник Андрус Куравічіус, 60 років.

— 9 червня 1972 — литовець Заліз Каукас — пробував самоспалитися.

— Героїчна поведінка перед судом литовського моряка, Сімонаса Кудірки, засудженого на 10 років суворой тюрми, котрий прийняв свій вирок з викликом: «Я вимагаю волі для моєї батьківщини Литви!»

— Відома поведінка молодого українського історика Валентина Мороза в російському суді з його те-

пер вже знаним висловом: «Якщо ви розраховували на те, що посадивши мене за ґрати, Ви створите по-рожнечу в українському ренесансі, то це не є поважне. Спробуйте врешті зрозуміти: вже не буде по-рожнечі!»

Національна ідея, втілена в конкретну дію, в пряму боротьбу поневолених народів в своїх батьківщинах і в концтаборах, як наприклад, добре розголошена голодівка в Потьмі в березні 1972, в якій українські, литовські, жидівські й інші політичні в'язні брали участь; бунти по вулицях і заворушення в Дніпропетровську і Дніпродзержинську в 1972 р.; збройні удари грузинських націоналістів з російським окупаційним відділом в Тіфлісі; збройні удари в Єревані, Вірменії, також відбулися в минулих місяцях...

В червні 1971 вибух бунт серед кабардинців (Північний Кавказ) в місті Нальчик. Його здушили війська КГБ, і після закритого суду навіть розстріляно одну жінку. В грудні 1972 в Дербенті, в Дагестані (Північний Кавказ), озброєні робітники колгоспу змусили КГБ звільнити голову колгоспу, що дав голодуючим селянам м'ясо. В червні 1971 в Тирасполі молдавські студенти демонстрували два дні за відокремлення Молдавії від СРСР і прилучення її до Румунії... Під час жидівської пасхи 1972 органи КГБ спровокували радикальні заворушення між кабардинцями й жидами, під час яких КГБ забило 8 кабардинців і двох жидів в Нальчику.

В Естонії появилася відомий лист представників естонської інтелігенції, що обороняв право естонського народу на незалежність, і грозив, що прийде час, коли танки будуть маршувати не на Прагу і Братіславу, а на Москву і Ленінград.

В Туркестані в травні 1969 узбеки, вигукуючи: «росіяни, забирайтеся з Узбекистану!», бунтувалися в

концтаборах. Ці заворушення поширилися по Ташкенті і Бухарі. Славна боротьба кримських татар, що їх обороняв український генерал Григоренко, тепер в світі широко відома.

Вірменські групи «Шанд» (в ім'я батьківщини) і «Парос» (смолоскип) боролися в 1969-70 за незалежність і єдність Вірменії, видавали періодику і летючки. Серед їх членів були студенти і робітники.

Героїчні національні і релігійні зусилля і рішучий спротив проти русифікації відомі широко в світі поневолених. Литва ніколи не склала і ніколи не зложить зброї в боротьбі за незалежність і християнську віру.

В Білорусії письменник Биков гостро протестував проти русифікації країни. Білоруська молодь підняла голос в протесті...

Латвійці в 1962 р. створили підпільну організацію «Балтійську федерацію». Її ціль була боротися за незалежність балтійських народів — Литви, Латвії й Естонії — і спільно протидіяти російським окупантам...

В Болгарії і Румунії постійно зростає національний спротив. В Мадящині в 1973 р. були студентські заворушення! В Польщі в 1971 р. бунт робітників довів до упадку Гомулки.

Чи є можливо спинити процес розкладу світових імперій (кількість членів Об'єднаних Націй, яке потроїлося це доказує) на кордонах тоталітарної, антирелігійної російської імперії?! Розпізнано і відчуте кожного дня основні протиріччя імперії і системи серед поневолених народів. Вони вже не є неписьменні, напакі, кожна пересічна людина є високо освічена, тим більше, що ці поневолені народи мають старі, понад тисячолітні культури (як Грузія, Україна, Литва, Туркестан, Вірменія й інші). Чи постійна советська і комуністична пропаганда про атрибути суверенності но-

постворених держав, напр., на африканському континенті, як: власні збройні сили, відокремлення від «Метрополісу» і від імперії, суверенна закордонна політика, відтягнення імперіялістичних армій з бувших колоній і т. п. — чи це все не нагадує учневі народньої школи в Білорусії чи Азербайджані, Естонії чи Латвії, цілковиту суперечність між порожньою реторикою і дійсністю, тобто, про колоніальне становище тих націй, що постійно здані на КГБ, русифікацію, російську окупаційну армію, брак якоїнебудь суверенності в рішеннях про свої власні справи і т. п.?! В ментальності навіть дітей поневолених народів питання національної незалежності є завжди ставлене на порядок дня, навіть офіційною пропагандою. Атакуючи неіснуючий колоніалізм і імперіялізм західних народів, російські окупанти вживають двобічно гострену шаблю.

У висліді, визвольний націоналізм поневолених націй у найжорстокішій російській імперії є стимульований не лише вродженням намаганням творити свій власний спосіб життя, але він є теж зумовлений інтернаціональним розвитком. Національний принцип як протиставний імперіялістичному — це один з кличів сучасної доби.

В. А. Капшитцер, недавній жидівський емігрант з СРСР до Ізраїля пише: «Одне з головних питань, яке стоїть перед нами — це національне питання... національні сили розламлюють комуністичну імперію...»

Брежнев відмічує «льокальний патріотизм» в стосунку до «націоналізму» в економічній сфері. 1-ий секретар ЦК КП України Щербицький, наслідник Шелеста, після масових арештів в Україні під час квітнєвого з'їзду Центрального Комітету Комуністичної Партії в 1973 р. заявив, що багато авторів виявляють національну зарозумілість і обмеження. Вони ідеалі-

зували патріархальну систему, інтерпретували історію України в світлі zdeгенерованих ідеологічних поглядів про «оригінальність». Секретарі партії Грузії, Литви, Латвії, Узбекистану, Вірменії та інших псевдореспублік були зняті з їх постів, бо їм не вдалося боротися проти визвольного націоналізму націй. «Комуніст» (ч. 4, 1973) алярмує і вимагає, щоб перебороти якінебудь вияви націоналізму. «Український історичний журнал» (ч. 3, 1973) заявляє в есеї під заголовком «Антисовєтизм — головний напрям української буржуазної націоналістичної підривної діяльності», що націоналізму не можна здушити. Автор В. П. Чередниченко цитує Леніна: «Буржуазний націоналізм і пролетарський інтернаціоналізм — це два кличі, які непримиренно противляться один одному, виявляючи дві політики (радше два світогляди) відносно національного питання». Щоб «перебороти будь-які вияви націоналізму в економії», російське імперіялістичне керівництво також силою об'єднує економічну географію, згідно з царським моделем. Теоретична суверенність «республіки» порушується, треба створити 7 економічних територій: Далекий Схід, Сибір, Казахстан, Північний Центр, Волга-Урал, Центральна Азія і Південь, т. зв. «Юг» СРСР, який якраз відповідає «югові» царської Росії. В нього включені між ін. Україна, Грузія, Азербайджан і Північний Кавказ. Брак харчів в Україні (1973) — в найбагатшій європейській країні — свідчить про банкрутство системи як і імперіяльної політики винищення й експлуатації. Це і доводить закуп зерна в ЗСА, в Канаді і навіть в Німеччині.

Імперія також переходить період економічної слабости.

В. Колляж каже: «Націоналізм — це рід експлозивної сили проти комунізму», і «врешті комунізм може перед націоналізмом на інтернаціональній скалі

скапітулювати» (гляди «Комунізм і колоніялізм», Лондон-Нью-Йорк (1964), стор. 13).

На цьому місці треба ствердити, що національно-визвольні рухи поневолених народів є всенародніми рухами, у яких активну участь беруть не лише студенти та інтелігенція, але також робітництво і колгоспники.

В справі Амальрика, то з-поміж 134 підписів, що появились під протестаційним листом, 25% були підписи робітників Київських фабрик.

Сила нашого руху завжди коренилась в народі, який постійно давав щораз нових героїв.

Знаменним є те, що також місто стає частиною визвольної боротьби. Це важливе явище. Село було головною остоею ОУН-УПА в найширшому засягу. Це корисний розвиток подій, що місто перебирає свою належну роллю. Ворожою стратегією було деморалізувати село. Відповідь України: обороняючи село, повести успішний пробій на місто. Інтелектуальна еліта, студенти, робітники стоять на фронтовій лінії... Розвинулася не тільки ідеологічна, але й активна боротьба, тобто акції студентів і робітників. Це саме діється в Литві (Каунас), Естонії, Грузії, Туркестані, Хорватії, Північному Кавказі, Білорусії, Польщі, Словаччині, Чехії, Мадярщині, Румунії і Болгарії.

Так званий «Самвидав» з поневолених країн, широко відомий в світі, є доказом цього. Український Вісник, нецензуроване видання українських патріотів, крім політичних заяв і документацій, подає також літературні твори, коли «Хроніка поточних подій» обмежується тільки до інформативного змісту. «Екзодус», що займається жидівськими справами, і інші періодичні і неперіодичні позацензурні видання, що появляються в Естонії, Литві («Литовський Вісник»), Вірменії,

Грузії, Туркестані і Латвії виявляють подібну ціль, як «Український Вісник».

В чому суть справи? Юрій Йофе — емігрант з СРСР до Ізраїлю — сказав: «демократичний рух (в Росії) є суто інтелектуальним явищем, яке ніколи не було таким популярним як, наприклад, український націоналістичний рух...»

Ми повторюємо: характеристичною рисою національного визвольного руху поневолених народів — це його всенациональна скаля. У зв'язку з тотальною офензивою окупанта на всі континенти і на спосіб життя поневолених народів, піднялася масова контр-офензива. Це означає, що розвинулася боротьба за право селянина на приватну власність землі, принаймні хоч за збільшення величини т. зв. присадибних наділів землі, проти колективної системи, вимушеної силою і терором; у протиставності до примусового соцреалізму, тобто культу невилниччої дійсності в духовній творчості, є поворот до національних традицій, до індивідуальних джерел духовності кожної нації; в протиставленні до воюючого атеїзму приходить культ релігії предків, тисячолітніх чи столітніх традицій; проти православної «Церкви», що прислужується кремлівському режимові і є на услугах атеїстичного уряду, що прагне стати третім Римом, ведеться безстрашна оборона власних релігійних традицій, пов'язаних із національною ідеєю кожної нації. Побіч з ідеологічною, культурною, інтелектуальною, літературною і мистецькою боротьбою в сфері гуманістичних наук, які включають цілий комплекс духової творчості; побіч з філософічним ідеалізмом, з так званим «історичним», тобто культом великих національних постатей з віків національної незалежності і історичної величчя минулих століть — приходять студентські зриви (Таганріг), в яких студенти займають відкрито на семінарах про-

тиурядове становище; між селянською молоддю є за-
порушення, як стверджує советська преса, коли рево-
люційні настанови стають видними серед бувших
п'язнів («Известия»). В Чернігівській області колгосп-
ники відмовилися віддати свої присадибні землі і цим
ниграли їх збільшення («Известия»). В деяких дер-
жавних колгоспах Казахської ССР робітники систе-
матично зменшували час своєї праці («Сільське хо-
зяйство»). В деяких українських околицях робітники
копалень змусили управління підвищити їх платню
 («Правда України»). В Дніпродзержинську робітники
металургічного заводу протестували проти підвищення
норм праці. Починаючи з 1956 р. до 1974, такі випадки
безчисленні. В чому суть справи?

Вирішним фактором, — треба наголосити — є те,
що різні сфери поневолених народів включилися в
боротьбу. Вони борються, щоб вповні здійснити свою
ідсю підставову для кожного відтинку життя. Така
повнота може бути досягнена тільки в їх власних не-
залежних державах. Передумовою основних змін в
кожній сфері національного життя є власний уряд
кожної нації в своїй країні. Без суверенного правління
даної нації нема «землі і волі». Тому новий клич
є не «земля і воля», а «суверенна влада, земля і воля».
Це самозрозуміле для всіх верств поневолених націй.
Без політичної революції, значить без захоплення вла-
ди поневоленими націями, нема сповнення прагнень,
аспірацій будь-якої верстви народу. Суттю сучасної
стадії визвольної боротьби поневолених народів є спон-
тання і систематична мобілізація широких кіл всере-
дині поневолених народів, щоб досягнути zenіту —
відновлення національної державности, яке щойно то-
ді зробить і уможливить всебічний розвиток сучасної
нації. Клич «воля» сам невисначальний. Воля — це
рамки, які треба виповнити змістом. Воля — це пере-

думова, нагода вибирати між різними вартостями. Треба ясно здефініювати, які вартості, які якості обстоюється. Народи вже багато десятиріч були обдурювані. Боротьба за справедливість, за повноправність — це революційний клич, що мобілізує моральні почування в системі «легалізованого беззаконня і позбавлення виборчих прав». Політичне самовизначення — ми підкреслюємо, — це не мобілізуючий клич, бо навіть Ленін додав «включно до відокремлення», ошукавши тим народи. Тому єдиний бойовий клич — це національна незалежність — цілковите відокремлення від Росії. Іншої альтернативи нема. Розчленування імперії і відбудова незалежних національних демократичних держав — це ціль, яка притягає. Боротьба ведеться за суверенну владу, за свободу і справедливість, за здійснення власних способів життя націй в їхніх власних державах. В так окресленій меті є рівночасно сконцентрована дефініція змісту кожної ланки національного життя, принципи її організації.

Ніколи в історії імперій не було випадку, щоб поневолена нація мусіла боротися не лише проти військової окупації й економічного визиску, але також проти ворожої духовости, соціальности, протиставного способу життя, зовсім відмінної системи життя і віри. Большевизм, комунізм, советизм — це російський спосіб життя, духова, культурна і релігійна русифікація, це ані литовський, ні грузинський, ні естонський, ні білоруський, ні туркестанський, ані азербайджанський, ні жидівський, ні український спосіб життя. Характеристичним явищем теперішньої фази визвольної боротьби поневолених народів внутрі російської імперії і в опанованих комуністами країнах є те, що впарі з прямими формами і методами боротьби, як демонстрації, страйки, бунти, масові акції і збройні зударі, йде ідеологічний, політичний, культурний і релігійний бій, бій двох противних концепцій життя — російська,

большевицька, комуністична концепція і концепція поневолених націй. Це зудар тотальних національних організмів, поневолювача і його бранців, які не тільки є фізично поневолені і економічно визискувані і експлуатовані, але яким пробують відібрати їхню національну душу. І це в тій боротьбі є основне. Бій за душу націй!

Найбільшим осягом нашої визвольної боротьби, гарантією нашої перемоги є факт, що боротьбу за душу поневолених націй підняла молода генерація, яка здебільша народилася від батьків, що вже виростили під большевицькою окупацією, генерація, яка ніколи не бачила вільного світа, а навпаки, була вихована в атмосфері ворожій до своєї власної нації, в душі окупанта.

Прапор традиціоналізму тисячоліть, примату духа, безсмертності душі, прапор нації, вічності нації був піднесений генерацією шестидесятих і сімдесятих років, був несений синами і доньками не тільки в'язнів тюрем і концтаборів, але й пересічних робітників, колгоспників і навіть технократів.

Це найбільший удар, що його понесла комуністична ідеологія і система життя, російська система окупації в минулих десятиріччях.

З цієї причини буде неможливо роздавити національні стремління. Як правило перед революцією воjakів була революція поетів і творців духових вартостей.

Ідеологічна, духова, моральна і політична революція — це передумова збройної революції. Творчість молоді генерації має ясну політичну мету: національну державу.

Можлива революція

В термо-нуклеарній і ідеологічній добі найбільш своєчасним і реальним визволенням є революційна,

повстанська концепція, яка зсередини знищить імперію і систему. Восени 1970, коло Москви відбулися маневри військ МВД під кличем «придушення повстань в концтаборах...»

Повстання українських, литовських, туркестанських, грузинських, вірменських, білоруських та інших в'язнів в концтаборах в 1953-1959 рр., заворушення і революційні зриви в Східній Німеччині, Малярщині, Польщі, Чехії і Словаччині, національне повстання в Україні в 1942-1953 рр., партизанська війна в Литві встановили, що революційна боротьба можлива навіть в тоталітарній російській імперіялістичній системі. Відважні акції хорватських націоналістів доказали слабкість Югославії як штучної, насильно встановленої, колоніальної структури в Європі.

Рівночасні, не окремі, ізольовані революційні повстання поневолених народів — це найпевніша дорога до визволення. Окупаційний режим буде безсильний, коли зустрінеться з ними, бо не зможе вжити нуклеарної зброї, це було б самознищенням (також через радіоактивний пил). Щобільше, сама адміністративна машинерія є інфільтрована антиімперськими і антикомуністичними елементами. Советська армія зложена не тільки з росіян, але теж з вояків поневолених країн, а сателітні армії — як виявилось в малярській революції, заворушеннях в Польщі і подіях у Чехії і Словаччині — не займуть становища проти своїх збунтованих країн, навпаки, вони самі повстануть проти окупанта. А що більше, вояки советської армії, організованої на загальній, примусовій військовій службі, тісно пов'язані з своїми націями і живуть тими самими ідеями, що їхні батьки і матері.

Це не був окремий випадок, що три роки тому, 31 серпня 1970 р., в військовому суді Балтійської військової округи закінчився суд над членами підпільної

організації, що діяла всередині армії і мала свої відділи в Польщі, Азербайджані та інших місцях. Відгук національно-визвольної боротьби поневолених націй буде почутий в збройних силах. Ані КГБ, ані партія не зможуть їх від того охоронити, бо воєнки совєтської армії — це невіддільна частина націй, з яких вони походять. Не випадково в першій половині 1973 р. понад 15.000 молодих українців у військовому віці було послано до карних відділів вздовж китайсько-совєтського кордону.

Не лише прагнення поневолених народів свободи і незалежності роблять їх сильними, але теж факт, що їхні борці також розпоряджають технічною зброєю, включно з її наймодернішими типами, тому що неможливо виключити понад половину неросійського населення СРСР від технічної продукції. Нерозв'язані протиріччя імперіалістичної російської і комуністичної системи, творять вирішальну слабкість для поневолювача. Відкриті відклики до російського шовінізму і намагання цілковито зрусіфікувати поневолені народи — доказ слабости і банкрутства комунізму в СРСР. Чи можна від якоїнебудь нації вимагати, навіть від найменшважливої, яка сама себе шанує, щоб вона обожала свого поневолювача і визискувача, як «старшого брата», як цього русифікатори постійно вимагають і повторюють? Український науковець Іван Дзюба мав відвагу описати і засудити цю ситуацію в своїй праці «Інтернаціоналізм чи русифікація?», яка була видана в англійській мові у Вид. Вайденфельд і Нікольсон в Лондоні і також в інших мовах.

Цікаво пригадати, що проф. Сахаров у своїй книжці про відновлення російського шовінізму і ворожнечі росіян до неросіян написав: «російський антисемітизм — це приклад того».

Російські окупанти і їх прислужники застрашені фактом, що американські і англійські інтелектуалісти

починають розуміти і оцінювати визвольний націоналізм. Націоналізм — це не нацизм, фашизм, імперіалізм, колоніалізм, антисемітизм і подібне, а протилежна цьому ідеологічна і політична філософія. Незалежність кожної нації, патріотизм, дійсна демократія охоплює націю і включає цілий нарід — не лише верству, класу чи групу; це також означає респектування права навіть найменшої нації в світі на її незалежність і усунення експлуатації якоїнебудь нації в світі; це є справжній антикомунізм.

Підпільні організації продовжують існувати і існують незмінно. Деякі діяли короткий час, інші — ні. ОУН в Україні і всюди там, де живуть українці, є постійно активна в підпіллі.

Якщо суттю підпільної революційної організації є передусім ідеологічна єдність і визначення політичних напрямних для акції, і щойно після цього у крайній необхідності технічні контакти з метою отримання цих напрямних, з яких переважна більшість може бути дана відкрито, то неможливо знищити підпільну організацію.

Якщо наша концепція визволення — не є палацова революта, а всенародня революція націй, то генеральні лінії для їх мобілізації мусять бути передавані відкрито. Опис масової збройної акції в Новочеркаську, Нальчику чи Тифлісі — переданий радієвим шляхом творить директиву для аналогічної акції в Дніпропетровську, Ташкенті, Ковні, чи, навпаки. У таких акціях виростають нові лідери.

Підпільні організації творять *альтернативу владі* до влади окупанта. Вона є таким чином творена *лідерами духа і дії*, які виходять на яву, як провідники. Звідси намагання окупанта примусити їх скласти покаєнні заяви і дискредитувати підпілля, як чужинецьку агентуру, щоб усунути *символи, альтернативу влас-*

ного проводу, альтернативу суверенної влади понево-
лених націй.

Щоб унеможливити ворогові стосувати таку нік-
чемну тактику обману, литовські герої забезпечували
себе лікарськими посвідченнями про їхнє повне пси-
хічне здоров'я, йдучи на самоспалення. Такі прикла-
ди відваги — як це засвідчили своїми чинами сту-
дент-робітник Калянта, або студент Палях, чи борець
УПА-ОУН Макуха — рідкісні в історії народів.

«Слава! Слава! Слава!»... кричав натовп, що за-
полонив цілу Пекарську вулицю у Львові (таке дія-
лося всі п'ять днів). Нам кидали квіти, вони падали
на металевий дах машини, крізь щілину в дверях, до
нас. Коли ми йшли в приміщення суду, то йшли по
килимі із живих весняних квітів»... пише М. Осад-
чий про судилище над культурними діячами («Біль-
мо», стор. 42).

Василь Симоненко закликає до збройної боротьби,
як єдиного шляху визволення:

«О, курде, бережи свої набої,
але життя убивців не щади!...
Веди із ними кулями розмову...
О, курде, бережи свої набої,
без них тобі свій рід не вберегти».

Нема іншого шляху визволення, ніж одночасні на-
ціонально-визвольні революції націй поневолених в
СССР і повстанська стратегія — єдино реалістична. Ато-
мових бомб не годен кидати на революції і революціо-
нерів, тому що це однозначне з самогубством окупан-
та. Чим більше зростає клясична воєнна техніка, тим
більшої ваги набирає озброєний народ, «примітивна»
метода ведення війни.

Чим міцніше зростатиме загальний тиск за
дальше скріплювання конвенціональної зброї, то прийд-
е час, коли піднімуться могутні голоси за підтримку

повстань в імперії тиранів, як спосіб уникнути термонуклеарну війну.

В нуклеарній добі щораз інтенсивнішою стає ідеологічна, психологічна і політична метода ведення війни. У мілітарній технології і стратегії це унааявнюється у повстанчо-партизанському способі ведення війни. Москва і Пекін — свідомі цього. Але цієї свідомості ще немає серед офіційних кіл Заходу.

Процеси розвитку в середині поневолених націй закономірно розгортаються у напрямку всенародніх повстань і спільного фронту поневолених проти їх поневолювачів. Це не припадок, що в концтаборі молодий український поет присвятив свою поему Яну Палаху «про дівчину убиту окупантами в златій Празі»...

Ще інший присвятив свої поезії Грузії, Латвії, Вілорусії, Литві, він пише: «Якщо прагнете волі своєму народові, будьте солідарні з тими, хто визволяєтьс-я, і знайдете підтримку у них»...

Непереможність духа і спільний фронт боротьби поневолених націй — гарантія перемоги.

Заклик з підпілля

В «Дейлі Телеграфі» від 16 серпня 1973 появилось наступне звернення з України, яке таємно продісталос-я на Захід:

«Наш фронт примушений діяти нелегально, тому розси-ласмо це звернення без підписів.

Ми звертаємося до громадської думки світу в обо-роні українського народу проти російської деспотії. Хартія ОН і Деклярація прав людини, підписана теж урядом СРСР і УРСР, запевняє за кожним народом право на його національно-державну незалежність і забезпечує здійснення прав людини. Проте ж навіть власні закони повністю нехтовані партією і урядами СРСР та УРСР. Цей останній є лише колоніяльною ад-

міністрацією України, керованою з Москви. Уряд УРСР не «добився» навіть того, щоб в'язні-українці відбували строки свого ув'язнення на українській землі, якої вони є громадянами і де мали б ближчу допомогу від своїх родин.

За спробу здійснення належних Україні прав громадські діячі були карані, деякі до кари смерти (Л. Лук'яненко, І. Кандиба з заміною на 15 р. тюрми і концтабору суворого режиму); за спробу вільної культурної творчості і за спротив русифікації сотні культурних діячів, поетів, художників, учених (як В. Мороз, Є. Сверстюк, В. Чорновіл, І. Світличний, Ігор і Ірина Калинці, В. Стус, Ірина Сеник, М. Осадчий, І. Гель та інші) — засуджені на важкі кари до 15 р. ув'язнення в тюрмах, концтаборах, засланнях; за протести проти незаконних судів і за оборону прав людини — покарані безтерміновим ув'язненням у спецбожевільнях КГБ (Л. Плющ, А. Лупиніс, ген. П. Григоренко та інші); за релігійні вірування закатовані на смерть І. Мойсеев, Микола Хмара та інші, або засуджені на довгі роки ув'язнення (свщ. В. Романюк 10 р. та інші); за відмову відректися свого батька — засуджений на 15 р. Юрко Шухевич після відбуття попередньо 20 р.; за оборону свого чоловіка — засуджена мікробіолог Ніна Строката-Караванська на 4 р.; за оборону прав своєї нації — розстріляні А. Олійник, П. Ковальчук, І. Чайка та інші; закатовані — Михайло Сорока, Василь Мальчук та інші.

За оборону прав народів українського, татарського, єврейського й інших, особливо жорстоко покарані С. Караванський, ген. П. Григоренко та Іван Дзюба.

За оборону прав дискримінованого єврейського народу знову ув'язнений Петро Якір та інші.

Щоб зламати волю ув'язнених, КГБ стосує новітні хімічні і медичні препарати своїх фахових штабів

або систематично затрує харчі (П. Старчик, І. Дзюба, В. Мороз, Л. Лук'яненко, І. Кандиба та інші).

Терор Брежнєва-Андропова перевищає терор Сталіна-Берії модернізацією методів ламання волі людини.

Співвідповідальними за посилення терору проти нас за розгул нової хвилі сталінізму в Україні й інших радянських республіках — є також уряди ЗСА та інших країн капіталістичного світу, бо саме у час масових переслідувань КГБ зговорюються з Москвою без домагань здійснювати національні і людські права. Цими договорами Москва хоче загарантувати собі панування над поневоленими нею народами. Про безпеку для свободних катувань подбала і Конференція в Гельсінках, яка не вимагала від СРСР дотримуватися зобов'язань Хартії ООН і Деклярації прав людини. Ми остерігаємо, що коли права людини і нації, свобода творчості і релігії не будуть захищені не лише нами, які сьогодні терплять знущання і переслідування, а й усім культурним світом, то суцільний терор запаує у всьому світі, бо російські шовіністи й комуністи не зупиняться і не задовільняться здобутим.

Ми закликаємо робітників, письменників, художників, учених, студентів і молодь, жіночі і церковні організації і шляхетні кола всіх народів домагатися негайної заборони уживати хемічних і психіатричних заходів супроти в'язнів, звільнення усіх політичних і релігійних ув'язнених, розв'язання концтаборів, припинення русифікації і здійснення національної незалежності для народів, поневолених у Советському Союзі, згідно з Хартією ООН і Деклярацією прав людини.

Фронт Національної Оборони України, липень, 1973 р.»

І наприкінці я хочу висловити наше гірке розчарування. Лише кілька людей на Заході підносять свій

голос в обороні націй і людських прав, за свободу релігійної і культурної творчості членів поневолених народів: України або Латвії, або Литви, чи інших. Ні преса, ні політики, ні уряди, ні Ватикан, ні Церкви, гуманітарні ані правні інституції не роблять цього. Вони всі заховують мовчанку і не засуджують драконських вироків Москви проти найславніших культурних провідників України, Валентина Мороза, котрий засуджений на 14 років суворого режиму, або литовця Сімаса Кудірки. Ніхто з західних видавців не опублікував творів Валентина Мороза чи Євгена Сверстюка чи Ігоря Калинця чи Василя Стуса, чиї праці мають велику мистецьку вартість, а, з другого боку, вони публікують Солженіцина, Медведєва і Сахарова. Причина цього є в тому, що автори з України чи Латвії обстоюють не тільки людські права, але і права націй.

Це є ознака «занепаду Заходу», коли захищають правлячу російську націю, а не поневолені нації. Тому я поважно побоююся, що таке незнання України і інших поневолених націй може довести деяких представників цих націй у вільному світі до розпачливих акцій, але за те Захід буде відповідальний. Захід байдужий до долі соток мільйонів гноблених людей і десятків поневолених націй. Це лиш наша остоорога.

Потрібно зразу діяти в обороні переслідуваних

З вісток, які ми щойно дістали з України ми довідалися про новий московсько-большевицький злочин: під цю пору Караванський (письменник і літературний критик), засуджений на 25 років концтабору, випущений 1960 р., але знову арештований в 1965 р. на відбуття решти своєї кари. В 1970 р. його вирок продовжено на ще 5 років тюрми. Він відбуває своє незаконне ув'язнення в політичному концтаборі особливо су-

ворого режиму. Такий концтабір, де людей живцем ховають, лиш сам диявол міг придумати. В цьому концентраційному таборі в'язні постійно живуть і працюють замкнені, без свіжого повітря, бо їх ніколи не виводять на подвір'я, щоб рухатися.

В тому концтаборі в'язні змушені багато годин працювати в робітні різання скла, з якої небезпечний пил безнастанно переходить в легені недогодованого в'язня і поважно загрожує його життю. Ця загроза теж збільшена тою умовиною, що робітні різання скла містяться в тих самих будинках коло мешкань в'язнів. Камери, наповнені цим отруйним пилом, також є загрозою для людського життя. Цей порошок є всюди: в повітрі, на ліжках, в убраннях і в харчах. В'язні вважають, що Володимирська тюрма в порівнянні з цією смертельною тюрмою була б дійсним благословенням.

Інший звіт з-поза залізної завіси подає, що три визначні українські жінки, Стефанія Шабатура, Ніна Строката і Ірина Калинець, ув'язнені в совєтських мордовських тюрмах звернулися із закликом до генерального секретаря Об'єднаних Націй, пана Вальдгайма, в листі датованім 10. 5. 1973, в якому вони протестують проти поневолення української нації, і вимагають для себе відкритого суду в присутності представника ОН. Подаємо текст їхнього звернення:

Генеральному Секретарю Об'єднаних Націй

Звернення

Стефа Шабатура, 1938 р. народження, засуджена на 5 років таборів і 3 роки заслання, художниця зі Львова.

Ніна Караванська Строката, 1925 р. народження, засуджена на 4 роки таборів, науковий робітник з Одеси.

Ірина Калинець Стасів, 1940 р. народжена, засуджена на 6 років таборів і 3 роки заслання, поетеса зі Львова.

День 12 січня 1972 став початком нової хвилі репресій проти української інтелігенції. Нас переслідують і запроторюють у тюрми тільки за те, що ми, як українці, виступаємо за збереження і розвиток на Україні української національної культури і мови. Всі арешти, проведені за той рік на Україні — це потоптання Деклярації прав людини радянською владою.

Ми безборонні перед радянським неправосудним судом. Нас засудили беззаконно і ми перебуваємо під сучасну пору в радянському політичному концтаборі № 3 в Дубровлазі в Мордовії. Ми не згодні ані з одною точкою висуненого проти нас обвинувачення. Ми не просимо ласки, лише справжнього справедливого і відкритого суду з обов'язковою присутністю на ньому представника Організації Об'єднаних Націй. Підписи:

Стефа Шабатура

Ніна Строката-Караванська

Ірина Стасів-Калинець

Під час своїх останніх місяців в тюрмі Анатолій Радигін в своєму спогаді під заголовком «Епізоди з мордовських концентраційних таборів», (жовтень 1973) постійно питав Валентина Мороза, яке послання міг би він принести до вільного світу. Валентин Мороз нахмурився і постійно повторював:

«Передайте лиш одне: мене тримають із божевільними, мені створюють постійне пекло! Намагаються зробити з мене божевільного, такого, як ті, кого кидають у мій відділ. Я не маю чим дихати!» Радигін, автор спогадів, додає наступне: «І я повторюю: один з найчесніших і найталановітих українських публіцистів доведений до стану повного знесилення, близького до божевілья. Його нинішнє існування — моторошна суміш голодного карцеру і кімнати дому божевільних. Він зазнає нападів напівзвірів, які цілковито втратили людський вигляд, втратили будь-які націо-

нальні та соціальні риси. Ані на один день не припиняються фізичні і моральні тортури Валентина Мороза. Пам'ятайте про це!» закінчив автор свій уступ.

Заклик до конференції

Узгляднюючи ці тривожні звіти, ми просимо конференцію:

Суворо засудити і разом з нами вимагати ліквідування всіх концентраційних таборів!

Вимагати звільнення всіх в'язнів, засуджених за свої національні, політичні і релігійні переконання!

Вимагати припинення вживання хемічних і медичних способів зламання сили волі політичних і релігійних в'язнів, щоб від них вимушувати заяви покаяння!

Гостро засуджувати практику запроторення борців за національні і людські права в психіатричні клініки.

Вимагати закінчення переслідування вірних Богові і культурних провідників, які обороняють суть і духовість своєї власної нації, без якої нація гине!

Вимагати відтягнення російських окупаційних сил і комуністичного терористичного апарату з країн, поневолених Росією всередині СРСР і його сателітів.

Вимагати повернення національної суверенності для всіх націй, поневолених російським імперіалізмом і комунізмом в СРСР і в сателітних державах, як і тих націй, поневолених в штучній державі Югославії!

Без національної культури нема світової культури!

Якщо Ви не хочете бачити, щоб кріси КГБ і закон джунглів перемогли в світі, боріться за гуманізм і за мораль, основувану на релігії!

Ми просимо Вас з'єднатися з нами в протесті проти російських і комуністичних злочинів в обороні ув'язнених і переслідуваних борців за людські і національні права!

(«Шлях перемоги», ч. 19-26 (1974). Переклад з англійського справлений автором.)

ЗА СВОБОДУ І СПРАВЕДЛИВІСТЬ

Підсумки світових антикомуністичних конференцій

(СУВФ). В часі, коли Москва вживає всіх засобів, включно з барабаненням про мирне співжиття, свободу, світове відпруження, щоб отуманити світ для легшого його опанування з своїм незмінним пляпом поневолити його, до столиці ЗСА Вашингтону 8-11 квітня 1974 року з'їхалися делегати антикомуністичних організацій з країн усього світу на 7-му конференцію Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ).

Головною тематикою нарад цієї великої світової антикомуністичної організації, єдиної цього роду на весь світ, яка включає теж організації вільних і поневолених Москвою народів, — було ознайомитися з дійсним станом в СРСР і в світі та намітити способи і засоби протиставлення наступові російського комунізму й імперіялізму та побудови світу свободи, миру й безпеки. Це й було віддзеркалено в кличі Конференції: *Мир — це свобода і справедливість для всіх!*

Перша конференція ВАКЛ була на території ЗСА, в їхній столиці. 6-та конференція Світової Антикомуністичної Ліги відбулася 1972 р. в Мехіко, а 5 попередніх у різних країнах Азії, включно з Японією в 1970 р.

В цій конференції ВАКЛ взяли участь 275 делегатів антикомуністичних організацій 60 вільних і 17 поневолених країн.

7-му конференцію ВАКЛ випередила 5-та конференція Світової Молодечої Антикомуністичної Ліги (ВЮАКЛ) 6-7 квітня у Вашингтоні, про яку повідомляємо окремо.

Українські делегати

В обидвох конференціях взяла участь численна делегація українців — 25 осіб з Європи, Канади і ЗСА.

Ярослав Стецько, Слава Стецько; Я. Деремента і Аскольд Крушельницький (ВЮАКЛ) з Англії, д-р Р. Малащук, інж. В. Безхлібник, о. С. Їжик, п-і Ольга Заверуха, Я. Млинарський, Т. Татарин, Ігор Пришляк (три останні: ВЮАКЛ) з Канади, д-р С. Галамай, д-р М. Кушнір, п-і Уляна Целевич, д-р А. Бедрій, В. Мазур, ред. Білинський і д-р В. Душник (обидва від УККА через Американську Раду за Світову Свободу), д-р Л. Добрянський, п-а Віра Довгань і інж. В. Чопівський (трое останніх від Комітету Поневолених Народів через Амер. Раду за Світову Свободу), Іван Кобаса, Аскольд Лозинський, п-а Ляриса Лозинська і Галина Климук (останніх четверо: ВЮАКЛ) — усі з ЗСА.

Офіційна частина

Крім цих делегатів у конференціях взяли участь молоді учасники: Р. Зварич, Ігор Зварич, Марійка Барна, Христя Шашкевич, Леся Цебрій, Олег Данилевич, Євген Іванців, які були допоміжними в різних справах і акціях, потрібних у праці Української делегації під час конференцій.

Господарем конференцій була Американська Рада за Світову Свободу з її президентами: уступаючий ген. Томас Лейн і діючий Фред Шляфли. Ген. Лейн відкривав і закривав 7-му конференцію ВАКЛ та був предсідником всіх 7-ох пленарних сесій. На сцені і по обидвох боках сцени, побіч парадно внесених членами Американського Легіону американського і ВАКЛ прапорів, — були прапори всіх вільних і поневоленних держав, які були репрезентовані делегаціями своїх організацій, і папори інтернаціональних організацій, серед них прапор АБН, разом — 82 прапори.

7-му конференцію вітали: спеціальний асистент президента Ніксона Брус Гершенсон; був відчитаний

привіт президента Китаю Чіянґ Кай-шека. Делегація конференції поклала вінок перед пам'ятником Лінкольна, слово сказав Натан Росс з Ліберії.

Доповіді

Під час конференції виголосили доповіді визначні діячі і знавці комунізму і російського імперіялізму різних держав і організацій. Вони брали теж участь у панелях на проблеми встановленої головної тематики. Виступали: сенатор С. О. Харпа — «Рятування свободи в Чіле»; амер. адмірал Дж. МакКейн з доповіддю: «Комуністична мілітарна загроза», ілюстрованою показниками й цифрами на великому екрані; Ярослав Стецько — «Визвольна боротьба в СРСР і сателітних країнах». В панелі: «Людська ціна комунізму» — модератором був д-р Добрянський — взяли участь: д-р Ган Ліг-ву з Китаю, Маріо Лязо з Куби та Анатолій Радигін і Авраам Шіфрін з Ізраїлю. В панелі: «Чи погодяться вільний світ і комуністичний світ?» — модератор д-р С. Поссони з ЗСА — виступали: п-і С. Лябен з Франції, Гоанґ Ван Чі з В'єтнаму і проф. Дж. Дорнан з ЗСА.

Теж і під час обіду виступали визначні промовці: америк. конгресмен Р. Ікорд — «Варта ціни „детанта"?»; ген. А. С. Дебайл з Нікарагуї — «Антикомуністичні заходи Центральної Америки». Два вечірні прийняття для делегатів ВАКЛ влаштували: члени американської преси І. Чемберлейн, Р. Гарлей і К. Молленгоф та члени американського Конгресу Дж. Гелмс, К. Заблоцкі і Ф. Крейн.

Становище до переслідувань в Україні

Незвичайно прихильно була сприйнята всіма учасниками доповідь Я. Стецька. Представив його д-р Л. Добрянський, англійський текст доповіді прочитав С.

Скальський. Після доповіді предсідник ген. Лейн звернувся із закликом до всіх підписати петиції в обороні В. Мороза, яких привезли делегати з Канади. Після панелю «Людська ціна комунізму» предсідник попросив однохвилинної мовчанки в пошану тих, що згинули в московських тюрмах і концтаборах. Взагалі цей день конференції (9-го квітня) був під знаком України, її і всіх борців за свободу і державну незалежність, за визволення з-під московської і комуністичної тиранії.

Відзначення для В. Мороза, Міндсентого і Солженіцина

Звідомлення про діяльність складали: ген. секретар ВАКЛ з Кореї, а далі представники Африки, Азії, Австралії, Європи, Латинської Америки, Середнього Сходу, Канади, ЗСА, АБН (д-р І. Дочеф) і ВЮАКЛ.

Великим і незабутнім пережиттям були хвилини, коли під час віча 10-го квітня ген. Т. Лейн передав відзначення «Борця за Свободу» Валентині Морозові (перебрав д-р В. Душник, виголосивши відповідне слово), кардиналові Міндсентому (перебрала п-і К. Шляфли) і С. Солженіцинові (перебрав І. Дон Левін). Головну промову на цьому «Вічу свободи» сказав В. Ф. Баклей.

Закінчення конференції

7-ма Конференція ВАКЛ закінчилася 11 квітня о год. 12 в полудне схваленням резолюцій і заключного комунікату. Цілість резолюцій становить 36 розділів, запропонованих різними організаціями, серед них один розділ запропонований АБН, один Українською Делегацією і ЛВУ та один УККА.

Перед закриттям 7-ої Конференції ВАКЛ ген. Т. Лейн вручив від імені ВАКЛ грамоти признання визначним діячам за їхню працю для справи свободи і

справедливості та проти комунізму. Серед відзначених є Ярослав Стецько, д-р Р. Малашук і д-р С. Галамай.

Президентом ВАКЛ став Ф. Шляфли, голова Американської Ради за Світову Свободу, до екзекутиви ввійшов Я. Стецько. Президентом ВЮАКЛ став Ф. Ібарра, в екзекутиві залишився Я. Млинарський.

Обидві Світові Конференції принесли великий успіх і розголос Україні і її борцям за свободу і державну незалежність українського народу. Коли вважати, що це діялося на найширшому світовому форумі, то це допомога українській справі найширшого засягу.

Наступні — 8-ма Конференція ВАКЛ і 6-та ВЮАКЛ — відбудуться в 1975 році в Бразилії.

(«Шлях перемоги», ч. 17 (1974), стор. 1 і 6).

Д-р Михайло Кушнір

НА МАРГІНЕСІ СЬОМОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СВІТОВОЇ АНТИКОМУНІСТИЧНОЇ ЛІГИ

Сьома Конференція Світової Антикомуністичної Ліги, що відбулася в днях 8-11 квітня 1974 р. у Вашингтоні, з участю 300 делегатів, які репрезентували 65 націй і 5 інтернаціональних антикомуністичних організацій, — була важливою подією і великим кроком у напрямі поширення та поглиблення ідейного змісту світового антикомуністичного фронту.

Вже самий обсяг впливів Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ) — імпазантний. Вона об'єднує тепер 84 членських одиниць, що складаються з 56 різних національних об'єднань (деякі з них мають 60-80 окремих організацій), 8 великих інтернаціональних і

20 крайових антикомуністичних організацій. Отже, практично, у Світовій Антикомуністичній Лізі репрезентований цілий світ, а сфера її впливів охоплює десятки мільйонів людей на всіх континентах. Провідний людський потенціал, як було видно на VII-ій Конференції ВАКЛ-у, — високоякісний; він складається переважно з визначних політичних і військових діячів, професорів університету, культурних діячів, письменників і відомих журналістів, що вже тепер мають посередній вплив на формування політичної opinio publico світу, а завтра їхній вплив може бути вирішальний.

Коли з ініціативи XII-ої Конференції Антикомуністичної Ліги Народів Азії (АПАКЛ) постала Світова Антикомуністична Ліга в 1967 році, ОУН, що — згідно із своєю визвольною концепцією — зміцнювала діяльність і роль міжнародних, світових і континентальних протикомуністичних і протиімперіальних організацій (як ось Антибольшевицький Блок Народів, Антикомуністична Ліга Народів Азії, Європейська Рада Свободи) та боролась за здійснення прав людини й народів шляхом розвалу російської імперії і відновлення національних держав, — відразу взяла участь у праці ВАКЛ-у, намагаючись здійснювати дотичну постанову IV-го Великого Збору ОУН. В цій постанові уточнено завдання ОУН на міжнародному форумі: «Стверджуючи постійну потребу поширювати й зміцнювати фронт визвольної боротьби українського народу й необхідність організувати сили та засоби для успішного ведення і завершення цієї боротьби, ОУН підтримує активно і через АБН бере участь у дальшому організуванні світового протикомуністичного і протиімперіального фронту, стараючись надати йому відповідний ідейно-політичний зміст і спрямувати його головне вістря проти російського імперіалізму».

Очевидно, таке ідейно-політичне узмістовлення антикомуністичних сил не прийшло відразу. Коли в перші роки існування ВАКЛ-у ще були голоси деяких делегатів, тотожні з ігнорацією української визвольної справи, то вже VII-ма Конференція ВАКЛ-у схвалила без спротиву, одноголосно, всі резолюції, запропоновані АБН-ом і Українською делегацією, яка, до речі, стала повноправним членом ВАКЛ-у, нарівні з іншими державними народами. VII-ма Конференція схвалила також усі резолюції, запропоновані Комітетом Поневолених Народів і Українським Конгресовим Комітетом. Щобільше, до кінцевого, офіційного спільного комунікату Конференції, над яким працювала окрема комісія (у складі якої була також пані Слава Стецько), ввійшла значна частина українського матеріалу, надавши комунікатові майже цілковитого українського звучання. Такі успіхи — це наслідки багатолітньої жертвовної праці теперішнього провідника ОУН і одночасно президента АБН — Ярослава Стецька та його дружини пані С. Стецько.

До повного успіху українських делегацій на VII-ій Конференції ВАКЛ-у чимало причинилася доповідь Ярослава Стецька п. з. «Національне визволення в СССР і сателітних державах». Вона відрізнялася від інших доповідей на конференції ідейним спрямуванням та безкомпромісовістю у боротьбі з московським імперіялізмом і комунізмом. Тут автор протиставив технологічному, зокрема термонуклеарному потенціалові світових надпотуг — духовий потенціал поневолених Москвою народів.

Характеристичним феноменом сучасної епохи визвольної боротьби поневолених націй у російській імперії і в опанованих комунізмом країнах, крім безпосередніх виявів і метод боротьби, є ідейно-політичний, культурний, світоглядний і релігійний бій. Це зудар суцільних національних організмів — поневолювача

і поневолених. Московські окупанти не вдовольняються фізичним поневоленням і експлуатацією інших народів, вони намагаються забрати у них і національну душу. Тому таким суттєвим став бій за душу нації у ударі між окупантом і поневоленими народами.

Найбільшим нашим досягненням у визвольній боротьбі, а також гарантією нашої перемоги, є факт, що бій за душу нації поневолених народів підняло молоде покоління, яке народилося уже під московсько-большевицькою окупацією і його намагалися «виховати» в антинаціональному, т. зв. советському (себто — московському) дусі.

Прапор традиціоналізму, першости духу, безсмертності душі, прапор нації, невмирущости народу підняли шести- і семидесятники в Україні, не тільки сини й дочки в'язнів тюрем і концтаборів, а й робітників, колгоспників і технократів. І це найбільший удар, що його зазнала комуністична ідеологія, її система і взагалі московська окупаційна влада за минулі десятиріччя. Тому самоусвідомлення власної національної якості, власної суті, власних оригінальних традиційних вартостей духу, культури, правовості, соціальності, державності минулих історичних епох, пробудження національної гідності, що веде до самопізнання своєї державницької тисячолітньої традиції, — це ідейна перемога над системою ідей ворога-окупанта.

Як завжди, передумовою збройної революції є світоглядова, духовна, моральна й політична революція. Творчість молодого покоління в Україні має виразне національно-політичне цілеспрямовання, в основі якого є національна держава!

Живемо в передреволюційній добі, яка назріває у російській тюрмі народів і людей. Сучасна російська імперія — це колос на глиняних ногах, колос на вулкані. І наше завдання сьогодні вказати на його слабкі

місця, щоб допомогти «звільнити вільний світ від страху зайця, загипнотизованого «боа-констріктором». Як у початках християнства, так і тепер тирані Слова — бояться віри і ідеї. Але термонуклеарна доба — доба ідеологічна, тому необхідний ідеологічний бій.

Реакція слухачів доповіді Я. Стецька вказувала на те, що ті думки впали на підготований уже раніше ґрунт. Доказом цього був і факт, що українська пропозиція наділити Валентина Мороза відзначенням «Борця за Свободу» — зустрілася з однодушним, спонтанним схваленням.

Головний наголос у резолюціях VII-ої Конференції ВАКЛ-у і в її кінцевому комунікаті (до чого чималою мірою причинилася активність українських делегацій) поставлено на ствердження, що політика визволення поневолених народів — це єдиний спосіб оборони вільних народів від світової агресії московської імперії, під вивіскою ССРСР. Вільні народи не повинні думати, що допомога визвольній боротьбі поневолених російською імперією націй — це їхня ласка, бо боротьба і розигра йде за їхню власну голову.

Московсько-большевицькі лідери-ватажки знають, на чому стоять. Добре знають, що можуть виграти, коли, покищо, обмежаться втриманням і закріпленням того, що вже мають, але вони також знають, що програють, коли проти них буде розгорнена всебічна кампанія визволення. Їх сучасна тактика зосереджується у відвертанні зовнішнього світу від політики визволення, у варварському психологічному терорі, з одночасним знищенням того, що можна було б назвати засадами чи передумовами визволення. Отже, шляхом т. зв. чисток, доктринального школення молоді, русифікації, систематичного виморювання голодом, фальшування культури й історії поневолених народів, нищення релігії й моралі, масового виселювання до таборів примусової праці й масового перемі-

шування населення — вони організують і проводять свідоме й систематичне народовбивство. Мета тієї народовбивчої програми — викреслити з історії поневолені народи та етнічні групи і асимілювати їх у советському, себто московському моноліті. Коли мова про малі народи в т. зв. ССРСР, то ця московська народовбивча політика вже дала свої жахливі наслідки, тепер Москва розгорнула широкий наступ зокрема на Україну. Вона знає, що коли нації перестануть існувати, то зникне і небезпека для її імперії.

Одночасно москалі намагаються знищити підставу незалежної екзистенції соціальних груп, що могли б евентуально послужити визвольній кампанії. Табори примусової праці стають основною господарською інституцією і спричиняють атомізацію робітничої класи. Рільничий колектив виявився недосконалим знаряддям для розкладу селянської верстви, тому московські большевики змагають до перетворення рільничих колективів на велетенські рільничі фабрики, на яких працював би люмпенпролетаріят (покидьки суспільства), що не має жодного відношення до землі. Москва намагається створити тоталістичну суспільність, т. зв. советський народ з російською культурою і мовою. Якби вона досягнула свою мету, тоді зникло б і саме поняття націй, визволення і свободи.

Така небезпека грозить не тільки поневоленням в ССРСР народам, а й цілому вільному світові, бо і він може бути розтрощений, якщо Москва збереже хоч би тільки те, що має. Коли вільний світ буде зволікати з політичною офензивою, він може програти і термонуклеарну війну.

Москва своїми злочинними щупальцями охоплює цілий світ, тому відразу відчуває небезпечні для неї ідеї. У своєму органі «Правда», в повідомленні пресового бюро ТАСС із Вашингтону п. з. «Голоса с того света» (з 13 квітня ц. р.), вона намагається очорню-

мати провідних діячів ВАКЛ-у, обезцінити постанови того VII-ої Конференції. Але саме цей вибух притаманної московської злоби, реакції злочинця, зловленого на «гарячому», — повинен стати для всіх чесних політичних діячів світу, що обстоюють політику визволення поневолених Москвою народів, — поштовхом до ще більшого поживавлення їхньої акції.

Очевидно, різної масти «реалітетники» можуть висунути тут свої завваги. Добре, скажуть вони, але як погодити такі «пишномовні фрази» з реальною політичною ситуацією? Аджеж дві надпруги, що вирішують долю світу, саме тепер розгортають політику «відпруження». Захід капітулює, ось нещодавно в Женеві західні держави погодилися на всі дотеперішні московські анексії і визнали існуючий стан посідань. І чи не стоїмо перед черговою візитою Ніксона до Москви, перед затісненням взаємин між США і Москвою? Перед широкозакроєними інвестиціями капіталів вільного світу в розхитану господарку СРСР? Перед обмеженням зброєння? Отже, де тут місце на політику визволення?

Насамперед треба звернути увагу на інший аспект тієї проблеми. Надія людства на збереження миру ґрунтується на тому, що лідери Кремлю і Білого Дому в періодах кризи, яких у політиці не можна обминути, виявлять відповідний рівень відповідальності, яка виникає з морального почуття, а не зі страху. Тому людство не усвідомляє собі того, що аморальність тиранів, які диспонують нуклеарною зброєю, становить постійно неуникненну загрозу для цілого світу.

Політики, які топчуть елементарні права людини і народів, які політичних противників (т. зв. дисидентів) запроторюють до психолікарень, — не дають жодної гарантії, що в час поважної міжнародної кризи вони не посягнуть за атомову зброю. Доки існує російська імперія і її режим тиранів, погляди яких на

владу тотальні й аморальні, доти мир світу висітиме на волоску.

Суверенність у сучасну добу не може бути ліцензією на безправ'я в рамках даної держави. Державній владі, яка застосовує безправ'я у внутрішній політиці, не можна вірити і надіятися, що вона не застосовує безправ'я у закордонній політиці. Це особливо суттєва справа, яку наполегливо промовчують політики й преса Заходу. Наївні, побожні бажання кажуть політикам Заходу вірити (або вдавати, що вірять), що т. зв. ССРСР може топтати всі Божі й людські права у своїй імперії, а одночасно може поводитися зразково й цивілізовано назовні.

Фундамент нашої цивілізації, одним із плодів якої є демократична система, це підставові права людини й громадянина, як права універсальні, що їх треба всім і всюди захищати для збереження вільного людства.

Для тих, хто має відвагу глянути правді в очі — справа ясна. Як не захищаємо нашого добробуту, коли погоджуємось на злиденне вегетування двох третіх частин населення світу, так не захищаємо і нашої демократії, коли погоджуємось на гвалтування прав людини в країнах поневолених комунізмом і московським імперіялізмом.

Таких політиків, як ось Ніксон і Кіссінджер, які уявляють собі, що з допомогою білйонів транзисторів, тисяч радіостанцій і соток комунікаційних сателітів, середників світової інформації, та конференцій «на вершинах» можна обманювати народи і володіти ними — чекає велике розчарування. Меттерніхом можна було бути в епосі диліжансів, але не в епосі електронічної технології, бо тепер ніхто не визнає «легітимізму» і «непорушних прав» до добробуту і свободи панівних народів коштом злиднів і неволі соток мільйонів менше упривілейованих.

Така політика нічого не мала спільного з моральністю. Але винахід нуклеарної зброї змінив ситуацію. Потенціальному абсолютowi універсальної заглади не можна нічого протиставити, крім моральности. Нас не рятує «рівновага» терору, нас може врятувати тільки рівновага моральних законів, спільна дефініція правди і справедливости. Сьогодні проблема нуклеарної зброї переростає обсяг політики.

Кожний локальний конфлікт тепер ангажує обидві надпотуги (США і т. зв. ССРСР). Тому не можна будувати мир на замінованих полях. Коли москалі й американці прагнуть уникнути конфронтації — мусять розладувати «заміновані поля» у Східній Європі, на Близькому Сході, в Азії. Коли надпотуги цього не роблять — одне з тих замінованих піль у будь-якому моменті може вибухнути і здетонувати катаклізм людства.

Відомий Віденський конгрес нічого не полагодив, а Метерніх нічого не зберіг. Історії не творять Брежнев, Ніксон і Кіссінджер, а інші сили. Від мудрости державних мужів великих потуг залежить, чи ті сили спричиняться до розвитку і поступу людства, а чи перетворяться у динаміт катаклізму.

(«Визвольний шлях», кн. 5 (1974), стор. 467-485).

Д-р Анатоль Бедрій

АБН І ОБ'ЄДНАНІ НАЦІЇ

Постава української визвольної політики супроти Організації Об'єднаних Націй є відома здавна: ми домагаємося від вільних народів, щоб викинути з Об'єднаних Націй делегацію УССР, БССР та сателітних держав, бо ці представництва репрезентують російську імперську політику та окупантські режими в понево-

лених країнах. Далі, ми ставимо вимогу виключення з ОН ССРСР, як колоніальну імперію, бо на такій самій базі ОН в минулому велися заходи проти різних імперських держав, щоб вони дали державну волю поневоленим ними націям. На місці тих окупантських і сателітних делегацій в ОН повинні засісти делегації волелюбних визвольних рухів уярмлених націй.

Справа підймання людських прав українських політичних в'язнів в ССРСР мусить бути завжди ставлена в рамках боротьби проти російського окупанта за власну національну суверенну державу. Ми відкидаємо аргументи в користь присутності делегації УССР в ОН, бо вона лише шкодить українській визвольній боротьбі. Домагання до ОН стати в обороні людських прав українців, але без домагання допомоги Україні встановити власну державу, ми засуджуємо і відкидаємо як шкідливу діяльність, що допомагає Росії втримати єдину неділиму імперську державу.

З політикою АБН-у щодо ОН згідна Нескорена Україна. В одному документі судового запису над українським патріотом знаходимо таке мужнє зізнання нашого діяча: він сказав, що якби він мав змогу виступити на Генеральній Асамблеї ОН, то сказав би таке: «Панове, дайте нам незалежну самостійну Україну, і ми здивуємо світ».» З цього виходить, що завданням вільної еміграції є ставити на форумі ОН *найперше* вимоги про допомогу українській визвольній боротьбі, ціллю якої є створення української держави. Подруге, це означає, що ми мусимо ставити з позиції неіснування української держави, а не як твердять деякі відірвані від крайової дійсності емігранти-советофіли, що саме УССР — це українська держава, і боротьбу за державу не треба вести, мовляв, такої боротьби в Україні ніхто не ставить. Потретьє, з такої заяви, можна зробити висновок, що її автор бажає

визнання Об'єднаними Націями факту колоніального поневолення України, і вже саме таке визнання на світовому форумі було б могутньою допомогою націй національно-визвольній боротьбі.

В іншому документі представника Нескореної України знаходимо таке визначення: «Я і мої товариші осуджені за „пропаганду, спрямовану на відокремлення України від ССРСР"». Але в ст. 17 Конституції ССРСР ясно говориться про право кожної республіки вийти з складу ССРСР. Право кожного народу на відокремлення зафіксоване в Пакті про громадські та політичні права людини, прийнятому 21-ю сесією Ген. Асамблеї ООН». Коли автор цієї заяви звертається до ООН, то має на думці пов'язання ООН з боротьбою Нескореної України за свою суверенну державу. Так і ми мусимо ставити на першому місці в нашій діяльності на ООН справу *Української Держави*, а не, як це фальшиво приймається, лише похідні справи, наприклад, домагання людських прав в рамках російської імперії.

В творі Нескореного Українця присвяченому коляборантові з окупантом, вислужникові гнобителів Іванові Драчеві читаємо таке:

Чи гризли хліб той радники ООН
Після нічної зміни у котельні?
Після нічної зміни, після восьми годин
І руки, як поліна, і ноги, хоч відкинь.
... — Леді й джентлмени, панове,
Я вірний син, я тихий сон,
Я — можливо владець паперовий,
Я — ласки лева унісон.
... Іване, Іване, погано в ООН,
Ні рейки не б'ють, ні шізо, ані ґратів...

Тут маємо моральне обвинувачення політиків вільних народів в ООН за брак їхньої турботи невільникami — політичними в'язнями, борцями за свої націо-

нально-державні та людські права, як теж обвинувачення тих різних своїх власних ренегатів за те, що в ОН замовчують страшний стан національно-колоніального поневолення України.

(«Шлях перемоги», ч. 24 (1974), стор.5).

МІЖНАРОДНЯ ЕВРОПЕЙСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ

У зв'язку з т. зв. Конференцією європейської безпеки і співпраці з Москвою, — Європейська Рада Свободи, президентом якої є Іван Маттео Льомбардо, кол. міністер зовнішньої торгівлі Італії, а почесним Ольс Бйорн Крафт, лідер антинацистського данського резистансу і кол. міністер закордонних справ, — скликала Конференцію за свободу, національно-державну незалежність і деколонізацію до Цюриху, у Швейцарії, в дні 12-13 жовтня цього року.

Конференцію відкрив голова Екзекутиви ЕРС Ярослав Стецько, з'ясовуючи її цілі у зв'язку з конференцією т. зв. Європейської безпеки. Після цього, попросив на передсідника Конференції голову британської, а на секретаря — голову швейцарської делегації.

Першу доповідь виголосив швейцарець д-р П. Загер, відомий знавець проблем європейського Сходу, зокрема ССРСР. Його тема була: «Роля і вага націоналізму у процесі деколонізації російської імперії». Сузанна Лябен з Франції говорила на тему: «Хвора Європа», даючи цікаві проєкти рятування вільної Європи перед російською систематичною підготовкою перебрати владу у вільних країнах Європи зсередини. Ярослав Стецько промовляв на тему: «Знехтована потуга», вказуючи на динамічну і потенційну силу уявлених націй у російській імперії і їхнє значення для ліквідації

останньої колоніальної імперії. Д-р Теодорович, білоруска, доповідала про «Становище Церкви і релігії в російській безбожницькій колоніальній імперії», виявляючи знання цієї матерії. Дональд А. Мартін, британець, зі знанням справи доповідав про «Комуністичну економічну війну», розбиваючи економічними даними і фактами доктрину конвергенції і кооперації, як шкідливу для вільного світу. Він запропонував теж низку заходів у напрямі економічної війни проти Москви.

Це були головні загальні доповіді. Незалежно і паралельно до них речники поодиноких (окремих) національних делегацій з'ясовували сучасний стан визвольної боротьби в поневолених країнах. Усі доповіді національних представників, як теж загальні реферати, були на високому поземі. Вони не розгублювалися в зайвих деталях, чи історичних ремінісценціях, але вказували на сучасну політику Москви, боротьбу проти неї і зріст революційного потенціалу поневолених націй. Кожен із бесідників наголошував інші аспекти боротьби так, що приявні мали повний образ-мозаїку всесторонньої боротьби націй. Загальні доповіді чергувалися з промовами національних представників.

Від Білорусії промовляв голова Білоруського Визвольного Фронту полк. Д. Космовіч, від Хорватії — Й. Туксор, Литви — д-р А. Герутіс, Латвії д-р А. Аусаля; України — мгр. В. Косик; Чехії — Й. Мислівець, Угорщини — Е. Рігоні; Румунії — д-р Б. Майлят; Болгарії — майор І. М. Банковський; Грузії — Г. Бегуїшвілі; Туркестану — проф. д-р Б. Гаїт; Східньої Німеччини — Карль Грау. Після головних доповідей і комплексів поневолених націй, розгорталася широка дискусія, в якій приймали участь леді Джейн Бирвуд, Англія, Ярослав і Слава Стецько, яка була членом Президії, мадам Сузанна Лябен, Франція, д-р М. Аусаля, Латвія, проф. д-р С. Галамай, д-р А. Герутіс, Литва, Е. Рігоні, Угорщина, полк. Д. Космовіч, Білорусія,

М. Майстер, Швайцарія, К. Цвікі, Швайцарія, пані Мартін, Англія й інші.

Конференція вислала телеграми з побажанням видуження през. Ломбардові і поч. през. Крафтові, які прислали сердечні привітання Конференції. У висліді дводенних дискусій і аналізу ситуації, Конференція схвалила низку резолюцій, сугестій і вимог до Женевської конференції про т. зв. безпеку і співпрацю.

Конференцію закрив, вказуючи на значення її поодиноких рішень, Ярослав Стецько, подякувавши голові британської делегації за вмиле, ведення нарад. Мовна координація тримовної конференції була завданням м-р Слави Стецько.

У кінцевому комунікаті Конференція ОРС висловлює, м. ін., такі думки:

«Конференція ЕРС стверджує, що реальною загрозою для європейського і світового миру є створена мілітарною силою і втримувана нею російська колоніальна імперія в Європі й Азії, і вимагає від усіх західних урядів через їхніх міністрів у Женеві трактувати необхідність ліквідації російської колоніальної імперії — СРСР, як фактора найсуттєвішого значення для встановлення тривалого миру і безпеки в Європі. З деколонізацією СРСР і поворотом до 1918-19 років відновлених національних держав в Європі й Азії, — вважає ЕРС — закінчиться нуклеарна і конвенціональна мілітарна конфронтація, і внаслідку прийде негайне відпруження в Європі.

Враховуючи теж факт, що Москва робиться постійним адвокатом національної незалежності колишніх колоніальних народів, ЕРС вимагає від західних урядів: необхідно стосувати цю саму методику до всіх країн, що знаходяться тепер під російським колоніальним ярмом. З деколонізацією прийде і розв'язання концтаборів і таборів примусової праці, кінець руси-

фікації, кінець релігійних і політичних переслідувань та постійної політичної війни, прийде відновлення не лише вільного вислову волі й слова поневолених народів на світових форумах, але теж відновлення їхніх конституційних держав.

ЕРС підтримує національно-державну незалежність усіх народів Європи й Азії та засуджує безперевні зусилля дальших російських колоніальних загарбництв. Як приклад інструментів російського колоніального імперіялізму, — ЕРС пригадує і засуджує горезвісний пакт Молотова-Ріббентропа.

Отже, ЕРС вимагає від західних урядів: основно прослідити, яке значення можуть мати для тривалого миру і безпеки в Європі згадані пропозиції, зокрема ж для внутрішньої й зовнішньої політики в світі щодо сучасної економічної кризи, спричиненої москалями, спровокованого браку енергії й інших недостач, як теж систематично творених індустриїхнх неспокоїв і заколотів, насилля повітряного піратства, і, взагалі морального упадку, економічної депресії, що проникає європейські народи й увесь світ.

Цей запропонований британською делегацією комунікат — був прийнятий одноголосно.

(«Шлях перемоги», ч. 42 (1974), стор. 3).

У СПІЛЬНОМУ ФРОНТІ — ПЕРЕМОГА!

Звернення V-го Великого Збору ОУН до всіх поневолених народів

Із форуму свого V-го Великого Збору, Організація Українських Націоналістів (бандерівців), що її тепер очолює Ярослав Стецько, звертається з оцим закликом до всіх поневолених російським імперіялізмом та

різними ворожими комуністичними режимами народів у межах російської комуно-більшовицької імперії та в т. зв. сателітних країнах, включно з тітовсько-комуністичною «Югославією».

Друзі спільної долі, у спільній визвольній боротьбі! Може більш, як будь-коли в історії наших народів, настав час для об'єднання наших сил та координації наших окремих дій в ім'я однієї, спільної нам усім мети: визволення наших народів із ярма окупанта і встановлення вільних, самостійних національних держав кожного народу в його етнографічних кордонах, на руїнах ворожих і штучних своєю конструкцією імперіальних структур, які давно пережили свій вік.

Організація Українських Націоналістів, як суверенний чинник українського народу, вже довгі роки провадить відкриту завзяту боротьбу різними засобами і способами за визволення не лише українського, а й усіх поневолених російським імперіялізмом і комунізмом націй. У спільному фронті проти окупанта-поневолювача, разом з ОУН маршують уже довгі роки національно-визвольні формації інших поневолених народів, зокрема ж ті, що творять Антибільшовицький Блок Народів (АБН).

Все це дає нам моральне право звернутися до вас, друзі спільної боротьби, з оцим закликом: До тих, що стоять уже у спільній боротьбі — *зміцнити наші ряди і нашу дію!* А до тих, що досі стоять осторонь спільного визвольного фронту, кличемо: *приєднуватися до нього* та розширювати наш спільний протимосковський і протикомуністичний фронт!

Ворог застосовує всі можливі методи і кидає всі свої сили на фронт боротьби проти наших народів. Він намагається перемішати наші народи в спільному російсько-комуністичному «котьолку» і з тією метою вже

проголосив «факт» існування «нової історичної спільноти» — «советський народ». Нашою спільною постановою і боротьбою на всіх ділянках національного життя докажемо світові та киньмо виклик ворогові, що ця фікція не лише підла в інтенції нашого спільного ворога, а й загрозлива для вільної ще частини світу. Наші народи ніколи не припинять боротьби! Це вони доказують спротивом російському народовбивству, економічному визискові, нищенню тисячолітніх релігійних, культурних і всіх інших надбань наших народів. Перед національно-революційними рухами поневолених російським імперіялізмом народів стоїть багато конкретних і невідкладних завдань, між якими на перший план висуваються такі, як оборона наших народів від знищення насильницькою русифікацією, від прищеплювання все новим поколінням наших народів чужої і ворожої ідеології, від нищення традиційних церковно-релігійних організацій, національно-культурних інституцій та способу життя наших народів, які (способи) формувалися впродовж тисячоліть.

Наші визвольні рухи мусять ставити спротив ворожому намаганню підірвати фізичний потенціал наших націй вивозом-виселенням наших народів на чужі території, як теж плянам ворога вживати членів однієї нації для підбою і поневолення інших народів.

Мусимо брати приклад дружньої співдії від політичних в'язнів, зокрема в російських тюрмах і концтаборах, де вони для добра своїх націй творять спільний протиросійський фронт. Речники національно-визвольних рухів, що живуть на чужині в умовах свободи, повинні ще більше скріпити свою взаємодію і спільний протиросійський, протикомуністичний та протиімперіялістичний фронт, поширити боротьбу й на вільні ще народи та на т. зв. Третій світ націй, які недавно здобули свою державну самостійність.

Між поневоленими і вільними народами є ще великі резерви для скріплення нашої спільної боротьби і їх (ці резерви) мусимо спільно використовувати для життєвих інтересів наших націй.

Мусимо перестерігати вільний світ, зокрема ж нові, державновідроджені нації, від постійної загрози з боку російського імперіялізму-шовінізму і його теперішньої маски — комунізму, яким він хоче опанувати весь світ і змагає до цієї мети послідовно, використовуючи всі засоби, на жаль, не без корисних для себе наслідків.

Друзі спільної боротьби: естонці, лотиші, литовці, білоруси, українці, грузини, вірмени, азербайджанці, туркестанці, північнокавказці, донські козаки, ідель-уральці, поляки, словаки, чехи, болгари, угорці, румуни, хорвати, серби, словінці, албанці, сибіряки, кубинці! Виступаймо спільно і рішуче проти «політики співпраці та наближення двох панівних систем у сьогоdnішньому світі» — російського імперіялізму-комунізму та західнього демо-лібералізму-капіталізму, проти підтвердження існуючого стану статус-кво, бо ця політика згубна для наших націй і крайньо небезпечна для вільної ще частини світу!

Виступаймо спільно проти різних обманних конференцій «миру», «безпеки», «роззброєння», «відпруження» (т. зв. детант) тощо, що їх Москва лицемірно підсуває західньому світові. Бо такі конференції відбуваються без участі наших народів і проти їхніх життєво-важливих інтересів, промовчують шлях московським імперіялістам-агресорам для їх дальшої загарбницької експансії.

Москва намагається поділити світ — як один із перших кроків до своєї світової гегемонії — на дві частини під наглядом двох надпотуг. Наші народи в єдиному протимосковському фронті творять не лише фізичну,

а й тим більш міцнішу духово-моральну окрему надпотугу світу. Даймо їй вияв у нашій спільній боротьбі, у нашій скоординованій зовнішній дії! Наші народи мають можливості за обставин спільної дії перекрити «балає сил», що його нашим націям бажають накинати, у користь наших народів, їхніх національно-визвольних змагань.

Члени поневолених московським імперіялізмом і комунізмом народів, ставайте в один фронт! Фронт боротьби за дані Богом права всім народам! Всюди і завжди скріплюйте лави борців за самостійні національні держави в їх етнографічних кордонах! Тільки власними силами поневолених народів, об'єднаних у могутній блок, — здобудемо волю і державну незалежність нашим народам!

Організуймо спільними силами допомогу всього волелюбного світу тим, що стоять у першому фронті боротьби з ворогом: нашим підпільним національно-визвольним рухам, політичним в'язням і всім борцям у російській імперії та в т. зв. сателітних країнах!

Геть російський імперіялізм!

Хай живуть самостійні національні держави всіх народів, поневолених Росією і встановленими нею комуністичними режимами!

Зміцнім і розбудуймо світовий антиросійський і антикомуністичний фронт!

Осінь 1974 р.

Президія

П'ятого Великого Збору

Організації Українських Націоналістів

(«Визвольний шлях», ч. 1 (1975), стор. 13-15).

МІЖНАРОДНИЙ З'ЇЗД У БРАЗИЛІЇ

ВАКЛ в обороні Валентина Мороза

Для підготовки Міжнародної конференції Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ), яка має відбутися 1975 р. у Бразилії, відбулося 7-10 грудня 1974 р. засідання Екзекутиви ВАКЛ. На порядку нарад, крім підготовки Конференції, були ще такі справи, як прийняття нових членів і проєкт зміни Хартії ВАКЛ. При тому продискутовано міжнародню політичну ситуацію в світі, намічено у зв'язку з цим дальший план праці й видано спільний комунікат, який розіслано до урядів і преси вільного світу. Членами Екзекутиви ВАКЛ є представники районів світу, як Північна та Латинська Америка, вільна Європа, Азія й т. д. Членом Екзекутиви від усіх поневолених народів є Ярослав Стецько, як голова АБН. Проте з огляду на невідкладні справи на північно-американському континенті, делеговано на це засідання пані mgr Славу Стецько, керівника Пресового Бюро АБН, члена ЦК АБН.

Сесіями засідання провадив президент ВАКЛ, американець д-р Фред Шляфлі, який у своєму слові згадав про свої заходи у президента Форда перед його поїздкою до Владивостоку у справі звільнення В. Мороза. Огляд міжнародньої ситуації з'ясував д-р Ку Ченг-канг з Національного Китаю. Звіт з діяльності Екзекутиви здавав генеральний секретар, коресць д-р Ву Джі Сунг. Окрему увагу присвячено бюджетові ВАКЛ та бюджетові Конференції в Ріо.

Після дискусії над реченцем і місцем Конференції, вирішено влаштувати її в Ріо де Жанейро 21-25 квітня ц. р. Рівночасно в цих же днях проходитиме конференція Молоді ВАКЛ, а її пленарна сесія буде 22 квітня. Перед Конференцією відбудуться засідання Екзекутиви ВАКЛ та Ради Народів ВАКЛ. У програмі

самої конференції передбачені чотири головні промови, один панель і звіти з районів: Азії, Близького Сходу, Африки, Європи, Латинської і Північної Америки, Поневоленіх народів та Молоді ВАКЛ.

Прохання про прийняття у повноправні члени ВАКЛ внесли: Камбоджа, хорвати, Міжнародне Т-во для збереження Родини, Традиції і Приватної власності. Їхні прохання розглядатиме впродовж трьох місяців покликана до цього комісія. У зв'язку з напливом нових членів та розширенням ВАКЛ, південноамериканці внесли пропозицію про зміну Хартії ВАКЛ, у тому напрямі, щоб у Президію ВАКЛ могла увійти більша кількість представників від окремих комплексів, бо напр., вся Південна Америка має тільки одного представника. Зміну Хартії розглядатиме наступне засідання, що відбудеться 22 квітня ц. р. у Ріо.

Комунікат ВАКЛ м. ін. закликає уряди вільних народів і публічну опінію: засудити всякі форми концтаборів, примусової праці й ганебну практику замикання борців за людські й національні права до бжевілень; робити заходи у справі звільнення Валентина Мороза; вимагає вицогання советсько-московських окупаційних військ з окупованих країн, включно з поневоленими країнами в ССРСР.

На прийнятті, яке попередило засідання Екзекутиви ВАКЛ, 7 грудня увечорі, було понад 100 осіб, між ними і члени бразильського парламента. Під час бенкету промовляли: голова підготовчого Комітету д-р Карльо-Філіо Барбієрі, президент ВАКЛ д-р Фред Шляфлі, почесний голова ВАКЛ д-р Ку Ченг-канг і представник АБН. Надання слова пані Славі Стецько було виявом окремої симпатії для України і всіх поневоленіх народів, бо ж багато інших представників державних народів такої нагоди не мали. Впродовж конференції, — кожного вечора відбувалися різні прийняття для

зміцнення зв'язків з бразильськими чинниками. Слід підкреслити, що південно-американці дуже прихильно ставилися до проблем поневолених народів і заявляли це публічно у виступах бразильця д-ра Барбієрі, мексиканця проф. Родріґеза та ґватемальця — голови Молоді ВАКЛ.

Засідання відбувалося перед лат. Різдом. На одному з прийнять, а саме у голови підготовчого Комітету д-ра Барбієрі, його дружина заповіла: «Тепер оркестра перестає грати, а всі приявні перенесуться в невідому їм країну — Україну». І зразу понеслися звуки українських колядок: «Слава во вишніх», «Бог предвічний», «Нова радість» і ін. у виконанні хору «Прометей» з Торонта під дир. В. Кардаша. Це були наші платівки — український дарунок для бразильських господарів. Зацікавлені українською музикою гості довго розпитували про Україну.

Пресове Бюро АБН

(«Шлях перемоги», ч. 4 (1975), стор. 3).

ВЕЧІР АБН В ЧІКАГО

Дня 8 грудня 1974 року заходом Української Станиці Американських Приятелів АБН-у і при співпраці Організацій УВФ в Чікаго був проведений по щорічній традиції — в другу неділю грудня і 16-й уже з ряду, — Вечір АБН-у, що пройшов із гарним моральним і матеріальним успіхом. Вечір розпочався о год. 4-ій попол. в аудиторії Дому СУМА при Чікаго Евеню, в приявності численної громадськості, що зайняла повністю місця при розставлених і застелених святково столах.

Вечір відкрив м-голова управи Укр. Станиці АП АБН-у Михайло Гуміняк, підкреслюючи у свосму вступному слові велику вагу праці на зовнішньому відтинку, що її веде успішно в користь України голова АБН-у дост. Ярослав Стецько і його дружина. Привітавши присутніх на залі панотців парафії св. Володимира й Ольги, з парохом крилошанином о. Маріаном Бутринським на чолі, представників громадських організацій та коло 300 присутніх, він запросив до проведення програми Вечора інж. Степана Голяша.

З черги господар Вечора інж. С. Голяш подав порядок програми і запросив до слова голову управи Станиці Уляну Целевич, котра численними цікавими фактами зілюструвала діяльність Станиці за мин. рік і зложила подяку за виявлену співпрацю і піддержку.

Дуже цікаву, змістовну основну промову Вечора виголосив мгр. Василь Щебрій з Дітройту. Подавши коротко історію генези ідеї й діяльності АБН-у та наświetливши сучасну ситуацію в світі й на Україні, промовець ствердив, що єдиною успішною гарантією тривалого миру в світі може бути тільки відновлення самостійності незалежних національних держав у своїх етнографічних границях і привернення волі і справедливості людині і народам, в котрому-то напрямі Укр. Делегація в Центральному Комітеті АБН-у на різних форумах проробила велику і поважну працю.

Великою атракцією Вечора був також вдалий, уперше в Чікаго, виступ відомої гумористки Іванни Климовської — «п. Язичинської» з Філядельфії. Дуже успішним був її монолог «Моя подорож по Україні», як сатира на різні перипетії і пригоди наших прогульковців-туристів на Україну в зустрічі з сучасною комуно-советською дійсністю в Україні та існуючими там порядками.

В мистецькій частині Вечора переплітались зі собою виступи загальновідомих ансамблів Осередку СУМА ім. Павлушкова в Чікаго, співацького дружиниць «Червона Рута» і танцювального під керівництвом Степана Косовського, що продемонстрували свій дальший ріст і заавансовану класу своїх ділянок мистецтва.

В другій частині програми Вечора члени Відділу ОЖ ОЧСУ під проводом голови Надії Голяш угостили присутніх смачною перекускою, після чого було проведене льосування закуплених квитків льотерії.

До успішного проведення цього річного Вечора причинилась численна участь громадськості, управи і представників ОУВФ з орг. референтом Станиці інж. Василем Гавдьом у проводі та радієві оголошення і головні спонзори льотерії: 1) Федеральна Кредитова Кооператива «Самопоміч», 2) Щадничо-Позичкова Спілка «Певність», 3) д-р Б. Старух, власник крамниці «Дельта», 4) Т. Яцків і Р. Загородний, власники склепів «Сертифаед Супермаркет», 5) В. Березицький, власник крамниці «Супер-Маркет» і 6) Василь Тимчина, власник пекарні «Бургунді». На закінчення господар Вечора інж. С. Голяш і голова Станиці Уляна Целевич висловили всім заслужену подяку за піддержку і працю.

Чистий дохід з цього річного Вечора АБН-у в Чікаго в сумі 1.000 доларів, подібно як усіх попередніх років, переслано на фонд праці Укр. Репрезентації в ЦК АБН-у в Мюнхені.

(«Шлях перемоги», ч. 4 (1975), стор. 6).

КЛІТИНА ВАКЛ-У НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ

Заходами волелюбних кіл країн Близького Сходу відбулася 12 березня в Бейруті (Ліван) Перша проти-комуністична конференція. Її відкрив Джордж Бітар, голова Віча Тихої Більшости.

Конференція мала формальну назву: «Перша консолідаційна конференція Близького Сходу», в якій взяли участь представники 10 країн: Сауді-Арабія, Єгипет, З'єдинені Арабські Емірати, Оман, Йорданія, Північний Ємен, Південний Ємен, Пакистан, Туреччина і Ліван.

Д-р Ку Ченг-канг, почесний президент Світової Протикомуністичної Ліги і президент Китайського Відділу Азійської Протикомуністичної Ліги Народів вислав генерального секретаря Тана Інґа на конференцію. У відповідному зверненні д-р Ку Ченг-канг закликає волелюбні народи Близького Сходу поборювати комунізм, імперіялізм комуністичних держав та встановити справедливий міжнародний лад, оснований на національному принципі.

Генеральний секретар ВАКЛ-у, Ву Яе Сеунг з Кореї закликав до скріпленого бою проти розкладових ідеологій марксизму-ленінізму і висловив надію, що конференція стане засновком постійної філії ВАКЛ-у на Близькому Сході. Одною з важних цілей конференції буде причинитися до скріпленого поборювання російських і комуно-китайських впливів, зокрема тому, що обидві ці імперії піддержують палестинських терористів.

Пригадаємо, що до управи Світової Протикомуністичної Ліги входить голова Проводу ОУНР і голова ЦК АБН п. Ярослав Стецько, один з основників та ідейних ініціаторів світового руху для поборювання російського імперіялізму та комунізму.

Бейрутська конференція є важним черговим етапом на шляху здійснення універсальної ідеї «Воля народам, воля людині!» винесеної з України ще під час Другої світової війни, коли зродився АБН. Проти осередку світового імперіялізму та комунізму — Москви — виступив до безкомпромісової, нескореної боротьби Київ, прапороносець ідей визволення всіх народів, поневолених Росією.

(«Шлях перемоги», ч. 14 (1975), стор. 1).

Д-р О. Соколишин

АП АБН ВІДБУДУТЬ КОНВЕНЦІЮ

Президія Підготовчої Комісії Конвенції Американських Приятелів Антибольшевицького Бльоку Народів (АП АБН) повідомляє, що 12 квітня 1975 р. в Нью-Йорку, в готелі «Рузвелт» при 45-ій вул. та Медізон Евеню відбудеться чергова щодворічна статутот приписана конвенція з участю представників від 17-ти національностей, членів АП АБН, гостей з Європи в особах дост. Ярослава Стецька, Президента АБН, мгр Слави Стецько, редактора АБН-Кореспонденц та ряду інших. В програму конвенції входять звіт голови АП АБН д-ра Івана Дочефа, виступи Я. Стецька та мгр. Слави Стецько, дискусія, прийняття звітів, зачитання резолюцій, вибір нових керівних органів та закриття.

Для проведення тієї конвенції обрано тимчасові дві комісії — резолюційну під головуванням інж. Івана Косяка — білоруса, інж. Гладкого — українця та п. Рока — мадьяра, а також номінаційну під головуванням д-ра О. Соколишина — українця та членами: Ед.

варда Деніка — естонця та Валентина Кантора — румуна. З уваги на те, що д-р Іван Дочеф після 10-річної праці має в пляні кандидувати на пост президента АП АБН, місце звільнене через несподівану смерть сл. пам. д-ра Нестора Процика, обрано окрему комісію прощання й виготовлення пропам'ятної таблиці з бронзу із признанням за його довгорічну працю для справи звільнення всіх поневолених червоною Московою народів, що її очолив Михайло Коцка — українець.

Як повідомляють з АП АБН, 23 березня 1975 р. відбулася Академія 57-ої річниці проголошення державної самостійності Білорусії в Білоруському Центрі в місцевості Савт-Рівер в Нью-Джерзі. 12 квітня ц. р. відбудеться Академія в честь Державної незалежності Хорватії в Хорватським Центрі в Нью-Йорку, попереджена відправою в церкві Св. Рафаела (костелі).

2 березня 1975 р. в готелі «Комодоре» в Нью-Йорку Болгарський Визвольний Фронт під керівництвом д-ра Івана Дочефа влаштував Академію Державної Самостійності Болгарії з участю ряду представників різних національностей. З українців взяв між іншими участь М. Коцка — скарбник АП АБН та п-ні Дарія Степаняк, яка була нагороджена окремою відзнакою-медаллю болгарської волі. Тут слід зазначити, що минулого року літом у Франкфурті відбувся світовий з'їзд болгарських представників різних політичних угруповань, де ухвалено одноголосно відповідну резолюцію, засуджуючи ідею створення з Болгарії ще одної советської республіки у федерації з ССРСР, як це собі Москва та її сателітський уряд з Тодором Живковим на чолі бажає. Живков є автором англomовної книжки, виданої Міжнароднім видавництвом у

Нью-Йорку — «Сучасна Болгарія», мовляв, поступова соціалістична країна. Резолюцію розіслано всім членам і ген. секретаріатові ОН.

(«Шлях перемоги», ч. 14 (1975), стор. 1).

Леонід Полтава

ВІДБУЛАСЯ КОНВЕНЦІЯ ПАБНА

У Нью-Йорку, в готелі «Рузвелт», відбулася чергова дворічна Конвенція Американських Приятелів АБН (ПАБНА), що нею впродовж 10 років незмінно й успішно керував д-р Іван Дочеф.

Конференція, в якій взяли участь понад 60 делегатів від 17 народів і на якій були заслухані важливі доповіді голови ЦК АБН і Провідника ОУН Ярослава Стецька та голови Центрального Бюра АБН м-р Слави Стецько, виявила, що борці проти московсько-большевицького поневолення зміцнюють свої лави, шукають нових доріг у боротьбі проти ворога людства, за здійснення прав усіх поневолених націй жити у власній державі.

Відбуття Конвенції ПАБНА 12 квітня, напередодні посвячення пам'ятника провідному мислителів націоналізму сл. пам. д-рові Дмитрові Донцову в Бавнд-Бруку було цюсвоєму символічним: ідеї націоналізму виявилися найбільш живучими й творчими в 20 ст., хоча це сторіччя призначали Маркс і Енгельс на «привид комунізму». Проти того чорного привида на земній кулі, і зокрема на сході Європи та на Кубі — висту-

нають могутні сили нових, творчих націоналізмів різних народів та їхні рспрезентанти у вільному світі, якими являються в Америці члени ПАБНА.

Працею Конвенції проводила Президія у складі: д-р А. Боніфачіч — голова, репрезентант Хорватії та інж. Богдан Федорак — секретар, репрезентант України. До Президії входили: д-р І. Дочеф, гості з Європи — голова ЦК АБН Ярослав Стецько і редактор видань АБН та Центрального Бюра АБН у Мюнхені мгр Слава Стецько, а також представники Осередків ПАБНА: інж. В. Маєвський з Вашингтону, інж. Б. Мороз та Даша Процик із Бофало, В. Андрухів з Рочестеру, мгр Уляна Целевич з Чікаго, д-р М. Климишин з Детройту. На Конвенції були присутні д-р Роман Малащук з Канади, голова СУВФ, та віцепрезидент УККА і голова Української Народньої Помочі Володимир Мазур з Пітсбургу.

Програмова й інформаційна доповіді

З програмовою доповіддю, виголошеною англійською мовою, виступив голова ЦК АБН, репрезентант України на форумі ВАКЛ, голова Проводу ОУН, Дост. Ярослав Стецько, якого присутні представники 17 поневолених націй зустріли вставанням і гучними оплесками.

Промовець вказав на зростання російсько-комуністичної загрози у світі і на одночасне зміцнення антикомуністичного і антиімперіялістичного фронту внутрі ССРСР та на Кубі. В час нерішучості Заходу, в час трагічних подій в Індокитаї, — внутрі російської імперії зміцнюється підпільна боротьба проти Москви, яка знаходить підтримку з цього боку барикад, у тому в діяльності АБН і в ЗСА ПАБНА. Ярослав Стецько вказав на те, що серед росіян немає ще голосів в обо-

роні державницьких прав поневолених в СРСР націй; навіть академік Сахаров виступає лише в обороні прав людини.

«Ми змагаємося й будемо змагатися не лише за людські, а й за національні права», — сказав промовець, зазначаючи, — «що без національних прав насправді немає і людських прав». «Ми підтримуємо рух за людські права, але ми в першу чергу підтримуємо боротьбу й будемо її посилювати — за право кожної нації на власне державне незалежне життя». Доповідач цитував з творів Василя Симоненка в перекладі на англійську, де поет сказав, що все можна вибирати на світі, крім Батьківщини, та з іншого твору — про безсмертність нації.

З інформаційною доповіддю про найновіший етап багатонаціональної боротьби проти московської імперії виступила мгр Слава Стецько, також англійською мовою. Доповідачка навела багато фактів — арештів, переслідувань, а також уривків із листів і заяв, переданих за кордон прохань. Вони показують, що в СРСР зростає національно-визвольний фронт різних націй. Про це свідчать підпільні неперіодичні випуски типу «Українського Вісника», литовські, жидівські, татарські, білоруські видання та ін.

Слава Стецько поінформувала також про діяльність АБН у різних країнах світу, про протимосковські демонстрації в обороні прав Нації, на захист Нескореного Валентина Мороза та ін. друзів; розповіла про різномовні видання АБН, зокрема про англomовний «АБН-Кореспонденц», «Фрі Юкрейн» в Європі, «Ліберасіон» в Аргентині, спеціальні видання у Франції й ін. країнах, та про увагу до національно-визвольної боротьби «ВАКЛ-Бюлетеня». Доповідачка поінформувала про низку конференцій АБН у Західній Європі, про виїзд

делегатії на наради ВАКЛ до Бразилії в квітні 1975 р., про заплановану конференцію АБН у Цюріху, щоб протидіяти вимаганому Москвою підписанню договору з державами вільного світу для закріплення статусу-кво в Європі, що означало б ще більше московське поневолення загарбаних країн. Вкінці доповідачка подякувала американським прихильникам АБН за пророблену працю. Після доповіді з привітами виступали: д-р Роман Малащук від імені Ліги Визволення України, представник АБН з Англії та ін.

Звітні доповіді й дискусія

За пророблену діяльність ПАБНА впродовж двох років звітував голова Екзекутиви д-р Іван Дочеф.. За фінанси звітував інж. Михайло Коцка. Головніші виступи національних організацій і репрезентацій ПАБНА на території Америки були: масові демонстрації, петиції до ООН та Конгресу, роздавання летючок з протимосковським, протикомуністичним змістом, у тому й матросам з сов. кораблів і т. д.

В обговоренні діяльності та з пропозиціями збільшення ефективності праці ПАБНА виступали: д-р Агуїлєро — Куба, д-р Плескачевський — Білорусія, полк. Назаренко — Козакія, проф. Ботошані — Румунія, репрезентант Національного Китаю д-р Дж. Янг (тоді присутні вшанували хвилиною мовчання пам'ять продовжувача ідей Сун Ят-сена — померлого президента Чіян Кай-шека), Міро Гал — Угорщина, інж. І. Косяк — Білорусія, п-і Аме — американська представниця, Рока — Хорватія, д-р Міра Нісснер — Німеччина, інж. В. Маєвський — Україна та ін.

Проф. Дж. Ботошані висловив цікаві думки на тему, як краще звертати увагу уряду Америки на світове поширення комунізму і російської експансії; інж. Б.

Федорак інформував про створення у стейті Мічіген «Ради національностей», з участю різних національних груп, які вже почали впливати на американську політику й репрезентантів у федеральному й стейтовому урядах. Промовці ділилися досвідом, вносили пропозиції.

Після нагородження довгорічного голови Екзекутиви ПАБНА д-ра Івана Дочефа почесною «плякеткою», яку піднесли головний касир ПАБНА Михайло Коцка, його донечка в українській народній носії Іра та угорський юнак В. Рока та після перекуски в готелі «Рузвельт», учасники Конвенції ПАБНА заслухали проєкт резолюцій, вироблених д-ром І. Косяком — Білорусія, І. Роком — Угорщина та М. Гладким — Україна, до яких учасники нарад додали ще кілька пунктів.

Нові керівні органи ПАБНА

Після виступу видатного протимосковського діяча д-ра І. Дочефа, — на запрошення голови Президії Конвенції д-ра Боніфачіча, голова Номінаційної комісії д-р О. Соколишин зачитав запроєктований список нових керівних органів ПАБНА, вироблений Комісією у складі: Е. Деніка — Естонія, В. Контора — Румунія та д-ра О. Соколишина.

Учасники Конвенції ПАБНА в Нью-Йорку довгими оплесками і відкритим голосуванням обрали д-ра Івана Дочефа почесним президентом ПАБНА, а до складу Президії були обрані: д-р С. Галамай, д-р Ол. Соколишин, д-р Т. Крупа, інж. І. Косяк, д-р А. Боніфачіч, М. Гал, З. Вашварі, д-р Е. де Лачзаї, д-р Г. Папрікоф.

До Екзекутивної ради, себто ділового керівного органу, обрані: голова — д-р Анатоль Бедрій (позаочно), заступник голови — Вілліям Рока, члени — полк. Н.

Назаренко, проф. Джордж Ботошані, д-р Анатоль Плєскачевський, Володимир Гладкий, Антоні Носіч, Генрі де Кабот, Маріо Агуїлеро. Генеральним секретарем обрано д-ра А. Плєскачевського, скарбником Габора Пешті, керівником жіночого відділу п-і Аніту Року, секретаркою Галину Климук, керівником відділу молоді ПАБНА Аскольда Лозинського.

До керівних органів ПАБНА увійшли репрезентанти національностей: Болгарія — А. Антонов, М. Марінов, Білорусія — В. Пілєса, Е. Йосюк, Козакія — Г. Шелєст, Н. Сиченко, Куба — д-р Х. Апортелла, Г. Ліріо, Хорватія — А. Буковіч, Я. Урбан, С. Рока, Естонія — полк. Е. Ліппінг, Німеччина — д-ра Міра Нісснер, А. Байсрдорфер, Північний Кавказ — Е. Жансен, А. Бек, Угорщина — Г. Шандор, Б. Клеїноф, Румунія — Д. Мовлдова, В. Сотоар, Україна — інж. В. Гладкий, М. Коцка, В. Зарицький, Я. Савка, а крім того керівники Осередків ПАБНА в різних американських містах: інж. Б. Федорак та д-р М. Климишин — Детройт, інж. В. Маєвський — Вашингтон, д-р В. Андрухів — Рочестер, інж. Б. Мороз і п-і Даша Процик — Бофало, мгр Уляна Целевич — Чікаго.

Конвенція ПАБНА закінчилася згідно з програмою. Усі побажали Голові ЦК АВН Дост. Ярославові Стецьку, п-і Славі Стецько, д-рові І. Дочефу та ін. членам делегації гарного лету й успішних нарад у Ріо-де-Жанейро в Бразилії.

Нині на світовому порядку дня не «детант», а протиімперіалістичний наступ вільних і свободолюбних сил світу — вірних союзників поневолених, але нескорених Націй.

(«Шлях перемоги», ч. 18-19 (1975), стор. 3).

УКРАЇНЦІ НА КОНФЕРЕНЦІЇ ВАКЛ

Конференція ВАКЛ-у та ВЯКЛ-у (світова протикомуністична Ліга і її молодеча секція) — це широкий міжнародний форум, в якому щорічно бере участь численна українська делегація. Голос поневоленої України разом з голосами всіх інших народів, які терплять під ігом російського і комуністичного імперіялізму, знаходить численних слухачів серед державних мужів і науковців вільного світу. І на цьогорічній конференції, 8-й з черги, яка відбувається в Ріо-де-Жанейро, беруть участь представники з України й АБН-у.

Український вклад у працю Конференції великої ваги і має суттєве значення, що видно хоч би з матеріалів минулорічної Конференції, яка відбулася у Вашингтоні, зібраних на близько 400 сторінках машинописного друку.

Україну й АБН заступав Я. Стецько, промова якого — на 25 сторінках — висвітлює всю сучасну проблематику визвольних рухів у СРСР та його сателітах. Після вступу промовець описує невдалу спробу большевиків знищити національну душу поневолених народів і вказує на єдину можливу дорогу дійти до державного визволення — революційною боротьбою. Вкінці Я. Стецько цитує з захлавної літератури поневолених у Совєтському Союзі народів і закликає Конференцію стати в обороні переслідуваних борців за людські й національні права. Виступ Я. Стецька і праця численної української делегації знайшли свій відбиток в ряді резолюцій, затверджених всіма представниками Конференції.

На конференції у Вашингтоні були присутніми представники 20 поневолених російським імперіялізмом народів та 60 вільних народів світу, що становить форум з майже тим самим розголосом, як форум ОН.

Белику почесьт віддала Конференція В. Морозові, нагородивши цього українського незламного борця Орденом Борця за Волю.

На VIII-ій Конференції ВАКЛ-у і ВЯКЛ-у в Бразилії українська делегація, знову ж численно заступлена, має нагоду здобувати нових приятелів для України і заступати державницькі інтєреси поневоленої, але нескореної України.

(«Шлях перемоги», ч. 18-19 (1975), стор. 4).

ВІДБУЛАСЯ VIII КОНФЕРЕНЦІЯ ВАКЛ

В днях 23-25 квітня у Ріо-де-Жанейро (Бразилія) відбулася VIII Конференція Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ). В цій світовій Конференції взяли участь 400 делегатів з 64-ох країн, 5-ох континентів та 20-ох міжнародніх організацій. Українська делегація з Європи, Канади, ЗСА, Аргентини і Бразилії начисляла 17 осіб під проводом Ярослава Стецька, голови ЦК АБН, в делегації взяв участь голова Світового Українського Визвольного Фронту д-р Р. Малащук.

«Капітуляція — ні! Свобода — так!» — було гаслом конференції. Відповідно до цього проходили пленарні наради, комісії, доповіді, звідомлення й дискусії на цьому найбільшому світовому протикомуністичному форумі. В цьому дусі висловлювалися представники урядів, що виступали з привітаннями.

Ухвалено ряд резолюцій, серед них декілька в українській справі. Важливіші — це в обороні українських політичних і релігійних в'язнів, у справі Валентина Мороза і Юрія Шухевича, прийняття до ОН національно-визвольних організацій поневолених росій-

ським колоніялізмом народів, національної незалежності та розвалу СРСР і ін.

В. Мороза і Ю. Шухевича визнано символами і прикладами для молоді всіх народів світу.

На пленарній сесії зі звідомленням-довідкою про боротьбу поневолених Москвою народів виступав Ярослав Стецько.

На закінчення ухвалено комунікат, в якому порушено теж і справу України та всіх поневолених російським імперіялізмом народів.

Окрім українців з-поміж поневолених народів участь взяли білоруси, хорвати, естонці, мадяри, румуни і болгари.

Головою ВАКЛ став бразілець д-р К. Барбієрі, до ексекутиви ввійшов Ярослав Стецько, голова проводу ОУНР.

Одночасно 21-23. 4. відбулася VI Конференція Молоді Світової Антикомуністичної Ліги — ВАЯКЛ, на якій з доповіддю виступала п-і Слава Стецько. До ексекутиви ВАЯКЛ ввійшов Роман Зварич з ЗСА.

Обширні інформації про обидві конференції поміщувала щоденно бразільська преса, подавало радіо і телевізія в цілій країні.

Україна й українська справа здобули черговий світовий успіх і розголос.

ВАКЛ ПРОТИ РОСІЙСЬКОГО КОЛОНІЯЛІЗМУ

В кінцевому комунікаті VIII. Світової Протикомуністичної Ліги написано: «VIII-й Конгрес ВАКЛ-у засуджує російський комуністичний неоколоніялізм, етнолінгвістичний геноцид, русифікацію, намагання знищити національні культури, засуджує економічну експлуатацію народів країн, що розвиваються».

плуатацію і вимагає ліквідації концтаборів, звільнення всіх національно й релігійно переслідуваних, припинення всіх хемічних, медичних і психіатричних метод ламання волі, негайне, безумовне виведення російських окупаційних військ з країн поневолених в СССР народів і з країн т. зв. сателітів та повернення національної незалежності всім тим націям. Якщо з якихось причин вищезгадані умови не будуть здійснені, то Конференція т. зв. безпеки й співпраці в Женеві може принести лише катастрофу і капітуляцію у всьому світі, бо тут твориться база для дальших російських завоювань».

Світова ліра антикомуністичної молоді ухвалила резолюцію в справі В. Мороза й Ю. Шухевича, ставлячи їх як «символи шляхетної, патріотичної і релігійної молоді цілого світу, і як приклади, гідні для наслідування, та закликає молодь усіх націй світу стати в обороні їх і інших в'язнів, виборюючи їхнє звільнення з ув'язнення». Молодь ВАЯКЛ-у «закликає уряди ще «вільного світу», щоб нарешті розкрили справжню природу советської політики і, отже, скинули свій одяг т. зв. миротворців і вжили всіх зусиль для побороження російських імперіялістів усіма можливими середниками, і підтримали визвольну боротьбу за незалежну Україну й інших поневолених народів». 6-та Конференція ВАЯКЛ-у «засуджує намагання советсько-російських імперіялістів знищити всі пам'ятки української культури, всі сліди української національності в т. зв. УССР, домагається покінчити з переслідуванням українських інтелектуалістів в УРСР і прирікає, що антикомуністи цілого світу не залишаться бездіяльними, поки В. Мороз, Ю. Шухевич та інші українські політичні і релігійні в'язні не будуть звільнені».

(«Шлях перемоги», ч. 20 (1975), стор. 1).

ПЕРЕМОЖНИЙ ЛИШЕ ВИЗВОЛЬНИЙ НАЦІОНАЛІЗМ!

1. Банкрутство американської політики

(МаСу) Останнім часом в драматичний спосіб політика Вашингтону вказує на те, що теперішній провід З'єдинених Штатів Америки відмовився від позиції керівника волелюбної політики вільного світу та вільної політики поневолених комунізмом і російським імперіялізмом народів. На всіх континентах впливи ЗСА меншають, а найближчі союзники Америки запитують з тривогою, чи ще далі вони можуть розраховувати на американську допомогу у випадку російської агресії.

В Азії бачимо наразі здійснювання злочасної теорії доміна. По втраті в користь комунізму та імперіялізму В'єтнаму та Камбоджі впало чергове «доміно» — Лаос, і скорим темпом захитується дотеперішній союзник ЗСА — Тайланд. Тривога охопила всі країни південносхідної Азії: Малайзію, Сінгапур, Бірму, Філіппіни, Тайван, Індонезію, і навіть Австралію та Південну Корею. Дехто такий песиміст, що вважає єдиним ще bastionом демократії в Сх. Азії — Японію.

В Африці та на Близькому Сході ситуація подібна. Ізраїль непевний чи часом Америка не залишить його на призволяще. В Південній Африці ростуть сили проти «білих» режимів при байдужім спостереганні Вашингтону. В арабському світі знову починає зростати вплив Росії, що дещо змалів за минулий рік, зокрема після відірвання Єгипту від сателітного статусу Росії.

В Європі, чи пак у Західній Європі, підтверджується давнє наше твердження, що пів вільної Європи ніколи не зможе жити в мирі та безпеці, коли друга її половина в неволі російського імперіялізму. Доказом

є сьогодні Португалія, що є на шляху нового Чіле, чи в гіршому випадку другої Куби.

2. Українські настрої

Зміни в міжнародній політиці відбиваються й на українській національній політиці. Одні чуються пригноблені; це ті, які надмірно розраховували на Америку як визволителя України, головню з кіл республіканської партії. Пригадуються довгорічні проповіді з сторінок одного щоденника й англомовного квартальника, що, мовляв, єдиною потугою, що може допомогти Україні визволитися — це З'єдинені Стейти. А тим часом, цей визволитель завів цілковито в південно-східній Азії та віддав на поталу тоталітарного комунізму та китайсько-російського імперіялізму дальших кілька волелюбних націй.

На інших події діють обезсилюючо, мовляв, коли Америка завела, то щож нам самим шарпатися проти комуністичного світу. Тому верх бере резигнація та відхід у приватне чи неполітичне просвітянське життя.

Дещо популярнішою стає в обличчі імовірного безсилля так звана ліва, чи пак націонал-комуністична тенденція, що має два крила, одне — старе, мінімалістичне, бездержавницьке, що наголошує «людські права», спілкування на непередрішенських позиціях з російськими протирежимниками та «робити, що дається». Друге (новіше) — добачувати єдине «спасіння» в сподіванні, що комуністичний Китай буде воювати з Росією та допоможе в той спосіб визволити Україну з російської неволі.

3. Оправдані прогнози ОУН

Одначе націоналісти бачать ситуацію оптимістичніше. Перш за все, здійснилися, чи пак здійснюють-

ся, саме прогнози нашої націоналістичної політики. У В'єтнамі комуністи виграли тому, що вони властиво здійснювали націоналістичні кличі соборного В'єтнаму, ставили примат ідейного змагу, а не суто технологічної війни, застосовували ширшу військову стратегію і тактику, ніж американці, які обмежилися до вседення звичайної конвенційної боротьби й відмовлялися від застосування теж і модерної повстанської тактики. Виграла наша теза, що комуністична сторона не буде дотримуватися жадних договорів із вільним світом, бо для неї експансія та мова сили-єдині «дипломатичні» аргументи. Коли ж «мудрі» й «великі» дипломати Заходу повірили комуністам, які підписували паризький договір замирення у В'єтнамі, для комуністів це була лише передишка для озброєння та підготовки до рішачого наступу. Росія гарячково слала великі й масивні транспорти наймодернішої зброї комуністам, в той час, коли американці постійно зменшували свої доставки зброї для Південного В'єтнаму. Сподівання Вашингтону, що Пекін і Москва вплинуть на Ганой, щоб той погодився на існування вільного Південного В'єтнаму, цілковито завели. Теж завело бажання поширити конфлікт між Росією і комуністичним Китаєм, бо обидві імперії солідарно й на повну пару допомагали комуністам південносхідної Азії досягнути перемогу.

Теж оправдуються усі критичні заміти української визвольної націоналістичної політики щодо міжнародної концепції Генрі Кісінджера. Теорія балянсу сил уже два рази завела: поперше, вона не передбачувала постання нової потуги — нафтових арабських держав, подруге, вона передбачувала вдержання статус-кво в південносхідній Азії. Зріст арабського нафтового бльоку в нову надпотугу захитав позиції Америки та Західної Європи в середземноморському районі, чого наслідок є можливість другої Куби в Пор-

тургалії та дальше зростання російської сили в Середземному морі й Індійському океані. Значно захиталася міжнародня позиція Західної Європи, через що навіть така Персія чується сильнішою.

4. Життям підтверджені принципи

Успіх націоналістичної політики теж в тому, що справдилося передбачення, що російські протирежимники — це в основі своїй такі самі єдинонеділимці, месіянисти, расисти й шовіністи, як російські комуністи-леніністи. Тому немає ніяких виглядів на можливість постанови спільного українсько-російського фронту проти комуно-російського імперіялізму. Ніяких «добрих» російських політичних сил ще немає. Ствердження IV і V Великих Зборів ОУНР виявилися правильними щодо природи російського імперіялізму, а саме, що його носієм є далі весь російський політичний світ, незалежно від програмово-тактичних різниць. Отже, далі вся Росія, російська нація, є носієм поневолення та народобивства України та інших поневолених націй.

Впарі з повищою тезою оправдується становище ОУНР щодо т. зв. змагу за людські права, в тому сенсі, що категорично на першому місці мусимо постійно й на кожному кроці ставити змаг за українську державу, бо змаг за людські права в межах російської імперії є збанкрутованою ставкою на ілюзорні здобутки, що в нічому не шкодять існуванню російської імперії.

Всі ці ствердження підсилюють актуальність АБН-івської концепції української визвольної політики, себто наголошування спільного фронту з білорусами, грузинами, балтицькими народами, туркестанцями, азербайджанцями, визвольними націоналістичними рухами Румунії, Малярщини, Хорватії, Словаччини,

Болгарії, Східньої Німеччини, Куби і всіх інших по-неволених Росією та комунізмом народів. Це реальні, чи так би мовити, природні союзники. До цієї групи приятелів спільної долі зараховуємо частину жидівського народу, яка вже зрозуміла, що головним ворогом сіонізму є російські імперіялісти різних забарвлень.

Реальною силою націоналістичної політики є такі важні здобутки, як велика роля українців в Англії у поваленні тирана Александра Шелепіна та участь у конференціях Світової Протикомуністичної Ліги. Також до конкретних осягів ОУНР належать заходи на форумі Об'єднаних Націй поставити справу національно-державного визволення, використовуючи прецеденс з Палестинською визвольною організацією.

5. Шкідлива партійність

Частина української еміграції, а головню кола ПУН-у повели від деякого часу кампанію нуліфікації осягів зовнішньої політики націоналістичного руху при рівночасній власній бездіяльності. По-перше, вони стараються переконати громадянство, що бандерівці не є головною, рушійною силою визвольної боротьби в краю. Для цього вони відповіли внутрішньо-український фронт компромітування УПА-ОУН, мовляв, ці формації поповнили «страшні злочини» супроти українського населення. При цьому, вони замовчують десятки тисяч борців, які згинули за визволення України під прапорами цих формацій чи досі борються. Вони не то, що замовчують легендарно-героїчну історію ОУН-УПА, які ставали до боїв з цілими дивізіями окупантів, але, навпаки, стараються добачити в цьому величному всенародньому русі самі чорні плями, знайти такі слабі місця, які мали б довести до засуду та відкинення націоналістичного руху.

Кола, пов'язані й симпатизуючі з мельниківцями, що є в ПУН-і, останнім часом публікують, наприклад, епізоди інфільтрації революційно-націоналістичного руху большевицькими агентами, заламання окремих осіб-членів цього руху. Зокрема большевицький провокативний твір, виданий під прізвиськом відомого патріота та борця за самостійність України, Данила Шумука, ці кола подають за стовідсоткову правду, поза межами навіть можливості большевицької, кагебівської провокації. Навіть, помимо доказаних фальсифікацій в цьому творі, йде далі безперерічлива кампанія, яка при цьому вживає брутальної лайки на націоналістів-революціонерів, мовляв, бандерівські «злочини» треба виявити й засудити.

6. Щоб не звести СКВУ на манівці

І саме в цій атмосфері розпалювання колами ПУН-у внутрішньо-української ворожнечі та партійних пристрастей, група мельниківського середовища, яка знайшлася в органах Світового Конгресу Вільних Українців, повела останнім часом ударну кампанію, щоб СКВУ, очевидно у своїх руках, переіменити з дуже потрібної громадсько-суспільної централі на своєрідний світовий політичний уряд вільних українців.

Дехто з тих людей спритно пробує капіталізувати *одно-єдине* речення з «Українського вісника» ч. 7-8, як нібито «мандат» цілого Краю для СКВУ стати світовою політичною репрезентацією української визвольної боротьби. При цьому «забувається» десятки стверджень впродовж років в різних крайових матеріалах, що бандерівці є там головним носієм і реалізатором визвольної політики. Щобільше, примірник «Укр. вісника», в якому знаходиться цей мнимий «мандат» Краю для СКВУ попав на еміграцію в ці самі руки, що й сфальсифікована книжка Шумука(!).

В той час, коли майже вся еміграція відзначає 25-річчя геройської смерті ген. Романа Шухевича, головного командира УПА і голови Проводу революційної ОУН на Рідних Землях, дехто з кіл ПУН-у веде ворожу кампанію проти цього руху. Чи «мандат» для СКВУ прийшов від нього? Чи схвалюють там пропагування книжки «За синім обрієм»? Чи ці люди, які дали «мандат» для СКВУ, одобрюють дискредитаційну пропаганду проти УПА-ОУН, що її ведуть члени ПУН, які пруться в провід еміграції?

Москва і її яничари в Україні ведуть безоглядну боротьбу проти ОУН-УПА-АБН десятками років. Край найбільше знає сам про цю діяльність, хоч би тільки вже з большевицьких джерел, як про діяльність нескорених бандерівців-революціонерів. І ні звідти, ні звідси, нагло цей «Край» дає єдиний мандат для громадсько-культурної центральної установи, створеної громадянами різних держав (УККА, КУК і т. д.), виключно репрезентувати крайову боротьбу.

Але ці кола в СКВУ, які так дуже домагаються ролі всеукраїнської політичної репрезентації, досі не спромоглися ні словом оцінити хоч би велику політичну нашу дію у Великобританії, що причинилася до повалення убивці Шелєпіна. Вони ігнорують довгорічну міжнародню політичну діяльність на форумі ЕРС-АПАКЛ-ВАКЛ українського визвольного руху, і в той же час мають ще й відвагу ставити претенсії про єдине керівництво політикою української діаспори. АБН і ОУНр сьогодні добре відомі формації чоловічим політикам та діячам різних країн світу. І дешевою бомбастикою, хворих на амбіції провідництва, діячам не завалити цієї великої праці.

В той час, коли керівні чинники багатьох урядів та парламентів вільних держав з пошаною звать голову Проводу ОУН прем'єром останнього вільного українського уряду, дехто з кіл СКВУ ще досі не то, що не

визнає цих фактів, але веде безперервну кампанію проти ОУНР-УПА-АБН. І на такій засаді ми мали б давати право цим людям переміняти СКВУ в політичний центр, щоб по-жебращьки звертався за єдиноне-ділимськими грішми, чи ставив «змаг за людські права» в російській імперії, ігноруючи крайову боротьбу за українську суверенну державу?

Де є заяви СКВУ, чи тих осіб, які пишуть заклики про потребу переміняти СКВУ в політичний центр, про затаврування російського шовінізму, російського расизму, російських єдиноне-ділимських дисидентів? А власне проти тих шовіністів, расистів, месіянстів і єдиноне-ділимських чорних сил ведеться постійно крайова боротьба, що взяла уже десятки тисяч найкращих синів і доньок українського народу.

Доки проти справжнього ворога — кровожадних мільйонів російських шовіністів і расистів не виступить ПУН, доти ми трактуватимемо цю групу як таку, що утруднює ведення української визвольної політики, шкодить їй, впроваджує заколот і розбрат, замовчує і применшує її зумисне з вузькопартійних інтересів чи особистих амбіцій.

(«Шлях перемоги», ч. 22 (1975), стор. 1 і ч. 23 (1975), стор. 1).

ЗА РОЗВАЛ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ

(Про світові протикомуністичні конференції)

В попередньому числі «ШП» ми інформували про відбуття VIII конференції ВАКЛ і VI конференції ВАЯКЛ. Тепер доповнюємо точнішим репортажем.

В мальовничо в горах над морем розкиненому місті вічного літа і невмирущої зелені, з колосальною, на

найвищій горі спорудженою постаттю Христа з розпростертими над містом раменами — в Ріо-де-Жанейро (Бразилія) зібралися 400 делегатів з 64-ох країн світу на VIII Конференцію Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ) 23-25 квітня.

Нарівні з іншими була делегація Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН) з його головою Ярославом Стецьком. До делегації АБН разом з українцями входили білоруси, хорвати, естонці, мадари, румуни і болгар.

В удекорованій прапорами і емблемою ВАКЛ залі готелю «Інтерконтінентал», на чоловій стіні виднів трьома мовами (португальською, англійською й еспанською) клич Конференції: «Капітуляція — ні! Свобода — так!». Цими трьома мовами з синхронним перекладом проходили наради Конференції.

Конференція почалася бразильським гімном, що його відіграла військова оркестра. Слово на відкриття сказав губернатор естада Ріо-де-Жанейро — Фарія Ліма. З офіційних урядових гостей у президії Конференції були ще — кол. віцепрезидент Бразилії Августо Радемакер і посадник міста Ріо-де-Жанейро Маркос Тамойо.

Першу доповідь прочитав американець д-р В. Джад у заступстві американця Ф. Шляфлі, уступаючого президента ВАКЛ. Джад є почесним президентом Американської Ради за Світову Свободу. Предметом доповіді була політична ситуація в світі, постійний наступ московського комунізму й імперіялізму від 1917 р. в Україні починаючи, критика теперішньої американської політики і пропозиції, як протиставитися большевицькому наступові та здобути над ним перемогу.

Потім промовляв теперішній президент ВАКЛ бразілець д-р Карльо Барбієрі Фільйо і почесний президент ВАКЛ д-р Ку Ченг-канг. Головну промову на те-

му гасла Конференції виголосив кол. міністер справедливости Бразилії Альфредо Бузайд.

Загальне звідомлення про працю ВАКЛ склав його генеральний секретар кореєць проф. Ву Джей Сеунг. Працювали конференційні комісії: політична, економічна, культури і виховання. Звідомлення представників континентів були від: Європи, Африки, Латинської Америки. За район Близького Сходу звітував турок сен. А. Теветоглю.

Другий день нарад почав промовою Ніканор Фрейтас, президент робітничої профспілки у Парагваї. Після цього відбулася поїздка до пам'ятника поляглих у Другій світовій війні, де у стіп звичайного дерев'яного вояцького хреста, вбудованого в монументальний пам'ятник, покладено вінок. Все це відбулося з великою парадом і в приписаному порядку грала військова оркестра, вічну пам'ять відсунув сурмач.

По обіді промовляв італієць о. Фльоріді, який вчить тепер у Бостоні, а студіюючи у Римі, навчився теж децю й української мови та ознайомився з українською справою й прихильно ставиться до України. Слідували звідомлення: про Канаду звітував П. Велш, який інформував теж загально і про діяльність ЛВУ і про діяльність АБН і про велику й голосну, в тому і голодову акцію в обороні Валентина Мороза та інших українських політ'в'язнів у СССР.

Звідомлення-доповідь про боротьбу поневолених Москвою народів (АБН) подав англійською мовою Ярослав Стецько.

Відзначено грамотами і медалями 7-ох заслужених діячів на протикомуністичному фронті. Українські делегати брали активну участь у комісії політичних справ, де провели всі свої резолюції щодо української визвольної справи, та в комісії, що працювала над

кінцевим комунікатом до пізньої ночі і ще ранком наступного дня.

Третій день нарад розпочав промовою представник федерального уряду Івагір де Фрейтас Гарсія. Звідомлення за континент Азію склав делегат Тайлянду і на закінчення звідомлень звіт з VI Конференції Молоді ВАЯКЛ подав делегат Панами. Разом з цим звітом було подано всіх 8 за континенти, в тому окремо за Близький Схід, і звідомлення АБН. Слідувало ще декілька інформацій з Південного В'єтнаму, Австралії, Індії, Ірану, Німеччини і Швеції.

Після обіду були зреферовані і схвалені резолюції: політичні, реферував голова політичної комісії П. Мартін з Англії, та одноголосно був прийнятий кінцевий комунікат. Схвалено прийняття нових членів ВАКЛ, деякі зміни статуту, з яких важливим є збільшення кількості членів ексекутиви (дотепер було їх 13), прийнято до відома уступлення з членства ВАКЛ Американської Ради за Світову Свободу, що на її місце ввійшла інша американська організація, в якій головну роль відіграє сенатор Джессі Гелмс. Запрошений до слова, він виголосив промову, в якій заакцентував роль і дію в усьому світі і в СССР націоналізму та піддав розторощуючій критиці теперішню політику ЗСА, що оваційно було прийнято делегатами.

Промовляв ще новий президент ВАКЛ д-р Карльо Барбієрі, почесний президент д-р Ку Ченг-канг, і накінець, федеральний міністер справедливости Бразилії Армандо Фальков.

Військова оркестра відіграла бразильський марш, VIII Конференція Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ) закінчилася.

До нової ексекутиви ввійшов Ярослав Стецько.

Під час прощальної вечері, влаштованої д-ром К. Барбієрі, показано бразильський фолкльор.

Конференцію ВАКЛ попередила VI Конференція Молоді ВАЯКЛ. Головою ВАЯКЛ став Педро Гомес.

Не лише найширша, світового засягу подана інформація про Україну, але теж схвалено цим найбільшим світовим протикомуністичним форумом ряд резолюцій і спільний кінцевий комунікат, в яких порушено українську справу.

В. Мороза і Ю. Шухевича Конференції ВАКЛ і ВАЯКЛ визнали символами і прикладами для молоді всього світу.

Дуже прихильно до Конференцій поставилася Бразилія — твердий антикомуністичний бастион у Південній Америці, і бразильські офіційні державні чинники, і то не лише у виступах-промовах своїх представників, але теж пильно і дбайливо охороняючи місце нарад і делегатів.

Наступні Конференції ВАКЛ і ВАЯКЛ відбудуться в 1976 р. в Кореї.

Після конференцій у Ріо-де-Жанейро, 5-мільйоновому тропічному місті, де серед будівничих чи не найдовшого (14 км над морем) мосту був теж українець інж. С. Розпутько, п-во Стецьки і д-р Р. Малащук віддали українську громаду, товариства й установи, церкви, ієрархів, церковні установи — школи, семінарії, монастирі, газету «Праця», шпиталі та чільних громадських діячів у столиці бразильської України — Курітібі, в Сан Павльо, Прудентополісі, Понта-Гросса і ін. В. Курітібі склали візиту обидвом єпископам Української Католицької Церкви — владиці Йосифові Мартинцеві і владиці Єфремові Кривому, які віддали їм візиту в домі визначного громадського діяча і широко відомого підприємця п-ва Михайла і Марії Байлак.

Після відвідин української громади в Бразилії, п-во Стецьки виїхали на відвідини до Аргентини.

В грудні 1975 р. відбудеться маніфестаційне відкриття пам'ятника Т. Шевченкові в Парагваї, до чого вже приготавлиються українські громади Парагваю, Бразилії й Аргентини, що організує В. Костюк, голова Української Центральної Репрезентації в Аргентині.

Треба сподіватися, що тоді збереться разом велика громада, щоб віддати поклін національному пророкові України, великому борцеві за свободу українського народу.

(«Шлях перемоги», ч. 21 (1975), стор. 1).

МОЛОДЕЧИЙ ВАКЛ В ОБОРОНІ ЖІНОК-ПОЛІТВ'ЯЗНІВ

Тому, що ОН проголосили 1975-й рік Міжнароднім Роком Жінки, і

Тому, що советсько-російський уряд прийняв цю програму, як свою власну, проголосивши 8 березня Днем Советської Жінки в намаганні похвалитися перед світом поступовою гуманітарністю, і, крім того, ціла концепція дня, присвяченого жінці в СРСР є великим глумом, тоді коли в світі немає жодної системи, яка гірше пригнічує своїх громадян, особливо,

Тому, що українська скульпторка Алла Горська була замордована російським режимом за те, що створила вітраж, на якому відображено найбільшого поета нації, і Ніна Строката-Караванська, український мікробіолог, яку заарештували і постійно цькують за те, що відмовляється зректися свого чоловіка,

Тому, що й інші визначні українські жінки, як *Ірина Стасів-Калинець*, *Ірина Сенник*, *Стефанія Шабатура* і *Надя Світлична* є переслідувані советсько-російським режимом за те, що стали в обороні національних прав України і прав людини для інших українських політичних в'язнів, тоді коли такі права якраз є гарантовані Хартою ОН і Універсальною Деклярацією Прав Людини і Деклярацію про Деколонізацію;

6-а Конференція Світової Молодечої Протикомуністичної Ліги постановляє, в світлі жалюгідного становища жінок, які живуть у ССРСР, засудили вищезгадані та інші злочини, dokonані советсько-російським режимом над жінками-жертвами і закликає вжити всіх зусиль для того, щоб вплинути на масові медії та пресу т. зв. вільного світу викривати цей глум — «міжнародній рік жінки» в Советському Союзі.

(«Шлях перемоги», ч. 23 (1975), стор. 1).

ЗА СВОБОДУ, НАЦІОНАЛЬНУ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ І ДЕКОЛОНІЗАЦІЮ

(Спільний кінцевий комунікат 8-ої Конференції
ВАКЛ-у 25. 4. 1975)

Під гаслом: «Капітуляція — ні! Свобода — так!» зібралися в Ріо-де-Жанейро в Бразилії делегати 64-ох національних складових організацій і 20-ох міжнародних складових організацій ВАКЛ-у на 8-му Конференцію Світової Антикомуністичної Ліги, щоб продемонструвати свій непослаблений воюючий дух проти комунізму, за людську свободу й національну незалеж-

ність, щоб посилити спільні змагання під цими гаслами.

Після критичного перегляду політики детанту між вільними державами і комуністичним бльоком та жалюгідних наслідків цієї політики, конференція закликає всі народи вільного світу і народи за залізною заслоною бути на осторозі та з'єднано і відважно спільними силами старатися про зміну цього критичного становища.

З огляду на зміну ситуації в Індокитаю, важливість південносхідної Азії у світовій протикомуністичній стратегії стає більш наглядною. Тому Конференція повністю підтримує непохитні протикомуністичні зусилля Китайської республіки, Корейської республіки і інших вільних народів тихоокеанської Азії. ЗСА, як центр волелюбного протикомуністичного табору, є заторкнені всіма успіхами народів, що стоять на фронті протикомуністичної боротьби. З огляду на комуністичну агресію в Індокитаю і на поважну загрозу комуністичної експансії на другі вільні народи Азії, Конференція одноголосно закликає ЗСА в цьому критичному моменті проявити традиційну волелюбну духовість, виявити свою велику державну силу і позитивно допомогти народам Азії в їх оборонній боротьбі. Особливо підкреслюємо, що ЗСА повинні дотримуватися всіх союзних і оборонних договорів та обов'язків і не наносити шкоди тим азійським союзникам, які роками пліч-о-пліч спільно з ЗСА боролися за безпеку тихоокеанської Азії.

У свідомості того, що комуністичний наступ світового розміру і що невідрадне становище оборонців самостійності і свободи в Індокитаю негативно впливають на цілий вільний світ, Конференція наголошує, що лише загальне пробудження вільних народів і спільна дія за знищення комуністичних сил запев-

нить і забезпечить свободу і лише спільна дія вільних народів проти комуністичного наступу здобуде і запевнить тривалий мир у світі.

Конференція з задоволенням вітає успішне скликання «Конференції солідарності Середнього Сходу» і створення регіональної організації ВАКЛ-у на Середньому Сході. Разом з двома існуючими регіональними організаціями ВАКЛ-АПАКЛ (Антикомуністична Ліга Азійських Народів) і КАЛ (Антикомуністична Конференція Латинської Америки), Конференція солідарності Середнього Сходу (МЕС) поширила і скріпила базу ВАКЛ-у.

Конференція вітає вільні народи Латинської Америки та їх опір і відкинення комуністично-китайських дипломатичних, торговельних і пропагандивних залицянь, як також запобігання російським підривним плянам проникання. Учасники Конференції підтримують заходи держав Латинської Америки скріпити свободу, незалежність, поступ і добробут своїх народів. Особливу підтримку висловлюємо протимарксистським заходам чільського уряду і народу для відбудови їхньої країни. Конференція закликає до продовження торговельних санкцій проти кубинського комуністичного режиму і наголошує потребу позитивної підтримки революційних протикомуністичних акцій кубинців, що борються за знищення тиранського режиму Кастра.

Конференція закликає всі вільні народи Африки твердо стояти по стороні свободи, співпрацювати для економічного розвитку за принципом рівноправності і взаємного добра та поборювати наступ комуністичних сил інфільтрації і підриву.

Конференція закликає вільні держави Європи співпрацювати для посилення НАТО і Європейського Спільного Ринку з метою забезпечити безпеку і дальший розвиток Європи та кожночасно запобігати ко-

муністичним російським спробам ділити і обманювати європейські держави. Конференція підтримує подивугідну боротьбу за національну самостійність, волю і людські права, що її провадять народи, уярмлені російським імперіалізмом і комуністичним рабовласницьким режимом.

8-ма Конференція ВАКЛ-у підтримує визвольні рухи за національну незалежність і самобутність України, Литви, Туркестану, Грузії, Азербайджану, Білорусії, Хорватії, Болгарії, Румунії, Латвії, Чехії, Естонії, Північного Кавказу, Вірменії, Малярщини, Східньої Німеччини, Польщі, Словаччини і всіх інших народів, уярмлених російським імперіалізмом і комунізмом в СССР і в його «сателітних» державах.

ВАКЛ стверджує, що без огляду на теперішні замішання у світовій ситуації, внаслідок провалу політики «детанту» пробуджуються волелюбні народи і посилюють боротьбу за свободу. В цій боротьбі ВАКЛ стоїть на правильному шляху нашої доби. 8-ма Конференція ВАКЛ-у закликає всі народи вільного світу і народи за залізною завісою піднятися одностайно та завоювати й забезпечити свободу знищенням комунізму. Одним спільним з'єднанням фронтом ідімо проти комуністичних сил і спільною дією завдаймо вирішального удару і зупинімо комуністичну агресію!

Координовані й одночасні національно-визвольні революції поневолених народів є найкращою альтернативою до термоядерної війни.

Шляхом національних революцій, з допомогою вільного світу, здійсниться розвал російської імперії і знищення комуністичної системи. «Суперпотугу» визначають не лише технологічна чи термоядерна сили, але — що важливіше — духові і моральні цінності. Коли оцінювати поневолені народи з цієї точки зору, стає ясным, що вони становлять ще одну суперпотугу.

8-ма Конференція ВАКЛ-у засуджує російсько-комуністичний неоколоніалізм, етно- і лінгвіцид, русифікацію, винищення національних культур і економічну експлуатацію та вимагає ліквідації всіх концентраційних таборів, звільнення всіх політичних і релігійних в'язнів, вимагає припинення всіх способів хемічного, медичного і психіатричного тортурування ув'язнених; негайного і безумовного виведення всіх російських окупаційних військ з територій поневолених в СРСР народів і т. зв. сателітів та привернення національної незалежності для всіх тих народів. Якщо через якусь причину ці вимоги не будуть здійснені, Конференція для безпеки і співпраці в Женеві доведе лише до катастрофи і капітуляції вільного світу, бо творитиме базу для дальших російських колоніальних завоювань.

ВАКЛ вважає, що російська колоніальна імперія в Європі і Азії, мілітарно здвинена і втримувана, становить дійсну загрозу для Європи і для світового миру, і тому закликає всі західні уряди поставити через своїх представників в Женеві питання про розчленування СРСР — російської колоніальної імперії — як найважливіше питання для встановлення тривалого миру і безпеки в Європі. ВАКЛ вірить, що з деколонізацією СРСР і з побудовою національних держав в Європі і Азії на базі 1918-1919 років — прийде кінець ядерній і конвенційній конфронтації і настане негайне зменшення напруження в Європі і в цілому світі.

Тому, що Росія постійно твердить, що вона є послідовним оборонцем національної незалежності для всіх колишніх колоніальних народів, ВАКЛ закликає всі Західні уряди зайняти таке саме становище відносно всіх народів під російською колоніальною владою. Разом з деколонізацією наступить розв'язання всіх концентраційних таборів, кінець русифікації, кінець релі-

гійним і політичним переслідуванням та потребі постійної політичної боротьби; поневолені народи отримають не лише вільний голос на світовій арені, але також користатимуть із своїх конституційних і людських прав, — права на незалежну національну демократичну державність. ВАКЛ підтримує національну незалежність всіх націй Європи і Азії та засуджує безперервні спроби дальшої російської колоніальної експансії.

ВАКЛ закликає всі західні уряди пильно простудіювати вище подані пропозиції щодо тривалого миру і безпеки в Європі, особливо з точки зору їх власної внутрішньої і зовнішньої політики в світлі теперішньої економічної кризи, яка виринула у висліді провокованої Росією енергетичної кризи та інших нестач наслідком провокованих промислових заколотів і безправ'я, літунського піратства і цілого ряду моральних деградацій і депресій, від яких терплять народи Європи і цілого світу.

(«Шлях перемоги», ч. 23 (1975), стор. 3).

Слава Стецько

НАЦІОНАЛІЗМ І ХРИСТІЯНСТВО — АЛЬТЕРНАТИВА ДО КОМУНІЗМУ

*(Вступ із доповіді на VI Конференції ВЮАКЛ в
Ріо-де-Жанейро)*

Дорога Молоде вільних народів!

Я вітаю Вас від імени тої молоді, яка не має волі, але живе прагненням волі, національної незалежності і соціальної справедливості для своїх уярмлених ро-

сійським колоніалізмом і комунізмом в СССР і в сателітних країнах народів і людей. Комунізм, що є найбільш варварською деспотичною, експлуататорською системою, є сучасною формою російського імперіялізму. Він є вуалькою для російського неоколоніалізму, зокрема для т. зв. третього світу.

Російські імперіялісти проголошують брехливо для народів, зокрема для т. зв. розвиткових країн третього світу про те, що вони створили новий тип націй — т. зв. соціалістичних націй, новий тип людини — т. зв. советську людину, новий тип попаднаціональної спільноти — т. зв. советський народ. Т. зв. советологи попадають на цю облуду російських неоколоніалістів і комуністів і підтримують це своїми «науковими дослідженнями». Совстологія — це наука про російську комуністичну брехню, про систему заходів, як обдурити вільний світ і приховати під означену фразеологію російський неоколоніалізм.

Моя скромна мета: короткою аналізою духової творчості молодого покоління поневолених народів і фактів національно-визвольної боротьби, зокрема молоді, вказати на те, що немає ані «соціалістичних націй», ані «советського народу», ані т. зв. комуністичної чи соціалістичної людини, ані т. зв. советської молоді, ані «советської людини»!

Дві тисячі років виховує нас християнство, релігія Бога Предвічного, але ангелами ми не стали на землі. Як же може бути так, щоб «релігія» зла, диявола, воююче безбожництво і комунізм, могли за одне п'ятидесятиліття змінити природу людини?!

Комунізм не перевиховав молоді поневолених від 1920 рр. націй, тобто української, грузинської, білоруської, туркестанської, азербайджанської, поневолених від 1940 р. Литви, Латвії, Естонії, ані від 1945 поневолених народів — наприклад, східних німців, які 1953 р. дока-

зали робітничим берлінським повстанням свою проти-комуністичну настанову, ані мадярів, які 1956 р. хоробрим повстанням всього народу, зокрема молоді, захитали російське панування, ані чехів, словаків, які 1968 року задокументували своє протиросійське і протикомуністичне ставлення, ані болгарів, румунів, поляків чи хорватів, яких геройські чини сьогодні знаємо усі...

Національно-визвольну протиросійську і протикомуністичну боротьбу останніх часів, напр., в Україні, а також у Литві можна звести в такі періоди: 1) 1942-1953 — всенародне повстання в Україні під командуванням генерала Романа Шухевича-Тараса Чупринки, якого 25-річчя від дня геройської смерти в боротьбі з військами НКВД відзначували у березні ц. р. Україна, що збройно боролася проти нацистської Німеччини до 1944 і до 1953 проти комунізму і Росії; 2) від 1953-1959 — епоха повстань кільканадцяти мільйонів в'язнів українців й інших народів у концтаборах, зокрема молоді, які-то повстання загрожували перенесенням полум'я національних революцій на поневолені землі в'язнів; тому Хрущов був приневолений реорганізувати концтабори і звільнити частину в'язнів. 3) Від 1959 р. понині — період відродженої на ідеях та крові героїв попередніх поколінь духової творчости і визвольної боротьби молодого покоління поневолених в СРСР і в сателітних країнах націй!

Спираючися на ідеї їхньої творчости і їхньої боротьби я хочу до Вас промовляти... Вони — найкращий доказ банкрутства комунізму в країнах за залізною заклоною!

Комунізм, як ідея й життєва система, збанкрутував у поневолених ним і російським імперіялізмом країнах, а тримається лише багнетами російських неоколоніалістів і комуністичних вельмож-тиранів; трагедія світу в тому, що в той час, коли комунізм і російська імперія стоять перед упадком під впливом революційної бороть-

би поневолених націй, під впливом визвольного націоналізму, воюючого християнства і релігії взагалі, то комунізм і російську імперію рятує Захід, рятують ЗСА й інші держави вільного світу економічною підтримкою і політикою балансу сил, рятують розкладені комунізмом західні суспільства.

Може статися так, що комунізм і російський неоколоніалізм буде знищений у наших поневолених країнах, а затріумфує на Заході завдяки безглуздій політиці його урядів. І визволенням з-під комунізму і російського неоколоніалізму нашим народам доведеться визволяти західні країни з-під комуністичної тиранії. Така іронія долі!

Доки націоналізм, патріотизм, героїчне християнство, релігія взагалі, мораль сперга на ній, пошана до людини, як Богоподібної істоти і нації, як «думки Бога», соціальна справедливість будуть топтані, доти не буде відродження розкладеного морально, ідейно, культурно, соціально, політично Заходу.

Якраз ці ідеї дають силу молоді поневолених російським неоколоніалізмом і комунізмом націй.

Альтернативою для імперіялізму і комунізму є націоналізм, який заперечує всяку класократію, всякий визиск людини людиною, чи державним апаратом, бо для нього члени нації — це брати і сестри, які солідарно собі допомагають і поборюють всяку експлуатацію!

Про злочини комунізму, гено-, етно- і лінгвіцид, масове убивство віруючих у Бога і націю, визиск і терор — унікальний у світ — відомо всім Вам достанньо. 60-80 мільйонів знищених комуністичною системою в російській імперії людей, знищення штучним голодом лише в Україні впродовж 1932-1933 рр. 7 мільйонів селян, 17-20 мільйонів в'язнів у концтаборах, пекло в'єтнамського мученицького народу на наших очах кричать до неба про пімсту! Не до комунізму, але від

комунізму втікають мільйони вбогих в'єтнамських селян з дітьми і старцями, а світ удає, що не бачить того. Мовчить і супроти трагедії героїського народу курдів, що їх російською зброєю проросійський уряд Іраку вимордовує гірше худобини.

Мовчав світ, коли 1947 р. СРСР, червона Польща, ЧССР заклали військовий пакт проти Української Повстанської Армії, щоб її спільними силами знищити. Як сьогодні курдські герої, так тоді — аж по 1953 рік розривалися сотні українських борців за свободу гранатами у повстанчих бункерах, які не могли вирватися з оточення.

Націоналізм і християнство тріумфують у підпіллі і в боротьбі проти комуністичної тиранії.

Коли частина молоді вільних народів світу є носієм руйнівних комуністичних безбожницьких деспотичних ідей, то чому не може молодь народів вільного світу стати пробойовиками ідей борців за волю, національну незалежність, соціальну справедливість, за Бога і Батьківщину, за визвольний антикомуністичний і антикапіталістичний націоналізм молоді поневолених російським неоколоніалізмом і комунізмом народів у всьому світі?!

(«Шлях перемоги», ч. 24 (1975), стор. 3).

ВАКЛ ЗАСУДЖУЄ РОСІЙСЬКИЙ ІМПЕРІАЛІЗМ

Тому, що Україна — нація з 45 мільйонів людей, — яка після трьох років незалежності, проголошеної 22 січня 1918 р. в Києві, була окупована комуністичною Росією в 1920 р., і нині піддана розгнужданому переслідуванню та репресіям советською Росією, факт, офі-

ційно визнаний і потверджений Конгресом ЗСА своєю Резолюцією про Тиждень Поневолених Націй з 17 липня 1959 р., що стало потім публічним законом країни під ч. 86-90, і

Тому, що советська Москва практикує систематично немилосердну національну, культурну і релігійну політику переслідування і відвертого геноциду в досі невідомому людству ступені, і

Тому, що советська Москва завжди заперечувала українській нації Богом дані права на свободу і державну незалежність, і

Тому, що советська Москва в минулому і сучасному практикує гостру і безжалісну політику русифікації української мови, культури і традицій, намагаючись у тоталітарний спосіб злити українську й інші неросійські нації СРСР в один «советський народ», тобто російський, народ і

Тому, що в 1965-66 і 1971-73 рр. сотні українських інтелектуалів, молодих мужчин і жінок, були арештовані, засуджені за зачиненими дверми і покарані на суворі реченці ув'язнення, вигнання і запроторення до «психіатричних закладів» з одвертою зневагою до всіх існуючих гуманних прав і кодексу міжнародної справедливості,

Тепер, з тієї причини, 8-ма Річна Конференція ВАКЛ-у постановляє:

1. Засудити советсько-російський імперіялізм і колоніалізм за те, що Москва зайняла і дико переслідує Україну і заперечує українському народові його право на національну державу,

2. Засудити советську Москву за її немилосердне і нелюдське переслідування українських інтелектуалів, а теж і вірних католицької, православної і баптистської релігій і за її насильну русифікацію і нищення української культурної та інтелектуальної еліти.

3. Закликати ОН та їх організації трактувати російське поневолення України й інших поневолених народів в СРСР — як грубе порушення Хартії ОН та Універсальної Деклярації Прав Людини, і таврувати Москву, як насильника міжнародньої справедливости, негідного залишитися членом світової організації.

(«Шлях перемоги», ч. 24 (1975), стор. 1).

Українська делегація на Конференціях ВАКЛ і ВАЯКЛ була в такому складі: Ярослав Стецько — голова, д-р Р. Малащук (СУВФ і ЛВУ), п-і Слава Стецько, інж. П. Борушенко, Михайло Байлак, п-і Марія Байлак, о. В. Ханейко, о. М. Пенцак, мгр О. Шиманський, інж. С. Розпутько, проф. Д. Зайцев (всі, почавши від інж. Борушенка, з Бразилії), інж. В. Косюк і д-р Я. Тавризський (з Аргентини), д-р В. Душник (УККА) та Р. Зварич, Христя Шашкевич і Євгенія Кузьмович (із США).

(«Визвольний шлях», кн. 6 (1975), стор. 659).

ІЗ РЕЗОЛЮЦІЙ ВАКЛ І ВАЯКЛ

VIII Конференція ВАКЛ за право участі в ОН національно-визвольних організацій поневолених російським колоніалізмом народів

Тому, що Хартія ОН, Резолюція ОН про деколонізацію світу та Універсальна деклярація прав людини визначають для всіх народів світу *право на національну незалежність*, шляхом розвалу імперій, та *рівні права* для всіх людей, не зважаючи на їх расу, релігію і багатства,

тому, що Генеральна Асамблея ООН вже створила такий юридичний прецеденс, прийнявши Палестинську Визвольну Організацію,

тому, що в березні ц. р. Конференція держав у Відні схвалила конвенцію про правне становище місій і тимчасово визначених делегацій від визвольних організацій до міжнародних організацій і їх країн-господарів, уточнивши дипломатичні привілеї представників визвольних організацій у міжнародних організаціях,

тому, що російська комуністична колоніальна імперія ще далі член ООН, не зважаючи на те, що зламала основні принципи ООН, її Хартії, Резолюції про деколонізацію та Універсальної декларації прав людини,

тому, що російська колоніальна імперія систематично поневолює, визискує як свої колонії та винищує гено- і лінгвіцидом поневолені нації і уярмлених людей, борців за незалежність націй і права людини, та найбільш варварськими методами — фізичними, хімічними, психіатричними — тортурує політичних і релігійних в'язнів у тюрмах і концтаборах, —

VIII Конференція ВАКЛ, засудивши якнайгостріше російську колоніальну комуністичну імперію та її систему поневолювання націй і людей, звертається до Генеральної Асамблеї ООН, зокрема до її некомуністичних і антикомуністичних членів, до урядів і парламентів вільних держав світу з апелем:

Прийняти національно-визвольні революційні організації поневолених в СССР російським комуністичним неоколоніалізмом народів до ООН на такому самому юридичному статусі, як Палестинську Визвольну Організацію. А саме: Організацію Українських Націоналістів-революціонерів, очолену Ярославом Стецьком (т. зв. Бандера-Мувемент), від України та аналогічні

визвольні організації Білорусії, Литви, Латвії, Естонії, Туркестану, Грузії, Вірменії, Азербайджану, Північного Кавказу і всіх інших поневолених в ССРС народів, визнавши за ними право на їх національну незалежність згідно з Хартією ОН і Резолюцією ОН про деколонізацію світу.

Постанова на захист українських політичних і релігійних в'язнів

Тому, що в Україні та в інших поневолених російським імперіалізмом і комунізмом країнах в ССРС та його сателітах за минулі роки посилено терор, національне і релігійне переслідування, русифікацію і соціальний визиск, арештування і засилання в концтабори суворого режиму борців за незалежність націй і права людини, а також культурних і релігійно-церковних діячів,

тому, що політика пристосування і кооперації з російською колоніальною імперією, ССРС, та комуністичними тираніями взагалі спричиняється до посилення етно- і лінгвіциду в російській комуністичній імперії, —

VIII Конференція ВАКЛ звертається із закликом до урядів і парламентів вільних націй світу, до вільних профспілок, економічних, індустріальних та аграрних організацій, до політичних, культурних, інтелектуальних, молодіжних, комбатантських, гуманітарних і жіночих організацій та установ вільного світу із закликом:

Розгорнути всебічні найрізномордніші акції, включно з припиненням економічних і всіх інших взаємин з ССРС і його сателітами, та добитися звільнення з тю-

рем, концтаборів, психіатричних закладів-тюрем борців за права нації і людини, культурних діячів України та інших поневолених народів, що засуджені на 15 або й 25 і 30 років ув'язнення за їхнє прагнення осягнути свободу творчості. Між ними — найвизначніший культурний діяч Валентин Мороз, поет Зіновій Красівський, літературний критик Іван Світличний, поети Ірина та Ігор Калинці, поет Василь Стус, мистець Ірина Сеник, письменник і перекладач Шекспіра Святослав Караванський, письменниця Надія Світлична, біохемік Ніна Строката-Караванська, Юрій Шухевич, засуджений на 30 років ув'язнення за відмову відректися свого батька і засудити його ідеї вільної України, письменник Михайло Осадчий, студент Іван Гель, історіософ Євген Сверстюк, письменник-журналіст Вячеслав Чорновіл, юрист Лев Лук'яненко, юрист Іван Кандиба, священник Василь Романюк, Євген Пришляк, В. Леонюк, Я. Гасюк, І. Ільчук, Б. Христинич, О. Більський, математик Леонід Плющ, мистець Стефанія Шабатура та тисячі інших, що незаконно засуджені на багатолітнє ув'язнення за оборону свободи релігії і культурної творчості, за спротив русифікації і за оборону прав української нації на її незалежність та прав української людини на її вільну творчість.

(«Визвольний шлях», кн. 6 (1975), стор. 660-661).

*Постанова VIII Конференції ВАКЛ у справі контактів
із советськими профспілками та їх босом А. Шелепіним,
убивцею, колишнім шефом КГБ*

Тому, що советські професійні спілки контролювані державою і комуністичною монопартією та повністю від них узалежнені,

тому, що советські профспілки не захищають інтересів робітників, а тільки інтереси комуністичного державного капіталізму й неоколоніалізму та є знаряддями комуністичного державного і партійного апарату для визиску робітників,

тому, що советські профспілки служать одночасно знаряддям для поневолювання окупованих російськими комуністичними неоколоніалістами цілих народів в ССРСР, як ось України, Литви, Грузії, Туркестану, Білорусії, Естонії, Латвії, Вірменії, Азербайджану та інших націй,

тому, що советські профспілки є також міжнародним інструментом російських комуністичних імперіалістів і неоколоніалістів для пенетрування і опановування вільних профспілок вільного світу,

тому, що советські профспілки, що їх очолює кол. шеф КГБ А. Шелепін, служать як інструмент соціально-політичної диверсії серед вільних націй світу,

тому, що А. Шелепін, як кол. шеф КГБ, згідно з постановою Найвищого Суду вільної Німеччини з жовтня 1962 року є кримінальним злочинцем і убивцею, бо був організатором і наказодавцем двох убивств — лідера української визвольної боротьби Степана Бандери і українського науковця Лева Ребета, які боролися за самостійну національну Україну, —

VIII Конференція ВАКЛ постановляє підтримати становище американських профспілок, зокрема їх президента Джорджа Міні, який засуджує будь-які

контакти із советськими профспілками та закликає профспілки європейських країн припинити всяку співпрацю чи контакти з тоталітарними советськими профспілками, які є тільки засобом для експлуатації робітництва.

Звертається із закликом до німецьких, британських, швейцарських та інших вільних профспілок вільних країн повністю зірвати взаємини із советськими профспілками — визискувачами робітництва.

До урядів вільних країн апелює відмовляти в'їздову візу А. Шелєпіну, кримінальному злочинцеві, убивці, що засуджений Найвищим німецьким судом за два вбивства, бо інакше це буде глум над правосуддям і справедливістю.

Апелює до прокурорів і суддів вільних країн світу заарештувати кримінального злочинця А. Шелєпіна, засудженого за два вбивства.

Громадян вільних націй світу, закликає унеможливити масовими демонстраціями перебування у вільному світі кримінальному злочинцеві А. Шелєпіну, кол. шефові КГБ, шефові советських профспілок, який має на своєму сумлінні тисячі вбивств та інших злочинів, у тому й планування вбити президента Р. Ніксона.

(«Визвольний шлях», кн. 6 (1975), стор. 659-662).

25 РОКІВ НА СЛУЖБІ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Чверть століття позначається в пресовому органі Антибольшевицького Бльоку Народів. Пройшовши деяку метаморфозу своєї назви, він остаточно став бути відомий читацькому світові як «АБН-Кореспондент».

Коли АБН почав розгортати свою діяльність на чужині і треба було мати свій пресовий орган, було вирішено з практичних причин і потреби, його видавати російською мовою з назвою «Набат» (Дзвін). Він служив і як внутрішній зв'язковий поміж різними національними групами, що входили в склад АБН, і був призначений для поширення ідей АБН в країнах поза залізною заслоною московсько-большевицького тоталітаризму. Згодом почав появлятися пресовий орган п. н. «За Свободу» кількома мовами. А вже в 1947 р. почав появлятися журнал «АБН-Кореспондент» німецькою мовою, до чого від 1949 р. долучилися журнали з тією самою назвою французькою та англійською мовами.

Здавалось би, що 25 років не довгий час для пресового органу, але Бог один і видавці та редактори «АБН-Кореспондент» єдині знають, що значить проіснувати 25 років такому журналові в умовах еміграції на службі цілому комплексові поневолених тим самим ворогом — російським большевицьким колоніальним імперіалізмом, що його росіяни взяли на своє озброєння на теперішньому етапі історії.

Тому, скромно відзначаючи цю подію в житті пресового органу АБН, наші думки звертаються до всіх тих, хто в якійсь мірі причинився до його 25-річного існування, а в першу чергу до Проводу АБН і його довголітнього, протягом 25 років працюючого редактора — енергійної і відданої справі АБН пані мір Слави Стецько. Завдячуючи її ентузіязмові і посвяті, такий журнал, як «АБН-Кореспондент» — орган міжнаціональної організації — проіснував уже 25 років і має перспективи на майбутнє.

Головні досягнення редактора п-і С. Стецько: вміння узгодити різnorodні погляди і побажання представників націй-членів АБН та залучити до співпраці таке широке і вагоме своїм авторитетом коло видатних ав-

торів різних національностей з рядів, як поневолених, так і вільних націй, з різних континентів світу. Вистачить перелистувати лише кілька річників, щоб перекоонатися в цьому. Тут і вчені й політики, культурні діячі й військовики, представники різних рас і поколінь.

Протягом минулих 25 років журнал «АБН-Кореспонденц» займався різними проблемами поневолених націй у московській імперії та її сателітів, з особливим наголосом на крайову боротьбу, її кожночасні проблеми, на потребу спільного фронту всіх поневолених і вільних ще націй у боротьбі проти спільного ворога. Журнал «АБН-Кореспонденц» був і є міжнародньою Кассандрою — перестерігачем перед небезпекою, що суне з Кремля, і вказувачем єдиноправильних доріг до розв'язки проблем світу. Тому так багато добрих ідей, які вперше були винесені на сторінки журналу АБН, згодом знаходили своє віддзеркалювання в ході різних світових подій і, залежно від настанови вільного Заходу, або були ним використані і вийшли на користь, або були знехтовані, і, як наслідок того, Захід терпів поразку від Москви.

Матеріали досі надруковані в «АБН-Кореспонденц» незвичайно широкі щодо тем. Але все спрямоване й підпорядковане одній, ясно окресленій меті — ширенню в світі вірної інформації про минуле й сучасне становище українського та інших поневолених москалями народів, ширення ідей національно-визвольної боротьби, приєднання нових союзників у такій боротьбі, а також роз'яснення думок-ідей про майбутнє націй, членів АБН, та їхніх сусідів, коли здобудуть свою волю і будуватимуть своє власне державне життя на руїнах російської імперії.

Хоч безпретенсійний своїм зовнішнім виглядом і строгий стилем, журнал «АБН-Кореспонденц» знайшов собі дорогу в різні частини світу та в руки найви-

датніших людей. Доказ цьому — широкий адресар журналу та відгуки, які вряди-годи попадають і на сторінки журналу з обширної кореспонденції редакції. Про значення журналу АБН промовисто говорить і реакція головного ворога — Москви. Особливо червоних єдинонеделіміців з Кремля так дуже дратує АБН та його ідеї, ширені пресовим органом. Тому так часто ворог наказує своїм придворним писакам брехнею і злобою відкликатися на матеріали журналу АБН, на клич АБН — «Воля народам, воля людині!»

Антибольшевицький Блок Народів і його пресовий орган існують для однієї мети: якнайкраще і найкорисніше прислужитися справі визволення народів, членів АБН, а зокрема нашого українського народу, з хижих пазурів російського імперіялізму.

Це постійно бачила і відчувала національно свідома українська еміграція і тому впродовж довгих років давала Антибольшевицькому Блокові Народів і його пресовому органу свою моральну підтримку і фінансову допомогу. Згідно з заявами інших, чужонаціональних членів АБН — це українське представництво і українська спільнота найбільше прислужуються і допомагають АБН як морально, так і матеріально.

Треба сподіватися, що українська спільнота і надалі даватиме свою всебічну допомогу як АБН, так і його пресовому органу. Особливого скріплення АБН потребує тепер, коли з московської тюрми народів надходять все нові вістки й інформації про посилення протимосковсько-большевицької боротьби там за залізною заслоною, що супроводиться все жорстокішим терором режиму проти національних борців. Як українська національна преса, так і журнал АБН мусять інформувати світ про цю боротьбу та приєднувати світову опінію на бік борців, проти жорстокого ворога.

Цю свою місію пресові органи зможуть виконати лише при належній матеріальній допомозі усього нашого суспільства.

В цей своєрідний ювілей свідомо не бажаємо «АБН-Кореспонденц» проіснувати наступних 25 років, а бажаємо йому якнайшвидше перетворитися в пресовий орган вільних, самостійних націй на рідних землях. А це значить, що бажаємо всім нам спільно, щоб гасло АБН — «Воля народам, воля людині» якнайшвидше перетворилося в дійсність. Щастя Боже!

(«Шлях перемоги», ч. 31 (1975), стор. 1).

СУД НАД БОЛЬШЕВИЦЬКИМИ ЗЛОЧИНАМИ

Європейська Рада Свободи, якої почесним президентом є кол. міністер закордонних справ Данії, в'язень німецьких концтаборів, Оле Бйорн Крафт на одному із своїх засідань Екзекутиви рішила zorganizувати в одній із скандинавських країн суд над большевицькими злочинами. Після довгих заходів постанову починає здійснювати комітет, заснований з ініціативи АБН, що називається Спільний Комітет Емігрантів із Сходу Європи — в Данії. Очолює його Ойвінд Фелштет Андресен.

Комітет прийшов до висновку, що для більшої популяризації цього задуму треба створити окремий почесний комітет, а сам плян провести у формі публічного переслухання в парламентах з участю телевізії. Переслухання ці названо «Сахаров-переслухання». Комітетові вдалося після довгих зусиль дістати дозвіл данського парламенту, щоб переслухання відбувалися

в будинку самого парламенту, Хрістієнбург палаті, в днях 17-19 жовтня ц. р. На свідків будуть покликані люди, які були жертвами большевицьких переслідувань протягом останніх 10 років. Керівником переслухань буде член Найвищого данського суду — Іб Тиретот. Переслухання будуть тривати 3 дні і складатимуться з трьох частин: 1) ідеологічне і політичне переслідування, 2) релігійне переслідування, 3) національне переслідування. Переслухання будуть проходити англійською і російською мовами.

П. О. Ф. Андресен пише до АВН-у «якщо б нам цією акцією вдалося зрушити сумління громадськості, ми цим бодай частково прислужилися б справі переслідуваних в'язнів і людей узагалі за залізною заслоною, в СССР, в 1975 році».

Сподівасмося, що в центрі уваги свідчень у Копенгагені буде поставлений поруч насильства над правами людини — російський імперіялізм і колоніялізм. Також надіємося, що свідчення перед комісією будуть складати представники поневолених народів, незалежно від часу їхнього приходу на Захід, бо в останньому десятилітті немає іншої, а тільки російська і жидівська еміграції.

Якщо б предмет свідчень був обмежений до означеного часу, російський імперіялізм не був поставлений у центрі уваги і ціла російська колоніальна система, то це дало б викривлений образ дійсності, бо причиною зла — окрім комунізму і тоталітаризму — є імперіялізм і колоніялізм, який мусить зникнути також в Європі і в Азії.

(«Шлях перемоги», ч. 33 (1975), стор. 1).

ВІДВІДИНИ ПРЕЗИДЕНТА ВАКЛ

Голова Світової Антикомуністичної Ліги — д-р Карльо Барбієрі (Бразилія — СЕПЕС) в товаристві пані Анни Марії Стювен, керівника закордонних справ бразильської делегації (СЕПЕС) і проф. Юлія Огасавари відвідав у жовтні Українську Делегацію в АБН і ЦК АБН впродовж цілого тижня з метою обговорення дальших плянів дії ВАКЛ. У рамках широкої програми праці відбулися засідання ЦК АБН, кількакратні розмови з головою ОУН і АБН, як також з шефом пресового бюро АБН, генсральним секретарем і окремими делегаціями ЦК АБН. Д-р Барбієрі зав'язав за посередництвом Української Делегації АБН численні контакти також з різними німецькими національними осередками та з німецькими федеральними парламентаристами. Делегація ВАКЛ відвідала приміщення АБН і Організацій Українського Визвольного Фронту, редакцію, адміністрацію і друкарню «Шляху Перемоги», де вела розмови з гол. редактором проф. д-ром С. Галамаєм, ред. А. Гайдамахою, а далі Український Інтернат, в якому їх тепло зустрічали митрофорний протоієрей П. Дубицький, ред. Лєник та Маруся Ковалишин. Згадана делегація була кількакратним гостем на прийнятті в голови ОУН і АБН, під час якого обговорювано низку проектів розбудови спільного фронту вільних і поневолених народів та устійнено означені напрямні та конкретні пляни. Президент ВАКЛ з членами делегації відбув розмову з Владикою Кир Платоном Корниляком, який сердечно гостив їх і дав низку інформацій про нашу переслідувану Церкву.

Під час спільного прийняття (АБН і ВАКЛ) президент ВАКЛ вручив голові АБН і ОУН окреме відзначення ВАКЛ і бразильської делегації, а шефові пресового бюро АБН мгр Славі Стецько передала делегатка

Стювен букет квітів із словами признання за працю на користь світової боротьби проти російської і комуністичної тиранії. Маленький синок д-ра Ігора і пані Ліди Качуровських Леонардо вручив, зарецитувавши віршики «Українець я маленький», книжку англ. мовою «Російський колоніалізм в Україні», сказавши, що «замість цвітів він дарує політикові книжку»... Зворушливою була церемонія складення вінка Делегацією ВАКЛ на чолі з її Президентом — д-р Варбісрі на могилі Степана Бандери у товаристві більшої групи українських націоналістів. На шарфі у бразильських барвах виднів напис «Великому Героєві України, провідному борцеві за незалежність і волю усіх народів» — Президент ВАКЛ промовив над гробом, складаючи поклін Провідникові Воюючої України.

(«Шлях перемоги», ч. 40 1975), стор.1).

Свобода Народам!

Свобода Людині!

ЗВЕРНЕННЯ ЦК АБН

*Фінансова незалежність — передумова незалежної
визвольної політики*

Що два роки АБН апелює до своїх прихильників у вільному світі включитися в акцію збірки фондів на багатогранну діяльність АБН. Завжди він таку підтримку отримував. Тим більше тепер, коли московські загарбники після конференції в Гельсінгфорсі дістали від Заходу вільну руку продовжувати здійснювати на всіх загарбаних землях свою винищувальну політику. Можна сподіватися цілком певно, що Москва ще з

більшою натугою поведе злочинну політику винародо-
влення, терору та грабежу поневолених нею країн. А
збаламучений, зінфільтрований нею ще вільний світ
починає вірити, що москалі стали вже «ліберальніши-
ми» і «людянішими».

Тому треба скріпити нашу видавничу діяльність,
посилити нашу акцію з допомогою міжнародних кон-
ференцій, маніфестацій, доповідей, скріпити диплома-
тичну діяльність перед урядами і парламентами різних
держав, перед різного роду міжнародними інституція-
ми, розбудувати радіопередавання для поневолених
країн, постачати літературу для них, висилаючи її різ-
ними шляхами, розгортати та скріплювати там рево-
люційно-визвольні процеси різними методами. Для
здійснення всього того потрібно розбудувати нашу фі-
нансову базу! АБН сподівається, що він отримає все-
бічну, в тому, зокрема тепер, фінансову підтримку.

Якою небезпечною є для Москви наша дія в уярм-
лених в ССРСР країнах і в сателітних державах, на
це вказують постійні публікації в советській пресі,
журналах, різного роду книжках, як теж в публіка-
ціях в сателітних країнах, Польщі, ЧССР, Болгарії.
Москва постійно атакує АБН, бо має страх перед його
ідеями, його дією, його боротьбою. Вдало зорганізова-
ні акції на терені Великобританії приневомили злочин-
ця А. Шелєпіна, засудженого Найвищим Німецьким
Судом за вбивство Провідника ОУН сл. пам. Степана
Бандери, залишити Англію раніше, як це було в його
плянї. Але кожна акція вимагає зусиль і фінансового
вкладу.

Восени цього року Центральний Комітет АБН спіль-
но з Європейською Радою Свободи організує міжна-
родну конференцію, щоб мобілізувати публічну опінію
вільного світу проти згубної для нього політики «мир-
ного співжиття» з Москвою, а в допомогу визвольним

рухам поневолених націй. На ній, як і на подібних міжнародних форумах АБН буде висувати, як мету нашої боротьби — національний принцип організації світу проти імперіального, захист не лише прав людини проти тоталітарного рабства, а і національних прав поневолених народів, бо лише національна держава може повністю гарантувати здійснення людських прав.

АБН здійснює своє історичне післанництво, коли зосереджує увагу світу на головного ворога і постійно пригадуючи, що російська імперія мусить бути знищена.

За російські ідеї йде змаг деякої збаламученої частини вільного світу в лоні майже кожної нації світу. Одурманені російською ідеєю, деякі кола вільного світу орієнтуються не на столиці своїх батьківщин, а на Москву, як на осередок своїх мрій і приклад для наслідування. Вони не свідомі, що таким чином самі копають собі могилу, своїй свободі, своїй нації.

Завданням нашої дії на чужині власне є: спонукати вільний світ змагатися за наші цілі, що є теж його цілями! Ми цього добивасмося систематично.

Для цієї мети ми організуємо міжнародні конференції, або беремо участь в організованих прихильними колами вільних народів, ініціюємо і проводимо масові протестні акції проти російського терору в наших уярмлених країнах, стаємо на захист наших політичних в'язнів, демонструємо перед большевицькими амбасдами і консулятами, публікуємо різними мовами наші періодичні видання, книги, брошури, листівки, в яких розкриваємо справжнє обличчя большевизму і російського імперіалізму, інформуємо світ про нашу революційно-визвольну боротьбу й мобілізуємо волелюбні сили світу для спільної протиросійської й протибольшевицької боротьби за наші цілі й ідеали.

За залізною заслоною організуємо ідейно і політично народи до одночасних національно-визвольних ре-

волюцій, поширюючи туди наші публікації мовами наших народів, серед різних їх прошарків, у тому числі серед бійців своєї армії, молоді, інтелігенції, робітників, хліборобів.

АБН вже сьогодні став символом міжнародної безкомпромісової боротьби проти російської тюрми народів і комуністичної тиранської системи.

Весь волелюбний світ мусить підтримати справу АБН, бо це є його справа!

АБН не можливо скерувати на фальшиві рейки ніякими намаганнями, бо він має глибоке сперття в уявленнях народів, а в своїй дії спирається тільки на власні сили і на власні фонди!

Тому АБН закликає волелюбних людей світу, зокрема членів поневолених націй, безперервно створювати фінансову базу для його всебічної діяльності й боротьби в уявленнях країн!

Закликаємо еміграції всіх поневолених народів і наших прихильників серед вільних народів світу складати пожертви на Фонд АБН! Волелюбні народи і люди всього світу, єднайтеся у боротьбі проти російського імперіалізму і комунізму за незалежність націй і свободу людини!

Вересень 1975.

Центральний Комітет АБН

(«Шлях перемоги», ч. 40 (1975), стор. 1).

А. В. Бедрій

НОВИЙ МІЖНАРОДНИЙ ОСЯГ

Важливість конференції у Вашингтоні

В дні 25-28 вересня ц. р. відбулася у Вашингтоні Міжамериканська конференція свободи й безпеки, якої господарем була Американська рада сві-

тової свободи, відома своїм членством у Світовій Протикомуністичній Лізі (ВАКЛ), якої VII конференція відбувалася теж у Вашингтоні, що її господарем саме була ця Американська рада. Теперішній голова цієї ради брав м. ін. участь у великій конференції АБН з нагоди його 25-річчя існування, яка відбулася в Лондоні 1973 р. Так, отже, Фред Шлефлі вже від кількох років є в контакті з українським визвольним рухом і АБН-ом.

Хоч теперішня конференція була скликана для розглянення справ Північної та Південної Америки, то до її участі були запрошені голова Центрального Комітету АБН — Ярослав Стецько, рівночасно, як представник України і д-р Ку Ченг-канг — почесний голова Світової Протикомуністичної Ліги і представник Китаю. З цього ясно, що Американська рада доцільноє важливість України з одного боку й світового руху проти комунізму та російського імперіялізму — з другого. Гостем конференції був теж Сімас Кудірка, литовський борець за волю своєї поневоленої батьківщини.

В четвер, 25 вересня, відбулося закрите річне засідання Американської ради, реєстрація делегатів у готелі Стетлер-Гілтон та вечором прийняття під почесним спонзорством 9 сенаторів і 20 членів Нижньої палати американського Конгресу.

Першу сесію відкрив голова Американської ради Фред Шлефлі, який підкреслив, що сьогодні Вашингтон є властиво столицею вільного світу, поскільки тут рішається доля багатьох країн — чи мають вони бути вільними чи зданими в руки комунізму. У Вашингтоні, а не в Сайгоні, була вирішена доля В'єтнаму, який подібно як багато інших націй, що втратили волю рішеннями в Ялті й Гельсінгіфорсі. Куба попала в неволю не лише завдяки силі Кастра, а в наслідок вашінгтонської політики.

Після цього відкриття о. де Егер відмовив відповідну молитву за успіх конференції.

Виступають представники континентів

Першу промову виголосив кол. верховний суддя Чіле Енріке Урутія. Його промова була надихана глибоким патріотизмом. Промовець вказував, що основним ворогом Чіле і взагалі волелюбних народів є російський завоювницький комунізм і марксизм, який організує підіривні рухи, що мають за завдання привести один нарід за другим під владу Москви. Переконливими доказами Урутія показував, що режим Аленде неминуче мусів завести Чіле в російське ярмо, подібно як це досягнув Кастро на Кубі.

Черговим промовцем був один з передових китайських націоналістичних провідників, д-р Ку Ченг-канг, який ствердив, що сьогодні все людство поділене на два табори: волелюбний і комуністичний. В цьому сенсі народи американського континенту ділять, хочуть чи не хочуть вони цього, долю народів Азії, себто мусять ставати до боротьби з тиранією й комунізмом, або капітулювати й включатися до ворожого табору. Промовець закликав до тісної міжконтинентальної співпраці, бо залишені самі на себе ще вільні нації Азії готові потрапити в «російську й комуно-китайську» певолу. Справжня мирна коекзистенція, яка існує між вільними народами, є неможлива з комуністичними завоювниками. Угадок Південного В'єтнаму, Камбоджі та Лаосу є плодом політики відпругення.

Третім промовцем, представником з європейського континенту мав бути українець Ярослав Стецько. Але через перешкоди пов'язані з іншими заздалегідь наміченими плянами, в його заступстві прибули м'р Слава Стецько та д-р Анатоль Бедрій. Довшу промову виголосила дружина голови АБН, яку представив Фред

Шлефлі, підкреслюючи, що дост. Ярослав Стецько є прем'єром останнього справді самостійного українського державного правління, за що нацисти його з урядом арештували та заслали в концтабори. Шлефлі ствердив, що Росія дуже потребує Україну, м. ін. як додатковий голос в ООН, а українські спортсмені здобули для Советського Союзу на останній Олімпіаді найбільше медалів. «Тому, піддержуючи рух за українську самостійність, послаблюємо Советський Союз» — заявив наш американський приятель.

Міс С. Стецько ствердила, що всі заходи москалів створити нове советсько-соціалістичне суспільство завели, а за це вдалося їм знищити понад 60 мільйонів людей різних поневолених націй. Коротко перейшовши історію визвольної протиросійської боротьби народів за минуле півстоліття, доповідка спинилася на документах найновіших російських злочинів, поповнюваних на сотнях чільних політв'язнів — патріотів та діячів поневолених націй. Виходячи з постійно триваючої визвольної боротьби, пані Слава закликала присутніх представників, щоб впливали на свої уряди дати піддержку в Об'єднаних Націях заходам допущення на форум загальної Асамблеї провідника українського визвольного націоналістичного руху, подібно як це сталося з Арафатом, керівником Палестинської організації. Вона скритикувала моральні й ідейні уступки Заходу в користь Росії, дані в Гельсінґфорсі, де формально визнано всі російські завоювання. Найкращою відповіддю й альтернативою є піддержка визвольної політики, якої прикладом була допомога частини англійського суспільства в акціях проти А. Шеллі, що була вповні успішна, бо довела до його остаточного упадку.

Дальшим промовцем був литовський патріот Сімас Кудірка. Свою промову він базував на тезі, що най-

важлишою справою, яку треба в'яснити, це розуміння СССР не як монолітної національної російської держави, а як російської імперії. Кудірка доказував, що Советського Союзу не вільно порівнювати до ЗСА тому, що Советський Союз складається з багатьох уярмлених націй, коли ж З'єдинені Стейти — це вільна демократична держава, що не поневолює народи, як Москва.

До цього, в СССР є тоталітарний режим і тисячі людей тримають по концентраційних таборах і тюрмах по 25 і більше років. «Росіяни прийшли в наші країни як чужинці, з чужою мовою, чужими законами і колективізацією». Лише з малої Литви вони виселили на Сибір півмільйона людей, з яких дуже мало повертається назад. Десятками років діяв повстанський визвольний рух. Біля 50.000 патріотів балтицьких країн загинули в рядах цього руху. Кудірка згадав для прикладу нелюдських відносин знайомого йому українського політ'язня, який збожеволів в наслідок різних, зокрема психологічних тортур. Він жалівся, що голосом нескорених Захід не зацікавлений, а навпаки, т. зв. експерти публікують книжки, в яких вихваляють марксизм, що затроює мозки молоді й деяких старших. Добре було б кожного такого «експерта» вислати до Гулягу, то він скоро видужав би. Цікавий виступ Сімаса Кудірки викликав велике признание від делегатів.

Центральна тема

Після обідової перерви відбулися два панелі, якими вів проф. Стефан Поссоні на тему: Революція і контрреволюція». Аргентинський священик Хорхе Грассет вважав, що проти комуністичної партизанки необхідно творити антикомуністичну партизанку.

Американсько-іспанський діяч д-р Вільгельмсен твердив, що відповіддю на марксистсько-комуністичні

рухи мусить бути демократія, основана на християнських засадах.

Бразілець Хозе Корреа дав знаменитий виклад вільної концепції, на основі якої повинна йти проти-комуністична дія. Найперше, потрібна ідея, за яку маємо змагатися. На її основі мусить основуватися все виховання, спрямоване врешті на дію. Цілий цей процес повинні виконувати «ідеологічні еліти» — меншини, одержимі національною ідеологією, сформованою на базі християнської цивілізації. Рухові треба надати містики, що пірве народи до боротьби проти сатанічної доктрини й руху комуністів.

Гонзальо Ібанез, чілієць, вивів початки марксистської ганґрени ще від 19 ст., коли людина почала шукати в собі ціль всього буття. Тоді наступила анархія цілей, що дала привід до повстання марксизму — протинаціональної доктрини. Авторитет мусить основуватися не на якійсь клясі чи на одиниці, а на всьому народі, на нації.

В доповненні о. Грассет потвердив думку, що найперше завдання це формування ядра добре вишколених людей, одержимих своєю ідеєю. Комуністичній ідеї муситься протиставити національну й християнську ідею. На запит про засоби д-р Корреа відповів: хто має ідею, той знайде і засоби. Кубинець Ернандес за-явив, що треба уточнити, хто є революціонери, а хто контрреволюціонери. Він вважає, що саме ми є революціонерами, а варвари є контрреволюціонерами, які напали й здобули наші країни. (Ернандес уживав формулу «ми», утотожнюючи себе з усіми поневоленими народами). Чілієць доповнив тезу про основну ідею, якою є «спільне добро» в сенсі національному і християнському, а не марксистсько-клясовому.

В другому панелі венесуелець Люї Охеда оприділив по боці революції демократів, а по боці контрре-

волюції — диктатуру. Основою демократії є людина, створена Богом, і віруюча в Бога, це — «я». Хто є проти «я», той «анти-я», отже, анти-революціонер. Воля — це найвищий ступінь суспільства, а волю не можна досягнути без демократії. Кубинець Рамон Боначеа твердив, що теперішню стратегію комуністів можна окреслити як «методу КГБ»: не ризикувати, наступати обережно, але певно, працювати у вибраних країнах і вибраних групах. Кастро — в практиці прагматичний й опортуністичний, а тому більше небезпечний, бо рівночасно ідейний комуніст.

Американець Герберт Ромерштайн твердив, що є різні революції — добрі, які ми підтримуємо, і злі, які поборюємо. Про один з прикладів добрих революцій він дослівно сказав: «ми підтримуємо революціонерів в Україні». Петрик Велш з Канади вважає «російську тайну поліцію — КГБ — найбільшими кривавими терористами». Він закликав дати допомогу поневоленим і гнобленим народам за «залізною» та «бамбусовою» заслонами Куби.

Підсумовуючи, проф. С. Поссоні вважає, що потрібна «академія волі», де проходили б відповідний вишкіл люди, які присвячують себе боротьбі з комунізмом.

«Регіональні справи» — понадрегіональні

Гаслом вечірньої зустрічі було: «Чому ми не повинні визнати комуністичну Кубу?» Тостмастер Пол Бетель, кол. член дипломатичного корпусу, публіцист і учитель, ствердив, що Куба є властиво часткою совєтської потуги. Поставивши питання: «скільки на Кубі росіян» — він відповів: «забагато».

Головними промовцями були сенатор Карл Кертіс з Небраски і Карлос Стерлінг, кандидат на президен-

та Куби в 1958 р. Промова сенатора Кертіса зводилася до того, що ЗСА не сміють визнати режим Кастра на Кубі. М. ін. промовець відмітив, що на Кубі є 25-50.000 політичних в'язнів, яких стан є такий жахливий, як стан політв'язнів в Советському Союзі. Спільно зі своїм другим промовцем, д-ром Стерлінгом, він дійшов до висновку, що Куба є фактично колоніальною провінцією Росії.

Чергового дня, д-р Лев Добрянський розпочав програму дня панелем на тему: «Економічна взаємозалежність між Америками», яким проводив як його модератор. Проф. Добрянський зазначив, що першими жертвами російської експансії були Україна, Білорусь, кавказькі народи, з яких Росія створила могутню економічну колоніальну імперію, що тепер загрожує всьому світові. На черзі конгресмен Філіпп Крейн дав нарис американської економічної філософії, якою на його думку треба поборювати комуністичну доктрину. В панелью брали участь економічні спеціалісти з Бразилії, Мехіко, Куби, Гватемалі й ЗСА.

В пополудневих годинах відбувся черговий панель на тему: «Стратегічний баянс у Південній Америці», під час якого були зроблені деякі вартісні висновки. Венесуелець Фелікс Суарес ствердив, що відколи росіяни увійшли в 1945 р. від Берліну аж до В'єтнаму — усі американські країни — не плянували спільної стратегії щодо соціалізму-комунізму. Промовець дав до розуміння, що минули ті часи, коли ЗСА самі рішали про стратегію для Південної Америки.

Від імені відсутнього конгресмена Данієля Флада прочитано його промову, в якій він відмічує, що «довгорічною ціллю СССР є опанування Панамського каналу». Адмірал Джан МекКейн вважає, що «ми живемо в дуже небезпечних часах», але багато з нас цього не сві-

домі. Він побоюється, що одного дня таки вибухне атомової війна, з огляду на поширення атомової зброї на все більше число держав. Обговорюючи стратегію щодо Куби і Панамського каналу, остеріг, що «не вільно цих справ ізолювати від глобальної стратегії Росії». Делегат з Коста Ріки, Берналь Пінто, відмітив, що сьогодні всі ми маємо одного і того самого ворога, на вороже насильство мусимо відповідати силою. Він піддержав тезу про необхідність «провідних меншин», добре вишколених в ідеології своєї нації, християнства і демократії. Мехіканець Майорга завважив, що московська пропаганда й підривна агентура намагається викликати расизм індіан, щоб його використати для своїх цілей.

Прояви націоналізму

Під час вечірнього бенкету виступали двос промовців: член бразильського конгресу Дульче Саллес Кунга і американський сенатор Стром Термонд. Бразилька попислася прекрасною, хоча немодною в прагматизовано-раціоналізованих суспільствах Заходу патріотичною реторикою найвищого ступеня, що декому, обізнаному з історією древнього Риму, могло нагадати славетних античних реторів.

Знов же сенатор Термонд дав приклад американського націоналістичного думання. Деякі думки з цієї промови доцільно навести:

«Ми в З'єдинених Стейтах горді нашою національною спадщиною... Ми переконані в тому, що наші заслуги і осяги є не лише нашими осягами, але є нам Богом дані, який обдарував нас благами гостинного оточення і багатством матеріяльних засобів для вжитку і розвитку людини... Ми посідаємо нашу національну гордість і наші власні національні ідеали кра-

щого життя... Так само, як ми оправдано горді за нашу суверенність і осяги, так само ми визнаємо незалежність, суверенність, національну гордість і саморозвиток за легітимні прагнення наших південних сусідів».

Сенатор звернув увагу на події в двох націях: «Відмічуємо імпульсанти осяги Бразилії за минуле десятиліття, наголошуючи її історичну обіцянку про поступ і стабільність. Уникнено тенденції до соціалізму і нещастя, зростаючої загрози комунізму проти волі і можливості бразильського народу. Вітасмо Бразилію за її вступ в ряди найперших націй світу. Так само, щодо Чіле. Повалено комунізм і Чіле змагається встановити економіку вільного ринку на руїнах соціалізму. Це був тяжкий період, період заворушень і жертв. Але ми вітасмо генерала Піношега і його приятелів і обіцяємо зробити все, що в нашій силі, щоб нормалізувати відносини з Чіле і допомогти його теперішньому урядові досягнути економічну і політичну стабільність, що підсилить основи засадничих свобод чільського народу».

Давши нарис минувшини Панами, сенатор Термонд продовжував теоретичний висновок про суверенність: «Суверенність є найвищою владою або авторитетом. Це є протиріччя понять, коли говориться про підпорядкування суверенності в будь-який спосіб іншому авторитетові. Або є суверенність, або її нема... Суверенність не є титулярна. Це авторитет в дії. З тою хвилиною, коли авторитет (влада) перестає діяти, перестас суверенність існувати».

Заключення і висновки

Останнього дня конференції, в неділю 28 вересня, найперше відбулася в Національній святині Непорочного Зачаття Служба Божа спеціально присвячена всім поневоленим народам. У зворушливий спосіб

о. Реймонд де Єгер проголосив довгий список всіх поневолених народів, поданий йому від АБН-у, і на першому місці прозвучало ім'я України — цієї нації, яка перша стала жертвою захланного ленінського російського імперіялізму. На цьому місці доцільно згадати, що президент Американської ради світової свободи, Фред Шлефлі, опублікував окрему брошуру під заголовком: «Що вільний світ мусить робити, щоб залишитися вільним», в якій теж відмічує, що Україна була визнана совєтською Росією 4 грудня 1917 р. як незалежна республіка, але вже рік пізніше совєтська Росія актом 24 грудня 1918 р. уневажнила це визнання.

Прийняття резолюцій і різних рішень були на порядку, якими проводив проф. Девід Роу. Прийнято п'ять резолюцій: в справі економічної співпраці, Чіле, дій проти комуністичної диверсії, Куби і панамського каналу. Прийнято додаток, поданий представником АБН-у, про поневолення ряду націй всередині СРСР і в сателітних державах. Їм потрібно дати підтримку в боротьбі. Цікаво відмітити, що делегація кубинців домагалася, щоб виразно зазначити, що Куба сьогодні є теж російською колонією, як Україна, балтицькі країни, кавказькі народи. Наголошено потребу міжнародного центру для поборювання комуністичного тероризму, створення в американському Конгресі підкомісії для дослідів підривної комуністичної дії. Підкреслено велику потребу світової протикомуністичної волелюбної організації.

Підсумовуючи вислід конференції, можна ствердити, що все більше провідних людей на всіх континентах усвідомлюють собі, що Росія і комунізм є головним ворогом людства, що доля поневолених і ще вільних націй є та сама, і тому потрібна тісна співпраця антикомуністичних дій вільних націй з визвольною боротьбою поневолених Росією націй, яким вільні на-

ції у власному інтересі мусять дати допомогу. Представники України і АБН, принесли свої видання, які були дослівно розхапувані й можна було бачити як визначні особистості носили наші видання.

(«Шлях перемоги», ч. 41 (1975), стор. 1, ч. 42 (1975), стор. 1 і 6, ч. 43 (1975), стор. 4).

АБН І ЕРС КОНФЕРЕНЦІЙ В МЮНХЕНІ

Від 14-16 листопада відбудуться Конференції Анти-більшовицького Бльоку Народів (АБН) і Європейської Ради Свободи (ЕРС).

Теми Конференції: Договір в Гельсінках — санкціонування російської колоніальної імперії. Солідарність і спільний фронт вільного світу і поневолених народів, як альтернатива до капітуляції перед більшевизмом. Ахіллесова п'ята російської імперії і комуністичної системи — національно-визвольний фронт поневолених націй. Сучасна політика з точки зору поневолених народів. Криза комунізму. Програма акції.

На Конференціях промовлятимуть *Іван Маттео Ломбардо*, колишній міністер зовнішньої торгівлі Італії, колишній генеральний секретар італійської соціалістичної партії, *Ольє Бйорн Крафт*, колишній міністер закордонних справ Данії, віцепрезидент Європейської Ради в Страсбурзі, *Ярослав Стецько* (тема: Непереможний визвольний націоналізм), *д-р Ф. Теве-тоглу*, турецький сенатор, *д-р Дмитро Вальчев*, колишній болгарський державний секретар, *бельгійський і італійський сенатори*, *Дональд Мартін*, британський діяч, *леді Джейн Бирдвуд*, *д-р Б. Гаїт*, туркестанський науковець, *д-р В. Майлят*, колишній посадник Букарешту, *Сузанна Лябен*, французька діячка, *Пауль Ванкерговен*, бельгійський діяч, *м-р. Слава Стецько*,

інж. Василь Олеськів, український діяч, Вольфганг Штраус, колишній в'язень Воркути, журналіст, Альфред Гілен, голова ЦІЯС, Люксембург-Бонн, Геннінг Єнзен, Данія, Бертіль Гейман, редактор, Швеція, Рольф Цвікі, Швайцарія, журналіст, д-р Володимир Косик, редактор, Франція, д-р М. Авсая, латвійська редакторка, А. Лемберг, естонська редакторка, полк. А. Яковліч, хорватський діяч, Ернест Рігоні, мадярський діяч, Крістоф Грайнер, словацький редактор, Ярослав Мишлівець, чеський діяч, д-р Фавст Брадеску, румунський діяч, д-р К. Дреннікоф, болгарський діяч, К. М. Баєр, молодіжний німецький (ХСС) діяч, м-р Омелян Коваль, Богдан Бобин, Аскольд Крушельницький, Зенон Коваль — сумівські діячі та молодіжні активісти Франції, Англії, Хорватії, Білорусії, Італії й інших націй.

Конференції відбудуться у п'ятницю, 14 листопада, від год. 14 до 21 вечора; в суботу, 15 листопада, від год. 9 до 18.30; в неділю, 16 листопада, від год. 9.30 до 13.00 в одній із залей Мюнхену.

Вступ на залю лише по запрошенню, які можна отримати в бюро ЦК АБН, 8 Мюнхен 80, Цеппелінштрассе 67, тел. 48 25 32.

Прилюдні сесії АБН і ЕРС

Прилюдні сесії ЕРС і АБН відбудуться: у п'ятницю, 14. XII. ц. р., год. 14-18, 20-22, в суботу 15. XI. ц. р., год. 9-12.30, 14-18.30, в неділю, 16. XI. ц. р., год. 9.30-13.

*У залі ресторану
«Chinesischer Turm»
8 München 22,
Englischer Garten 3*

Запрошуємо до численної участі у цих прилюдних сесіях.

Вступ по запрошенню, які можна отримати в бюро АБН, Мюнхен, Цеппелінштрассе 67, тел. 48 25 32, або при вступі на залю наряд.

МАСОВЕ ВІЧЕ АБН-ЕРС У МЮНХЕНІ

У суботу, 15 листопада ц. р., о год. 19-ій в

Künstlerhaus-Fest-Halle

8 München 2,

Lembachplatz 8

відбудеться масове політичне віче АБН-ЕРС з мистецькою частиною. Виступлять з промовами Ярослав Стецько, сенатор д-р Ф. Теветоглю, Туреччина, з привітальними словами міністер Іван Маттео Ломбардо, міністер Ольс Бйорн Крафт, представники вільних і поневолених народів; буде проголошене звернення АБН і ЕРС до поневолених і вільних народів світу. У склад багатой мистецької частини, м. ін., входять: патріотичні й упівські пісні сумівського хору і танцювального гуртка «Журавлі» — з Німеччини, балетні виступи сумівського ансамблю, відзначеного золотою медалею в Англії, Дербі.

Вступ за добровільними датками.

Віче та конференція АБН-ЕРС викликали живе зацікавлення.

(«Шлях перемоги», ч. 44 (1975), стор. 1).

291 ДЕЛЕГАТИВ

Антибольшевицький Бльок Народів і Європейська Рада Свободи відбули в Мюнхені конференції своїх делегатів і запрошених гостей у днях 14-16 листопада. Центральні гасла Конференцій були: Свобода народам! Свобода людині! Визволення, а не капітуляція! Геть з російським колоніальним пануванням! Кінець большевицькій світовій агресії!

Метою конференцій було видвинути політику визволення поневолених націй шляхом різнобічного наступу проти російського колоніалізму і комунізму. Після Гельсінк вказати на небезпеку політики розрядки, банкрутство концепції рівноваги сил та звернути особливу увагу на нехтовану потугу і її вирішальну роль у формуванні світового ладу завтрашнього дня — поневолені нації.

На конференцію прибуло 291 делегатів від 34 країн вільних і поневолених народів: Німеччини, Великої Британії, Швеції, Данії, Франції, Швейцарії, Голландії, ЗСА, Бельгії, Туреччини, Італії, Австрії, Південної Кореї, Бразилії, Мехіко, Чіле, України, Литви, Естонії, Білорусії, Туркестану, Північного Кавказу, Азербайджану, Грузії, Вірменії, Хорватії, Румунії, Словаччини, Чехії, Болгарії, Куби, В'єтнаму, Мадагаскару, Латвії.

Протягом трьох днів делегати і запрошені гості реферували, аналізували і дискутували теми конференцій: Трагічне домовлення в Гельсінках — як схвалення російської колоніальної імперії. Солідарність і спільний фронт вільного світу і поневолених народів, як альтернатива до капітуляції перед глобальним поневоленням большевизмом.

Ахіллесова п'ята російської імперії і комуністичної системи — національно-визвольна боротьба поневолених народів. Проскції розв'язки світової кризової ситуації. 69 учасників різного віку виступали з доповідями, в дискусіях за круглим столом, в дискусії з питань флору, чи з короткими словами на політичному вічу з мистецькою частиною (15. XI.).

Конференцію випереджала пресова конференція голови АБН і ОУН 13 листопада ц. р. з представниками преси і радіостанцій, яка мала добрий відгомін.

На конференції наспіло понад сто телеграм і листовних привітів з цілого світу.

Дальші інформації про перебіг конференцій будуть подані в чергових числах Секретаріатом конференцій.

Пресове Бюро АБН

ПРО ДУХОВУ НАДПОТУГУ

*(Слово Ярослава Стецька на відкритті Конференцій
ЕРС і АБН)*

Відкриваючи Конференції Європейської Ради Свободи і Антибольшевицького Бльоку Народів, що присвячені проблемам поневолених російським імперіалізмом і комунізмом націй, зокрема комплексів Гельсінської конференції та її наслідкам, вітаю усіх учасників із вільних і поневолених країн.

Дозвольте насамперед підкреслити такі факти:

1. Людство прямує шляхом розпаду імперій і великодержавних насильницьких конструкцій на національні незалежні держави; цього процесу не зупинить і Росія на кордонах своєї імперії, разом із своїми сателітами. Як бачимо, кількість членів ОН збільшилася вчетверо з часу заснування цієї організації. Якщо розвалилися західні імперії, то чому має бути збережена російська тюрма народів і людей?! Коли перестали існувати колоніальні імперії на інших континентах світу, то чому має існувати тюрма народів в Європі і Азії — російська імперія, у якій поневолено нації з тисячолітніми культурами?! Жодні технологічні чи економічні мотиви тут не мають значення, бо коли США можуть, напр., торгувати з маленькою Ганою, то чому не могли б торгувати з самостійною Литвою, Латвією, Грузією чи 50-мільйонною Україною або 30-мільйоновим Туркестаном?! У всіх взаєминах

між народами вирішальною є воля націй жити незалежним державним життям, а не загарбницькі прагнення чужих антинаціональних сил.

2. Історичний досвід підтверджує, що людина, член поневоленої нації, може повністю досягнути свої людські права тільки за передумови здійснення державної незалежності своєї нації з її народоправним устроєм. В колоніальній імперії здійснення прав людини неможливе, що підтверджує історичний досвід. Завжди перше, головне, право людини — це власна національна влада і незалежна держава, як передумова здійснення в ній людських прав.

В російській імперії ніколи не будуть здійснені права людини, національно поневоленої, це можливе тільки тоді, коли разом із розвалом цієї імперії будуть відновлені суверенні національні держави поневолених народів у своїх етнографічних кордонах.

Корінь лиха не тільки в тоталітарному устрою російської комуністичної імперії, а й у самій імперіялістичній і колоніальній природі російського народу, який завжди буде вживати насильство і терор, щоб поневолити інші нації.

Суть проблеми не в демократизації російської імперії, що є суперечністю в собі, а в розвалі її, а разом із нею і комуністичної системи, як теперішньої форми російського імперіялізму.

3. Тому Захід у власному інтересі має обов'язок вести політичну й психологічну війну проти російської імперії і комуністичної системи, керуючись абсолютними законами справедливості: кожна нація має право на незалежність, кожна людина має право жити у власній незалежній національній державі. Права націй мусять бути здійснені в цілому світі, в тому і в країнах Європи та Азії, що стали жертвою російського імперіялізму. Хартія ООН, Деклярація Генеральної

Асамблеї ООН про деколонізацію світу з 1960 року, себто про надання незалежності колоніальним країнам і народам, Універсальна декларація прав людини, Закон Конгресу США з 1959 року про необхідність підтримки національно-визвольної боротьби поневолених советсько-російським імперіалізмом націй у т. зв. ССРСР і в сателітних країнах — України, Литви, Угорщини, Польщі, Білорусії, Грузії, Туркестану, Естонії, Латвії, Болгарії, Румунії, Вірменії, Азербайджану, Чехії, Словаччини, Східньої Німеччини, Північного Кавказу та інших — це додатковий політичний стимул для визвольної політики Заходу, для розгортання політичної і психологічної війни проти російського імперіалізму і комунізму.

4. Москва не зреклася ідеологічної і політичної війни ані своєї мети — себто опанування цілого світу. Не тільки проф. Восленскій недавно заявив в Ессені, що «мирна коекзистенція включає в собі справедливі війни типу визвольних і громадянських», а й Пономаріов підтверджує продовжування московської підривної політики в цілому світі творенням різних «народно-фронтівських» урядів, опановування західних масових медій, розкладом командних формацій західних армій, інфільтрацією проводів профспілок і т. п. Коли президент Жіскар д'Естен у розмові з Брежнєвим висунув питання про припинення ідеологічної війни, згідно з «духом» Гельсінської конференції, то реакція Брежнєва мало що не закінчилася припиненням самих розмов...

Ніщо не змінилося після Гельсінської «вершинної конференції» — Москва незмінно прямує до завоювання світу, доказом чого є її агресивна політика в Португалії, на Близькому Сході, в Індії, Африці, в латинській Америці та в інших країнах.

Так зване мирне співіснування вільного світу з російською імперією не відверне загрози атомової війни,

навпаки — поглиблює її як неухильну катастрофу, викликану російським імперіялізмом і комунізмом. Тому Захід має тільки одну альтернативу до атомової війни: творити спільний фронт із поневоленими в СРСР і в сателітних країнах націями, підтримати їх національно-визвольні рухи і приспівити розвал російської імперії. Підтримка визвольному націоналізмові в його боротьбі проти т. зв. пролетарського інтер-націоналізму, що насправді є російським імперіялізмом, сприяння національно-визвольним революціям поневолених націй — приведуть до розвалу російської імперії, до відновлення національних самостійних держав і до встановлення справедливого ладу та тривалого миру в світі.

5. Український націоналізм — найбільш народо-правна система завтрішнього дня. Визвольний націоналізм — заперечення імперіялізму, колоніялізму, тоталітаризму: він визнає кожній нації право на свою незалежну державу, бо нації — як сказав Гердер — «думки Бога». Основою культури нації є її релігія, а віра в Бога підносить людину на найвищий ступінь її буття і респектування її прав, — це закон визвольного націоналізму!

Так звана мирна коекзистенція за постійної російсько-комуністичної агресії веде до світової війни. Натомість підтримані Заходом національно-визвольні революції в російській імперії розвалить російську тюрму народів і комуністичну систему зсередини і приведуть до тривалого й справедливого миру!

6. Двополярність США і СРСР в атомовому озброєнні — перестала існувати. Багатополярність як в атомовому озброєнні, так і в усіх інших технологічних досягненнях — сьогодні наочний факт. Атомовий пат — говорить сам за себе! Термоядерні і технологічні мультиполярітети підтверджують процес органічного

зрізничкування світу на національній базі, усуваючи ролю жандарма тої чи іншої технологічної чи атомової надпотуги.

З історії людства знаємо, що остаточно завжди перемогли духові, етичні, ідейні цінності. Так і тепер, *поневолені нації*, як духовна надпруга, вийдуть переможцями з грядучого катаклізму: із світової боротьби за віру в Бога, за незалежність націй, за права людини як Богоподібної істоти, за соціальну справедливість, за національні традиційні культури, проти воюючого безбожництва, проти імперіялізму, тиранії і рабства, проти тоталітаризму, кривди і злиднів, проти советсько-російської і комуністичної антикультури, що її накидає Москва всім народам світу.

(«Визвольний шлях», кн. 2 (1976), стор. 133-135).

Софія Наумович

МЮНХЕНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ АБН-ЕРС

Враження

Перед кількома роками мала я приємність брати участь у конференції АБН-ЕРС у Брюсселі, а ось тепер, 14-16 листопада 1975 р., була учасницею такої ж конференції у Мюнхені. Яка колосальна різниця між ними! Коли у брюссельській усе відбулося поза містом та при пропорційно меншій кількості представників вільних і поневолених народів, то в мюнхенській усе йшло на широку скалю, у приязності преси, радіо й телевізії, та, зокрема, з участю послів, колишніх міністрів, сенаторів, професорів університетів. На мюнхенську конференцію прибули цілі делегації понево-

лених у ССРСР народів і з країн-сателітів: Куби, Хорватії, Словенії, Чехії, Словаччини, Болгарії, Балтики, Кавказу, Туркестану й, очевидно, України, а також вільних народів: Бразилії, Швеції, Чіле, Мехіко, Італії, Великобританії, Німеччини й інших.

До участі в мюнхенській конференції були запрошені українські установи, партії й середовища, обидві Церкви, преса та ряд визначних громадян. Учасники могли переконатися про величний ріст цього скромного АБН, який 33 роки тому з Конференції Народів в лісах України — якраз у листопаді 1943 р., нині став могутньою організацією, яка, разом з ЕРС, гуртує величезну кількість прихильників і визнавців тієї ідеї.

Може якоюсь мірою вплинуло тут розчарування вільних народів Гельсінками та невдалі спроби президента Жіскара д'Естена в Москві та невдачі «чудо-дія» Кісінджера в Китаю. Відчувалося з промов представників вільних народів бажання вступити на інший шлях взаємин з ССРСР, та взагалі з комуністичними державами, та спонукати власні народи, в обличчі небезпеки, до опору будь-яким комуністичним зазіям у всьому світі.

Одначе головною причиною такої імпозантної участі представників з чужих країн в імпрезі АБН-ЕРС була її зразкова підготовка, зумовлена довгорічною практикою господарів-українців, що й підкреслювали при кожній нагоді всі промовці, дякуючи голові АБН Ярославу Стецькові та «компютерові» АБН-ЕРС (за влучним висловом туркестанця д-ра Б. Гаїта), пані Славі Стецько. Доцінюючи їхній вклад у діяльність обидвох організацій, ЕРС вибрала Ярослава Стецька своїм віце-президентом, поруч мін. Ломбардо, а мґра Славу Стецько — заступником голови Екзекутиви, поруч англійця Дональда Мартіна, що був зразковим передсідником конференції та настоював на ви-

борі «такої енергійної людини» до керівництва. Почесним президентом відзначено Ольє Крафта, кол. міністра закордонних справ Данії.

Це признание і відзначення українців чужинними приятелями, не могло не подіяти й на українських учасників. Свій щирий подив висловив, м. ін., учасник триденної конференції проф. УВУ О. Кульчицький, який прибув з Ректором УВУ проф. В. Янівом, та багато інших, зокрема ж ці, що досі не мали найменшої уяви про роботу АБН. Відсутні могли зразу першого ж дня прослухати в радіо та побачити кадри з конференції у німецькій телевізії.

Конференція ЕРС

Ресторан відомої «Китайської вежі» серед Англіського парку, що влітку обслуговує туристів, а взимку наймає свої просторі приміщення на різноманітні з'їзди, ледве міг примістити учасників конференцій АБН-ЕРС 14-16. листопада. Сумівська молодь, яка зайнялася записом делегатів, постачанням прибулим інформацій та дбайливою допомогою, відзначалася чемною поведінкою і проворністю у ладнанні справ. Харчування делегатів у ресторані було задовільне і не дороге, а головне: на місці. Розкладена в залі виставка національної преси і книжок Литви, Куби, Мадярщини, Румунії, Хорватії, Німеччини, Білорусії, України й ін., давала теж і духову насолоду своєю барвистістю й різноманітністю.

У п'ятницю, 14-го, перед полуднем відбулася внутрішня нарада обидвох організацій АБН-ЕРС, на якій вибрано президентами ЕРС кол. міністра Італії Івана Маттео Ломбардо та кол. прем'єр-міністра України Ярослава Стецька. Крім того, створено теж «екзекутиву», очолену англіємцем Доналдом Мартіном, який наполягав, щоб його заступницею стала мгр Слава Стець-

ко, без якої новий керівник не уявляє собі успішної праці ЕРС.

Українці, що були на цій нараді, вважали ці вибори «добрим знаком» для цілої конференції. Проте її відкриття, що відбулося святочно у присутності Владики Кир Платона Корниляка та почесної президії, складеної з політичних достойників різних держав, у сяйві сильних телевізійних ламп, клацання фото- і кіноапаратів, у присутності акредитованої преси й агенцій, — перейшло всі сподівання.

Я. Стецько, як господар обидвох конференцій, привітав делегатів і гостей та просив Владику Платона Корниляка провести молитву українською й англійською (що переважала на конференції) мовами. А далі, у своєму слові (текст якого друкується окремо) коротко накреслив мету з'їзду: АБН і вільні народи мають накреслити шляхи дальшої боротьби з комунізмом і московським імперіялізмом, щоб вирівняти несправедливість у світі. Бож, чому мала Гана може бути самостійна, а Хорватія, Туркестан, Україна й інші — позбавлені цього елементарного права людини і народів? Наше завдання: спонукати Захід до тверезішого трактування останніх колоніялістів та до допомоги революційним рухам поневолених народів для повалення московської тюрми народів. Промовець закінчує висловом непохитної віри у перемогу, з Божою допомогою, духових вартостей та ідеалізму над безбожним матеріалізмом останніх колонізаторів в Європі й Азії.

Провід дальших нарад передав Ярослав Стецько голові британської делегації Доналдові Мартінові, який із питомою британцям холоднокрівною рішучістю вів збори ЕРС. Він просив спершу мгр С. Стецько відчитати наспілі привіти від хворого Ломбардо, почесного голови О. Крафта, Отто фон Габсбурга, Осамі Кубокі з Японії, Карльо Барб'єрі з Бразилії, Франца-Йосефа

Штравса з Німеччини та ін. Тоді попросив до слова члена Федерального Парляменту Німеччини д-ра Вальтера Бехера.

Німецький посол вважає собі за честь привітати від Будестагу — «людей, що люблять волю, і тих, що її втратили». Москва агресивно завойовує світ при допомозі «корисних ідіотів», а нас називає «фашистами». Тепер мода бути «лівими», але наш святий обов'язок бути антикомуністами, бож не забуваймо, що Ленін казав так довго заgravати з капіталістами, поки вони, большевики, не зростуть у силу, а тоді «скочимо їм до горла». Вони ширять дезінформацію, на яку ловляться західні політики. Навіть Кеннеді радив допомогти матеріально большевикам, бо думав, що тоді вони залишать агресію, а тимчасом їхні апетити ростуть, отож найвищий час змінити цю політику відпруження, яку всіма силами втримує Кісінджер! Ми в Європі, у власному інтересі, маємо підтримувати поневолені народи у ССРСР, бо це єдиний порятунок для ще вільного світу! Дати дорогу нашій духовості й нашому праву, а не давати накидувати собі московське безправ'я. Оце й буде наша справжня реальна політика: викривати московські цілі, завуальовані «мирною політикою». Гуманітарні завдання, накреслені в Гельсінках, мають зобов'язувати не тільки нас, але й їх! Коли західний світ п'ятнує Чіле, Еспанію, Португалію, то чому цього самого не робить у відношенні до ССРСР за його придушення національних свобод? Московська «Правда» підбурює робітництво до страйків і заворушень, — але тільки в чужих країнах: у Португалії, Еспанії, Італії, Англії й, може, незабаром у Німеччині. То ж вимагаймо і ми такого права, зокрема ж самовизначення всіх народів від Балтики до Туркестану, і чому ж би ні? — для Німеччини!

У цій хвилині зголошується до слова мїр Омелян

Коваль з Бельгії й пропонує, що, саме коли в той час Європейський Парламент в Страсбурзі розглядає уперше в історії українську петицію у справі політв'язнів, то добре було б, щоб наша Конференція підтримала її телеграмою, якої зміст рівночасно зачитує. На внесення президента пропозицію прийнято загальними оплесками.

Слово забирає колишній в'язень Воркути, теперішній редактор «Хамер-Цайтунг», німець Вольфганг Штраус. Згадавши повстання в сибірських кацетах за полярним колом, цитуючи рясно Симоненка, Кандибу, Чорновола, Мороза й ін., він стверджує, що Москва далі веде війну з Німеччиною, бо ж Східня Німеччина теж «мертва, як ССРСР». Тому правильно каже Я. Стецько, що мусить наступити розвал ССРСР, бо він не вічний, тирані гинуть, а народи залишаються. Існує двох Німеччин, але одна, незнищенна!

Генінг Єнсен, з Данії, секретар Міжнародного фонду для втікачів з Південного В'єтнаму, — поділився з присутніми методами допомоги жертвам комунізму на Далекому Сході. Члени його Т-ва добровільно оподаткували себе 15-доляровою вкладкою, щоб мати постійні засоби для допомоги. Це теж спосіб протикомуністичної боротьби й зразок великого ідеалізму.

Бертіль Герман зі Швеції, редактор «Дет Фрія Україна», з'ясовує спершу, що його завжди цікавила Україна, а коли включився у спільний протикомуністичний фронт, то саме завдяки українським приятелям. Далі іронічно висловлюється про Кісінджера, який веде дефензивну політику ЗСА, мовляв: треба уникнути війни між ССРСР і ЗСА, бо це було б найстрашніше для людства. Він думає, що коли будемо говорити, що не віддамо одного сантиметра Європи, — то це стримає ССРСР від нападу. Але, каже Герман, — треба щось теж робити, а не тільки говорити, ось

наприклад — протиставитися комуністичній інфільтрації чинно, вчити наших дітей від малку про те, що таке «воля» в нашому, а що в советському розумінні, що таке «жертва», «демократія», «людські і національні права», — бо ці слова москалі вживають у фальшивому значенні. Дякую АБН-ові, який вперше звернув увагу на цю важливу справу.

Проф. Болько Фрайгер фон Ріхтгофен, розказує, що гамбурзький університет запросив проф. Возленського з ССРСР, щоб говорив німецьким студентам про... «детант». Отже що він сказав? А те, що «ваш уряд фальшиво пояснює постанови Гельсінк, що ми, (москалі тобто) змагаємо до запанування комунізму над усім світом». Цікава теж справа обвинувачення Кісінджера в агентурі для ССРСР; коли свідок Голєнєвський хотів зізнавати про цю історію з часів польської адміністрації над Одрою, Кісінджер відмовився від свідчень, мовляв, це приватна справа якогось Ясенського. Але чому не дементує цього важкого звинувачення?

Богдан Сверида з Англії пропонує підкреслити в наших виданнях факт цієї Кісінджерової неясної справи, про що писала вже західня преса, а його діяльність наче б підтверджувала ці закиди.

Надійшли нові привіти і телеграми, то ж після прочитання їх панею С. Стецько і короткої переви, наради йдуть далі.

Кубинець, Феліпе Сін Гарсія говорить про окупацію Куби московським комунізмом завдяки Фіделеві Кастрові. Комуністичний рак розростається по Південній Америці, Африці й у центрі Європи, а навіть велика Америка в небезпеці від малої Куби, бо в ній діє ССРСР. Щоправда Сальвадоріві Алієнде не вдалося зробити комуністичного персвороту в Чіле, проте при незрозумілій настанові вільного світу, всі інші країни Південної Америки далі загрожені.

Альфред Гілен, уповноважений ЦІАС Люксембург-Бонн, вияснює, що Москва думає про Гельсінки: коли Брежнєву сказали про свободне виконування журналістичної професії в ССРСР, то він відповів, що на це треба окремих договорів. Жаль, що люди бояться бути відкритими антикомуністами.

У дискусії над цими доповідями німець Штравс заявляє, що існує альтернатива до атомової війни: революційне повстання поневолених народів. Поборювання комунізму мусить іти впарі з поборюванням російського колоніалізму. Румунський представник говорив про економічний визиск сателітних країн. Фабрики в Румунії керовані з Москви, головні продукти йдуть до Москви. Проф. Болько фон Ріхтгофен з Німеччини з'ясовує становище до ССРСР соціал-демократичної партії Брандта, і як колишній канцлер на тому вийшов. Маркс був пімцем, але коли б з могили встав, то знову помер би від сміху.

Вкінці голова, Д. Мартін, заокруглив дискусію висновками про необхідність вести протикомуністичну акцію всіма засобами і на всіх місцях: та дав слово п. Славі Стецько прочитати дальші наспілі привіти.

Перерва на вечерю дала нагоду уприсмнити гостям вечір українськими танцями, які виконала група з Англії «Говерля» під звуки власної мандолінової оркестри та співу. Дотепно висловився Д. Мартін, відкриваючи вечірню сесію, що українські танці вирвали нас на хвилину від тих страхіть, які характеризують сьогоднішню політичну дійсність у світі.

З довшою доповіддю виступив турецький сенатор д-р Феті Теветоґлю. Зразу ж на вступі, вказуючи на туркестанця д-ра Гаїта, згадав, що турки мають своїх братів у підсоветському Туркестані й також через це, вільна Туреччина цікавиться справою визволення поневолених народів. Туреччина — це брама до Азії,

яку лучить з Європою. Туреччину змодернізував Кемаль Паша — Ататюрк. Туреччина ніколи не була під чиеюсь займанщиною; вона дала притулок утікачам з Північного Кавказу, коли його окупувала Москва, а також вона пильно слідкує, як комуністична Росія і Китай лізуть в Африку. Незвичайно сколихнули Туреччину події в Чехо-Словаччині й Мадярщині.

Що ж до тюркського населення в ССРСР, то москалі стосують повну дискримінацію, а щоб краще з цим справитися, застосовують засаду «діли і пануй». Тому й поділили тюркське населення на різні т. зв. республіки. Це, звичайно, викликає бунти, бо туркестанці є й будуть антикомуністи. З особливою симпатією висловлювався сенатор про Україну, її визвольну боротьбу та її значення.

На закінчення учасники довідалися, що німецька телевізія передала по першій програмі о 18 год. кадри з Конференції АБН-ЕРС, на яких видно було президіальний стіл і головного промовця Ярослава Стецька, а також написи, що декорували стіни, виразно протикомуністичного і протимосковського звучання, й обидві емблеми АБН і ЕРС, а коментатор відчитав декілька уривків з конференційних текстів у позитивному наświetленні

Субота 15. листопада. Другий день нарад розпочався виступом д-ра Бельтреметті з Італії, який переказав доповідь хворого мін. Ломбардо: Італія переживає тепер великі труднощі через підривну діяльність компартії, яка у свою чергу має труднощі з Москвою, яка не признає самостійних компартій, але хоче керувати єдиною всесвітньою. Гельсінки показали, що поневолені народи не мають чого сподіватися від західних урядів та що в міжнародній ситуації нічого не змінилося. А далі характеризує інші італійські партії, зупиняючися над розкладовою діяльністю лівих

партій. На маргінесі того заторкнув справу сексуальної розбещеності, яку зокрема поширював недавно померлий лівий режисер Пасоліні у своїх фільмах. Напруження між лівими і правими може довести до громадянської війни. Звідси й зацікавлення італійських патріотів протикомуністичною боротьбою.

Д-р Пріллер з Німеччини, співробітник мін. Оберлендера, його іменем вітає Конференцію, приїхав щойно з Каліфорнії, де відбувалася інша конференція, яка під тиском антикомуністичних поглядів, ствердила, що СРСР слід приборкати. Проте західні журналісти не вміють відповідати советським. Наприклад, коли я запитав, чому Східня Прусія не може самовизначитися, коли Москва пропагує «права людини і народів», то на те мені відповіли: «Німці програли війну!» Німецька делегація з великим зацікавленням слідує за проблематикою конференції, подивляє невсипущість п. Я. Стецька в 30-річному продовжуванні антикомуністичної діяльності та висловлює подяку за зразкову організацію.

Починається панель молоді з модератором Карлом Людвігом Баєром від німецької молоді. Він на вступі каже, що Москва присвоїла собі монополію «заступати» поневолені народи у світі — треба їй цей «привілей» відібрати, бо у своїй імперії вона нікого не звільнила. У 40-их роках Москва була спроможна продовжувати загарбництво збройно, але тепер їй ясно, що це небезпечно. Тому вона взялася за політичні засоби, а саме руками західніх компартій «угробити» Захід. Але це їй не перешкоджає лізти до Заходу по зерно й будову для неї фабрик. І Захід допомагає будувати в СРСР нелюдську систему своїми засобами. Отже, треба, щоб ми діяли теж на економічному фронті, не тільки на політичному — про що, зрештою, вже можна читати в «Правді», мовляв, відбувається проти-

комуністична офензива. Ми мусимо її посилити і вимагати не тільки з'єднання Німеччини, але й виведення російських окупаційних військ з усіх окупованих країн.

Серед молодих панелістів вільних і поневолених націй, вирізнялися три українські представники з трьох європейських країн. Зразу першим зголосився до слова Богдан Бобин з Німеччини. У своїй добре опрацьованій доповіді, він не тільки цитував українських і чужинецьких поетів (лотиша Кнута Скуеніса), але й скріплював свої висновки господарськими питаннями СССР, суперечностями між «пролетарським інтернаціоналізмом» і тисячорічним історичним націоналізмом та релігійними традиціями, даючи цитати з творчості Симоненка, Мороза, та живого прикладу жертви для ідеї — Василя Макухи. Дуже добре з'ясував різне розуміння і пояснення таких слів, як «мирне співіснування». Коли на Заході розуміють його дослівно, то Брежнев пояснив це на обіді в честь Кастра 1972 р., як «засіб для скріплення ідеологічної боротьби поміж двома системами». На кінець він накреслив для націоналістичної молоді такі два завдання: 1. допомога поневоленим націям визволитися і 2. усіма силами впливати на західну політику, щоб вона врешті взялася здійснити резолюції ООН про деколонізацію та поєднала її з політикою визволення. Бо чим скоріше Захід за таку політику візьметься, тим-більше людей уникнуть тюремної, концтабірної долі й долі божевільних домів.

Представники Литви й Естонії, описали трагічне становище балтицьких країн і обурювалися, що Захід матеріально підтримує тиранів, які поневолюють цілі народи й усіх людей. Гуя Сарджеладзе від грузинів, що прибув з Франції, повернувся до часів, коли Україна і Грузія проголосили самостійність після розвалу царської Росії, а тепер і Мороз, і Плющ, і грузинські

борці за волю однаково протестують проти московського ярма. Закликав західний світ не вигадувати всілякі «детанти» з москалями, але помагати поневоленим народам, які вже давно зазнали московської «дружби». Представниця румунської молоді згадала розділені родини, долю інтелігенції на вигнанні, що триває роками. А молодь вимагає прав для своєї батьківщини, захоплюється духом жертв тих, які протиставляться окупантові, бож «ворог сильний так довго, поки йому ніхто не протиставиться». Студент з Італії стверджує, що в наслідок підривної комуністичної роботи в Італії — багато італійців залишає батьківщину. Але компартія Італії знає, що ті, хто повернулися зі Східної Європи, ніколи не стануть комуністами. Вони підсилюють протикомуністичний фронт. Аскольд Крушельницький з Великобританії коротко з'ясував духові зацікавлення британських студентів — радше економіка, як питання ідеології чи моралі. Це впливає з широко поширеної лівизни, яку повинні поборювати спільно всі представники поневолених народів, які студіюють в англійських університетах, містити відповідні статті у студентських журналах тощо. Зразу за ним Зенон Коваль з Бельгії приєднується до думки свого попередника, що в бельгійських університетах панує лівизна, однак, останніми часами, інертна маса правих починає організуватися, проявляє якусь ініціативу, але вона слабо поінформована про комуністичну небезпеку. То ж наше завдання — дати їм цю інформацію, бо ж студенти — це майбутня еліта, що правитиме державами.

Дуже темпераментно виступила молода хорватка, прославляючи тих, що боролися і полягли в боротьбі за вільну Хорватію, але комуністичні серби примусили їх називатися Юрославією, криваво розправившись з націоналістами. То ж апелює, в ім'я помордованих і

ув'язнених — війна комуністам за вільну Хорватію! Керівник панелю Баєр зібрав головні думки молодих, ствердив, що ідейна молодь може духово озброїти Захід для боротьби проти комунізму, бо «хоч Маркс помер уже на Сході, то на Заході він ще живе»!

Слово взяв знову голова Д. Мартін і спершу просить прочитати нові привітання, які приходять щогодини. Тим часом резолюційна комісія опрацювала резолюції, які після відчитання голова дав на голосування. Їх схвалено одноголосно. Ще вив'язується дискусія поміж представницею Куби, проф. Больком фон Ріхтговеном й іншими, які цитують м. ін. здогади про подвійну гру американського міністра закордонних справ Г. Кісінджера щодо Куби, з якою він хоче наладнати дружні взаємини. Італієць називає його глумливо «чемпіоном свободи», а румун доводить, що ця політика почалася ще з горезвісної Ялти.

Врешті Мартін виголошує заключне слово, заповідаючи, що після обіду почнеться конференція АБН. Він дякує українцям, та зокрема Я. і С. Стецькам, за подивугідну організацію, яка йому дуже влегшила завдання голови, він вклоняється перед енергією пані Стецько, але вона зразу ж таки перериває і заявляє, що за кулісами працювали довгі тижні молоді співпрацівники, отже, подяка належить їм. Всі встають і довгими оплесками підтверджують слова Д. Мартіна. Накінець він закликає всі групи працювати у своїх країнах, впливати на послів і міністрів, закладати відділи ЕРС і пропагувати її ідеї.

Конференція АБН

15-го листопада, субота, 19 год. Відкриває конференцію голова АБН Ярослав Стецько. Стверджує, що АБН перший організував визвольні рухи поневолених народів проти російського імперіялізму і нацизму. Сьо-

годні це вже світова організація. Советологія — це властиво наука про советську брехню. Ця псевдонаука замість роз'яснювати Заходові комуністичну небезпеку, затемнює її вигаданими числами і датами. Не хочеться бути песимістом, але при такій системі може статися таке, що наші народи колись звільнятимуть західні, «вільні» від комуністичного поневолення. Сказавши це, що дуже сподобалося заповненій по береги залі, голова віддав провід нарад туркестанцеві.

Д-р Б. Гаїт з Туркестану з прикметним собі гумором і темпераментом стверджує, що всі ми від багатьох років сходимося, щоб обговорити спільні проблеми, щоб волю нашим народам здобути. Хоч АБН фінансово слабкий, але це завзяття, що характеризує його роботу, вказує на те, що єдино ця спільнота народів може ставити чоло могутній імперії. АБН-івський клич «воля народам — воля людині» прийняли всі інші народи, бо він ясний і сприйнятливий для всіх. І тут загальні оплески схвалили це твердження.

До слова прийшов д-р Димітр Вальчев від Болгарії, який говорив про сучасну політику Заходу зі становища поневолених народів. Ніхто тепер не хоче війни, але мир не буде вічний і закінчиться цей оманний західній рай з власними басейнами і найновішими автами. І ніякі поступки кровожадному московському хижакові не допоможуть. Наївний Рузвельт у Ялті сказав, що «треба доброму Джо дати все, що він бажає, щоб і його спонукати йти «на поступки». Але «добрий Джо» узяв, що бажав, але своєї політики не змінив. Так само не змінив і Хрущов, а навпаки, казав будувати берлінський мур, і коли німець хоче піти з Німеччини до Німеччини — то його чекає і чекала смерть. Брежнев довів до «відлиги» шляхом концесій для ССРСР, а не навпаки, а в Гельсінках відбулося офіційне передавання загарбаних націй і людей у пащу Мос-

кви. Московський професор Возленський ясно говорить, що співіснування служить скріпленню комунізму та йдеться не про «обмін ідей», але про викликання громадянських воєн на Заході. І його запросили до німецького університету, щоб такі «ідеї» втовмачував німецькій молоді! Ленін же сказав: «Прийде час, коли «корисні ідіоти» самі собі приготують шнур, щоб їх на ньому повісити. Комуністи проникають всюди: у війсьکو й поліцію, а про університети — шкода й говорити. К. О. для вільного світу! Не знати, чи нас почують, чи ні, чи вільна преса хоч одним реченням про нас згадає, — але шкода цієї старовинної європейської культури, яку з такою заїлістю винищує північний варвар. Це не випадок, що західний світ не має відваги назвати себе протикомуністичним! Або пов'язати комунізм з російським імперіялізмом! Адже в 1917-21 рр. всі неросійські народи звільнилися з московської гегемонії і тільки збройна навала москалів запхала їх назад у «федерацію». Хай російський народ живе собі, як хоче, але хай нас респектує, хай не підсуває нам ніяких панславизмів, месіянизмів, комунізмів! Чому в ОН про те не говориться? Адже Шлезінджер мусів уступити, щоб дати місце «романтичній» розрядці! Страх перед атомом? Його можна оминати, але «сі віс пацем — пара беллюм», хоч і не лише зброя рішає, але передусім політична сила волі. Мадярські студенти і робітники повстали, Прага також, хоча і без зброї, воювала проти комунізму і московського імперіялізму. ССРС воює політичною зброєю: національну ідею називають «фашизмом» і винайшли новий клич для Заходу — «антифашизм». Він спрямований проти всіх, хто хоче своєї національної держави, хто проти комуністичної тиранії — отже, ми всі «фашисти»! Закінчую, як старовинні римляни: «Комунізм треба знищити»!

Потім промовляв ген. консул Національної Кореї

д-р Тук Чу Чон. Дякує за запрошення, бо каже, що з приємністю бере участь у цій конференції. Зрозумів, що всі тут озброєні духом протикомунізму. На Далекому Сході СССР хоче вже й Японію поділити. Не міг забрати цілої Кореї, то бодай половину, а врешту проникає. Твердження, що азійський комунізм не має нічого спільного з європейським — фальшиве! Він всюди однаковий. Небезпеку від нього ми добре розуміємо і тому вчимо дітей від 6 року життя про злочинний комунізм і його стратегію. Виявляємо, що він уже здобув, і що хоче ще загарбати. Тому Південна Корея інша, як Південний В'єтнам, але мусимо бути у постійній боротьбі. І тому нам з вами подорозі. Коли хочемо зберегти нашу волю, то нам треба: 1. загальної солідарності проти комунізму; 2. систематично вчити дітей про комуністичні злочини; 3. хто хоче воювати проти комунізму, хай іде з нами, але треба йому дати відповідні інформації й документи. Присутнім сподобалися всі пропозиції, зокрема ж про навчання молодого покоління про небезпеку комунізму. Цю ідею особливо нагородили оплесками.

У залі появився професор Мюнхенського університету Штадтмюллер, приятель українців. Про кризу комунізму говорила д-р Маргарита Авсая з Латвії. Коли на Заході комунізм приймає войовничі форми, то у Східній Європі, яка на своїй шкурі досвідчила його благ, він звівся до офіційної догми, у яку ніхто не вірить, але якою послуговується для терору. У дискусії д-р Банковський з Болгарії сказав, що ми не бачимо різниці між словами «совєтський» і «російський», бо це синоніми. Болгарин Християн Раковський був гавляйтером України. Совєтська фльота плаває в Середземному морі, але — (до теми наступного панелю), — Ахіллова п'ята для москалів це — людина і нація. Німець з Кенігсбергу сказав, що до вільної Німеччини

незабаром теж можна буде застосувати вислів «фінляндизація», якщо так далі піде політика уряду СПД. Словак Грайнер іронізує, що Солженіцин говорить про поневолені нації Югославії й Росії, які повинні створити спільний бльок — бльок поневолених націй, чи бльок держав?!

У панелі «Ахіллова п'ята російської імперії і комуністичної системи — національно-визвольний фронт поневолених націй», модератором був інж. Василь Олеськів з Англії, який на вступі у довшій розвідці з'ясував визвольні рухи рівночасно як засіб повалення московської тюрми народів і запобігання атомовій війні. З другого ж боку, сама духовість та глибока релігійність, які окрилюють визвольні рухи поневолених народів святим ідеалізмом, — це й є ота Ахіллова п'ята, якої не зрівноважить ніякий діалектичний матеріалізм. Серед панелістів полк. Д. Космовіч, білорус, вирахував, що в СРСР навіть немає половини москалів, решта неросіяни. Такий зліпок можна втримати тільки терором. А. Яковлевіч, хорват, виявив, що Югославією править фактично московська агентура в Београді, згадує про комуністичні концтабори. Тіто має на совісті півмільйона хорватів. Наївний Захід думає, що йому грозить небезпека не від комунізму, але від визволених народів після розвалу Югославії. П. Андріянський з Мадярщини пригадує повстання 1956 р., після придушення, за згодою Заходу, настала резигнація. Міндсенті — приклад непідкорення, та ще й мав відвагу звинуватити Ватикан у пактуванні з комуністами. П. Грайнер, словак, говорив про терор над священиками, монахинями, дітьми в школі. Єпископів наставляє світська влада. Касаролі звільнив тих, які не ходили на виклади марксизму-ленінізму. Словацький самвидав має населення, якими засобами має боротися проти комунізму й окупації.

Інж. В. Олеськів підсумовує висловлені думки, додаючи, що хоч молодь уярмлених народів вихована під комуністичним тиском, то все ж у ній проявляється туга за духовим, вищим, благороднішим. Д-р Гаїт дякує модераторові і уділяє ще слово Томсонові, лотишеві з Англії, голові СУМ-у Б. Гаргаєві та мексиканці.

Останній день конференції в неділю, 16. 11., о год. 10-ій після Служби Божої. Модератором другої частини панелью був лотиш Томсон.

П. Леонтіс, румун, розкриває таємницю «румунської незалежності». Як каже Чавшеску, румуни «свій шлях ведуть», але це ніщо інше, як троянський кінь для Заходу. Румунія не має кордонів із Заходом, вона оточена ССРСР і сателітами, отож про яку незалежність може бути мова? Оцей блахман про «незалежність» означає, що Румунія має виконати якесь завдання серед «капіталістів». Оце завдання — шпигунство, румуни ведуть його успішно, бо на них менше вважають, адже вони «незалежні». Вистачає пригадати, що всю розвідку довкола НАТО ведуть румуни.

Д-р Киріль Дренікоф — Болгарія, насамперед спростовує помилкове поняття, яке мають про Болгарію, наче б то вона «більше московська, як самі москалі». А тимчасом болгары — патріоти своєї батьківщини і ненавидять комунізм і москалів. Болгары радо включилися в боротьбу АБН проти московського обскурантизму. Гельсінки не вдалися, вони шкідливі для поневолених народів, небезпечні для Заходу. Сталін казав Червоній армії переступити Дунай і зайняти Болгарію. І почався терор, комуністичні трибунали, «народні» суди, екзекуції, масакри, коли в один тільки «кривавий четвер» замордували 20 міністрів. Еліту знищили, селянські повстання, що вибухали спонтанно, придушили, хоч селяни боролися ще 1953-54 рр., а підпільне радіо висилало їхні заклики до вільного світу.

До концтаборів у ССРСР висилали по 20 тисяч кожного дня. Але після тих страшних часів, знову відродився дух націоналізму, появився самвидав. У Македонії, окупованій Тітом, теж живуть болгари, над якими відбувається геноцид: мови, релігії, культури, але територіальні проблеми не вирішені і балканська криза існує від 100 років. Росія готує несподіванку на Балканах після смерті Тіта. Проте треба вірити, що всі народи: болгари, хорвати, словінці й інші здобудуть таку волю в недалекому майбутньому.

Про долю українських жінок у тюрмах і концтаборах Сибіру говорила Ольга Вітошинська з Франції. Представник з Грузії прирівняв Москву до легендарного дракона, що пожирає свої перелякані жертви. Але по якомусь часі націоналізм відживе і народи прагнуть волі. Та існує інша думка на Заході, про тенденцію до великих держав-зліпків. Проте підкорені народи в таких штучних творах кажуть: ні, спершу звільнити всі народи, а тоді можна творити якісь зговорення за добровільною згодою. Побачимо, хто зголоситься! Напевно не ті народи, що платять кров'ю за змагання до незалежності. Москалі нищать усі святощі народні, усі традиції, щоб ми зникли з лиця землі. Але чому ми маємо зникнути? Час на Росію, яка використала вже всі способи поневолення, загарбала чужі багатства —отже, мусить розпастися, як і всі імперії. Бертіль Герман зі Швеції, заявив на початку, що все життя він цікавиться Україною і тому редагує «Дет фрїя Україна». Позитивне значення Гельсінків у тому, що вже починають розуміти і розчаровуватися. Ні Балтика, ні Україна, ні інші поневолені народи не були там допущені. Але він сам видав книжку про поневолені народи. Литовець Каїріс висміяв совєтське господарство: одна Україна могла б цілу Європу прогодувати, а в Україні черги за картоплею!...

Тут Я. Стецько представляє прибувшу з Бонну чільську посолку з амбасад, Лукію Геверт. Вона дякує за запрошення і накреслює становище в Чіле. За Аленде чілійці переживали ті самі страхіння, що всюди, де тільки приходить до влади комуна. Але ціле щастя, що Аленде занадто квапився встановляти комунізм, усе знищити, зокрема міщанство, але наткнувся на солідарний спротив усього суспільства. Коли приїхав до Чіле Кастро, то швидко забрався, знеохочений, бо не бачив клясової боротьби, а навпаки, наставлене антикомуністично населення країни. Аленде повалили в 2-3 днях, країна відітхнула, але тепер мусимо боронитися, бо в Південній Америці ніколи не треба втрачати мужности. Зокрема, коли довкола комуністи, які не покидають підривної роботи і лжепропаганди про «терор» у Чіле. В Європі теж так думають, але до нас можна приїхати і ствердити на місці, чи існує той «терор» чи ні.

Я. Стецько додає, що президент Чіле, Піночет, був єдиний із західніх голів держав, який поставив пропозицію Советському Союзові обміняти комуністичних в'язнів у Чіле за націоналістичних у ССРСР, але москалі відмовили. До цього Геверт повідомляє, що, незалежно від цієї пропозиції, велику частину в'язнів у Чіле вже давно звільнено.

Д-р Б. Гаїт зацікавив усіх історією московських загарбань в Азії. Постійна боротьба між турками і татарами та москалями тривала 200 років, і переможцями вийшли москалі, закріпивши за собою весь Сибір і Середню Азію, а тоді подалися на Кавказ. Далі промовець точно вираховує, скільки тисяч кв. кілометрів силою «приєднала» Москва до свого царства. Російська імперія простягається від Японського моря до Дунаю. Він наводить слова Достоевського: «Для Європи, ми — азіяти, але в Азії будемо європейцями!». А яку

європейську «культуру» принесли в Азію москалі — всім відомо. У наших часах Бердяєв ствердив, що «Московський комунізм — це продовження московських месіаністичних ідей». Сьогоднішній клич «Москва — центр світового комунізму» означає ніщо інше, як давніший клич «Москва — третій Рим». Московський імперіялізм в Азії має на меті колонізувати підкорені країни москалями, а людей русифікувати. Серед башкирців, татарів, комі, якутів, чувашів і казахів москалі вже творять більшість. У Туркестані 1970 р. було 8,5 млн. москалів, 1 і 1/4 млн. українців, 198 тис. білорусів та більше мільйона німців. Усі вони — знаряддя русифікації, бо не мають можливості плекати свої власні національні культури. Але туркестанці творять грізну проблему для москалів, бо там постійно вибухають повстання проти окупації. Їх було багато від 1917 р., а 6 млн полягло в боях за волю. Туркестан багатий на земні й підземні цінності: золото, мідь, марганець, уран, газ і т. д., а теж бавовна, шовк, кавчук, килими, каракулі і ін. Через те москалі вказують у своїй комуністичній пропаганді на Туркестан, як на їхній «прогрес», задурманюючи цим країни Азії, Африки і Південної Америки. Але рівночасно — це також для них склад зброї й зокрема атомової. Усі атомові дослідження ведуться у Туркестані. Але це не перешкодило їм скликати 1974 р. конференцію 30-ти країн до Самарканду під гаслом: «Боротьба за мир і безпеку в Азії — найважливіше завдання нашої епохи». Проте, московський імперіялізм має і свої слабкі сторінки — підкорені народи. Захід стоїть перед альтернативою: допомагати імперіялізмові, чи його знищити? Відрадіним явищем з цього питання є американська брошура: «Хто імперіяліст?», а також збільшене зацікавлення визвольними рухами на Заході, зокрема, після Гельсінк. У цьому Туркестан відіграє особливу роль в центрі Евразії. Вільні азійські держави творили

б загороду поміж Москвою і Китаєм, а це збільшувало б безпску Європи. Отже, всі свободолобні народи Європи й Азії опинилися на одному шляху спільної боротьби за волю і проти московського імперіялізму!

Базіль Майлят, румун, говорив на іншу тему: «Політика відпруження (детанту) — західня політика Москви». Перше його ствердження: немає різниці поміж сателітами і советськими «республіками». Наприклад у Мадярщині, після повстання 1956 р. запаував не народ, а советський російський кулак. Те саме і в інших «незалежних» сателітах. Всюди панує антихрист, що нищить церкви і вбиває свободу. Задля своєї власної безпеки повинна вся Європа у поєднанні з Америкою підняти хрестоносний похід проти новітніх тиранив! А то ведеться політика «концесій» від Рузвелта Трумена. Коли Джонсон казав бомбардувати Північний В'єтнам, то люди обурилися, але знищенню Південного В'єтнаму ніхто не запобіг. Отже ж, ясно бачимо, що політика поступок скрахувала на всіх відтиках, і тільки, як сказав Я. Стецько — єдина альтернатива до атомової війни — розвал СССР з допомогою поневолених народів, спільно: сателітів, «республік» ще вільних народів. Тільки націоналізм може перемогти комунізм. Небезпека для всіх одна в Європі й для слов'янських і для германських, і романських народів, а єдиний вихід — допомога підкореним у СССР.

Наче б для доповнення сказаного, кубинець з редакції «Болетін 17 де абріль» у Каліфорнії показує речі комуністичних афіш, що з Куби розносять протизахідню пропаганду по всій Північній, Центральній і Південній Америці, а Кісінджер зрадив кубинський народ, бо хоче наладнати зв'язки з Кастром.

Д. Мартін, торкаючись советської пропаганди, заявляє, що вони з леді Бердвуд намагаються на території Великобританії вести антикомуністичну роз'яснювальну

ну роботу, зокрема в англійському парляменті повинна бути дискусія на цю тему. Національні держави — єдина запорука для Європи!

Вік ван Брантіген з Бельгії з Міжнародної Ліги за визволення, каже, що його організація навіртає групи збаламучених марксизмом та включає їх у визвольний рух. Пані Стецько читає ще останні телеграми — телеграма до президента Леоне в справі політв'язнів. Румун подав, що публічне опитування в Америці дало вислід: Америка має стати в обороні Європи проти СССР.

І врешті заключне слово господаря АБН-конференції Ярослава Стецька. Аналіза світової політики була песимістична. Проте наша велична конференція додала нам сил, бож поневолені й вільні духом народи — це велика сила над духовою вбогістю Москви. Нами керує не філософія матеріалізму, — а ідеалізм — «ми будемо духові собори». Людина для нас не «гвинтик», а індивідуальність, богоподібне ство. Боротьба за нарід і батьківщину — Божя ідея. Нею керувалися Макух, Палях, Калянта, що принесли жертву самоспалення, чи кабардинці в Нальчику, які йшли на віразну смерть, повстаючи проти імперії за волю й суверенність. Сьогодні всі підкорені народи за цілковиту незалежність і відрив від Москви. Москалі це знають, у випадку війни — вояки поневолених народів будуть проти неї, а не проти своїх власних народів. Від нас відрізняються московські дисиденти тим, що хочуть рятувати московську імперію. Але ми не в найгіршому становищі, бо світ врешті переконується, що Москва — ворог усього світу. Треба тільки спонукати наших приятелів, щоб вони не пасивно, здалека приглядалися московській сваволі, але щоб приступили до діла. Оце для нас тепер найважливіше питання: хрестоносний похід перших сторіч, а не «наладнування з

комунізмом», яке веде тепер Ватикан. Велика еміграція наших народів призначена Богом відіграти історичну роль: будити весь світ до духовного відродження, до морального очищення, і допомогти нашим народам виконати те, що Бог завдав... Д-р Б. Гаїт, як голова цієї сесії, дякує українським організаторам і зокрема пп. Я. і С. Стецькам за цей великий труд, якого вони піднялися і блискуче виконали. Оплески і вставання з місць, були загальним висловом гарячої прихильності всіх чужинців до українців.

(«Шлях перемоги», ч. 46-50 (1975) і 1-2 (1976).

З матеріалів АБН-ЕРС-Конференцій

В ОБОРОНІ ПОЛІТИЧНИХ В'ЯЗНІВ — ФАКТИ ТЕРОРУ І СПРОТИВУ

Політв'язнів ділять на т. зв. мікрозони, щоб неможливити їм контакт між собою і з людьми на «свободі» та переборювати всякі акції оборони. І так, наприклад, в «Трійці» (третя зона — Озерний, Явас, Мордовія) в мікрзоні тримають 1000 політв'язнів і 202 людей охорони. На п'ятому участку цієї зони сидять ще старики з Прибалтики, хто за повстання, хто за протибольшевицьку війну. Активніші учасники ОУН-руху вивезені на Урал, які відсиділи вже 15-20, а то й більше років. Умираючих або мертвих борців з України чи Прибалтики відвозять в лікарню.

Пенсон пише: Молодих українських культурних діячів, поета Василя Стуса, кандидата філософських наук Василя Лісового, студента-юриста Володимира Рокницького (якого скоро відправили на Урал, Лісового в

ПКТ), Чорновола, Ізмаїла Зальмансона й інших — дали в мікрозону.

Українські діячі були арештовані в 1972 р. за літературну творчість, за самвидав, за протести проти репресій. Вироки у них, враховуючи статтю кодексу і характер оскарження, найжорстокіші, це такий стародавній звичай росіян карати українців від 5 до 7 років концтаборів і тюрми, плюс заслання — разом 12-15 років. Василя Лісового, інтелектуаліста, важко хворого на недугу печінки, тримають тижнями в ШІЗО. У лютому група політв'язнів проводила в його обороні голодівку. Крім ШІЗО — КГБ «перевиховує» голодом, фактично цілком явним, неприхованим геноцидом у концтаборах.

«У нашій «мікрзоні» знаходяться зараз представники багатьох національних рухів» — пишуть Пенсон і Чорновіл.

З литовців, арештованих і засуджених 1973 р. треба згадати молодого Рімаса Чекаліса, 60-річного, лікаря Ізидора Рудайтіса, засудженого на три роки, молодого інженера-хеміка Віласа Павіліоніса, засудженого на два роки за розповсюдження документів про обставини окупації Литви 1940 р., з Латвії засуджено 1972 р. за листівки антишовіністичного змісту студента Ризького університету Фелікса Нікмантіса, літератора Петра Озолінша, неповнолітнього, за ширення листівок і вишивання національного прапора робітника Вольдемара Кузікса, засудженого 1973 р. (усіх по три роки). Вірмени — Паруйк Айрікіян і Азат Аршакаян засуджені як члени (НПО) Національної Об'єднаної Партії, що існує у Вірменії з 1966 р. і бореться за створення самостійної Вірменської Держави. 26-річний Айрікіян відсидів 4 роки, а в 1974 р. після кількох місяців волі знову засудили його на 10 років ув'язнення за листи, що їх він слав через цензуру, заяви до компетентних влас-

тей, домагання зняти з залі суду портрет Леніна, за висилку копії засуду за кордон... Азар Аркашян, вірменин, отримав 10 років за приналежність до НПО, яка розповсюджувала антишовіністичні листівки, написи, підпалила портрет Леніна в центрі Єревану у січні 1975 р. на знак протесту проти арештів й судів...

«Рівень репресій слушно, — пише Чорновіл — свідчить про розмах національних рухів у цій чи іншій «республіці».

В Україні, в роках 1972-1973 росіяни вчинили біля 40 політичних процесів та чимало здорових людей закинули до божевілень, у Вірменії 11 політичних процесів 1973-1974 рр., в Литві не менше 10, декілька в Латвії за останні роки, також були арешти в Естонії. Під слідством знаходяться члени «Естонського Національного Фронту» — Кійренец Мартін-Альфред, Мятік Кальо Янович, Варато Арво Гуннар та інші.

В наш період «розрядки»-детанту терор в концтаборах зростає. Новий жорстокий виховнотрудовий кодекс з 1969 р. запровадив дискримінаційне обмеження книжок. Система: «книга-поштою». КГБісти обмежують дозвіл книжок до писання російською мовою і то селективних, бо іншої вони, кажуть, «не розуміють».

Незламних страшать психіатричними тюрмами. Не тільки КГБісти, але й прокурори, судді, які чинять в таборах суди для продовжування термінів, привозять психіатрів на місце перебування в'язня, щоб він незламному заявляв, що він — зек є ненормальний, якщо ставить опір теророві...

В'язні борються голодівками, невиходом на працю, страйками... Українська мисткиня Степанія Шабатура, член Спілки Художників ССРСР, ціною голодівки, відмовлень від роботи, багаторазових покарань ШІЗО,

добивалася змоги виробляти маленькі шкіци для майбутніх робіт (гобленів). В'язнів саджає КГБ беззаконно в тюрму Мордовського КГБ, або вивозить з концтабору у тюрму строгого режиму, як, наприклад, Лук'яненко, Чорновола, Камінського, Пенсона, Димшица, Коренбліта, Бабаяна та інших. Але політичні в'язні різних національностей не здаються. Вони встановили 30 жовтня — *День Політв'язня в ССРСР*. І так 1974 р. політв'язні мікрозони об'явили того ж дня голодівку, висилаючи протестну заяву до Президії Верховної Ради ССРСР, між ін., українці В. Стус, В. Лісовий; лотиш Нікмантіс; литовці Павіліоніс, Кузікс, Масалькіс; жида Зальмансон, Пенсон та багатьох інших. День Політв'язня відзначили по усіх політзонах Мордовії і Перму, також на особливому режимі, у тому числі і жінки, які крім протестів і голодівки, відмовилися вийти на роботу. За це КГБ посадило до ПКТ українок Ірину Калинець, поетесу, Надію Світличну, письменницю, Ніну Строкату-Караванську. Такі ось наслідки політики детанту, що мала полегшити, як писав міністер Кіссінджер, долю також політв'язнів. 10 грудня — це *День прав людини*, і, згідно з закоріненою традицією, в'язні голодують і висилають протестні петиції. А 12 січня 1975 р. — за новоствореною традицією українці відмічали в концтаборах третю річницю останнього російського погрому в Україні — пише жид Борис Соломонович Пенсон!

Усе це лише короткий перелік деяких фактів з одної мікрозони, як це зве Чорновіл — одної частки одного концтабору мордовського комплексу! А скільки тих концтаборів, скільки тих тюрем і зон?! Скільки там борців за права нації й людини?! Скільки туркестанців, грузинів, білорусів, азербайджанців, північних кавказців? Ви можете самі собі дати відповідь.

Михайло Осадчий, український письменник, з пошаною згадує у своєму творі з концтабору «Більмо» моло-

денького борця за волю Північного Кавказу інгуша Алі Катагульгова, який мучиться, але не кається! Згадує багато інших стійких і вірних ідей волі нації й людини!

(«Шлях перемоги», ч. 46 (1975), стор. 2).

Борис Озерський

ДВІ КОНФЕРЕНЦІЇ В МЮНХЕНІ

На міжнародній арені за димовими заслонами гарних кличів, такі сили, як Росія чи інші, передусім комуністичні, готуються до опанування світу. Зовнішньо-політична частина ОУН завжди впору розкривала ці затії.

Так було й з останньою, доволі нашумілою конференцією в Гельсінках. Ми і українська громада зразу ж розпізнали «фарбованого лиса», тобто справжні задуми й пляни Росії.

В цьому коментарі, саме перед двома Конференціями в Мюнхені, що триватимуть від 14 до 17 листопада, кинемо короткий погляд на те, чим для Росії була конференція 35 країн в Гельсінках.

Російський політолог Михайло Возленський недавно перед індустріальною й торговельною палатою в Ессені відкрито ствердив, що Гельсінки і політика деданту служать комунізмові прямо для його перемоги в світі.

Він сказав дослівно: «Мирна коекзистенція — це пряма дорога до перемоги соціалізму (читай: російського імперіялізму) у світовому розмірі». Професор Возленський репрезентує міністерство закордонних зв'язків ЦК КПСС. Він зараз є професором-гостем в

гамбурзькому університеті з темою «Проблематика мирної коекзистенції».

Професор з царства «соціалізму», тобто з російської імперії, говорить прямо і відкрито так, як це робив Ленін, коли передрікав, що капіталісти самі шукатимуть собі шнурки на шию. Професор-чекіст каже прямо: «Мирна коекзистенція — це далекосяжна стратегія, її не можна здійснити через ніч, тому мусять якийсь час капіталістичні і соціалістичні держави співіснувати»... Ніколи не буде ідеологічної співпраці», — повчає капіталістів і гамбурзьких студентів цинік-професор. Ніби наївним виглядає президент Жіскар д'Естен, який у консеквенції Гельсінк пропонував Брежнєвові ідеологічне замирення і удостоївся нечуваного приниження, бо генсек на два дні післав його оглядати Ясну Полянку і могилу бородатого старця, що то в свій час проповідував «непротівлення злу», і під Бородіно, де Наполеон виграв — фактично — свій останній бій. Яка символіка?!

«СССР ніколи не зречеться національно-визвольних воєн», не «зречеться справедливих воєн і їх підтримки»... «СССР є лише проти нападницьких воєн»... Ленін вчив те саме, поділяючи війни на «справедливі» і «несправедливі». Яка іронія!! Чи досі хтось з нас чув, щоб советська Росія провадила будь-яку «імперіялістичну війну, будь-яку несправедливу війну»?

І окупація України — на бажання «уряду» УССР Мануїльських, Коцюбинських, Скрипників, і окупація Грузії, і окупації Вірменії, і Білорусії, і Туркестану, і згодом Литви, Латвії, Естонії, і напад на Фінляндію, і окупація Польщі — і Мадярщини, і Болгарії, і Румунії, Чехії і Словаччини з доктриною Брежнєва, — усе це діялося в інтересі тих народів... І то в інтересі даного народу стаціонують окупаційні війська і відбуваються людино- і народовбивства...

Мудре слово сказав Черчіль: «Тільки найдурніші телята самі вибирають собі різників». Чи не точно так робить офіційний Захід?

Під формули ідеологічних змагань, справедливих воєн Росія може включати збройне здавлення зриву чехів і словаків 1968 р., «визволення» 1956 р. мадярів, здавлення УПА, втоплення в крові повстання наших в'язнів у концтаборах... Більше того, сьогодні комунізує Португалію, а завтра Італію чи Францію.

Москалі є і за мілітарний «детант». Вони вимагають, наприклад, — за словами професора-чекіста, що «відношення сил при редукуванню озброєнь мусить зберегти ту саму пропорцію»... «Отже, для середущої Європи: 770.000 вояків і 6.000 танків НАТО супроти 925.000 мужви і 16.000 до 18.000 танків Варшавського пакту» — диктує вчений професор.

Маєш, Заходе, віз і перевіз... Третя світова війна інтенсивно продовжується. Її суттєвий елемент: психологічна, політична офензивна війна Москви — всюди у світі... Гельсінкі — блеф! Озброєння зростає — головний напрям збройних сил Москви скерований на Захід...

Захід не веде жодної політичної, психологічної війни. Ми писали не раз: Захід нехтує духовою, політичною потугою — Україною й іншими поневоленими націями, які спроможні при підтримці Заходу зсередини розірвати імперію і систему.

Наші народи, ми — їх речники, ніколи не примиримося з політикою детанту, ніколи не шукатимемо способу «якось» себе знайти в колі хвилює сильних цього світу, що проти нас. До засобів психологічної нашої війни проти детанту, в захист наших поневолених народів, в захист України належать масові демонстрації й інші акції у вільному світі, належить наша чужомовна видавнича діяльність, наша дипломатична

діяльність, а також пряме відкрите включення своїх і чужих в бій ідей і політичних концепцій з поміччю міжнародних конференцій. Мета цих конференцій — протиставитися політиці детанту, мирного співіснування, співпраці Заходу з москалями, зосередити увагу його на могутню силу поневолених народів і сотень мільйонів уямлених людей!

У такому пляні треба розуміти Конференції АБН і ЕРС у Мюнхені. Мета наших акцій: розвіяти ідилію, унеможливити політику детанту. Бо ця політика «розрядки» скріплює терор в Україні й інших країнах. Відвідини Ніксона супроводжало винищування терором наших шести- і семидесятників, а зокрема націоналістів-революціонерів! І ми мали б бути за детантом?! Дурні телята і капітулянти, гедоністичні капіталісти (що торгують навіть з канібалами!) і зблязовані ліві інтелектуали самі собі вибирають різників!

Ми ж раді б поскидати різників народів до одної ями!

(«Шлях перемоги», ч. 44 (1975), стор. 1).

Зенон Пеленський

ВЕЛЬМИ ВДАЛА МІЖНАРОДНЯ КОНФЕРЕНЦІЯ

*Триденна спільна нарада організацій ЕРС та АБН
у Мюнхені*

Біля «Китайської Вежі»

14-16 листопада 1975 р. в Мюнхені, в просторах і світлих приміщеннях популярного в місті ресторану біля «Китайської Вежі» (в парку «Енглішер гартен») відбулася нарада організацій Європейської Ради Свободи (ЕРС) та Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН).

В нарадах взяло участь 69 активних учасників (доповідачів, авторів корефератів, дискусантів у панелях); 291 представник запрошених іноземних гостей симпатизуючих організацій та поодиноких іноземних гостей; 31 представник преси; численні діячі українських організацій та установ. Була присутньою значна кількість українських громадян міста Мюнхена та (інколи досить далекого) довкілля. Видатною була присутність представників українського організованого життя, зокрема з Великобританії, Німеччини, а також Бельгії і Франції. У тому числі велика кількість молоді. Разом було бл. 300 постійно присутніх осіб.

Зібрання поблагословив при відкритті своїми молитвами Апостольський екзарх католицьких українців Німеччини, Владика Кир *Платон Корниляк*.

Широкий діапазон

Авторові цієї статті йдеться головним чином про політичне змістовлення та міжнародні аспекти Конференції. Дозволю собі твердити на підставі особисто баченого і досвідченого, що Конференцію в Мюнхені слід сміливо вважати, як одну з найкращих, серйозно і кмітливо організованих, які я взагалі спостерігав де-небудь — в ЗСА, Канаді або в Європі — продовж щонайменше останнього десятиріччя.

Не на останньому місці треба тут поставити дуже широкий діапазон тем опрацьованих у доповідях та розгорнутих у дискусіях на панелях. Як лейтмотив скрізь проникала основна проблема: комуномосковський більшевизм, взагалі комунізм, а зокрема — московський великодержавний імперіялізм. Стояла ця тематика протягом трьох днів під якими прожекторами не тільки теорії, але й практичного досвіду десятків поневолених більшевизмом і московським колоніал-імперіялізмом держав і народів.

Соціально-економічні питання

Широке розгортання світових міжнародних аспектів боротьби з комуно-більшевизмом і московським імперіалізмом в обороні під'яремних націй поєднуються з соціально-економічною проблематикою.

Мені, який прослухав не всі доповіді, спочатку здавалося, що замало було наголошено цей аспект, тобто, про соціальні сили спротиву. Вони виростають в московській імперії на базі марксистсько-ленінської доктрини та в логічному наслідку, небувало нехлюйної бюрократично спотвореної практики експлуататорських держпланів.

Згодом від організаторів конференції і за допомогою надісланих матеріалів я мав нагоду ствердити, що у своїй заключній доповіді в останньому дні нарад Ярослав Стецько присвятив багато уваги соціо-економічному аспектові боротьби проти Росії. Рівнож доповідь д-ра Маргарсти Авсали зосереджувалася на згаданій тематиці і мала наголовок «Криза комунізму».

Також британський делегат Дональд Мартін, що є знавцем питань економічної війни, присвячував свою увагу соціально-економічному аспектові боротьби проти Росії.

Головно — українське зусилля

Немаловажне однак ось-що: настільки широко запланована і проведена міжнародня Конференція не перший раз відбулася за вирішальними інспіраціями та завдяки організаційним зусиллям в першу чергу — українців. Відповідальними були організації УВФ. Ці рядки не є писані під аспектом і прагненням робити з українців якогось чергового «старшого брата». Багато інтелектуальної субстанції в доповідях і рефератах походило від наших іноземних приятелів. Проте

треба також визнати, що із усіх післявоєнних політичних еміграцій з теренів Сходу Європи немає іншої, крім української, яка могла б подолати такому зусиллю, як організація цієї Конференції. Немає дива, чому люта ненависть Москви звертається насамперед проти української політичної еміграції і чому московська мордуюча опричина вишукує свої головні жертви найбільше між українськими лідерами.

Приятелі

Звичайно хотілось би мати більше політиків, міністрів, членів парламентів (було 3-ох), науковців, публіцистів тощо.

В Мюнхені є близько 80 всякого роду «центральных» іноземних політичних представництв і організацій. Кожна з них прагне «пробитися», притягувати до себе увагу, приєднати для себе іноземних т. зв. «промінених» симпатизантів. З цього погляду українці стоять на одному із абсолютно передових місць. Маємо брати приятелів, де їх можемо знайти, а не стояти на принципі: «не тратьте куме сили». Право до критики міг би мати тільки хтось, хто потрапив би зробити краще. Однак, куди не сягнути б поглядом, ліпшезнайки нічим не довели, що могли б краще.

В затиску декон'юнктури

Можна б ще завважити, що перед, під час і після 1-ої світової війни українські діячі і представники у царині дипломатії посідали ширші засяги, партнерства, ніж ми тепер. Тодішнього часу українські дипломати діяли, принаймні на боці Центральних Держав, в умовах відносно «блискучої» кон'юнктури. В тодішніх умовах дві імперії, австрійська і німецька стояли про-

ти Росії, з програмовими перспективами вирішального послаблення, а навіть розпаду царської імперії.

Сьогодні українська зовнішня політика мусить діяти в умовах винятково тяжкої декон'юнктури. Союзники СРСР під час 2-ої світової війни, впереді ЗСА, також засліплення брітанської і французької дипломатій, вирішально допомогли розвинутихь Советському Союзові в одну із найбільших політичних і мілітарних потуг нашого часу.

Ми знаємо про внутрішню відносність, слабкість, глибоку зранимість цієї московської «потуги». Треба буде ще чимало праці, щоб про цю внутрішню крушність системи СРСР довідувалися, усвідомляли й інші. Тяжко пояснювати сліпцям, чому в добу «єднання континентів», виникнення «блоків» та інших ОН-ів та КВСЕ — ми вперто наполягаємо на тотальному розторощенню московської імперії. Події нашого часу ідуть швидко, однак заісновують становища, коли треба так само вперто діяти на принципі: «капля довбе камінь». Такий сенс мала, м. ін., також недавня Мюнхенська Конференція.

Дефіцитне місце в баянсі

Немає тут місця робити, після 30-ох років, баянс великої, емінентно політичної української еміграції після 2-ої світової війни, що опинилася в країнах вільного світу. Все таки досягнуто чимало. Вже самою своєю організованою присутністю ця еміграція досягла, що про Україну та її державно-визвольну проблематику знають сьогодні скрізь у світі, сотні мільйонів чужинців.

Проте в житті цієї еміграції є одне важке, дефіцитне місце. Протягом 30-х років вона не спромоглася діяти до спільної, сконсолідованої пропагандивної дії. Ко-

жне «середовище» робить свою власну зовнішню політику, кожне має свої власні контакти з іноземцями. І досі грає між «середовищами» привид чиєїсь «супрематії» чи «монополії».

Не підлягає сумніву, що Мюнхенську Конференцію можна оцінити, як одну з верховних, якісно найкращих. На жаль, інші «середовища» блистіли відсутністю. Однак стоїмо перед настільки важливими завданнями, події світу — не зважаючи на всі «розрядки» — розвиваються настільки швидко, зокрема СРСР наближується до однієї із своїх найважчих криз, що безумовно була б потрібною єдність української пропагандивної дії.

Під час Конференції в автора склалося враження, що для такого спільного пропагандивного єднання організатори Конференції не створювали б перепон або застережень. В Мюнхені, в днях 14-16 листопада 1975 р. було роблене українське, для всіх середовищ сприйнятливим добре діло.

(«Шлях перемоги», ч. 46 (1975), стор. 5).

С. Осінський

ІДЕЙНИЙ ДИНАМІТ ПІДКЛАДЕНО

Для скріплення психологічної війни проти Росії АБН і Європейська Рада Свободи скликали в Мюнхені дві міжнародні конференції. Метою цих конференцій, в днях від 14 до 16 листопада ц. р., було представити світовій прилюдній думці, парламентаристам і членам урядів вільних народів іншу, тобто протистав-

ну до теперішньої політики «детанту», динамічну визвольну політичну лінію щодо Російської імперії і комуністичної системи, яка стала інтегральною частиною російського імперіялізму. Ми розуміємо і звемо большевизмом оту симбіозу російського імперіялізму і комунізму. І саме це поєднання елементів російської месіаністичної духовости з марксистською ідеологією і тоталітарною системою панування збільшує загрозу з боку Росії для всього людства.

Отже, в нашому розумінні політика детанту — це капітуляція Заходу у формі антиамериканської і антинімецької політики Кісінджера, чи то товариша Брандта. АБН і ЕРС не є прихильниками такого становища, мовляв, волелюбні антиросійські і антикомуністичні сили у вільному світі мають «якось» знайтися у цій світовій ситуації детанту. Навпаки, стоїмо на становищі, що всі антикомуністичні і антиросійські сили мають займати настанову, протиставну до офіційної політики капітулянта Кісінджера та його послідовників в Німеччині, в Європі і всюди у вільному світі. АБН і ЕРС змагають до внеможливлення політики детанту і до приєднання парламентів і урядів вільного світу до рішучої і енергійної політики визволення, яка є також в інтересах вільного світу.

У зв'язку з цим, обі конференції поставили собі за завдання м. ін. натаврувати політику капітуляції Заходу в Гельсінках і вказати на величезні потенціальні і реальні сили уярмлених націй і людей в російській імперії і під комунізмом у світі взагалі.

Друга, не менш важлива, мета конференцій заключалася в тому, щоб продемонструвати солідарність кращих речників прилюдної думки вільного світу з політичними позиціями поневолених народів.

Живемо в епосі політичної, ідеологічної, психологічної війни, що є характеристичним для нашої тер-

моядерної доби. Саме таку всесторонню і наполегливу війну веде Москва в цілому світі. Контрофензива є конечна. Якраз для започаткування ідеологічної і політичної контрофензиви вільного світу проти Росії і комунізму, були скликані згадані конференції АБН і ЕРС. Треба ствердити, що це велике завдання, а зокрема завдання: скріпити мораль, ідейно-політичний змаг, активний спротив уярмлених націй, видвигнути героїчну концепцію життя в її національному сенсі, і засвідчити солідарність означених безкомпромісових антиросійських і антикомуністичних елементів народів вільного світу з прагненнями і з боротьбою поневолених народів, — з великим успіхом виконано.

Такої гармонії поглядів і солідарности ідейно- і стратегічно-політичних позицій вільних і уярмлених націй дотепер на жодній міжнародній конференції не зустрічалося. Це панував дух войовничого визвольного націоналізму, дух одушевлених ідеєю післанництва рятувати не лише поневолені нації з-під народобивчого російського і комуністичного режиму, але внеможливити підтримкою поневолених націй большевицькому потопові залляти ще вільні народи.

Знаменне у цьому явище: не було жодного скреготу, ні одної конфліктної справи поміж делегатами різних народів — поневолених і вільних. Дух націоналістичної єдності одушевляв усіх. Це значить, що родився центр, який є контрпозицією до міжнароднього, світового російсько-комуністичного центру у Москві. Центр визвольного націоналізму проти «пролетарського інтернаціоналізму», тобто проти імперіялістичної Росії і комунізму.

Світовий антибольшевицький блок народів унааявлюється ідейно і політично. З далекої Куби, Мехіко, Чіле, ЗСА, Бразилії, почерез Англію, Бельгію, Францію, Данію, Швецію, Італію, Німеччину, Україну, Лит-

ву, Білорусію, Латвію, Болгарію, Хорватію, Румунію, Словаччину, Чехію, Мадярщину, Грузію, Туреччину, Північний Кавказ, Туркестан, по Корею — лунав цей самий голос безкомпромісової боротьби за національний принцип організації світу, за примат духових вартостей, за етично-героїчне відродження людства через нації і їх національні культури, базовані на традиціях і релігійних первнях проти російського імперіялізму, тоталітаризму, за національну незалежність і достоїнство та права людини!

У вступному і заключному слові Ярослав Стецько під загальне одушевлення уточнив ці спільні позиції нових сил вільного світу і підпільного світу уярмлених націй.

Світло зі Сходу! (екс Орієнте люкс) — але з підпільного націоналістичного і релігійного Сходу уярмлених націй врятує вільний світ перед агресією російських руйницьких ідей, перед чоботом російського наїзника!

(«Шлях перемоги», ч. 46 (1975), стор. 1).

АНТИБОЛЬШЕВИКИ ПРОГОЛОШУЮТЬ БОРОТЬБУ ПРОТИ СССР

Під таким заголовком центральна німецька пресо-ва агенція ДПА подала 13 листопада наступне повідомлення:

«Знищення совєтської імперії зсередини, — це на думку президента Антибольшевицького Блоку Народів (АБН) і голови Організації Українських Націоналістів Ярослава Стецька, — єдиний шлях, щоб не допустити до світової війни. Перед АБН-Конференцією, яка влаштовується спільно з Європейською Радою Сво-

боди в Мюнхені, він говорив перед мюнхенською пресою про капітуляцію Заходу перед Москвою в Гельсінках. Захід відписав поневолені в СРСР і в сателітних країнах народи і погодився на статус-кво поневолення.

Твердження федерального канцлера Гельмута Шмідта про те, що Москва виявила готовість, можливо шляхом двосторонніх переговорів, тобто, мирним шляхом, переглянути границі — це «наївна ілюзія». Суть проблеми одначе не с перегляд границь, а «розвал російської колоніальної імперії і відновлення національно-державної незалежності поневолених в СРСР народів, як рівнож ліквідація комунізму і російської колоніальної системи в сателітних державах».

Я. Стецько заявив: «Без спротиву поневолених народів Захід був би вже давно жертвою агресивного СРСР. Поневолені народи творять перший фронт, який рятує Захід перед заливом комуністичної повені.»

Телеграма ЕРС до президента Італії

Подасмо повний текст телеграми Конференції ЕРС до президента Італії Дж. Леоне. Ще під час конференції телеграма появилася на сторінках італійської преси.

Текст:

«Європейська Рада Свободи, інформована про ініціативу понад 250 членів італійського парламенту, які становлять велику більшість демократично-християнської, ліберальної і консервативної партій і які просять президента Італійської Республіки Джовані Леоне, який 18 листопада буде гостем в Москві уряду Советського Союзу, стати на захист всіх політичних і релігійних в'язнів у СРСР.

Європейська Рада Свободи просить президента Італії стати рупором також світової громадськості, яка стає на захист всіх жертв національних, релігійних і

політичних переслідувань, які тепер знаходяться по тюрмах і концтаборах советсько-російської імперії, вимагаючи негайного звільнення в'язнів та ліквідації всіх таборів та інших політичних в'язниць.

(«Шлях перемоги», ч. 46 (1975), стор. 1).

КОНФЕРЕНЦІЇ АБН І ЕРС

14-го листопада перед полуднем відбулася внутрішня, закрита, сесія Європейської Ради Свободи, на якій організаційні звідомлення з діяльності ЕРС склали: англієць Дональд Мартін, мгр Слава Стецько (АБН), леді Дж. Бирдвуд (фінансовий звіт). Окремі звідомлення склали: від українців — І. Равлюк (СУВ), від данців — Геннінг Єнсен, від німців — Вольфганг Штраусс, від голляндців — д-р А. Мертенс, від білорусів — полк. Д. Космович, від хорватів — П. Яковлевич. Звідомлення продовжувалися другого й третього дня, а саме: від італійців — ред. Егардо Бельтреметті, від шведів — Б. Герман, від грузинів — С. Каляндадзе, від кубинців — Філіпе Сін Гарсія, від бельгійців — Вік ван Брандіген, від болгарів — д-р К. Дреннікофф та інші.

Вирішено зробити відповідні доповнення до Хартії ЕРС, яких вимагає сучасний момент її розбудови, що має здійснити Рада ЕРС за проєктом Івана Маттео Льомбардо і Ярослава Стецька.

Вибрано почесним президентом ЕРС Олье Бйорна Крафта, кол. міністра закордонних справ Данії, до почесної Президії кол. міністра Пер Федерспіла (Данія), Джона Трагама (Англія), президентом — Івана Маттео Льомбарда, віцепрезидентом — Ярослава Стець-

ка, головою Екзекутиви — Дональда Мартіна (Англія), заступником голови Екзекутиви мгр Славу Стецько (Україна), членами: мадам Сузанну Лябен (Франція), Бертіля Геґмана (Швеція), Геннінга Єнзена (Данія), П. П. Ванкерковена (Бельгія), д-р Д. Вальчева (Болгарія), Вольфганґа Штраусса (Німеччина), полк. Д. Космовича (Білорусія), леді Дж. Бирдвуд (Англія).

Сесії Конференції ЕРС — внутрішню й прилюдну — відкривав у заступстві хворого президента Івана Маттео Льомбарда Ярослав Стецько, що передав ведення Конференції ЕРС британському делегатові Дональдові Мартінові. Після відкриття прилюдної сесії, Преосв. Кир Платон провів молитву англійською і українською мовами.

Ярослав Стецько у своїй промові накреслив мету Конференції і принципи ЕРС і АБН, а також напрямні й проблеми, як предмети нарад і рішень. Д-р Вальтер Бехер, посол до федерального парламенту Німеччини, дав доповідь на тему необхідности співпраці вільних і поневолених народів, скритикував сучасну політику офіційного Заходу, підкресливши значення визвольної боротьби поневолених націй. Основні теми Конференції були предметом глибокої аналізи і висновків двох панелів під керівництвом Дональда Мартіна і Геннінга Єнзена (Данія). У панелях брали участь делегати: д-р А. Мертенс (Голляндія), Вольфганґ Штраусс (Німеччина), Філіпе Сін Гарція (Куба), Бертіль Геґман (Швеція), Г. Томсон (Латвія), д-р Ногемі Лябрада (США), Альфред Гілен (ЦІЯС-Люксембург-Бонн). Після панелів була дискусія, якою доповнено пляни дії.

Головним доповідачем вечірньої сесії був сенатор д-р Феті Теветоґлю (Туреччина), що говорив на тему «Сучасна світова війна».

15-го листопада перед полуднем відбувся панель представників молоді вільних і поневолених народів

на тему «Програма акції». Модератором був К. Л. Басер (Німеччина), видавець політичного місячника «Zeitbühne» за редакцією В. Шляма. Учасниками панелю були Витаутас Накас (Литва), В. Бобин (Україна), п-на Обліян Драгіча (Хорватія), п-на Лсонтіс (Румунія), Гурія Сардюіладзе (Грузія), Вік ван Брантеген (Бельгія), Зенон Коваль і Аскольд Крушельницький (Україна). Після кожного панелю відбулася дискусія.

Голова Конференції привітав прибулого на наради італійського сенатора Маріо Тедескі, який виголосив бадьоре привітальне слово. На пропозицію італійської делегації вислано прохання до президента Італії Дж. Леоне, який саме відвідував СРСР, щоб інтервенював у справі звільнення національних, політичних і релігійних в'язнів та ліквідації концтаборів у СРСР. На пропозицію української делегації (мгр О. Коваль) вислано телеграму від ЕРС-АБН до Європейського парламенту в Страсбурзі в справі звільнення українських та інших жінок-в'язнів із московських концтаборів і тюрем. Схвалено заключний Комунікат Європейської Ради Свободи з відповідними вимогами до вільного світу, як також комунікат для преси.

Конференцію закрити Дональд Мартін, голова Екзекутиви. Під час обох Конференцій ролю координатора, заповідача, перекладача привітань різними мовами виконувала мгр Слава Стецько.

Конференція АБН

15-го листопада, о год. 14-ій, Конференцію АБН відкрив голова АБН Ярослав Стецько, визначивши головні напрямні визвольної політики та накресливши питому вагу поневолених націй і їхньої революційно-визвольної боротьби для справи волі і безпеки світу. Дальше керівництво Конференції АБН Я. Стецько передав голові туркестанської делегації д-рові Баймірзі Гаїтові (Туркестан). У президії Конференції були се-

натор д-р Феті Тевестоґлю, генеральний консуль Кореї, Дональд Мартін та інші.

У своєму слові Я. Стецько присвятив найбільше уваги *непереможному визвольному націоналізмові*. Д-р Д. Вальчев, кол. болгарський державний секретар, доповідав на тему «Сучасна політика Заходу із становища поневолених націй». Д-р Маргаріта Авсаля (Латвія) доповідала на тему «Криза комунізму». З коротким словом до проблематики т. зв. детанту виступав д-р І. Банковський (болгарин).

Після дискусії, відбувся панель на тему: «Ахілсова п'ята російської імперії і комуністичної системи — національно-визвольний фронт уярмлених націй». Керівник панелю інж. В. Олеськів (Україна) у двох еляборатах з'ясував загальний аспект теми, конкретизацію її та український комплекс. У панелью брали участь: полк. Космович (Білорусія), І. Ковачіч (Хорватія), Е. Андреанскі (Угорщина), Хрістоф Грайнер (Словаччина), Г. Томсон (Латвія).

Черговим панелем на цю тему (після привітання Конференції делегатом Швеції Б. Германом) проводив Г. Томсон (Латвія), з участю д-ра Й. Каїріса (Литва), д-ра К. Дреннікоффа (Болгарія), д-ра Ю. Бради (Чехія), д-ра Д. Леонтіса (Румунія), Кальви Каляукадзе (Грузія), мгр-а Люби Вітошинської (про ув'язнених жінок, — Україна), Б. Германа (Швеція). У жвавій дискусії брали участь також кубинці, які запропонували прийняту Конференцією резолюцію, що вони, як член АБН, прагнуть конкретних, спільно реалізованих багатогранних дій під проводом президії АБН для визволення поневолених народів.

Після панелю з окремим привітом виступив Нерін Ган (Франція). Обширне слово від імені уряду Чіле мала дипломатка-посол при уряді Німеччини Люція Геверт, з окремою повновастю передати для Конференції АБН слово міністра закордонних справ Чіле.

Далі промовляли: делегат Куби Ф. Гіль, делегати США Х. Меноез і д-р Ногемі Лябрада (кубинка) та Вік ван Брантіген (Бельгія, фляманець) про справи визволення, генеральний консуль Кореї Тукчу Чон з Бонну, офіційний представник амбасадора.

Чергові головні доповіді прочитали д-р Б. Гаїт (Туркестан) про російськи імперіялізм в Азії і його небезпеку для вільного світу та д-р Базіль Майлят (Румунія) про політику детанту.

Після жвавої дискусії, голова АБН Ярослав Стецько (Україна) дав заключну доповідь про нехтовану потугу — понсволені нації, зробив висновки з обидвох Конференцій, підкресливши впевненість перемоги волюбних сил вільного й поневоленого світу. Голова Конференції д-р Б. Гаїт закрив Конференцію.

Офіційних делегатів окремих націй, як уже згадано, було 291. Доповідачів, учасників панелів, промовців і дискусантів — 69, представників преси, радіо, телевізії — 31, постійно на залі нарад було не менше як 300 учасників. Серед них були й поляки. Найсильнішими виявились українська, німецька, болгарська, хорватська, словацька, румунська, італійська, кубинська, грузинська, туркестанська, литовська, турецька, бразилійська делегації.

У рамках Конференції, в окремій залі, була й виставка національно-визвольної документації — книжки, чужомовні журнали, мистецькі експонати та антибольшевицька література різних народів, у тому й України, Білорусії і АБН.

Політичне віче АБН і ЕРС

15-го листопада о год. 19-ій у репрезентативній залі Кюнстлергауз відбулося політичне віче (з мистецькою частиною). Віче відкрив д-р Б. Гаїт (Туркестан). Головним промовцем на тему «Геть з російським ко-

лоніялізмом! За незалежність народів і права людини! За звільнення в'язнів і ліквідацію концтаборів» — був Ярослав Стецько (Україна). Короткі промови виступили сенатор Феті Теветоґлю (Туреччина), що підкреслив значення України й інших поневолених націй у боротьбі проти російського імперіялізму й комунізму, і Бертіль Гегман (Швеція), що особливо підкреслив велику роль акції Ярослава Стецька під час відвідин Хрущова у Швеції, яка причинилася до його упадку. Із словом солідарности у спільній протиросійській і протикомуністичній боротьбі за визволення уярмлених народів виступали: від Бразилії — Хозе Налессо Лемос, Англії — леді Бирдвуд, Литви — Ріта Паулюквідзе, Латвії — Г. Томсон, України — мр. О. Коваль, Словаччини — В. Берко, Румунії — д-р Д. Лсонтіс, Чехії — д-р Брада, Хорватії — І. Туксор, Куби — Філіпе Сін Гарція, Мехіко — Марія Гіль, Угорщини — Е. Андреанскі, Німеччини — В. Шлетт, Болгарії — д-р Дреннікофф, Бельгії — Вік ван Брантіген, Данії — Геннінг Ензен.

Дуже важливу мистецьку частину виконали хор СУМ з Німеччини під керівництвом В. Панчука, танцювальний ансамбль «Вемервальдґруппе» під керівництвом Р. Слявіка, танцювальний гурток «Журавлі» з Німеччини під проводом Ірини Нагорняк і Юрка Карпинця, східньо-прусський хор під керівництвом А. Адама, хорватський музичний ансамбль і, зокрема, український танцювальний ансамбль «Говерля» під керівництвом І. Купранця з Великої Британії. Знаменитими конференсьє виявилися Ірина Бобин і Микола Франкевич.

Схваленням, через аклямацію, апелю АБН до вільного світу, декларациєю молоді вільних і поневолених народів про спільну боротьбу за один визвольний ідеал та молитвою закінчено прилюдне віче АБН-ЕРС.

Вінок на могилі героя України

У неділю, о год. 16-ій, делегації ЕРС і АБН склали вінок на могилі замордованого Москвою провідника української національно-визвольної революційної боротьби сл. п. Степана Бандери.

Серед більшої групи учасників були: від імені ЕРС і АБН сенатор д-р Ф. Теветоґлю (Туреччина), Дональд Мартін (Англія), Б. Гегман (Швеція), Філіпе Сін Гарція (Куба), М. Гіль (Мехіко), д-р Б. Майлят (Румунія), д-р Б. Гаїт (Туркестан) і Ярослав Стецько. З висловами найбільшої пошани, вони склали глибокий поклін безсмертному духові Степана Бандери. А на синій ленті золотими літерами виднів напис: «Великому Геросві свободи — Конференції ЕРС і АБН».

Становище Конференції АБН до міжнародньо-політичних подій

Конференція Антибольшевицького Бльоку Народів (АБН), що відбулася 15-го і 16-го листопада 1975 року в Мюнхені (Західня Німеччина), розглянувши міжнародно-політичну ситуацію у світі, зробила такі висновки:

1) З підписанням постанов Гельсінської конференції, заініційованої Москвою нібито з метою встановити мир, безпеку та співпрацю між народами Європи, політична криза світу ще більше загострилася. Насправді, схвалений там сучасний стан на нашому суходолі легалізує усю дотеперішню практику російсько-большевицького колоніального панування над іншими країнами, включно з горезвісною доктриною Брежнєва, чому сприяє дивне зобов'язання західніх демократичних держав до надмірно дбайливого неутралітету і толеранції кожної диверсійної чи інфільтраційної дії Москви у вільному світі. Крім цього, Москва виразно застерегла за собою право продовжувати непримирен-

ну т. зв. ідеологічну боротьбу, якою здобуває собі вихідні позиції на політичній шахівниці для комуністичної світової агресії, ще більш нахабнішої і успішнішої, ніж дотепер. Тому сьогодні всім ще вільним країнам Європи загрожує велика небезпека від червоного терору, провокацій, класової боротьби, т. зв. урядів народного фронту, зокрема від громадянських війн та інших підливних акцій Москви, якими вона намагається розкласти вільний світ, поневолити його і всюди запровадити комуністичну тиранію. Передвісником цього вже є найновіші події у Португалії, а також систематичні провокації проти Еспанії, яка дотепер була заборомом проти комуністичної агресії на південно-західному крилі Європи.

2) Грізна небезпека нависла над європейським континентом не тільки з боку комунізму як соціально-політичної системи, а також, і то особливо, від його симбіози із давнім російським імперіялізмом, що характеристичний надмірною самопевністю та завойовницькою жадобою, виявленими в історичному розвитку то в шатах панславізму, то у ризах т. зв. православ'я, а тепер в овечій шкурі світового комунізму та його обманливих кличах про мир, свободу, поступ і безпеку для всього людства.

3) Так сьогодні т. зв. ССРСР виступає, без спротиву демократичних держав, як «оборонець» національно-визвольних рухів на інших континентах і вдає із себе захисника й визвольника залежних від імперіялізму й колоніялізму народів, і то в той час, коли сам жорстоко поборює національну ідею і ідеологію, як протимарксистські, брутально панує над багатьма культурними народами Європи і Азії, безпощадно здушує ще в зародку кожний опір тих народів насильницькій русифікації, їхню боротьбу за збереження своєї самобутності, а зокрема за національну й державну незалежність, яку (боротьбу) він називає

«реакційним буржуазним націоналізмом». Світова громадськість безсоромно пристосовується до цієї московсько-большевицької практики винародовлювання, поступово привикає до того, що існує, мовляв, один «советський» народ та приймає тезу про т. зв. соціалістичні нації у російських колоніях, як це без протесту робить, напр., Гоннекер із т. зв. НДР, щоб відділити біля 20 мільйонів німців від німецької нації.

4) Спротив і повстання поневолених народів спрямовані не тільки проти комуністичного насильницького режиму, а також, що найголовніше, проти російського чужого панування, метою якого є асимілювати й русифікувати усі поневолені нації. Втручання Росії в угорську визвольну революцію 1956 р. та в «празьку весну» 1968 р. арміями Варшавського пакту, було не так рятуванням комуністичної системи, як збройним захистом російського панування та зверхности в цих країнах.

Національна ідея і прагнення національної незалежності — це такі головні чинники майбутніх революцій у советсько-російській сфері панування, що вони неминучі, як сама історична закономірність. З цього погляду поневолені народи стають світовою потугою та історичним фактором, які мають вирішальне значення для усунення сучасної світової кризи без атомової війни, а тим самим і для охорони людства від знищення чи занепаду.

5) Загальноприйнятий погляд, що розвиток подій веде до двоподілу політичної влади світу все більше змінюється. Виступ Китаю як конкуренційної потуги на світовій політичній арені та неспроможність надпотуг зберегти свою монополію в атомовому озброєнні виразно суперечать космополітичній тенденції творити «світові держави» будь-якого ґатунку, вказують на процес національного зрізничкування майбутнього

світу та його замирення на ґрунті взаємопошани національних інтересів кожного народу, при чому сама можливість для добровільних регіональних чи континентальних спільнот залишається відкритою.

6) Тому кожне пристосування вільного світу до політики Москви та його поблажлива готовість робити їй поступки, як це, напр., сталося недавно під виглядом змін у вашінгтонському уряді, не тільки недоцільні й безглузді, а й незвичайно небезпечні. Дотеперішня політика відпруження, укоронована Гельсінською конференцією, паралізує дух спротиву поневолених народів, а Москву заохочує загострювати терор у своїх володіннях і поширювати свою агресивну експансію на Заході. Вона й далі буде безкарно викликати в рамках «священної ідеологічної боротьби» громадянські війни, вести інспіровані нею «національно-визвольні війни», як це було у В'єтнамі, а завтра може статися й у Західній Німеччині. Згідно з московським тлумаченням, такі підривні дії є легітимним складником її арсеналу «ідеологічної боротьби».

7) Комунізму, як троянського коня російського імперіялізму і підготовлювача чужого панування, вільний світ чомусь не розуміє і таким його не бачить. Тому західні демократії добровільно відчиняють двері марксистсько-ленінському «вченню» та діяльності, яка впливає з нього, уможливорюють комунізмуві представляти себе як носія здогадного поступу та ілюзорної соціальної справедливості, втягати велику частину політично недозрілої молоді у свій крутіж і промощувати російській експансії шлях насамперед до запанування над цілою Європою.

Толерування комуністичного фальшивого «вчення» та його лицемірних кличів — не зважаючи на скомпромітовану комуністичну практику за залізною заклоною, на мільйони втікачів, які ціною свого життя шукають на Заході рятунку від комуністичного пек-

ла, — вже таке далекосяжне, що на Заході сьогодні лякаються признаватися до безкомпромісного протикомунізму, бояться натаврувати-виклясти комунізм, як абсолютне зло, з яким необхідна всебічна безкомпромісова боротьба. Кожну рішучу боротьбу проти комунізму, як вияв волі національного самоствердження і стихійного самозбереження, таврують, згідно з московською термінологією, як «фашизм» і дискримінують, натомість безкритично приймають підступні, большевицького видання, кличі «антифашизму», які паралізують західну демократію та її волю до самооборони і ступнево, крок за кроком, готують її до капітуляції перед Москвою.

В обличчі такої загрозливої ситуації у світі, позначеної пристосовницьким наставленням Заходу та одночасною нестримною агресією російського большевизму на всіх ділянках життя, Антибольшевицький Бльок Народів звертається до світової громадськості, зокрема до урядів і парламентів у вільному світі, з таким закликом:

I. Покінчить остаточно з політикою т. зв. відпруження та оковамилювання і припинить усяку співпрацю з т. зв. Советським Союзом та його сателітами, не допомагайте здійснювати ленінську тезу про «корисних ідіотів» Заходу, які самі зготують для себе петлю, щоб повиснути на ній!

II. Припинить матеріальну, фінансову, технологічну й моральну допомогу СССР та його сателітним країнам, якою ще більше уможливорює кремлівським можновладцям розгортати світову большевицьку агресію, загрожує вашій свободі та зраджує поневолені народи! Зірвіть усі контакти з комуністичними профспілками, які ніколи не були і не є захисниками інтересів робітників, а є тільки їхніми рабовласниками, наглядачами над виконанням накинених пля-

нів невольниччої господарки імперіялістичної надпоти- ги.

III. Приставте до ганебного стовпа Советський Со- юз, його російський імперіялізм, зодягнений у шати т. зв. світового комунізму, засудіть його, як брутальну колоніальну імперію, найбільший анахронізм у нашу добу деколонізації, що позбавлений будь-якого права на існування. Протиставте московсько-большевицьким лицемірним кличам проти колоніялізму та імперіяліз- му ваші кличі проти російсько-большевицького нео- колоніялізму в Європі й Азії, докладіть усіх зусиль, щоб примусити Москву звільнити поневолені народи, як у кордонах т. зв. СРСР так і поза ними, згідно з їхнім правом на національні незалежні держави.

IV. Вимагайте від деспотів у Крємлі респектуван- ня основних засад Хартії Об'єднаних Націй, Декляра- ції ООН з 1960 року про деколонізацію світу та поша- нування елементарних людських і громадянських прав! Домагайтеся негайного звільнення усіх політ- в'язнів у СРСР, які мучаться-караються по тюрмах, концтаборах та психіатричних закладах советсько- російської імперії; загрозьте Москві за невиконання цих передумов усуненням її з Об'єднаних Націй та зірванням дипломатичних і господарських взаємин!

V. Так звану ідеологічну боротьбу Москви пере- борюйте розгортанням наступальної політики визво- лення, психологічним, моральним і політичним насту- пом, дайте моральну підтримку боротьбі наших наро- дів, що поневолені росіянами та закріпощені комуні- стичним тиранським режимом! Тільки політикою виз- волення можна причинитися до оздоровлення полі- тичної атмосфери, до скріплення захисту волі у віль- ному світі, якщо не хоче раніше чи пізніше самі по- пасти під большевицький кнут!

VI. Забезпечте представникам національно-виз- вольних організацій поневолених народів у російсько-

большевицькій сфері панування місце й право голосу в Об'єднаних Націях, подібно як Палестинській Визвольній Організації, щоб вони могли на цьому світовому форумі заступати слушну справу своїх народів, позбавлених окупантами вільного голосу, і — як головні свідки — могли здемаскувати перед усім світом лицемірність СССР та його спільників!

VII. Ми вимагаємо ліквідації советсько-російської колоніальної імперії і відновлення суверенності поневолених народів, як єдиної передумови відпруження, справжньої безпеки й тривалого миру в Європі та в цілому світі!

Під російським колоніальним пануванням і комуністичною тиранією позбавлені національної суверенності і волі такі народи: українці, білоруси, естонці, латвійці, литовці, туркестанці, болгары, угорці, румуни, словаки, чехи, хорвати, словінці, албанці, грузини, вірмени, азербайджанці, кубинці та інші. Всі вони ведуть і будуть вести безперервну боротьбу за свою національну незалежність, волю і державність, аж до остаточної перемоги!

Головний комунікат Конференції ЕРС

Конференція Європейської Ради Свободи, що відбулася 14-16 листопада 1975 року в Мюнхені, з участю делегатів 34-ох вільних і поневолених народів, взявши до уваги твердження президента Кекконена під час відкриття Гельсінської конференції, що «головне те, щоб було ясно, чого шукаємо і чому», — зробила такі висновки:

Фактичним ініціатором скликання Європейської Конференції Безпеки була советська Росія, яка єдина мала відповідно розпрацьовану свою стратегію, натомість уряди західних держав нічого не скористали з цієї конференції, бо не мали таких своїх ідей, які мо-

гли б впливати на рішення або заступити ідеї, ворожі інтересам західного світу. Тепер життєва konieczність вимагає з'ясування: 1) причин, прихованих у великій турботі російських керівників скликати конференцію безпеки, 2) користі, досягнутої ними із «заклучного акту» Гельсінської конференції. Одночасно необхідно визначити гльобальну акцію вільних націй, щоб СССР виконував зобов'язання, які випливають із Гельсінського документу, як мінімальної бази для встановлення справжнього миру і справжньої безпеки на європейському континенті.

З першого комплексу вирізняються чотири головні причини, чому советська Росія домагалася скликання Гельсінської конференції: а) приспати чуйність Західної Європи невтралізмом, б) добитися від неї підтвердження післявоєнних європейських кордонів, що однозначне із забезпеченням тривалого існування російської колоніальної імперії, в) використати статтю «заклучного акту» про невтручання у внутрішні справи інших держав як захист від критики советської політики в Європі й поза нею, г) досягнути від капіталістичних країн гарантію на фінансову й технологічну допомогу та збільшену торгівлю.

З другого комплексу випливають такі великі користі для советської Росії: а) «будувати мости» між Сходом і Заходом шляхом загального обміну, торгівлі та інших контактів, що уможливають поширення комуністичної пропаганди у Західній Європі та допоможуть російським агентам проникати до західних країн, б) використовувати статті «заклучного акту» про невтручання для засекречування російської протизахідної тактики, в) стаття про невтручання забезпечує Росію від будь-якої міжнародної контролі її озброювання.

Конференція ЕРС, ґрунтовно розглянувши причини і користі Гельсінської конференції, зосередила свою

пильну увагу на всіх її наслідках для західніх держав і шукала можливостей обернути їх на користь Заходу. Делегати обговорювали питання, як можна направити втрачену рівновагу сил між кремлівським і західніми урядами. Конференція ЕРС перш за все визнала, що марксизм-ленінізм є синонімом тиранії і колоніялізму (обидва перестарілі), а майбутнє несе народам справжню демократію і свободу. Тому Конференція ЕРС поручає своїм членам-організаціям такі вказівки як підставу для дії:

1) Це безглуздя продовжувати переговори про роззброєння тоді, коли політичні фактори, які становлять справжню загрозу європейській безпеці, залишилися без належної уваги та відповідної розв'язки.

2) Необхідно протиставитися експансії російської імперії шляхом її розвалу, згідно з деколонізаційним механізмом, впровадженим нею самою до ОН у 1960 році.

3) Визнати і підтримати гарантії свобод, що їх дає Атлантийська хартія для всіх, у тому й для народів державного творива — Югославії.

4) На світових форумах створити формальні умови для вільної участі в них і вислову думки національно-визвольних рухів поневолених європейських народів, щоб примусити Росію погодитися з фактом відновлення їхньої незалежності, згідно з їхніми давніми конституціями.

5) Негайно усунути берлінський мур та всі фізичні показники залізної заслони, які постійно пригадують про советсько-російську тиранію і є джерелом роздратування.

6) Визнати, що «детант» — це пастка й ілюзія. Советсько-російські керівники ніколи не припинять наголошувати невпинну «боротьбу ідей», що на практиці однозначне з їх постійним намаганням поширити

своє панування і свої впливи усіма засобами, включно з нуклеарною війною. Конференція у Гельсінках могла тимчасово відновити розмови про «розрядку» чи «мирне співіснування», але не усунула сумніву, коли мова про користь з цього для Заходу. Якщо в термоядерну добу нема альтернативи для «розрядки», то мусимо змагати до того, щоб вона ішла на користь західнім країнам або необхідно якнайшвидше знайти іншу формулу.

7) Стає очевидним, що торгівля західніх держав із СРСР та їх допомога йому активно сприяють нашому власному упадкові, бо — поперше — фінансуємо і підтримуємо російську колоніальну програму експансії і — подруге — підриваємо економіку та фінансові ресурси вільних націй.

8) Поширене розчарування марксизмом є не тільки наслідком його інтелектуальних неспроможностей, а також його наочної непридатності. Повчальне те, що більшість марксистських керівників, захоплюючи владу, оголошували себе визвольниками від чужої займанщини, а рідко коли апостолами комунізму.

9) Необхідно мобілізувати патріотичні й націоналістичні сили всіх волелюбних народів по обидвох боках залізної заслони і поборювати комуністичні наднаціональні течії, що пропагують світове суспільство, над яким запанує марксистсько-соціалістична тиранія.

10) Підтвердити, що советсько-російське глобальне втручання є джерелом світової небезпеки, безладдя і постійних конфліктів.

11) Збільшити чуйність супроти советсько-російського втручання та маніпуляцій західніх середників інформації, наголосивши небезпеку марксистсько-ленінського просякання з допомогою учителів та шкільних підручників.

Європейська Рада Свободи, у співпраці з усіма про-

тикомуністичними організаціями і країнами, безпосередньо загроженими комуністичним втручанням, вирішила запропонувати західнім урядам стратегію розвалу російської імперії, звільнення всіх поневолених Москвою народів і відновлення їх національної незалежності.

Заява Конференції молоді АБН і ЕРС

Взявши до уваги факт, що впродовж останніх років у поневолених російським імперіялізмом і комунізмом країнах, у т. зв. ССРСР та його сателітах, загострено терор, національне й релігійне переслідування, русифікацію і соціальний визиск, посилено арештування і депортації до концтаборів суворого режиму борців за національну незалежність і права людини, чоловіків і жінок за їх культурну, релігійну і церковну діяльність, заявляємо:

Не зважаючи на те, що ми народилися у вільному світі, вважаємо батьківщину наших батьків за нашу батьківщину і боремося за ідеї, за які боролися наші батьки.

Тому ми, спільно із нашими батьками, вступаємо у боротьбу за визволення наших народів з-під чужого панування. Уважаємо за необхідність провадити систематичну, плянову визвольну політику, щоб таким чином створити для російського колоніального ворога безвихідну ситуацію.

Тому мусимо безперервно мобілізувати громадську думку проти жорстокого топтання основних національних і людських прав, постійно вказувати на необхідність національної суверенності та прав людини і одночасно наступати на їхнього ворога.

Заявляємо:

а) Кожний нарід має право на національну незалежну державу на своїй суверенній території. Таке

становище АБН і ЕРС здійснюють під гаслом: «Свобода народам! Свобода людині!»

б) Всім людям мають бути забезпечені людські права, закорінені в природних і Божих законах.

в) Всі народи мають право встановлювати свій власний державний, соціальний і політичний порядок, згідно з їхньою волею.

г) Суверенітет кожного народу мусить відзначатися всіма прикметами незалежної держави, передусім — власною армією, власним дипломатичним представництвом і власним законодавством.

г) Всі види імперіялізму, колоніялізму, шовінізму і расизму, всяке «опікунство», поневолення і визиск мають бути усунені.

д) Хартія ОН, Деклярація ОН про деколонізацію світу і Універсальна деклярація про права людини мусять бути здійснювані.

Тому вимагаємо:

1. Щоб Захід застосував наступальну політику визволення проти російської тюрми народів!

2. Щоб підтримував поневолені народи і сприяв їхній боротьбі за національну незалежність, волю і справедливість!

3. Щоб негайно і послідовно почав боротьбу проти російської тюрми народів, проти її терору, народо- і людиновбивства, концтаборів, психотюрем, жорстоких переслідувань, уживаючи усіх моральних, політичних і економічних засобів!

Мюнхен, 16 листопада 1975 року.

(«Визвольний шлях», кн. 2 (1976), стор. 136-148).

ПОСТАНОВИ МЮНХЕНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ АНТИБОЛЬШЕВИЦЬКОГО БЛЮКУ НАРОДІВ

В обороні національної незалежності народів і прав людини, поневолених російським імперіялізмом і комунізмом.

I

Тому, що АБН обстоює право на незалежність усіх націй і рівні права для всіх людей, соціальну справедливість, свободу творчості, свободу релігії, вислову думки й зібрань;

Тому, що АБН уважає за передумову здійснення прав людини реалізацію права нації на її незалежність, бо основні людські права можуть бути забезпечені тільки у власній народоправній державі, а не в імперії, в якій члени поневолених націй позбавлені елементарних людських прав;

Тому, що в СРСР і його сателітних країнах російсько-комуністичний тоталітарний імперіялізм поневолює численні народи й сотні мільйонів людей, позбавлених найосновніших прав і призначених на знищення різними засобами ґеноцидної політики,

— Конференція АБН гостро засуджує російський колоніялізм, імперіялізм і комунізм та закликає вільний світ підтримати національне визволення поневолених в СРСР і його сателітних країнах народів, які шляхом антиколоніальної і антикомуністичної боротьби змагаються за свою національну незалежність та за власний політичний і соціальний устрій, зокрема — Україна, Литва, Білорусія, Туркестан, Латвія, Естонія, Грузія, Північний Кавказ, Азербайджан, Вірменія, Болгарія, Куба, Угорщина, Румунія, Хорватія, Чехія, Словаччина, Східня Німеччина та інші народи.

Конференція АБН звертається із закликом до урядів держав вільного світу: Протиставитися різними

способами русифікації, економічному визискові й винищуванню поневолених народів.

Гостро засудити ґеноцидну політику СРСР і вимагати скасування всіх концтаборів у цій новітній совєтсько-російській імперії та в т. зв. сателітних республіках.

Вимагати звільнення з концтаборів і тюрем усіх в'язнів, засуджених за їхні національні, політичні й релігійні переконання.

Домагатися негайного припинення застосування хемічних і медичних середників із метою зламати волю політв'язнів та примусити їх скласти «покаянні заяви». Гостро засудити російську практику запротовування борців за національні й людські права до т. зв. психолікарень.

Змусити Москву припинити переслідування борців за волю, віруючих у Бога та культурних діячів, що захищають суть і духовість власної нації, без яких вона загибає. Без національної культури — немає і світової культури.

Вимагати усунення російських окупаційних військ і комуністичного терористичного апарату із країн, поневолених у Совєтському Союзі, та із сателітних республік.

Вимагати відновлення національної суверенности для всіх уярмлених у СРСР російським імперіялізмом і комунізмом народів та в сателітних країнах, а також для всіх поневолених народів у штучному твориві — Югославії.

Переконати вільні народи, щоб вони припинили торгівлю й перестали інвестувати свої капітали в країнах, де панують комуністи.

Якщо вільні народи світу не хочуть бути поневолені катебістськими наганами й переживати закон джунґлів, то мусять боротися за національну самостійність,

за гуманність і мораль, базовані на релігійних засадах.

II

Західня публічна думка й дипломатія ще ніколи не інтервенювали в користь народів, поневолених російськими імперіялістами. Широко схвалена «Резолюція про надання незалежності колоніальним країнам і народам», підтверджена в 1960 році Асамблеєю ООН, «святково проголошує потребу швидкої і безумовної деколонізації в усіх формах та виявах», а в зв'язку з цим заявляє, що «підлеглість народів під чужим пануванням, поневоленням і визиском становить заперечення основних людських прав, суперечить Хартії ООН і є перешкодою на шляху до світового миру та співпраці».

Кубинський національний рух також змагається за здійснення цієї мети — ліквідації кастрівського режиму — спільно з усіма іншими визвольними рухами, заступленими в АБН-і, бо Куба нині російська колонія, подібно до поневолених народів у Європі й Азії.

Тому ми, представники Національних Визвольних Рухів народів, уямлених російськими й комуністичними агресорами та визискувачами, закликаємо вільні народи світу взяти до уваги лекції останніх десятиріч, а саме те, що півмірки не вистачить для оборони волелюбних народів від комуно-російської агресії.

Зверніть увагу на досвід В'єтнаму, Камбоджі, Ляосу, Куби, перед ними — Чехії, Польщі, Словаччини, Угорщини, Болгарії, Румунії, Китаю, Східньої Німеччини, ще раніше — Естонії, Латвії, Литви і Східньої Фінляндії, а в 20-их роках — України, Туркестану, Грузії, Білорусії, Вірменії, Азербайджану, Північного Кавказу та інших країн.

Ми апелюємо до вас дати всебічну підтримку численним націям, які борються за національно-держав-

ну незалежність, за соборність і свободу, за релігії — християнську, ісламську, гебрійську та інші — і займають безкомпромісове вороже становище до всяких видів комуністичної системи й доктрини.

Ми закликаємо вас протиставитися підривної діяльності і ставити опір всебічному ворожому наступові на вільний світ. Народи вільного світу мусять перешкодити московським намаганням перетворити Португалію на другу Кубу, мусять відмовити всяке визнання Куби Фіделя Кастро як партнера у спільноті вільних народів, бо тоді в західньому таборі стоятиме троянський кінь. Закликаємо американців і вільні народи Тихоокеанського обширу дати всю можливу допомогу корейському народові для приборювання комуністичних намагань поневолити всю країну. Закликаємо вільні народи підтримувати АВН, ЕРС і ВАКЛ у поширюванні й посилюванні їхньої діяльності.

У трагічний наслідками час після конференції в Гельсінках апелюємо до волелюбних народів відновити зусилля для поширення й активізації концепції Тижня Поневоленних Народів по всьому світі. Вершинна конференція голів найбільших демократичних держав, яка відбудеться в Парижі, мусить оголосити декларацію з метою викриття злочинів совєтсько-російського колоніалізму й тоталітаризму, мусить прилюдно проголосити свою підтримку волелюбним, але поневоленим, народам у боротьбі за їхню національну незалежність, за демократичні свободи й за злуку із світовою спільнотою мирних і суверенних держав.

Закликаємо вільні народи у своїх публічних і приватних радіостанціях давати такі програми-радіомовлення, які будуть надхненням і підтримкою для поневолених народів у їхній боротьбі за свою державну суверенність.

Звертаємося до всіх вільних народів із закликом поставити на порядок нарад ООН питання російського колоніалізму в багатьох країнах і вимагати його засудження та знищення. Національні Визвольні Рухи мають бути допущені як постійні спостерігачі до ООН, маріонеткові уряди російських імперіялістів — включно з УССР і БССР — мають бути усунені із цього форуму, а замість них повинні прийти представники Національних Визвольних Рухів, що репрезентують волю і прагнення своїх народів.

III

Конференція вимагає від Організації Об'єднаних Націй допущення революційних Національних Визвольних Рухів уярмлених російсько-комуністичним неоколоніалізмом народів на форум ООН із таким самим статусом, на основі якого була прийнята Палестинська Визвольна Організація, а саме — ОУНР (т. зр. бандерівський рух), як репрезентації України, а також подібних визвольних рухів Білорусії, Литви, Латвії, Естонії, Туркестану, Грузії, Вірменії, Хорватії, Азербайджану, Північного Кавказу та сателітних країн, як ось Болгарії, Куби, Угорщини, Румунії, Чехії, Словаччини і всіх інших підкорених Москвою народів, визнаючи їм право на незалежність, як це зазначено в Хартії ООН і Деклярації ООН із 1960 р. про деколонізацію світу.

Конференція закликає уряди й парламенти, а також і світову прилюдну думку, вести різномірну діяльність, скеровану на те, щоб добитися звільнення із в'язниць, концтаборів і психотюрем борців за національну незалежність і людські права, а з-поміж них таких визначних українців, як В. Мороза — історика, З. Красівського — поета, В. Стуса — поета, І. Сенік

— поетесу, С. Караванського — письменника, Н. Строкату-Караванську — біохеміка, Ю. Шухевича — засудженого на 30 років за відмову зректися свого батька та засудити його ідеї про волю й незалежність України, М. Осадчого — письменника, І. Геля — мистця, Є. Сверстюка — літературного критика, В. Чорновола — публіциста-письменника, Л. Лук'яненка — правника, Л. Плюща — математика, В. Романюка — священника, С. Шабатуру — мисткиню, І. Світличного — літературного критика, І. Кандибу — правника, Є. Пришляка, О. Терелю, А. Лупиноса, М. Пальчак (засуджену на 25 р.), О. Більського (засудженого на 37 р., осліп в ув'язненні), І. Ільчука (засудженого на 25 р. тюрми) та інших.

IV

Тому, що Валентин Мороз своєю героїчною та самопожертвою поведінкою мученика, сповненого любов'ю до свого народу, безмежним гуманізмом і незламною вірою в Бога, боронить людські ідеали всього світу від поневолення, визиску, топтання національних і людських прав, від воюючого атеїзму, знищення, зла та занепаду; і

Тому, що Юрій Шухевич, визначний син великого батька, генерала Романа Шухевича — Тараса Чупринки, провідника української національно-визвольної боротьби й головного командира УПА, який загинув героїською смертю 25 років тому (в 1950 р.) в боротьбі з військами комуно-більшевицького НКВД за волю й незалежність України та за християнську віру, — засуджений на 30 років ув'язнення й перебуває в московських тюрмах та концтаборах лише через те, що відмовився зректися свого батька й засудити його ідеали, жертвуючи своєю свободою та обіцяними вигодами життя коштом засудження свого батька, —

Конференція проголошує *Валетина Мороза* і *Юрія Шухевича* символами для шляхетної, героїчної, патріотичної та релігійної молоді світу і прикладами, гідними до наслідування. Закликає молодь усіх народів світу стати на захист Мороза і Шухевича та всіх інших в'язнів і вимагати звільнення їх із ув'язнення.

V

Скоординовані й одночасні національно-визвольні революції поневолених народів є єдиною альтернативою до атомової війни.

Завдяки національним революціям, підтримуваним вільним світом, розвал російської імперії і знищення комуністичної системи стануть неминучими. Адже не тільки технологічні й термоядерні спроможності є складниками якоїсь «надпотуги», а також, і це важливіше, духові й моральні цінності. Коли розглядаємо уявлені народи з такого погляду, то бачимо нову надпотугу.

VI

В інтересі вільного світу та поневолених російськими імперіялістами й комуністами народів закликаємо уряди США й інших вільних країн:

Покінчити з політикою розрядки, співпраці й т. зв. рівноваги сил у відношенні до Советського Союзу. Така політика незвичайно небезпечна для всього волелюбного людства, бо вона здійснюється коштом поневолених народів, потенціяльних союзників вільного світу в боротьбі проти агресії, тиранії і геноциду. Завдяки їй вільні народи стають злочинними співучасниками дій деспотів та колоніалістів, а це зменшує мілітарний потенціал Заходу, натомість посилює

експансію російського колоніялізму в Європі, Азії та у всьому світі.

Змінити у власних інтересах цю політику на політику визволення народів, поневолених у СРСР і сателітних країнах, та на політику розвалу комуністичної російської імперії на незалежні національні держави.

Поставити на обговорення й вирішення ОН національний, культурний і мовний геноцид та релігійні переслідування, практиковані радянсько-московськими імперіялістами, і засудити ці злочини, як теж російський шовінізм та колоніялізм і намагання створити штучне явище якогось «радянського народу» шляхом злиття всіх націй із російським народом.

VII

Стверджуємо, що інспірована Москвою т. зв. Конференція обмеження зброєнь чи ЕКВЗ має за мету добитися усунення американських військ з Європи, щоб таким чином ліквідувати європейський нуклеарний щит, підтвердити статус-кво у складових «республіках» і сателітах та поширити своє панування на весь світ. Москва шукає гарантії «безпеки» для своїх постійно змінюваних кордонів, які вона вважає «загроженими» так довго, поки цілий світ не буде підкорений.

Відкинувши політику визволення, США, згідно із своєю сучасною політикою рівноваги сил, втратили і можливість зменшення мілітарного потенціалу російської імперії притягненням на свій бік більшої частини вояків радянських збройних сил і сателітних військ. США, у співпраці з поневолювачем, а не з поневоленими, підтримують утримання неросійських народів у московській імперії, а духова й політична м'якотілість Заходу робить цю імперію сильною.

VIII

Цілий світ знає, що Москва безперервно розбудовує свої збройні сили, але робить це напевно не для військових парад. Що ж тоді спонукує її інвестувати величезні суми грошей в озброєння, збіднюючи таким способом споживчу ділянку й поглиблюючи господарські труднощі? Де причина того, що вона примушує поневолені народи жити без основних продуктів першої потреби й накидас їм довготермінову військову службу? На яку ціль скеровуються ці гігантські зусилля? Проти кого російська імперія озброюється?

Ні європейські держави члени НАТО, ані США не мають агресивних намірів. Китай не в Європі і, в усякому разі, під військовим оглядом, він не спроможний розпочати превентивну війну проти російської імперії. Але така війна з боку московських імперіалістів проти Китаю дуже можлива, з метою створити на його території промосковський сателітний уряд. А втім, таку війну можна розпочати тільки при підтримці внутрішнього протимаоїстського повстання, очоленого якимсь новим Лін Піяо або Ліу Шао-чі. Покищо Москва такої нагоди не бачить. В сучасну пору вона зосереджує і зміцнює свої сили в Європі, на обширах Малої і Середньої Азії та на водах Індійського океану. Не забуваючи й за Далекий Схід, Москва все ж сконцентровує свою увагу на Європі, бо Ленін сказав таке: «Той, хто посідає Берлін, має в руках Німеччину, а хто має Німеччину, той опанує Європу».

Віденські переговори про скорочення озброєнь (МБ ФР), так як і гельсінська угода у справі «безпеки та співпраці», є для Заходу звичайним обманом. Чергове відкриття Суєзького каналу промощує російській флоті шлях до Індійського океану, де вона вже контролює численні мостові причілки, а присутність цієї

фльоти на водах Середземного моря збільшує загрозу не лише для Індії, а й для Африки та всієї Південно-Східної Азії. Витворення «нафтової кризи» розпочалось наприкінці 1972 року в Багдаді, після намови московського нафтового експерта А. С. Дасокова, кагебістського апаратника, коли він передавав «поздоровлення» уряду СРСР своїм арабським господарям, разом з обіцянкою, що «советський уряд підтримає вирішальний бій арабської нафти проти імперіялізму».

Криза на Близькому Сході поглиблюється стратегією економічної і військової боротьби проти Заходу (включно із США) з боку Москви, тому що між Ніксоном і Брежнєвим була складена угода, яка стосується т. зв. рівноваги сил поміж надпотугами.

В той час, як Москва усно заявляє про те, що веде політику мирного співіснування й відпруження, — вона, одночасно з цим, озброюється без обмеження, отже ламає договір із США про «рівновагу нуклеарного озброєння». Власне це змусило Вашингтон змінити свою нуклеарну стратегію, але вашінгтонська заява, що атомова відплата або вістря наступу США буде звернене проти міст поневолених у Советському Союзі народів, нагадує знищувальну політику Гітлера в Україні, Литві й Білорусії. Отож США заганняють поневолені народи в руки Москви цілком подібно до того, що чинив гітлерівський режим.

IX

Ми дійшли до висновку, що політика Вашингтону т. зв. рівноваги сил між надпотугами — анахронічне наслідування союзу меттерніхівського типу з деспотичною царською імперією. На прикладах подій в обширах Близького Сходу та у В'єтнамі, «нафтової війни» і ситуації в Португалії, а особливо посиленого те-

рору в російській імперії супроти уярмлених народів стало ясно, що ця політика збанкрутувала.

Х

Ми закликаємо вільні народи, щоб вони підтримали резолюцію сенатора Джексона із США, яка вимагає права на вільний виїзд із Советського Союзу для членів поневолених народів, а також Конгресову резолюцію 86-90 із 17-го грудня 1959 року, що висловлюється за підтримку боротьби народів, уярмлених в ССРСР та в сателітних країнах, за їх право на національну незалежність.

Закликаємо уряди держав вільного світу не брати участі в переговорах і конференціях із російськими імперіялістами, які застосовують геноцид, і припинити всяку економічну та технологічну співпрацю з ними.

Вимагаємо, щоб Церкви вільного світу не співпрацювали з Москвою та іншими атеїстично-комуністичними тиранськими урядами і не шукали екуменічних зв'язків з московською «церквою», а тільки з переслідуваними катакомбними Церквами.

Вкінці апелюємо до інтелектуальних кіл вільних народів, зокрема до лавреатів Нобеля, стати на захист усіх політичних в'язнів у Советському Союзі та в сателітних країнах, підкорених комунізмом, бо переслідувані борці захищають найдорожче право — право на незалежність народів і на свободу людини. Ми рекомендуємо запропонувати Валентина Мороза, — засудженого на 14 років ув'язнення і жаклих тортур за те, що мав відвагу говорити й писати про національні, релігійні та людські вартості, — черговим кандидатом на Нобелівську нагороду за мир.

Листопад, 1975 рік.

(«Бизвольний шлях», кн. 3 (1976), стор. 368-374).

З М І С Т

	Стор.
Ярослав Стецько: Передмова	3
Ф. Федорів: Японія і АБН	9
Д-р Чтібор Покорний: Право на самовизначення народів і АБН	15
Д-р Ол. Соколович: Конгрес АП АБН оваційно вітав Ярослава Стецька	19
АБН відзначив у Нью-Йорку тиждень поневоле- них народів	23
Молодь АБН-у на фронт проти Москви	24
Світова Антикомуністична Ліга Молоді (ВАЯКЛ) — за розвал російської імперії	28
«Передреволюційна доба»	29
П'ята Конференція Світової Антикомуністичної Ліги	31
АБН в обороні борців за волю	47
Шостий Конгрес Світової Антикомуністичної Ліги (ВАКЛ)	48
«Краще загинути у вогні, ніж жити під російсь- ким ярмом!»	51
Резолюції в обороні поневолених російським імпе- ріалізмом народів	56
За незалежність поневолених народів	64
Конференція Світової Антикомуністичної Молоді в обороні України	69
ВАКЛ і антимосковські резолюції	75
ВАЯКЛ в обороні України	78
Змагатися проти Москви — наказ хвилини!	79
Єдина можливість національного визволення — спільний фронт поневолених народів	85
Леонід Полтава: 30-річчя діяльності АБН	100
Конференції АБН і ЕРС у Лондоні	120
До сумління людства в обороні переслідуваних	

і безправно засуджених	150
За скріплення боротьби і дії АБН	155
Про небезпеки міжнародних конференцій «безпе- ки» і «роззброєння» та договорів з СРСР	159
Програма Конференції АБН і ЕРС	163
Визволення, а не капітуляція	165
Публікації з нагоди Конференцій АБН-ЕРС	166
Аскольд Крушельницький: Справжня революція української молоді	182
За що і проти чого бореться АБН?	188
АБН закликає до боротьби	190
Д-р Анатоль Бедрій: Актуальність ідей АБН в сучасній Україні	193
Молодеча сесія Світової Антикомуністичної Ліги	206
Д-р Анатоль Бедрій: Сьома Конференція Світової Антикомуністичної Ліги	208
Спільний комунікат VII-ої Конференції Світової Антикомуністичної Ліги	222
З резолюцій Сьомої Конференції ВАКЛ	230
Ярослав Стецько: Національно-визвольна бороть- ба в СРСР і сателітних країнах	237
За свободу і справедливість	273
Д-р Михайло Кушнір: На маргінесі сьомої Кон- ференції Світової Антикомуністичної Ліги	277
Д-р Анатоль Бедрій: АБН і Об'єднані Нації	285
Міжнародна Європейська Конференція	288
У спільному фронті — перемога!	291
Міжнародний З'їзд у Бразилії	296
Вечір АБН в Чикаго	298
Клітина ВАКЛ-у на Близькому Сході	301
Д-р О. Соколишин: АП АБН відбудуть Конвенцію	302
Леонід Полтава: Відбулася Конвенція ПАБНА	304
Українці на Конференції ВАКЛ	310
Відбулася VIII Конференція ВАКЛ	311
ВАКЛ проти російського колоніалізму	312
Переможний лише визвольний націоналізм!	314

За розвал російської імперії	321
Молодечий ВАКЛ в обороні жінок-політв'язнів	326
За свободу, національну незалежність і деколонізацію	327
Слава Стецько: Націоналізм і християнство — альтернатива до комунізму	332
ВАКЛ засуджує російський імперіялізм	336
Із резолюцій ВАКЛ і ВАЯКЛ	338
25 років на службі Поневолених Націй	343
Суд над большевицькими злочинами	347
Відвідини президента ВАКЛ	349
Звернення ЦК АБН	350
А. В. Бедрій: Новий міжнародний осяг	353
АБН і ЕРС Конференції в Мюнхені	364
Масове віче АБН-ЕРС у Мюнхені	366
Про духову надпотугу	368
Софія Наумович: Мюнхенська Конференція АБН-ЕРС	372
В обороні політичних в'язнів — факти терору і спротиву	395
Борис Озерський: Дві Конференції в Мюнхені	399
Зенон Пеленський: Вельми вдала Міжнародня Конференція	402
С. Осінський: Ідейний динаміт підкладено	407
Антибольшевики проголошують боротьбу проти СССР	410
Конференції АБН і ЕРС	412
Постанови Мюнхенської Конференції Антибольшевицького Б'юро Народів	430

Вгорі: президент Європейської Ради за Свободу О. Б. Крафт відкриває конференцію Європейської Ради за Свободу в Брюсселі, яка там відбувалася 12-16 листопада 1971 р.

Внизу: Нгуєн Ван Зах, шарже д'афер в'єтнамської амбасаді в Брюсселі, промовляє.

Учасники засідання Екзекутиви ВАКЛ з міністром закордонних справ Філіппін
Карльосом П. Ромуля (Маніля, 19 березня 1971 р.).

Шведська молодь протестує проти відвідин Гречка в Стокгольмі, Швеція,
2 грудня 1970 р.

Група українських учасників конференції ВАКЛ з головою і представниками ВАКЛ. Мексіко, серпень 1972 р. В центрі — голова АБН Я. Стецько і голова ВАКЛ д-р Ку Ченг-канг.

Три тисячі українців демонструють у Детройті, США, 7 травня 1972 р., закликаючи американський уряд вимстити на Росію, щоб вона припинила геноцид в Україні.

Українські делегати М. Ткачук і Р. Захаряк (сумівці з Австралії) на конференції молоді ВАКЛ. Маніля (Філіппіни), липень 1971 р.

Американські Приятелі АБН в часі відмічувань Тижня поневолених народів, 18 липня 1971 р. у Нью-Йорку.

Понад три тисячі українців Великої Британії демонструють перед московською амбасадю проти терору в Україні, 30 січня 1972 р.

Конференція АБН і ЕРС в Лондоні, 24-27 серпня 1973 р.

Голова АБН Ярослав Стецько промовляє на конференції АБН і ЕРС
(Мюнхен, 14-16 листопада 1975 р.).

Представники України й АБН на конференції ВАКЛ в Ріо-де-Жанейро, Бразилія, 23-25 квітня 1975 р.

ウクライナの代表スラバ・ステッコ女史の演説をきく **世 界 日 報**
APACL代表参加者たち（8日、帝国ホテル）

Слава Стецько промовляє на конференції Антикомуністичної Ліги
Азійських Народів (АПАКЛ) у Токіо (Японія), 8-10 грудня 1975 р.

Українська демонстрація в Лондоні (Англія) проти відвідин А. Шелепіна, на наказ якого був убитий в Мюнхені 15 жовтня 1959 р. сл. пам. С. Бандера.
Лондон 31 березня 1975.